

Ліхтарниця

Юлія Стуркіна

Київ

Дружаревський двір Олени Оздорової
2024

УДК 821.161.2'06(477)-14
С88

Стиркіна, Юлія

С88 Ліхтарниця / Ю. Стиркіна — К. : Друкарський двір Олега Федорова, 2024. — 676 с.

ISBN 978-617-8169-22-0

Стиркіна Юлія народилася та живе в місті Полтаві, працює в ПНПУ імені В. Г. Короленка викладачем української та англійської мов. У 2021 році їй було прийнято до лав Національної спілки письменників України.

Вірші Ю. Стиркіної друкуються у періодичних виданнях, часописах та альманахах. Авторка — переможниця літературних конкурсів і фестивалів «Інтереальність», «Зірка Різдва», літературно-мистецького журналу «Склянка часу» (двічі), «Політ і клич журавля» та інших, лауреатка Премії Полтавської обласної ради імені І. П. Котляревського 2020 року, володарка Гран-прі конкурсу «Поетичне казино». Бере участь у журі поетичних конкурсів, постійна учасниця поетичних читань у Полтаві, Києві, Харкові, Запоріжжі, Дніпрі, її лірикою надихаються музиканти в Україні та за кордоном. Веде поетичну сторінку у фейсбуці (Julia Styrkina). Видала дві поетичні збірки: «Віршовані невитримані вина» (2018) та «Малявки міської мавки» (2019).

«Ліхтарниця» — третя поетична збірка Юлії.

«У темряві мають горіти хоча б ліхтарі, а значить, хтось їх мусить засвітити...»

УДК 821.161.2'06(477)-14

ISBN 978-617-8169-22-0

© Стиркіна Ю., текст, 2024
© Федоров О. М., видавець, 2024

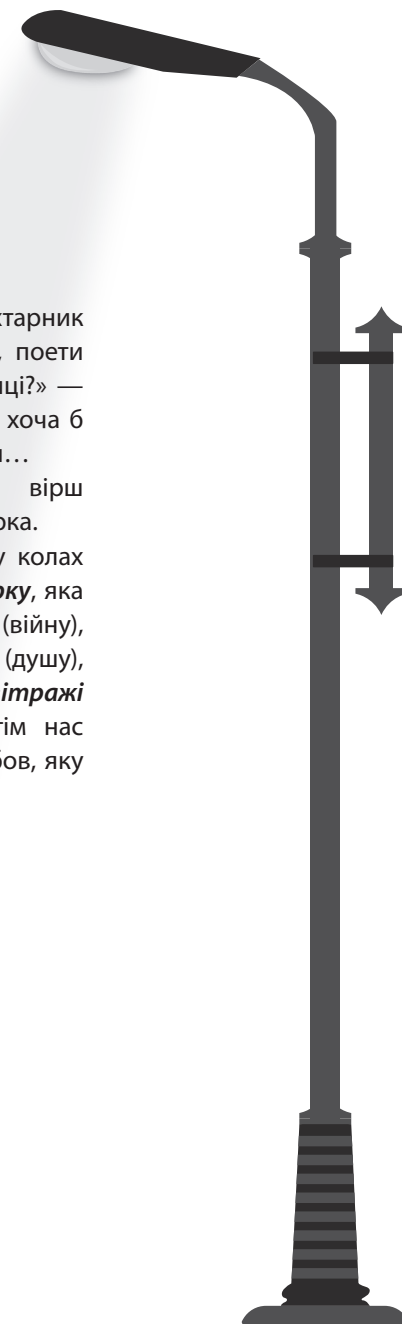
Слово від авторки

Побачила в інтернеті відео: ліхтарник у Гданську запалює ліхтарі. «Хто ми всі, поети та поетки, як не ліхтарники та ліхтарниці?» — подумалося мені. У темряві мають горіти хоча б ліхтарі, а значить, хтось їх мусить засвітити...

Суголосно з думками написався вірш «Ліхтарниця» та отримала назву нова збірка.

Ми зберемося з вами, друзі-читачі, у колах *трьох ліхтарів*: під першим побачимо *зірку*, яка уособлює собою чисту природу, і *хрест* (війну), який попри все перетворюється на *птаху* (душу), під другим будемо збирати зі *скалок вітражі* (довоєнні вірші-передчуття), а під третім нас закружляє *танго кольору життя* — любов, яку не може здолати навіть війна...

Атож — світла вам, друзі!

Ліхтарниця

Як ніч приходить потихеньку
і гасне небо угорі,
іде ліхтарниця маленька
світити в місті ліхтарі,
у найтемніші закапелки,
в провулки темні та німі
вона несе свою веселку,
фарбує світлом наші сни,
повітряна, струнка та спритна,
маленький вогник у руці,
вона не кожному помітна
і зустрічається не всім,
хіба що погляд упіймаєш —
не зрозумієш навіть, чий,
і раптом поруч розквітає
ліхтарна квітка уночі.
Суворих вулиць замки чорні
в ясні намиста ліхтарів
вона щоночі щільно горне,
допоки ранок не наспів —
не сон, не привид, не примара —
мала ліхтарниця міська,
якщо ви вірите у чари,
вам зустрічалася така...
...Колись освітлене обличчя
майнуло в темному вікні
грудневою сумною ніччю,
чи то примарилось мені...

ЛІХТАР#1

Зірка,
хрест і птаха

Зірка

Венера

І знову ти, о зоре ясна,
моя вечірня таїна,
моя одвічна, несучасна,
моя єдина і одна,
Венеро, все тобі підвладне,
не знаєш віку, часу, дня,
твоя мінлива і примарна
краса вражає навмання,
ти всіх торкаєшся раптово,
вогонь займаєш у серцях,
поетів зваблюєш на слово,
осяюєш життєвий шлях.
Аби не ти, були б ми звірі,
аби не ти, аби не ти,
у тебе тільки я і вірю,
тобі молюсь на самоті,
тобі, о зоренько вечірня,
тобі, о зіронько тремка,
лиш ти одна — єдино вірна,
незмінна мітка маяка,
світи, о подружко, не гасни
мені-йому, усім-усім,
Любов-Венеро, зірко ясна,
живу лиш променем твоїм,
тобою дихаю і тану,
дзвенить в мені твоя краса...
Молю: нехай у мить останню
твоє проміння не згаса.

Три роки поспіль хочеться весни,
так хочеться, мій Господи, так спрагло,
але в душі невимірне провалля,
безодня незагойної війни...
Так прагнеться, мій Господи, весни,
безпечної, безхмарної, легкої,
такої, як колись, перед війною,
до того, як сказилися «вони»,
так хочеться... Здається, так давно
не пестила весна й не лікувала,
а тільки в сни приходила зухвало,
та ранок вимикав старе кіно,
але ж вона існує поза сном —
за обрієм, за ризкою, за краєм:
ми третій рік б'ємося і чекаєм,
ми молимося, ми плачемо, ждемо...
Немає... а погода вже ясна,
і сонце наливає день все вище...
...Як хочеться, мій Господи, щоб швидше
прийшла війною вкрадена весна...

Перехрестя

Сніг на перехресті.
Крапля на щоці.
Світло ніби десь там
мріє у кінці...
Я прямую снігом,
я лишаю слід...
Та невже довіку
шлях шукати слід?
Онде перехрестя:
ліхтарі-зірки,
вузлик розплететься
на стежки-нитки,
і життя почнеться
з білого листа —
то не перехрестя?
Далі, далі, да...
Сіє сніг ледаче,
світло мріє десь,
все життя — неначе
сотні перехресть,
все життя — неначе
мить до майбуття:
крок — і буде краще...
Де ж воно, життя?
А життя все десь там,
і зима, зима...
Ось і перехрестя...
Де ж воно?
Нема...

Віриш?

Навіть у сіре місто,
навіть у змерзлі душі,
навіть крізь скло і стіни
прийде весняний дзвін:
тріснуть свічада тісні,
луснуть завмерлі мушлі,
щезнуть самотні тіні
в зливі щоденних змін.
Прийде бродяга-вітер,
ніжний південний вітер,
зніме холодний корок
з наших живих сердець:
не зупинити квіти,
спалахи не спинити,
згине зимовий морок,
хай би йому вже грець!
Будуть легкими вина,
буде відкритим одяг,
будуть слова-пелюстки
і поцілунків сік,
сукня яскраво-стильна,
зачіска ультрамодна,
і кольорова хустка,
і невагомий сміх.
Раптом і ненавмисно
я підйду так близько,
я підйду так тісно —
просто на край весни...
Навіть у сірім місті,
навіть у душах, звісно,
мури і брами тріснуть!
Віриш мені чи ні?

Хай вічно б так спокійно падав сніг,
хай вічною була б неділя січня —
так тихо, м'яко, лагідно, незвично
іде січневий сніг для нас усіх:
він йде на перехрестях і мостах,
на річці йде, за містом і у полі —
і падає, і падає поволі
пухка, волога, ніжна чистота...
Хто наче відчинив вгорі вікно
і сипле, сипле... цукор, сіль чи пір'я
в невизначене світло надвечір'я
так довго, так неспішно, так давно.
І хочеться сказати: зупинись,
безумний світе, хай ця мить не тане —
залиш свої надумані омани
і просто слухай, як шепоче сніг,
дивись, як сяє в світлі ліхтарів,
висить в повітрі майже нерухомо,
пірнай у сні і позбувайся втоми —
ти так давно не бачив мирних снів,
і забувай про виразки війни,
про злі свої тисячолітні звички.
Хай би завжди була неділя січня,
хай би завжди так мирно падав сніг...

Світло

Час вивчати Закон Світла,
в час, коли його так мало...
Ні, не штучне, що ми звикли, —
світло зір, що близьким стало,
світло місячних сяїв ніжне,
і опаловий лик повні —
світло справжнє таке втішне,
світло справжнє таке повне,
світло те, що з давен давніх
нам дарує життя свято,
світло те, що одне — справжнє
у часи, коли ніч — страта,
час вивчати Закон Світла,
всі деталі його, тіні,
всі відтінки його білі,
всі плетіння тонких ліній
і не бачити, де — надто,
і не слухати, де — гучно:
той, хто бачив його правду,
вже не сплутає зі штучним.

Шкіц

Французька ніч. Зима англійська.
Туман, калюжі, ліхтарі...
Блукати вулицями міста
і цілуватись до зорі,
тинятись вільно і неспішно,
вдихаючи машинний смог,
і уявляти: ми в Парижі
і там гуляємо удвох.
Ти б грав пісні, а я б співала
щось від душі, для забуття,
ходили б ми в старі квартали
і заробляли б на життя,
на сир, вино і трохи, може,
щоб зняти в дощ якесь житло...
О милий Боже, милий Боже,
як нам би хороше було
з тобою пити і співати,
ділити радість і журбу,
аби лише мене кохав ти,
аби ти тільки поруч був.
Ми вже були колись у парі,
у вирі музики і слів:
туманна ніч, любовні чари
у сьайві жовтих ліхтарів...
Ми десь колись були так близько
між інших днів та інших площ...
Французька ніч. Зима англійська.
На склі вікна сльоза чи дощ?..

Гість

Люблю, коли заходить вечір
в кімнату небом темно-синім,
немов сказати хоче дещо,
але не знає, чи потрібно,
сідає він у вільне крісло,
повільно заходу цигарку
запалює, і абрис міста
у вікнах гусне, наче хмарка,
лиш на дахах вогні останні,
та світла менше, менше, менше,
предмети тануть у смерканні
аж до свічок ліхтарних перших,
туман спускається бузковий,
в кімнаті тиша та в етері —
до перших вікон бурштинових,
до світлотіней на шпалерах,
до світлової лави лампи
сидить навпроти мене вечір,
сидить у цигаркових пасмах,
обкурюючи смутком речі,
немов сказати хоче дещо,
та ні натхнення, ні потреби,
і поступово тане вечір,
і ніч вмикається на небі,
і ліхтарі поволі квітнуть,
тікає магія кордону.
Між темним полум'ям і світлим
бринить остання мить півтонна...

Блакитна повня

Блакитна ніч, блакитна повня,
будинкам сняться сни чудовні,
надворі світло, як удень,
і вікна мріють де-не-де
жовтогарячим. Срібне коло
мов огортає все навколо,
мов заливає цілий світ
блакитним сяйвом. В ризах віт
твое вікно у соннім місті...
Ти бачиш сни прозорочисті,
нечутно дихаєш. А сни,
а сни про нас. З височини
спущуся повнею до тебе,
на мить покину вільне небо —
поцілувати — і піти,
бо повня, вирок самоти,
ні з ким не може бути разом.
Я поцілую і відразу
полину далі. Лиш сльоза,
неначе місячна роса,
щогою скотиться блакитна —
то просто сон, твій сон досвітній,
а може, повні сняться сни
твої — і ніжні, і сумні,
твої гарячі сни хлоп'ячі —
і, повна щастя, повня плаче...

Дощ

Згадаю в дощ я дощ твоїх цілунків:
вуста без тебе спрагли та сухі...
Які, скажи, думки і розрахунки,
які, скажи, провини і гріхи?
Чи винен дощ, що трави хочуть пити,
чи винен цвіт, що в зливу розпустивсь?
Цей дощ такий відвертий і відкритий,
цей дощ такий — як вийдеш, займе скрізь.
Цей дощ такий — не стишити, не стримать
і не спинити — ллється ще і ще,
і гуркотять віконниці і ринви,
і хвилі трав кохаються з дощем.
Цей дощ такий, що не заборонити
і ні відкласти — вперто, до кінця,
він буде йти в усіх усюдах світу,
поїти землю, душі і серця.
І навіть десь удома та під дахом,
і навіть крізь зачинене вікно —
до серця дощ достукається раптом,
і в ритмі з ним з'єднається воно
і задзвенить — і радісно, і лунко,
мов підвіконня, стріхи і дахи...
Цей дощ такий, мов дощ твоїх цілунків,
мої вуста без нього геть сухі...

Дощовий етюд

Світ відбивається в усьому,
світ догори ногами ходить,
на мокрих вулицях фантоми:
машини, фари, пішоходи.
Нічний двійник старого міста
живе окремо від реалій,
розчинений в воді барвистій,
у дощовому задзеркаллі.
Живуть тонкі рухливі тіні
і відображення в калюжах,
у водяному ряботінні,
у сьйві плям, краплин і смужок.
Той світ окремий і таємний,
і загадковий, і примарний,
і ми з тобою там, напевне,
живі, мінливі, інші — справжні...
Там віддзеркалення чарують
і манять душу даром дива,
там відмивають місто струми
від накипу думок журливих
і дзеркалом стають дороги,
і тротуари, й неба простір,
розсвічений в ліхтарний колір
в вогкій туманній високості...
Там я ловлю очима погляд,
чекаю лагідного слова,
щоб засвітитися раптово,
щоб заховати в серце спогад...
Людська душа навзаєм сяє,
мов мокра шкіра автостради,
але пуста, коли немає
навколо світла чи свічада...
І що насправді більш реальне:
чи відображення, чи дійсність?
Горить в асфальтах магістральних
живий двійник нічного міста...

Сутінки

Є голос дня, і голос ночі,
і голос сутінків, коли
усе прозоре, і пророче,
і безумовне на землі.
Коли слова тікають в сутінь,
мов цигарковий сивий дим,
коли так ясно видно сутність,
не підфарбовану нічим,
коли межею світла й тіні
поміж мереж і мап усіх
спливає в душах щось первинне,
неначе сміх дітей малих,
тече у погляди раптові,
струмить у дотики легкі,
у непродумані розмови,
у неприховані думки,
коли говорять руки й очі,
вуста торкаються до вуст —
то голос сутінків шепоче:
«Живіть, кохайте, поки тут...»
То ніжний голос сутінковий
між днем і ніччю — чистий тон,
неголосний і несвідомий,
але ж не сон, але не сон...

Сон весни

Весна ще спить, але повіки
тремтять від снів та сновидінь,
і тілу сняться танці дикі
на шовку місячних рівнин,
вже сни чутливі та чуттеві,
вже кожна брунька в ній болить,
і тягне сік, і прагне неба,
і хоче випити блакить,
вже на вустах її волога,
і на очах блищить сльоза,
в обличчі спрага, і знемога,
і щемна пристрасна краса,
це сон за мить до сонцесяйва,
це мить між мертвим і живим,
ще трохи — й промінь життєдайний
розбудить сонечком своїм,
і, наче жінка у коханні,
вже не зупиниться вона,
розплющить очі на світанні —
і раптом вибухне весна!

Ніжність

О, скільки ніжності в мені
зібралось за довгу зиму —
вона, мов квіти, самочинно
квітує рясно навесні...
Ходжу, наповнена повік,
мов келих, золотом і світлом,
і хочеться нестримно лити
її закоханий потік.
Вона нуртує і гуде,
немов ріка в шалену повінь,
вона до вибуху готова,
ось-ось — і буде хтозна-де.
І береги, і греблі рве,
і стіни, й дах, і все навколо,
шукає виходу із кола,
бо хоче жити все живе,
бо прагне жити і любить
найбільш за все у цьому світі...
Цвітуть наповнені суцвіття,
до ніг рясний лягає цвіт...

Весна

Потерті зніме джинси, зимовий светрик теж,
утеплену білизну — фланелеву, авжеж —
і курточку незмінну, і зношене взуття
та інший мотлох зимній, мов сонне забуття,
брунатне, чорне, сіре, безкольорове — все,
набридле понад міри, до шафи віднесе
і у куток найглибший сховає все сумне,
та вийме звідти інше — зелене і рясне,
одягне шовк на тіло, мов абрикоса — цвіт,
щоб грало-мерехтіло на весь широкий світ,
щоб не ховало ліній, тоненьких і легких —
рожеве, жовте, синє коло грудей та ніг,
смарагду — сто відтінків, рожевого — усі.
І сутінків барвінки у місячній красі,
зелений капелюшок з букетиком на нім,
сукеночку у рюшах з малюнком золотим,
парфуми ніжних квітів побризкає, мов дощ,
та, сонечком залита, піде у гамір площ,
і кожний, кожний, кожний задивиться — вона!
Нарешті — неповторна,
омріяна — весна!

Березневий вітер

Це просто вітер, березневий вітер,
це просто тане, никне сірий сніг
самотності, яку нема, де діти,
і пустки, що крокує слід у слід...
Це — потяг, вже такий непереборний
до сонця, до води і до життя,
це — спалах, у яким минуле тоне,
і тане, і тікає в небуття...
Це просто вітер, вітер поміж нами,
це просто те, чому немає слів...
Закоханість, любов? Шукати марно —
не заримуєш, як би не схотів,
і не спіймаєш... Може, і не треба?
Бажання, настрої, примха чи мана
свободи, непокори, зливи, неба?
Дзвенить душа, відлунює струна...
Так пагін відчуває: будуть квіти,
розгорнуться — не стримать, не спинить...
Схопити словом цей шалений вітер
я не зумію. Хай співає мить...

Сині очі

У березня очі сині,
холодні, немов крижини,
а шкіра така гаряча,
а ще непостійна вдача,
а ще він легкий, мов вітер,
що пестить бруньки на вітах,
мов груди дівочі ніжні,
мотиви у нього грішні,
і співи його дражливі,
а в голосі ноти хтиві,
немов у кота весною,
мій березню, будь зі мною,
мов видих і вдих, полярним,
то сонячним, то туманним,
то опіком, то морозом,
то сонечками мімози,
то скалочками в калюжах,
я хочу тебе, я мушу
зізнатись тобі в коханні —
люблю перепади рвані
і сонце на ранах льоду
в нервову твою погоду,
мій березню, мій промінний,
палаю, тремчу і стигну
в обіймах твоїх і вирах,
з тобою — усе надміру...
Коханий, здається, може,
ви з березнем трохи схожі...

Весною хочеться любити, мов звір і птах,
дивитися на світ відкрито аж до мурах,
вдягатись легко і прозоро та без напруг
з очей кидати сонні зорі усім навкруг,
неначе брунька, розкриватись в промінну мить,
і співом линути крилатим у білий світ,
і вибухати, мов рослина, з рясним дощем,
і цілуватись щохвилино, і ще, і ще,
і не чекати, не чекати — а зараз, тут,
рости, мов паросток крізь ґрати, у висоту,
і пелюстки плести у вітер, і віддавать
усю себе весняним цвітом, поки жива,
мов звір і птах, любити, бути, цвісти, рости...
Йди, обійми мене усюди, ходи сюди!
Весна коротка, ніби спалах. Була й мине...
Життя завжди нестерпно мало —
люби мене!

Парфуми міжсезоння

Ледь чутні запахи весни,
тонкі парфуми міжсезоння
манливо, хтиво, підсвідомно
у серці смикають струну...
Пройшла, напевно, повз вона,
красуня юна в темних шатах,
і дивна ніч, і дивний запах
на мить майнули із вікна:
в серпанку чорнім — синь очей,
і губ рожевих ніжне сяйво,
і сукня з сутінків безкрайніх,
і плащ із темряви ночей,
і — ні, не запах — відчуття,
того, що ще не народилось,
але змінилось, вже змінилось —
ось-ось, і вибухне життя —
у тих парфумах ліхтарі,
суха земля, вологе небо,
і щось про мене і про тебе,
про мрійні зорі угорі,
щось неозначене, щось не...
недосконале і неповне,
мов тільки натяк на готовність,
що так захоплює мене,
він не різкий, не голосний,
але лоскоче спраглі думи...
Аби мені такі парфуми,
як у всевладної весни...

Дощик-метроном

Послухай дощик-метроном
і марно не сумуй:
поглянь в заплакане вікно
і не питай, чому
в житті буває час дощу —
буває, та й усе,
ритмічний монотонний шум
тебе кудись несе,
а ти подумай, поміркуй:
це дощ, чи стан душі,
награй мелодію легку
чи віршик напиши,
про те, як будемо разом
ділити світ на двох,
як буде сонце за вікном
чи ніч для нас обох,
про те, як гаряче вночі
і відчуття гостріш,
намрій, і мрію напиши
у ноти, спів чи вірш,
усе минає і мине:
і ми, і дощ, і час,
усе щасливе і сумне
колись мине для нас,
та зараз просто час дощу,
перейде він, авжеж,
помрій про мене досхочу,
а я про тебе теж,
ти ж любиш мріяти про те,
як ми удвох... То що ж,
хай кожна мрія розцвіте,
посяна у дощ...

Хист

Весна снує нитки зелені
і шиє рани від війни,
понівечені стелі, стіни,
і вирви від ракет страшні,
снує, гаптує чорні діри,
штукує, штопає та в'є
сердець і душ смертельні прірви,
і все, до чого дістає.
Вона ж весна — їй право жити
і сік любові гнати в ріст,
кохання — то її орбіта,
продовження живого — хист,
вона інакше не уміє,
ніж шити, шити, шити всі
провалля голками надії,
нитками свіжої краси,
бо має чорні очі згарищ
убрати в трави та кущі,
заплутати війни примари
в густі смарагдові плащі,
бо має душі воскресити
для мук любові і життя —
і вибухає пустака цвітом,
крізь скалку стрілка пророста.
Така її, весни, робота...
Коли ж немає сили більш,
тоді вона дощем скорботним
все плаче, плаче день і ніч...

Дякую...

За те, що видихаю — «все, весна»,
за те, що бачу білі хмари вишень,
за те, що небо кожен раз все вище,
і далина на обрїях ясна,
і за небесне дзеркало озер,
і за сувору зиму позабуті
суцвіття вишень — ніжні баламути,
за яблуневий блиск рожевих перл,
за цей зелений вітер, свіжий шум,
за це повітря з подихами цвіту,
за китиці черемхи у блакиті,
за срібний звук квітневого дощу,
за те, що серце здатне ще любить
і взимку не спинилося завчасно,
я дякую: життя — найбільше щастя:
і день його, і час його, і мить.
Я знаю: хтось весну не дочекався,
а хтось не дочекається наступну,
сьогодні — ось і все моє майбутнє,
очікування марні, Боже збав,
я дякую за кожна мить нову,
за цвіту дощ, за весняні обійми,
щоденно, щохвилино і сумлінно
я дякую, що я жива, живу...

Весняний танок

З травневим вітром танцювати,
зривати цвіт,
вдихати сонячно-крилатий,
прозорий світ,
пірнати у криничну воду,
ловити блиск,
ловити погляд васильковий,
небесний бриз,
аби пекли цілунки травня
на крейді щік
і небо сяючо-безхмарне
текло з-під вік...
Травнева ніч така миттєва,
і день згорить,
коротке щастя пожиттєве,
а далі — цить,
життя — тонка чернетка-повість:
то день, то тінь —
ловити цей зелений полиск,
безмежну синь,
смарагди листя заплітати
у яв і сни
й нікому серця не давати,
нікому, ні,
весна нікому не належить,
бо нічия —
розкута, пристрасна, бентежна...
Така, як я.

Острів

Усе весною дразливо-гостре...
Якби ж то мати безлюдний острів
і щоб навколо — самотні милі
й далеко різні: і злі, і милі,
щоб тільки скелі, пусті да дикі,
та неба хустка, та моря крики,
та нескінченно дивитись в небо,
у хмарне небо, немов у себе —
години, миті, роки, століття,
отак на скелях самій сидіти,
і щоб нікого ніде навколо,
і коло-захист, і крейда-коло,
моя окремість, моя країна,
де б жоден погляд не жалив спину,
де б жодне слово не терло душу —
я хочу острів, бажану сушу,
щоб тільки вітру і хвиль хорали
посеред моря від всіх подалі,
і щоб померти там мати змогу,
і щоб ніхто не знайшов нічого:
шматка паперу, волосся, кістки,
пустої пляшки з вина чи віскі,
дискети, книжки, прикраси, флешки,
близьких і рідних речей-помешкань,
а хто не кине мене шукати,
для того вітру і хвиль розкати —
у них залишу душі сум'яття,
кохання-ватру, любов-закляття,
у них залишу свій голос-соло,
хай ним співає усе навколо...
...Весною жити — немов без шкіри...
Десь там на мене чекає, вірю,
самотній острів, мій абрис раю,
і я там буду. Коли — не знаю...

Ряст

Хвилююче і млосно пахне ряст:
 повітря, наче мед із перших квітів —
 так хочеться у ньому загубитись,
 забутись, забути вік і час,
 дивитись до болю, до сльози
 в зелене, непокірне і шалене,
 в його рясні смарагдові знамена,
 під навісні пташині голоси.
 І раптом, наче мавка навесні,
 зірвати все, мов зашкарублу шкіру,
 лягти на фіолет, у пишні хвилі,
 щоб тіло спрагле пестили вони,
 і рвати оберемками для втіх,
 і бавитись, і прикрашатись ними,
 зливатись із квітами живими,
 живою почуватись між живих,
 і вабить перелесника до гри
 у ніжних фіолетових суцвіттях,
 мов губи, вже вологих і відкритих,
 коли все тіло звабою горить,
 і бути, наче квіти чи трава,
 мов зілля, що у зріст пішло раптово:
 медунка, першоцвіт і ряст медовий —
 цвісти і жити, поки ще жива...
 ...Вже хтось мене цілує раз у раз
 під спів птахів, дзвінкий і суголосний...
 Душі і тілу солодко та млосно,
 і так скажено-хтиво пахне ряст...

У час, коли ліхтарні і коханці
 поволі прокидаються від сну,
 у час, коли повітря, мов у чарці
 вино, — бери та пий, і не одну,
 у час, коли так тягне прихилитись,
 щоб шкірою до шкіри, упритул,
 у час, коли тендітний юний місяць
 поволі набирає висоту,
 у час, коли розв'язуються квіти,
 і співом ніч роз'яत्रюють коти,
 і хочеться йти та говорити
 і цілуватись, потім знову йти,
 коли уся земля — велике ліжко,
 а небо, ніби ковдра, угорі,
 і пізні перехожі тишком-нишком
 говорять і сміються до зорі,
 в такий розкішний час бурштинно-синій,
 коли так ніжно-солодко мені,
 прошу я в тих пробачення, хто нині
 у весну не повернеться з війни,
 хто назавжди зостався в хуртовині,
 кого забрали прокляті жнива,
 щомиті, щосекундно, щохвилино,
 за те, що я щаслива і жива...

Весняні зорі

Почекай до моря, почекай,
все життя — то горе, то розмай,
довга, надто довга ця зима,
подих мерзне в горлі, слів нема,
музика не хвиля — крига, лід,
і немає сили на політ,
і тепер до моря — як до зір,
і навколо морок, та повір:
все в житті минає — й це мине,
почекай, благаю, прожене
сонце чорні хмари, і тоді
підемо у парі — я і ти,
ти ж сто літ не бачив морекрай,
буде все інакше, зачекай,
пропадуть маруди злих казок —
щастя буде всюди — і бузок,
буде синє море — віриш, ні?
Вже над нами зорі
весняні...

Нізащо

А сонце вже уперто топить лід,
і вогко на ставках, і сніг хирлявий,
і сяюче проміння на землі
поволі у своє вступає право,
повітря вже вологе і п'янке —
ходи і дихай, пий його щодуху —
воно живе. У ньому щось дзвінке,
немов струни прихована напруга.
У дендропарку — майже парадиз:
ані людей, ані TV, ні преси,
тут тільки синє полум'я небес,
тонкі берізки, вербоньки-принцеси,
і зве-дзвенить, і кличе пташку птах,
і все навколо сяюче і чисте,
і ми йдемо, і сонце у очах,
і у волоссі сяйво золотисте...
Хустки ставків, мереживо дібров —
усе прошите сонячним промінням...
Тут тільки ми, природа і любов,
нічого більш для щастя не потрібно.
Десь там, далеко — інший світ людей,
змагань, і чвар, і свар юрби з юрбою,
кривих дзеркал, і воєн, і грошей,
де місця нам немає із тобою.
Усе, що десь, не тут — пуста імла,
незрозуміло, як, навіщо, нащо?
В такій красі у існування зла
повірити?
Не хочу,
ні,
нізащо...

Міжсезоння

Скрижаніле серце тане,
ніч сльозою потекла...
Міжсезоння... Дивні стани,
грані снігу і тепла...
Щось робити мов несила:
то до мрії, то до сну...
Я новий парфум купила,
а навіщо — не збагну...
Що то коїться зі мною,
що за сумніви і щем?
То пече мене сльозою,
то крижиною тече...
Я неначе сніг весняний:
вже не сніг і не вода,
то замерзну, то розтану,
то манірна, то свята...
Чи пташиний спів криштальний,
чи краплинний клавесин,
чи закоханість фатальна
в часоплин весняних змін?
Чи легкий бродяга-вітер
із південних островів
у вікно моє відкрите
необачно залетів?
Чом так гостро коло серця
коле вістря самоти?
І чому мені здається,
що весна для мене — ти?

У дощ такий не віриться в хороше,
у дощ такий не віриться у літо:
надворі щось надірвано гуркоче,
шалено стукотить вікно відкрите.
Осипався тендітний цвіт на вишнях,
і сукні розтріпалися в тюльпанів,
і мариться: тепла не буде більше,
а літо — тільки казка та омана.
А небо — велетенська чорна хмара,
а вітер розлютився, розійшовся...
У дощ такий і думати намарно,
що десь існуєш ти, кохання, сонце...
І хочеться у мушлю — в теплу ковдру —
згорнутись і просити: «Хоч наснися...»
Та знаю: швидко зміниться погода
(весна — така кокетлива черниця),
і сльози ще засяють в кубках квітів,
і кожна — діамант дорогоцінний —
горітиме у пуп'янках відкритих:
весна — така пустунка непостійна.
І питимеш вуста мої рожеві,
мов пелюстки тюльпану після зливи,
із ароматом травня навіженим...
Весна — така крутітка вередлива!

Наснисть мені...

Наснисть мені, о веснонько щемлива,
щаслива — без тривоги і без війни,
прийди і зазирни у темні сни,
пролийся хоч у снах, травнева зливо,
цілунки у черемховім гаю,
обійми у шовкових травах ніжних,
і пестоці безхмарних і безгрішних
коханців, що шепочуть: «Я люблю».
І спалахи у милого в очах,
і сяйво у мережі білих квітів, —
наснисть мені, бо вже нема, де діти
і сумніви, і розпачі, і страх,
наснисть і нагадай, що ти існуєш,
весна поза війською, напиши
мені у сни листа — мені бракує
тебе, неначе власної душі,
наснисть мені, весна-любов-бажання,
коханий мій і радощі земні,
я хоч у сні повірю у світання...
О весно, я прошу, наснисть мені...

Бродяга-дощ

Бродяга-дощ, квітневий дощ, пішов блукати містом,
будити трави у дворах, дерева і куці,
струмочки-дзвоники його, мов струни гітариста,
тому, напевно, все життя я так люблю дощі.
Пішли брудний купати світ, жени вологі хмари,
давай розбудимо удвох зимове місто снів,
я теж бродяжка, і мені немає краще пари
у дощовий мінливий день, миттєвий день весни.
Ходімо мити пил і бруд на душах і на стінах,
блукати в натовпі людей, дощити там і тут,
хто ще зі мною, як не ти, супутнику незмінний,
ділити буде сам-на-сам життєву самоту.
Ходімо в сквери і двори, де підлітки і літні
виходять дихати весну і пити вільний час...
Такі прозорі небеса бувають тільки в квітні,
таке повітря з кристалю буває тільки раз.
На розі ми розбіжимося. Прощальним поцілунком
твоя краплинка на щоці сльозою потече,
і задзвенить у нас обох одна взаємна струнка,
одна ілюзія на двох із мандрівним дощем...

Ліхтарик

Вечір ліхтарик надії
в темнім віконці вмикає,
нічка благає розмаю,
нічка весною хворіє.
Вулиця тиха і темна:
жодного звуку чи кроку,
чути, як в листя високе
тягнеться стрілка крізь зерня,
брунька розв'язує вузлик
і розгортає пелюстки,
і абрикосові хустки
падають косами вулиць...
Тиша така стоголоса,
тиша жива і рухлива,
вибуху, повені, зливи
все в ній благає і просить —
марно. Нікого немає.
Вітер опівнічний віє,
вітер ліхтарик надії
тихо у вітах гойдає...
Біла чи зірка, чи нота
в шурхотах чорного шовку?
Може, то місячна голка,
може, віконце напроти...
Чи здогадаєшся, хто там
дивиться в ночі зіниці,
наче зорю у криниці,
бачить віконце напроти —
тихий у темряві дотик,
промінь у безмірах тіні.
Може, надія єдина —
світле віконце напроти?

Закоханий квітень

Закоханий квітню, зіграй на душі,
торкнися до неї розмаєм:
веселки журливі, грайливі дощі —
хай серце співає навзаєм.
О, як ти це вмієш — пером і ножем,
солоно-солодким мотивом,
і сонцем холодним, і теплим дощем,
і щемом, гірким і щасливим.
Я плину, я тану у струмах твоїх,
зникаю й народжуюсь знову...
Зіграй мені, квітню, і сльози, і сміх,
зігрій моє серце зимове.
Так довго не чула твоєї струни,
бажання твого і тремтіння,
так довго співала журливі пісні,
так довго лишалася тінню,
так довго, так довго, що вірить боюсь,
і серце, мов пташка від вітру,
втрачає щоденний налітаний курс,
лягає на струми повітря...
Закоханий квітню, співай мені ще —
хай втрачу і розум, і волю,
співай мені щастя, співай мені щем,
я в них розчинюся поволі,
зіллюся з тобою, розтану в тобі,
народиться з вирію інша...
Кохай мене, квітню, лікуй і люби,
свободою, піснею, віршем...

Мить бузку

Допоки квітне мить бузку,
 у смерть повірити не можна:
 ще б жити й жити у садку,
 де так божественно-безбожно
 панує паморок-парфум
 і гасне приспана свідомість,
 де тільки цей бузковий шум,
 де тільки цей бузковий полиск
 і фіолетовий танок
 квіток у сонячнім повітрі...
 О ні, коли цвіте бузок,
 ніхто не має йти зі світу!
 Але вони ідуть, і йдуть,
 і розчиняються у квітах,
 аби навічно жити тут,
 аби між нас навічно жити
 тремтінням ніжних пелюсток
 і світла променем тремтливим...
 Та все ж... коли цвіте бузок,
 у засвіти — то неможливо...
 Як то можливо? Раптом смерть,
 коли земля стікає цвітом,
 коли так хочеться ущерть
 вдихати повні свіжі віти,
 робити за ковтком ковток,
 а потім ще, а потім знову,
 і жити, хоч поки бузок,
 поки триває мить бузкова...

Нічне

А зорі вже вологі, мов маслини,
 повітря вже заграло, мов вино,
 бруньки поволі брякнуть на калині
 і дихає весною у вікно,
 і думаєш: який лихий нездара,
 нездатний до любові і життя,
 веде війну безчесно і безкарно,
 руйнує все — і душі, і міста,
 який паскудник, вилупок і лузер,
 замість кохати — вбити хоче всіх
 тепер, коли зійшли сніги у лузі
 і на серцях поволі тане сніг,
 тепер, коли любити б і любити,
 і кожному мить ковтати, мов нектар,
 збиткується, немов маньяк неситий,
 над нами злий, чужий і хижий цар,
 харчується життями, бо не може
 любити — не розвинена душа...
 Чи на крові людській собі ворожить,
 чи п'є її і п'є, не поспіша?
 Хто знає... А однак зима не вічна:
 вином повітря грає, а зірки
 вологі... В них такі блискучі вічка:
 і пристрасні, і ніжні, і палкі...

Всі весни вірять у весну...

Весна спалахує вогнем, горить «учора» —
всі весни вірять: омине їх доля чорна,
всі весни вірять і летять червоним цвітом,
вогось, мов квітка золота, у вирі вітру,
весна танцює у вогні, палає плаття,
горять усі зів'ялі дні в її багатті —
неоковирне і сумне, сухе і снуле —
всі весни вірять, що мине усе минуле,
всі весни вірять у весну, у воскресіння,
в нове життя після вогню, у небо синє,
у те, що станеться, у те, що буде потім,
як знову пагін проросте крізь чорний попіл,
і піднімаються дими все вище, вище...
Всі весни вірять, що зими
не буде більше...

Поцілунок

Промінчик сонця, поцілунок —
і можна знову далі йти,
нехай гудуть відлунням струни,
коли лишусь на самоті,
нехай в розтрісканому серці
живе надія на весну,
на те, що все лихе минеться,
немов страшні примари сну,
що буде день і буде світло,
і будеш ти, і буду я,
і гляне сонце в наші вікна,
розквітне заспана земля,
сконає нескінченний лютий,
нарешті березень прийде,
і потечуть містами люди
дивитись сонце золоте...
А поки ще зима і зимно...
Кохання промінь, сонця блиск
я заховаю в серця скриню —
хай мрія справдиться колись...

Джин

Наллю це небо, ніби джин,
у дня прозору білу пляшку —
хай буде тепло на душі,
хай на душі не буде тяжко...
У темний сутінковий час,
у час негоди і недолі
у нас на двох маленький шанс —
кохання острів, світла коло,
любов вихоплює з пільми
обличчя риси, стіни, вікна,
і абрис сивої зими
вже не лякає безпросвітно,
наразі тільки я і ти —
одна рухлива крапля лави,
і тануть зовнішні світи:
війна, зима, робота, справи,
і залишається тепло
очей, долоней, серця, тіла,
і світлоколо, що взяло,
і обняло, і обігріло...
І доти, доки я жива,
я буду навіть в зиму сиву
світити радісні слова
і знову дякувати диву,
і крізь любові вітражі
на світ дивитися охоче,
і наливати неба джин
у склянку дня, у пляшку ночі...

Тобі

У тебе падаю, мов промінь
у прохолодні хвилі річки,
мов повертаюся додому,
цілую золотом потічки,
у тебе падаю, мов листя
у вітер падає і лине:
без коливань, вагань і змісту,
неконтрольовано, неспинно,
у тебе падаю, мов в небо
шугає пташка срібнокрила,
і повертається до себе,
і знову відчуває тіло.
Неначе золото — у хвилі,
неначе риба — у глибини,
неначе птах — у вітер вільний,
немов до сонечка — рослина,
немов до моря — жовта річка
біжить, не знаючи причини,
і розчиняється одвічно,
і розбивається у піну, —
так я щомить до тебе прагну
йти крізь усі кордони світу,
щоб народитись у коханні,
немов у морі — Афродита...

Маки

Зелений ліс, зелене поле,
зелене літечко навколо,
тече в смарагдовім віночку
зелена річка крізь садочки,
зеленим світлом грає листя
в краплин зеленому намисті,
і навіть дощ такий зелений,
аж очі мружаться шалено
від сяйв зеленого свавілля,
зелений тиждень і неділя,
і ув очах — зелена повінь,
лише горять густим червоним
гарячі макові краплини...
І раптом наче подих спинить,
і сльози вернуться на очі,
і серце тліє і тріпоче,
немов нечутні чує крики...
І стільки маків, стільки, стільки,
що так багато я ніколи
їх ще не бачила навколо...

Травневе

Спалахнув зелений травень
у смарагдовім вогні,
у смарагдовій заграві
грав на сонячній струні,
цілував промінням щічки,
залишив червоний слід
на раменах і на личку,
там, де слід і де не слід.
Квіти спраги і бажання
біло падали до ніг,
всю жагу і пристрасть травень
дарував нам, скільки міг.
Був чи ні миттєвий спалах,
сік зелений на вустах?
Як замало, як замало
днів весни у інших днях,
днів травневого шаленства,
днів розкутих і хмільних —
ні краплинки вже на денці,
лиш пелюсточки одні...
Далі срібні, ніби риби
попливуть червневі дні...
Кожен день комусь потрібен,
та нікому — дні війни.

Твоє вікно

Я вимикаю світло, потім вмикаю ніч —
світяться в чорнім вікна, світло в твоїм чи ні?
Може, ти теж у чорне дивишся, палиш і
нижеш слова мінорні в ніжні свої пісні,
палиш, сумуєш, пишеш — попіл, немов слова,
попіл, неначе вірші, вірші, немов дива,
потім вгорнешся в ковдру — зникне увесь цей світ,
дрімка тебе огорне, сни прилетять живі,
прийде до тебе жінка — гола і гарна, так,
і поцілує ніжно сонні твої уста,
потім тебе обійме, потім... лишить лише
запах парфумів дивних і невимовний щем,
щем за далеким щастям, щем за солодким чимсь,
що можна тільки вкрасти потайки уночі...
Чорне вікно, квартира, тінь у вікні — чия?
Прийде до тебе жінка — може, то буду я,
може, в житті для мене тільки одне і є —
світле воно чи темне —
тепле вікно твоє.

Квіти-мушлі

Так моря давно не бачила,
що квіти мені, мов мушлі,
і кожна така небачена,
і кожна, мов око в душу,
і кожна така окремішна,
і дивна, і неповторна,
я чую, як хвилі сонячні
співають мотив мажорний,
і чую, як мушлі котяться,
каміння про щось говорить,
і ще раз побачить хочеться,
на шкірі відчути море,
і обрій, мов риску вічності,
і хвильок рухливу сутність,
зустріти і схід, і сутінки
на березі незабутнім —
так хочеться, так вже хочеться,
що квіти мені, мов мушлі,
найкращим митцем заточені,
та тільки чомусь на суші,
червоні, рожеві, пристрасні,
пелюстки-вуста відкриті...
Без моря я марю квітами...
Даруй мені, милий, квіти...

Літній дощ

А дощ іде, і ще, і ще — гучний, мов метроном.
Залиті вулиці дощем, зарюмсане вікно.
І сумно так, мов хтось кудись у дощ без тебе йде,
та за завісою води не видно, хто і де.
Мов у дитинстві, друг пита: гулятимеш чи ні?
Тече у відповідь вода в зарюмсаним вікні.
А хтось розкриє парасоль і піде між калюж,
між інших душ та інших доль, а я в вікні лишусь.
А я так хочу підійти, піти разом із ним,
та дощ розмив його сліди, і де він зараз, з ким?
Яка погода у душі, що світиться в очах,
куди він йде крізь ці дощі, куди торує шлях?
Я підійшла б до нього та сказала би йому:
«Цей літній дощ — лише вода, ти чуєш? Не сумуй,
цей літній дощ — сльоза мала з похнюплених небес,
а я шукала і знайшла, а я знайшла — тебе!»
А дощ іде, іде, іде, фіранка дощова,
уже нікого і ніде, самі слова, слова...
А дощ не припиняє йти, і я собі кажу:
«Він перебіситься. Чи ж ти не бачила дощу?
Ти ще жива — то не навроч, живеш, кохаєш? Що ж,
це ж просто дощ, звичайний дощ,
це ж теплий літній дощ!»

Щастя

Щастя приходить раптом:
соку шокою крапля,
сонце в пелюстках мальви,
серпень — горіх мигдальний,
серпень — ріка бурштинна,
рибок блискучі спина,
бабок блакитні крила...
Щастя на мить застигло,
наче в смолі комаха,
в небі завмерла птаха,
пісня тече в ефірі,
краплі тремтять на шкірі,
шкіри медовий запах...
Вчора немає. Завтра —
нібито інший всесвіт.
Спілого щастя серпень
соком тече вустами,
трохи — і вже не з нами...

Світиться літо, мов крапля на шкірі...
Кажеш «кохаю» — і я тобі вірю,
вірю, як вірю у сонце і літо,
в тіло, і душу, і в серце відкрите,
вірю у тебе, тобі і тобою
зараз живу. Як же добре живую:
кожен момент, наче квітка в промінні,
в південь ховаються сутінки-тіні,
південь кохання і літа екватор...
Жити, любити і не рахувати
скільки до осені, до падолисту,
не перейматися сенсом і змістом,
не перейматися — бути сьогодні.
Буде ще час на вагання бездонні,
буде ще час на жалі неможливі,
буде, що буде. Наразі щаслива.
Буде, що буде... Далеко до того.
Зараз немає нічого, нікого —
ти — час кохати без ліку і міри...
Літо палає, мов крапля на шкірі...

Липа

Ось і липа квітне пишно,
зеленіє місто втішно,
та неспокій серце тисне...
Як ти тут без мене, місто?
Пам'ятаєш лютий шалий,
рейки, колії, вокзали?
Я тебе лишала білим,
ну а нині — літо спіле,
літо ясне, літо гоже,
літо з присмаком тривожним
і сиреною-журбою...
Скільки не була з тобою,
місто? Вік, століття, вічність?
Квітне липа... все так звично,
все таке приємне серцю...
Хай ніколи не прийдеться
більш тебе лишати, місто...
Ти — кохання, перше, чисте,
і останнє — дзвін криштальний —
все в тобі, моє фатальне
місто скалок та ілюзій,
місто, де щодня молюся
я про долю краю свого,
місто, де прохаю Бога
залишитись: «Прошу, Боже,
я без міста більш не зможу,
без коріння і кохання...»
Квітне липа — так оманно...

Вишні

Ото і щастя, що дощ, що літо,
що вишні бризкають соковито,
що раптом пристрасно і примхливо
на місто падає літня злива...
Ото і щастя — до тіла — тіло,
до краплі — крапля, ото і сила,
аби забути, хоча б на дотик,
хто ми і де ми, хоча б допоки
цей дощ шалений, і вишні стиглі,
і двоє разом на мить застигли,
а дощ у струмах обох колише
і миє вишні, солодкі вишні,
блискучі вишні... Ото і щастя —
нічийну вишню у долі вкрасти,
йдучи узбіччям війни та лиха,
краплину щастя, краплину втіхи,
щоб він — до неї, вона — до нього,
ото і щастя, а більш нічого...

Хабанера

Танцюють мальви хабанеру
із вільним вітром залюбки,
летять у вільному етері
легкі спіднички-пелюстки,
що їм до воєн і до смерті,
що їм до горя чорних хмар —
вони красиві і відверті
і полум'яних повні чар.
Хто їм завадить, заперечить
танок в повітряних струмках?
Для квітів він завжди доречний,
природа цвіту в них така,
танок свавільний, переможний,
танок кохання і життя.
І зупинить ніхто не може
спідниць-пелюсточок биття...
Атож, коли на серці тужно,
поглянь, як вперто грає це
гаряче полум'я потужне —
і теж танцюй, кінець кінцем:
можливо, танець твій прощальний,
але віддай його усім,
так само, як танцюють мальви,
із вітром граючи хмільним,
танцюють вільну хабанеру,
танцюють лезом на межі —
і розчиняються химерні
війни і лиха міражі...

Ще трохи...

Ще трохи нам лишилось див:
і прохолодний свіжий ранок,
і мить кохання наостанок,
і шал раптових літніх злив,
і райдуга після грози,
і спалах сонця в кожній квітці,
і поцілунки наодинці,
і наші спрагли голоси,
і та любов, що гоїть біль
і заколисує в обіймах,
обох рятуючи від прірви
в тенетах ніжних божевіль,
і перехрестя, де зійшлись
ми поза простором і часом,
і насолода бути разом
хоча б на мить на цій землі...
Хіба не диво те, що ми
з тобою стрілися нарешті,
і скільки б не зосталось решти
до тої вічної пітьми,
і скільки б не тривало це
таке п'янке й солодке літо,
і скільки б не лишилось жити —
я долі дякую за все.

Дощ-коханець

Літній дощику, мій дощу,
намочи мою спідничку,
намочи мені обличчя,
я в тобі скупатись хочу...
Глянь, яка спідниця пишна
у червоних плямах квітів,
буде шовком холодити
там, де нижче, там, де вище,
а моя сорочка біла,
із прозорого батисту,
так мене обляже тісно,
мов її нема на тілі,
хустка лагідно огорне,
 кине край з плечей нечемно
аж туди, де хрест таємно
заховався від сторонніх —
дощ усю мене обійме,
дощ — від маківки до ніжки,
я проситиму: ще трішки
потримай мене в обіймах,
намочи шовкові хвилі,
і сорочку, і хустинку,
остуди хоч на хвилинку,
охолонь мене, мій милий,
щоб уся була волога —
з голови до ніг — водою,
я зіллюся із тобою,
я народжена для того,
я, мій дощику, навмисно
одяглася, наче квітка, —
промочи мене до нитки,
не лишай сухого місця.

Вино дощу

Після спеки вино дощу
так божественно душу живить,
так нуртує в судинах-звивах —
пити хочеться досхочу —
серцем, шкірою, в'ялим тілом,
що, мов цвіт без води, горить,
пити в дощ прохолоди мить,
набиратись вологи й сили,
йти калюжами серед струм,
парасолю забувши вдома,
залишаючи спеки втому,
забуваючи спеку дум,
і ловити вино краплин,
дощове, прохолодне, свіже —
після спеки немає ліпше,
ніж дощу променистий дзвін,
ніж шампанське у склі калюж,
що так солодко грає в серці...
Я ковтаю його чимдуж,
і воно у судинах б'ється...

Кислички

Немає краще маленьких яблук
із диких яблунь, що на узбіччі:
вони рожеві, неначе ранок,
і свіжі, ніби дитячі личка,
вони хрумтливі та соковиті
і трішки кислі — у спеку смачно —
блискучі кулі у пишних вітах,
неначе райські, в раю неначе.
Зірви, коханий, а я для тебе —
життя краплинку, маленьке коло,
мені інакших скарбів не треба,
ніж ці кислички узбіччям долі,
ніж ці маленькі червонобокі
та золотаві достиглі кулі,
що ми з тобою рвемо, допоки
кохання наше не промайнуло,
допоки ми, мов Адам та Єва,
в саду духмянім чуття-любові
і нам дарують плоди дерева —
смачнющі, спілі, п'янки, медові,
зубами тиснеш — і сік вустами,
і ніби дійсно — в раю та голі,
і більш нікого немає з нами —
кислиці дикі та дика воля.

Вечір — мов подих. Середина літа.
Тихо, спокійно, яскраво, відкрито
квітнуть троянди і мальви палають,
сонця перлина пливе в небокраї,
вітер мовчить і повітря шовкове...
Вечір, неначе немовлене слово,
ніжне і лагідне, тепле і сонне,
вечір в обійми замріяні горне
місто, дерева, листи і суцвіття...
Ні, не існує в цю мить лихоліття,
зла не існує в цей лагідний вечір...
Сонце, мов хустка, лягає на плечі,
сонце в очах, на будинках, на квітах,
все ідеальне у білому світі,
все у природі таке гармонійне,
що ж не живеється спокійно людині?
Хто дав їй розуму вістря двосічне
і не відкрив таємницю одвічну:
жити з природою, жити у світі
в мирі та злагоді кожної миті?

Учора

Вчора сонце плавало рікою,
вчора небо плавало в ріці,
ми блукали берегом з тобою,
у душі — душа, рука — в руці,
і дерев вітрила золотисті
теж пливли рікою і пливли,
і пливло по них осіннє листя,
невагоме листя-кораблі,
і було так тепло, тепло, тепло,
у обіймах сонця — я і ти,
і так довго-довго, поки смеркло,
цілувались тіні у воді,
між дерев і трав сплітались тіні —
раптом зупинились мить і час —
тільки небо, тепле і перлинне,
з висоти дивилося на нас,
тільки місяць в західному світлі
певно, бачив, бачив все і чув
щось таке, як вітер... може, вітер,
може стогін, може, ні, мовчу...
...Сьогодні — вікна в павутинні,
дощ і прохолода, дощ і мла,
та на серці золото осіннє,
ніжний блиск вчорашнього тепла,
та на серці крапелька бурштинна,
в ній проміння сонця тихо спить,
спить кохання тепла мить осіння,
золота, солодка, ніжна мить...

Панна-осінь

Махни капелюшком із потяга,
о осене, диво-краса!
Повз мене у платтячку-вогнику
ти їдеш в сумні небеса,
ти їдеш з шаленою швидкістю,
та кадр уповільнено мов...
Чи ми ще з тобою зустрінемось,
побачимось, осене, знов?
Майнула, насипала золотом,
поглянула небом очей,
осіннім повіяла холодом,
лійнула парфумом-дощем,
торкнулася усміхом радісним,
знеболила рани душі —
і зникла у безмір ненависний,
де мряки, безчасся, дощі,
де час, як завжди, неозначений,
важкий і тривожний, мов сон...
Чи я ж тебе, осене, бачила?
Пустий провінційний перон...

Листи

Осінь пише листи весні:
«Чи ти прийдеш колись, чи ні,
чи заб'ється у бруньці пульс,
світло сонця згадає курс?
Чи душа полетить до хмар
у туман сутінкових чар,
чи цілунок вкраде її?
Розливатимуть солов'ї
в ніжних пахощах ніжний спів
під закоханий шепіт слів?
Чи згадає любов мене,
чи до того усе мине,
і не ляжемо ми, живі,
на розкішний смарагд трави?
Вітер не поцілує нас,
не огорне весняний час,
пристрасть не розведе вогонь?»
...Осінь дихає в лід долонь,
осінь пише... летять листи...
Поміж простором — я і ти,
між двома полюсами ми,
ми за крок до кісток зими,
і питання летять у вир
до холодних осінніх зір,
а чи відповідь є, чи ні,
ми дізнаємось навесні...

Осінні пілігрими

Осінь — золото на синім,
ми на золоті удвох,
ми — осінні пілігрими:
шерех листя, крок у крок
шурхотять крилаті стоси,
в них мільйони різних мов,
в нас любов, любов і осінь,
осінь з іменем «Любов».
Я тебе запам'ятаю
в золотих обіймах днів,
ти мене запам'ятаєш,
мов легкого вітру спів,
поки ми в танку осіннім
у повітрі, у чутті
заплітаємося вільно,
ти та я, і я та ти,
нас удвох напише осінь
тонким пензлем золотим
невибагливо і просто,
ієрогліфом одним...
І згадається зимою
той малюночок про нас,
де листочками з тобою
нас кружляє вітер-вальс...
Осінь — золото на синім,
осінь — ноти золоті,
ми з тобою у обіймах
летимо кудись... куди?

Оксамитовий вірш

Оксамитові каштани,
чорнобривців оксамит,
оксамитовий і п'яний
запах осені стоїть,
оксамитова завіса
листя, променів і днів,
оксамитове намисто
горобини у вікні,
оксамиту чисті вина
сяють в обертах ріки,
в оксамиті неба линуть
оксамитові хмарки,
а вже квітів, а вже квітів —
просто райдуга жива!
Ні, осінніх оксамитів
яскравіше не бува,
і ніжніше не буває,
і м'якіше... Пий цю мить
оксамитового раю,
днів лискучий оксамит...

Дощова пісенька

Дощ на землю, дощ на мене,
на міста і на провулки,
на моїм вікні письме́на —
нерозгадані малюнки.
Умиває квіти-віти,
перехожих і дороги,
о, як дощ та міг би змити
всю мою гірку тривогу,
о, якби він міг прибрати
все, що є лихого в світі
під своє гучне стакато,
під свої серцеві ритми,
щоби раптом — інші люди,
щоб в очах — добро і світло,
та ніколи так не буде,
щоби зло від зливи зникло.
Та поки що, милий дощу,
хоч одну одненьку-душу
ти пом'якшуй, ти зволожуй —
я на мить воскреснуть мушу
у твоїх прозорих струмах,
у твоїх ласкавих нотах,
змий мої плачі і суми,
хоч на трохи, хоч на трохи...
Дощ на мене, дощ на землю,
вже калюжі, наче море,
монотонно, безперервно,
наче хоче змити горе,
наче хоче змити війни,
поливає світ із неба —
може, в нього щось та вийде,
ну хоч спробувати треба...

Абстракціоністка

На мені малює вензлі
осінь-абстракціоністка:
то нечутно грає пензлем,
то ножа до серця тисне.
Ріже ніж ліногравюри:
тіні, фари, блискіт листя,
і старі столітні мури,
і кав'ярні чепуристі,
витинає просто в серці
і новий ліхтар на розі,
і віконниці подерті,
і портали в інший простір...
Я зникаю, зникла майже,
розкладаюсь на відтінки:
незбагненна осінь в'яже
світлотінні павутинки,
божевільний живописець
розмиває акварелі
і малює вістрям вісі,
тягне вулиць паралелі,
вирізає просто в серці
необачно і натхненно,
зачіпає в рані скельце
невеличке, потаємне...
Розчиняюся у місті,
розчиняюся без тями,
тільки ці гілки і листя,
фари-блискіт, люди-плями...
Годі, боляче, вже досить!
Визнаю — ти геніальна!
...Божевільно-хвора осінь,
татуаж її прощальний...

Осінній танок

Йде осінь танцювати у сади,
розбризкувати фарби золотаві,
дивитись у лунке свічадо ставу,
пірнати у холодний мед води,
карміном фарбувати листя вуст,
то одягати, то знімати шати,
і віддаватись вітру, мов багаття,
і попелом стелитись у траву,
рожева від морозу і тепла,
гаряча і холодна одночасно,
вона сама і час, і позачасся,
прийшла-пішла, була чи не була,
вона — межа, тому на ній завжди
так солодко, і боляче, і щемно...
Даремно? Ні, нічого не даремно,
бо тільки мить лишає нам сліди,
бо тільки мить продовжує літа,
даруючи і рани, і суцвіття,
так, осінь — мить, недовго їй горіти,
так, осінь — мить, але такої миті
ми інколи чекаєм все життя...
...Йде осінь танцювати у сади,
пірнати у бурштин річок прозорих,
в очах її то лід, то літні зорі,
обійми в неї, наче мед, густі...

Востаннє ніжним поцілунком
легкий лискучий шовк ріки
осяє сонячна чаклунка,
ласкава осінь залюбки,
наниже листя на проміння,
прошиє жовте скло води,
запалить вогнище кармінне
поміж дерев вряди-годи,
зігріє душу наостанок
перед важким зимовим сном,
приспить у сяйві золотавім,
заколисає нас теплом,
і ми прокинемося взимку:
у синій темряві вікна,
плистимуть вікна, ніби рибки,
в холоднім просторі без дна,
вина терпкий гарячий присмак,
завіса снігу, сутінь снів...
Чи буде ще весна колись-то?
Комусь-то — так, комусь-то — ні...
А поки що останній промінь —
і відгоріло, відбуло...
Цілунок-мить, цілунок-спомин,
цілунок-спогад про тепло.

Сто відтінків золотого

Сто відтінків золотого
на деревах і дахах,
листя шаром килимовим
вистеляє сірий шлях,
на асфальтах і на стінах,
на домівках, на землі
ніби золотом осіннім
хтось малює уві млі,
на старих алеях парку,
на паркані, на житті,
пробивається крізь мряку
ніжний промінь золотий,
хтось усім малює осінь,
наче пензлем, на душі,
ніби є надія досі
ще хвилиночку пожить,
подивитися на листя,
і на дощик, і на сніг,
і весною на барвисті
квіти в сонцях золотих...
Проти сірого та злого,
проти лиха та війни,
сто відтінків золотого
на тобі і на мені...

Осінні двори

Стоять розхристані двори
і захаращені стежини,
усі осінні кольори
переплелись у бадилинні,
обійми стебел неземні
вкриває ніжно ковдра листя,
і кольори в гущавині
такі божественно барвисті.
Двори пусті... Лиш де-не-де
коти сідлають теплотруби,
ані людей, ані дітей,
і тільки квіти, квіти всюди.
Дрімає лавочка пуста
на тлі червоного багаття,
та сниться гойдалці дитя —
їй сумно листячко гойдати,
двори скуйовджені стоять,
заплутані в квітковій хащі...
Осінню мить, мов благодать,
у серце я візьму пропаще,
навзаєм серце покладу,
мов лист, на лавочку самотню,
і, може, ще колись прийду
за серцем у двори дрімотні,
і знов зітхну повітрям цим,
побачу цю красу останню,
двором осіннім прохідним
йдучи на вулицю центральну...

Ти теплий і живий. І це
 в осінні дні найважливіше,
 ніж будь які слова та вірші,
 натхненні й ні, кінець кінцем.
 Коли вогонь твоїх очей
 до мене в душу ніжно світить,
 мені немає справ до світу
 манірних речень і речей,
 коли тону в твоїх руках
 і поглинають поцілунки,
 не все одно, які рахунки
 чекають нас на терезах?
 Є тільки двоє уночі,
 тремтливе сяйво на обличчях
 і мить, яка триває вічність
 на вістрі полум'я свічі,
 обійми тіней на стіні,
 непевне щастя безпритульних,
 і не потрібно слів намульних
 ані тобі, ані мені...
 Існує тільки спільна мить,
 мов лист осінній, лист останній:
 ось грає золотом у сяйві,
 ось вже зірвався і летить...
 Тримай мене, тримай міцніш,
 не відпускай у вирій темний,
 мій справжній, теплий і шалений,
 твоя любов — найкращий вірш.

Градації

В найкращих осінніх кадрах — нечутний сум,
 у найчервоніших кронах — гілок кістяк,
 в любові, у найпалкішій — холодний струм,
 в цілунках, у найсолодших — пекучий смак...
 О осені, як ти душу береш на гак,
 о, як на контрасти ловиш, на промінь-тінь,
 о, ти неповторна, осені, і відтак
 мов кожен твій лист — останній, і день, і синь.
 Останній твій кожен подих, і погляд теж,
 повітря твоє останнє, таке смачне,
 неначе навек зі світу зі світлом йдеш,
 неначе усе з тобою тепер мине.
 Ти наче пожежа, осені, — мить і щент,
 ти наче сірник останній в нічній пітьмі:
 засвітиш усе яскраво, та тільки щем
 і спогади залишаєш, і сни сумні.
 Яка ж ти красива, осені — й нежива,
 яка ж ти яскрава, осені — та кому?
 Для кого твої дарунки, твої дива,
 як світло тече у вікна, життя — до сну?
 Як хочеться перебути і ніч, і сон,
 і осінь перечекати, і снігопад...
 В яскравих осінніх кадрах — мінорний тон,
 у сірих весняних кадрах — мажорний лад,
 у вічній весняній мряці — живе життя,
 у сяйнім осіннім золоті — мертва ніч.
 Як хочеться тут заснути, щоб знову там
 прокинутись в раннім березні, під капіж...

Елегія

Линяє, мій любий, осінь,
в калюжах пливе луска,
насуне зима невдовзі,
насуплена і гірка,
а десь, де зими немає,
де сонячно цілий рік,
цитрини усі збирають
солодкі о цій порі,
і котяться жовті ядра
під ноги, і сік тече,
і манить уява в мандри
із мрією за плечем
туди, де цитрини квітнуть,
а потім течуть плоди —
отам ми щасливі, дійсно,
і радісні — я та ти,
отам ми, неначе діти,
смакуєм життя на двох,
з усіх насолод на світі
із нами одна любов,
ти ловиш сріблясту рибу,
я смажу лискучий бік —
і більше нічого ніби
не треба обом навік...
Десь там ми щасливі разом,
десь поза межею меж,
а тут вже зима на часі
і чорних ночей кортеж,
у шибці линяє осінь,
в калюжах тече іржа,
і спокою серце просить,
і часто дощить душа...

Півтонне

Восени — особлива ніжність:
мов листочка сухого крихкість,
мов краплинка дощу на шкірі,
наче шепіт гілок у вирі,
наче сонні осінні квіти,
котрим жити лишилися миті,
наче спомин про літню вроду,
наче натяк на сонцесходи,
наче дня невагомий спалах,
наче тіні у темних рамах,
мов обійми у сні оманні,
наче абрис дерев в тумані,
мов завмерлі птахи дротами,
ніби сніг, що летить і тане,
мов колючий цілунок вітру,
наче дотик когось нізвідки,
наче пір'ячко, ніби риска,
і так хочеться близько-близько,
і так хочеться тісно-тісно...
Восени — особлива ніжність...

Спідниця

Осіннє все: і настрої, і погода,
і думи теж осінні і смутні,
здається, що навколо вся природа
негодою підспівує мені,
здається, я не виборсаюсь зовсім
з осінніх справ, з роботи і застуд,
здається, що прийшла холодна осінь,
аби на все життя лишитись тут
зі снами, наче дощ, з передчуттями,
з калюжами глибоких сірих снів...
Аби не ти, аби не ти, коханий,
давно б замовк і голос мій, і спів,
аби не ти, нездужала би жити,
а так чекаю зустрічі й живу,
аби не ти, я б нудилася світом,
забула б я себе, себе живу.
Але ти є. Ти є, і як не спиться,
як ніч уся з тривоги і жури,
я думаю: колись куплю спідницю —
таку вузеньку знизу й догори,
щоб він на мене підлітком дивився,
щоб закохався в звабу і красу...
І так собі, з думками про спідницю,
я забуваю весь осінній сум
і засинаю в спалахах надії,
що десь, колись, разом, на самоті...
Хай дощ осінній сіє сум і сіє,
та що мені до нього — в мене ти...

Етюд

Сірий день і сірий дощ —
що ж, таке буває, що ж,
сірі краплі сіро лиють
сірі сутінки між площ,
я піду за сірим сном
під краплинний метроном,
хай дощем душа хворіє,
сльози лиє за вікном,
дощ усюди: у мені,
на поверхні та на дні,
дощ — майбутнє і минуле,
і немає в тім вини:
не було дощу сто літ,
потерпав від спеки світ,
ми давно дощу не чули —
обіззався, дріботить...
Ой, смугасте все в житті:
від обіймів до біди,
дощ і сонце, сміх і сльози,
а сьогодні — час води...
Може, ранком буде в нас
інший день та інший шанс?
А сьогодні зливи-грози...
Так нервово, так нервово...
Завтра — сонце? Може, хтозна...
На добраніч... спати час.

Імпровізація

І дощ, і дощ, і дощ, і ще, і ще,
 зимовий дощ, важкий і непривітний,
 він стукотить у скроні і у вікна,
 і ще, і ще, й від того не втечеш,
 і думаєш: чи буде та весна,
 чи будеш ти, чи я, чи ми, нарешті,
 чи з нас лишиться хоч зимова решта,
 чи міжсезоння доконає нас?
 Чи варто ще чекати на життя,
 пізнавши шал, любов, і біль, і пристрасть?
 Чи варто ще чекати, поки відстань
 скоротиться, чи варте майбуття
 чекання? Буде сонце, буде вітер?
 Не цей, холодний, — теплий та живий,
 чи будемо лежати у траві,
 оголені і радісні, мов діти?
 Ми — будемо? Чи будемо, чи ні?
 ...Не варто ні питати, ані знати,
 і не чекати — нічого чекати:
 ні завтра, ані літа, ні весни.
 Сьогодні я люблю тебе, не завтра —
 сьогодні під стодзвонний звук дощу
 тобі пишу і завтра не прошу —
 прошу сьогодні без вагань (чи варто?) —
 згадай мене у дощ зимовий цей,
 коли заснуть ліхтарні в завіконні,
 мої вуста, солодкі та солоні —
 усю згадай... згадай усе, усе...

Перехрестя

Тіні, світло, перехрестя.
 Право, ліво, перехід —
 зводить нас шалене місто,
 зводить нас шалений світ.
 Хтось залишиться назавжди,
 хтось назавжди пропаде,
 хтось піде в далекі мандри
 із нікуди у ніде,
 хтось майне і не згадає,
 хтось ще довго уночі
 жалкуватиме за раєм,
 перехрестями йдучи...
 Мить — зелене, мить — червоне.
 Перейти? Перечекать?
 Перехрестя — вільна зона
 розгалужень і розп'ять.
 В'яжуть вулиці плетіння...
 В лабіринтах макраме
 перехрестя — зона зміни,
 все минає — не мине.
 Щось не зміниться ніколи,
 щось почнеться із нуля:
 перехрестя — все довкола,
 перехрестя — вся земля.
 Знову йти, чекати, бігти?
 Чи дивитись, хто на тій
 стороні чекає світла —
 може... ні... напевно... свій?
 Свій, якого загубила
 і зневірилась знайти?
 Перехрестя: право, ліво,
 тіні, спогади, хрести...

Може, бігти на червоне,
на зелене — ані руш?
Перехрестя. Сталкер. Зона.
Нескінченний вирій душ...
Зупинися, перехожий!
Розчинився у світі...
Ось і вулиця порожня...
Хто ж наступний? Може, ти?

Тролейбус-осінь

Під мряку-мжичку, сльози-краплі,
ліхтарну пісню золоту
тролейбус-осінь їде далі,
а ми лишаємося тут,
а ми чекаємо на інший
тролейбус-зиму. Буде, ні?
А може, вже й не буде більше,
а буде мряка до весни?
А хочеться густого снігу,
щоб завалив надовго вхід,
у теплій хаті теплу книгу
під аромат гілчастих віт,
щоб сніг на вулицях, у рамі —
як у дитинстві — вище нас,
і, звісно, у вікні кав'ярні,
де я люблю провести час...
Ще хочеться весни і літа,
щоб знов до річки, до води...
Та, власне, просто — хочу жити,
тому що є на світі ти,
і смакувати миті-краплі
повільно, вільно, без напруг,
допоки сили не забракне,
не зникне колір, світло, звук...
...Повз склянки кинутих зупинок,
повз листя мокрого сльоту
тролейбус-осінь в обрїй плине,
а ми — лишаємося тут...

Шепочи...

Інколи не вірю у весну,
в існування радощів і щастя,
в час, як дощ і вітер одночасно
тягнуть хором партію сумну,
і любов, і пахощі бузку
видаються так мені далеко,
спогадами з іншої планети
під дощу симфонію дзвінку,
і, здається, буде так завжди:
холод, ніч і десь далеко — літо,
і мені ніколи не зустріти
сонячні усмішки золоті,
і мені не вирватись із вирв,
із обійм сезонної безодні —
тільки ніч, і вітер, і сьогодні,
і гучні акорди дощові...
І якби не ти — якби не ти,
я б, напевно, до весни заснула,
наче риби сплять в густім намулі
у шарах холодної води,
але ти, мій вогнику, ти мій,
кров моя, любов, душа і серце,
і мені, я знаю, не здається —
я постійно чую голос твій,
він мені шепоче крізь дощі
попри всі тривоги і турботи,
чую я звабливі ніжні ноти...
Шепочи, коханий, шепочи...

Лише тобі

По краплі сонце витікає,
мов з вени кров,
чи світло вернеться, не знаю,
на землю знов,
і що на нас чекає завтра:
чи смерть, чи старт —
я не гадаю, і не варто,
однак не фарт,
осіннім листям наші долі
несе, несе,
стоять дерева, майже голі,
ось-ось — і все,
передчуття зими набрякло,
у грудях щем,
але життя останню краплю —
тобі лише,
але останній сонця промінь
в душі моїй
лише тобі, тобі на спомин,
коханий мій,
лише тобі — прозоре листя
і шум дощу,
зими життя та падолиста
крихку межу,
лише тобі — пелюстку тіла,
суцвіття слів...
Я так нікого не любила
на цій землі...

Лист-життя

Як падає жовтий лист
у небо серпневих зір,
що вабить і що болить —
усе відпусти у вир:
і думку, і спів, і вірш,
і літа останній смак
без жодних жалів залиш,
було і минуло, так,
і теплий погідний день,
і сяюче річки скло,
і листя життя й пісень —
було собі та й було,
ніщо не буває знов:
за осінню йде зима,
і навіть, як йде любов,
тримати її — дарма:
дивися на падолист,
долоню не закривай...
Як легко жовтавий лист
летить у зелений рай!
То й ти відпусти усе,
погане й хороше теж —
нехай його десь несе,
де вже ані веж, ні меж,
зірвалося — хай летить,
кружляє уверх-униз:
життя — то єдина мить,
колись полетить, мов лист...

Щаслива людина

Я — абсолютно щаслива людина:
он у вікні листопадова днина,
ясна, морозна, яскрава і чиста,
сонцем ранковим займається місто,
рідні здорові (тьху-тьху, не зурочить),
бачать ще світло натомлені очі,
тіло ще інколи щось відчуває,
десь заболіло — то значить, жива я,
світ збожеволів — було і раніше,
мрю, кохаю, з'являються вірші...
Так, не шістнадцять. Що бачила? Різне,
інколи інше, а більше сумісне,
бачила всесвіт у кожній людині,
в книгах і співах, віршах і картинах,
в морі, в природі, в безкрайньому світі,
вірю, що вірити варто й любити.
Подорож? Тричі — в кохання шалене.
Ні, не жалкую — то книги для мене:
більше читатимеш — знатимеш більше.
Іншого щастя не треба — навіщо?
Зараз щаслива, а далі — не знаю,
щастя — це мить на краю і без краю,
щастя — метелик: захоче, то сяде
просто на серце у мить листопада.
Ні, не чекатиму — житиму далі,
щастя ловити — ловити печалі,
я ще люблю це життя неможливо,
я неймовірно, безмежно щаслива.
Сонце, вікно, листопадова днина...
Я — абсолютно щаслива людина.

Опівнічне

Ніч на низку ниже вікна...
Щось я так до тебе звикла,
що аж боляче без тебе
у нічне дивитись небо...
Де ти зараз, як ти, що ти?
Зорі, наче довгі ноти,
ніч глибока, мов затока,
місто ніжно мружить око...
Де ти зараз, що на думці?
У монисті чорних вулиць
є твоє віконце, певно...
Може, думаєш про мене,
може, також невідзвітно
виглядаєш ніч у вікнах,
цигарковий світиш спалах,
і немов чогось замало,
мов чогось бракує сильно:
сну, чи мрії, чи людини —
неможливого напрочуд...
За вікном зіниці ночі,
загадкові та непевні...
Знаю, думаєш про мене,
знаю, ти так само хочеш
вдвох ловити погляд ночі,
вдвох дивитися на зорі
тих очей, що сяють поряд...

Цигарка осені

Запалила цигарку,
волосся торкнула руде,
і смикнулась від холоду —
осінь... осіннє повітря,
вже не гріє ні чарка,
ні листя, нехай золоте,
що тепла з того золота —
холодно, холодно світу.
І нікому ця сукня,
нікому сережки дзвінкі,
і нікому вуста —
повз тікають чужі перехожі,
осінь дивиться смутно,
тремтять її пальці тонкі,
і нервова хода,
і зігрітиса осінь не може.
Вся остання краса,
все багатство відтінків і фарб,
і парфумів набір
із димами і запахом листя —
все неспинно згаса,
залишаючи привиди ватр
під лампадами зір,
на покосах оголено-чистих...
Осінь палить цигарку,
у пальцях тремтячих трима,
повз проходять чужі,
і торкає пронизливий холод...
Він вбере до останку
усю її. Прийде зима
на свої рубежі,
на звичайні засніжені кола.

Осінь сумно піде
по алеях в тумани густі,
їй тепла не просить —
у морозу заграви не просять...
І волосся руде,
мов осінні листочки руді,
і цигарка димить —
осінь тихо допалює осінь...

Філософське

А хто сказав, що має бути сенс,
що має бути зміст, і вміст, і форма?
Так люди перетворюються в хрест,
палітра перемішується в чорний.
Та хто сказав, що має бути сенс
у роздумі, у вірші та у пісні?
Усе найкраще — тільки ненавмисне:
рулади вітру, ритміка сердець...
Та хто сказав і хто його просив?
Чому я мушу слухатися інших?
Мені — моє: життя, помилки, вірші,
осінній цвіт зім'ятих почуттів...
Тримати шлях, відомий тільки миттю,
тримати власний свій дороговказ,
і кожен раз зривати інші квіти,
і інше світло бачити щораз.
Та хто сказав, що має бути система,
коли щомить тебе чекає шанс?
Я є, ти є, є осінь, і, напевно,
це головне, а інше — декаданс.
Є сонний день у вже холоднім сонці,
є ніжне серце, ниточне биття,
перервний ритм, і трем на кожнім кроці —
оце і є твоє-моє життя.
І хто сказав, що має бути сенс
у почутті, у співі, у зітханні?
Осінній день, дай Боже, не останній —
лови хвилини, поки тут, не десь...
Життя таке болюче і прекрасне...
За радість вдячна, вдячна і за біль.
Осінній день. В душі прозоро-ясно,
і серце п'є легкий солодкий хміль...

Зірка золота

Осінь, час блукання, зірка золота:
сонячна нірвана, дощова сльота...
Я мандрую містом, листя у руках,
клаптиків барвистих танець на гілках...
Тягнуться рядочки, осінь день у день,
зірвані листочки крутять па-де-де...
Стрілись у повітрі висохлі листи:
за хвилину титри, в титрах — я і ти...
Ми зійшли з епохи, наче з корабля:
інші тут дороги, інша тут земля...
Зірвані листочки разом хоч на мить...
Хто куди шурхоче, хто куди летить?
Ти летиш на захід, я лечу на схід?
Мить така крилата... Чи звикати слід?
Скоро нас розвіє в різні полюси,
замете завія наші голоси...
Що то буде завтра? Крутиться листок...
Чи звикати варто? Всьому є свій строк...
Зараз я кохаю більше за життя...
Далі — ніч розмаю? Осінь забуття?
Полум'я бажання? Сумнівів сльота?
Все колись зів'яне, прийде самота...
Роздуми осінні... Осінь пише лист,
в'яже світлотіні — виплітає зміст,
я кручу у пальцях лялечку листа...
Осінь — час блукальців,
зірка золота...

Чом восени так часто душа дощить?
Може, тому, що часто ідуть дощі?
Душі в осіннє небо, немов птахи,
рвуться з набутих тіл, з-під міських дахів.
Просяяться душі в небо, мов з гілки лист,
легко злітають вгору у падолист:
вітер, холодний вітер — усюди, скрізь,
душі, птахи і листя — уверх, униз.
Сльози течуть у вирій, а вітер п'є,
вітер смакує сльози, мов сомельє,
осінь... Ледь-ледь тримаються душі тіл,
ходять поети лезами темних кіл.
Ходять поети межами темних лез,
хто перетнув межу, той навіки щез,
тих, хто пустився берега, вже нема —
бачиш, на тому березі — все, зима...
...Що восени важливо? Любов, вино,
свічка, яка освітлює нам вікно,
щоби душа трималась і не втекла
в час, як дощі, і вітер, і сіра мла.
Тілу — безмежна ніжність, душі — вогонь.
Буду тебе тримати теплом долонь
аж до пекельних опіків, аж до сліз —
хай на руці попеченій рани скрізь,
буду палити свічку, світити ніч,
буду палити вогники наших стріч.
Краще вже тут дощити, аніж в раю...
Буду тримати душу, а ти — мою.

Осінні декорації

Осінь шарпає кулісу... Антураж: свіча і келих.
 Другий акт. Що там за змістом далі йде — сумне, веселе?
 Атмосфера вже осіння: двоє, сутінки життєві,
 заплелися світлотіні у мереживних деревах...
 Ще серця червоні в листях, ще теплом проміння диха,
 та тріпочеться завіса: то зима готує вихід...
 Що чекає двох — антракти, забуття, сльота, морози?
 Що там далі в третім акті, хто про це сказати в змозі?
 Вітер шарпає кулісу із мережив золотистих...
 Осінь пізня. Двоє пізно перетнулись в цьому місті,
 неприкаяні і грішні, безпритульні і безхатні —
 розділити краплю-ніжність, нерозтрачену, останню...
 Антураж осінній: свічка, ніч у келиху бездонна,
 на губах вина потічки і кохання напівтонне,
 то по-літньому солодке, то осіннє і мрійливе...
 І триває п'єса, доки
 двоє. Свічка. Пляшка. Диво...

Ну що? Ховай засмаглу шкіру
 у залежалий темний светр
 під відчайдушний стогін вітру,
 під дощовий віконний спектр...
 Складай до шафи звичні речі,
 прозорі, світлі і легкі,
 ховай у вовну мідні плечі,
 а мідні литки — в чобітки,
 ховай подалі теплі, літні,
 безжурні, безпечальні дні,
 ховай подалі аж до квітня,
 ховай подалі до весни,
 ховай усе, окрім любові,
 кохання свічку не ховай —
 нехай горить у снах зимових
 і ніч освітлює нехай.
 У темне сонне міжсезоння
 згадай про той солодкий час,
 як коло річки на осонні
 сиділо тільки двоє нас,
 і цілувало сонце хвилі,
 і цілувались ми. Згадай
 цей день у довгу сіру зливу,
 згорни у ковдру, випий чай
 та спи. Наснюсь тобі гаряча
 у літнім сонячному сні,
 коли осінній дощик плаче,
 а ти також насни мені...
 А ще благаю розбудити,
 якщо холодний час мине:
 я хочу знов з тобою в літо,
 тож не забудь — збуди мене!

Далі буде

Знаю те, що сьогодні — дощ,
знаю те, що сьогодні — вітер,
знаю те, що сьогодні — жити,
завтра буде, що буде — що ж,
знаю те, що тебе люблю,
кожний рух твій і подих кожен,
що без тебе я вже не можу,
не сприймаю життєву млу,
знаю тільки твоє лице,
неспокійне, мов моря хвилі,
я нікого так не любила —
до мурах відчуваю це,
відчуваю тебе тепер
так нестерпно, аж терпнуть губи:
запах, голос твій, очі любі,
невагомого тіла нерв —
все чіпляє, усе пече,
все, немов корабля вітрила.
Ти і ніжність моя, і сила,
і бажання, і біль, і щем...
Знаю лиш почуття оце,
непричесане і невчасне,
сивий вітер, і дощ, і, власне,
далі буде, що буде. Все...

Осінні ін'єкції

Холоне повітря і довшають тіні,
в зеленому прядка руда:
осінні ін'єкції, струми осінні
вповільнюють серцебиття.
Ось-ось і ми всі зберемось у кав'ярні
та під ароматний глінтвейн,
під вітру зітхання, під схлипи гітари
співатиме осінь пісень,
плистимуть поволі духмяні розмови
під пряний червоний узвар...
Все менше тривожить відсутність любові,
самотність цінуєш, мов дар.
Все менше залежиш від голки кохання,
від тиску обіймів чуття:
бурштин більш ніколи у сік не розтане,
не вернеться в камінь життя.
Все менше з роками рожевих ілюзій,
в люстерці осіннє лице,
все більше цінуються віддані друзі
і віддані рідні. І все.
На серці так солодко, холодно й вільно...
Вповільнено осінь тече:
осінні ін'єкції, краплі осінні,
осінній насичений щем...
Ось-ось запанує на вулицях тиша,
раніше згасатиме день...
А може, додати — одну і не більше —
краплину любові до вен?

Осіння ватра

Ця осінь, мов під вітром ватра,
востаннє опекла вогнем
і згасла, і зима на варту
прийшла морозним сивим днем...
Я не забуду це багаття
ніколи, доки не помру:
танок вогню за мить до страти
і пізно знайдену зорю,
життя, мов листя, під ногами,
і кроки двох, і шерех днів,
роман, комедію і драму,
і водевіль, і вірш, і спів —
усе в один вогонь крилатий
ця осінь кидала, щоб він
горів яскраво і завзято
під гострим вітром запальним,
щоб він в серця посіяв іскри,
які горітимуть повік.
І навіть як зима притисне,
і навіть як насуне сніг...
...Сніг замете вугілля чорне,
та не забути за життя
мені цю осінь неповторну,
цей вир вогню і почуття.

Вина осені золоті

Вина осені золоті,
і солодкі, й гіркі водночас:
перехрестя — ще не хрести,
ніжна сутінь — не прірва ночі.
Ще на денці цукровий лід,
ще у осаді сні багрянні,
ще в небесному кришталі
мріють сонячно-сині грані,
прохолода — на шкірі ніж,
поцілунки — дощу краплини,
сні нічні під дзвінкий капіж,
денні сні в золотім промінні,
під ногами шепоче мідь,
розсипається в порох літо,
крапля саява у склі дзвениць:
вина осені вже розлило.
Пий, поволі застигне кров,
та не завтра, авжеж, не завтра —
все минає, мине й любов,
тільки квапити час не варто,
пий, смакуй, доки світло дня
не сховалось у племін свічки —
все проходить, усе мина,
все зникає у русі вічним...
Без обіймів весь світ пустий
і безрадісно йдуть хвилини...
Обійми мене, любий мій —
нас чекають осінні вина...

Поцілунки дощу

Ходімо, дощу, нумо цілуватись
між краплями і сотнями дзеркал!
У темряві не видно — і не варто
приховувати пристрасті і шал...
Краплини-поцілунки на обличчі,
на вилицях, вустах — такі смачні...
З тобою ми знайомі майже вічність,
ти знаєш, як сподобатись мені...
Я скучила... ти знову тут, мій дощу,
мій пілігриме з голосом хрипким!
Хто ще мене розрадить, хто ще, хто ще
мене знеболить шепотом своїм?
Ми підемо у темряву і тіні...
Цілуй мене, я хвора від розлук!
В ліхтарному вологім мерехтінні
так солодко сплітати струми рук...
У сотнях лун, свічад і відображень
загубимось, розчинимось, втечем,
і зникнемо, і нас не буде майже:
під дощовим сховаємось плащем
і будем цілуватися таємно...
я скучила... Гукай мене, гукай!
І може, хтось, хто думає про мене,
до тебе ревнуватиме? Нехай!

Сніжне

Сніг завісив вікна зранку у мережива ясні,
він почався на світанку, він почався уві сні,
уві сні, де ми щасливі, уві сні, де падав сніг,
і здавався дивним дивом сніг минулого мені.
В тому сні було спокійно, там зима була одна,
там розкуті душі вільні ще не випила війна,
там кохали ми, колишні, легко, наче сніг летить,
і здавалось, буде вічно білосніжно-ніжна мить,
і, здавалося, довіку щастя вистачить на всіх...
Знову ранок... сніг у вікнах,
може, сон, а може, сніг...

Новорічна кулька

Новорічний світ у кульці
значно кращий, ніж звичайний:
він не сірий, а лискучий,
він не тьмяний, а дзеркальний;
ані мряки-мжі у рамі,
ані сліз у завіконні —
новорічна панорама,
сніг примарно-ілюзорний;
перехожі і будинки,
непривітні і похмурі —
все схвалось на хвилинку
в іграшковій сніжній бурі.
Щастя — спалах променистий,
мить у кульці новорічній,
де життя нове і чисте,
неповторне і незвичне,
де нестримані цілунки,
наче ми одні на світі...
Подивись у сніжну кульку,
подивися в очі миті,
хай на тебе гляне диво...
завтра... чи то буде завтра?
Мить — єдине, що важливе
і для чого жити варто.
Світ такий крихкий і кволий...
Де майбутнє, де минуле?
Тільки мить у сяйнім колі,
тільки мить у срібній кулі...

Втеча

Від довгих і нудотних віх,
від справ нудних і непотрібних
так хочеться втекти на сніг,
до річки, лісу чи рівнини,
іти, вдихаючи сніги,
такі волого-білосніжні,
забуть обов'язки й борги,
з собою несумісність вічну,
забути десь своє життя
і на снігу розвести ватру,
відкрити пляшку непочату,
почати відлік забуття,
навколо вогнища, мов дух,
співати, танцювати, вити,
щоб замість стелі — небо й віти,
а замість стін — дерев ланцюг,
щоб танув сніг під шалом ватри,
і я би танула, мов віск,
і ліс співав би сніжну мантру,
і обіймав би снігом ліс,
щоб всі жалі, страхи та біди
пішли із димом в небуття,
щоб знов згадати, як любити
увесь абсурд цього життя...
А тим, з ким можна загубитись,
і віднайтись, і віднайти
себе без дозволу і звіту,
як хочеш, можеш бути ти...

Етюд

Крижинкою день розтанув
в прозорім бокалі міста,
для мене він був криштальним
і сонячно-синьо чистим,
ніс ягід червоний келих
на тлі монохромних хронік
під листя замерзлий шелех,
під вітру схололий стогін.
А вечір розвісив вікна,
неначе гірлянди срібні,
і дав ліхтарям по квітці
в суцвіттях дротів і ліній,
лілове налив у склянку,
і ніч розчинила місто,
а мріям — блукать до ранку,
їм в рамах і стінах тісно.
А мріям — блукати снами,
хіба їх замкнеш у схроні?
У мріях... я буду з Вами
на сірому тлі — червона.

Зимово-синє

Синій ранок, синій сніг,
вікон жовті вічки...
Десь в далекому вікні
спиш ти зараз чи вже ні —
я міркую звично.
У моїй кімнаті синь,
сутінки ранкові —
хтось додав аквамарин
до зимових сивих днин,
до хвилин зимових.
Місто тане в синій млі,
тихо вікна тануть,
наче скрізь по всій землі
синій сніг у синім склі,
синій лист роману...
Я пишу його про нас
літерами часу
поки сніг танцює вальс,
поки ще ліхтар не згас
цвітом в синій вазі.
Синій ранок... ти ще спиш,
теплий, сонний, ніжний,
чи пішов на вітер-ніж
й загубився десь поміж
вулиць синьо-сніжних?
Де б не був, та я тебе
подумки цілую...
Синій сніг летить з небес,
і мереживо словес
синім доплету я...
Синій взяв мене в полон...
Допишу ще слово
й додивлюсь про тебе сон,
сивий сон, зимовий сон,
синій сон ранковий...

Сніжний етюд

Тихо падає сніг
на мої перехрестях без тебе,
в сутінкових дворах
ледве жевріють вікна нічні,
ніч без тебе в мені,
і на хмари зачинене небо,
мов птахи на дахах,
спить без тебе зима у мені.
Я без тебе — зима...
Тихо спить зачакловане місто,
мов принцеса, що спить
сто століть без цілунку сама,
і нікого нема,
і будинки незаймано-чисті,
і триває ця мить,
і без тебе триває зима...
Я м'яка, наче сніг,
що ось-ось потече і розтане,
він вологий і снить
вже весняними струмами рік,
у засніженім сні
всі провулки мої і майдани,
я чекаю весни,
і в мені тихо падає сніг.
Він солодкий, оцей
сум за літом і цвітом барвистим,
сум за сяйвом небес
і за шалом дощів навесні...
Ну, а поки я все
ще зима, я — засніжене місто,
я чекаю тебе.
На душі тихо падає сніг...

Але то завтра...

Сніг розтане, але то — завтра,
а сьогодні — різдвяне диво,
місто в сніжно-зимових шатах
миттю стало таким красивим,
наче в білому світлі рампи,
у машинно-ліхтарнім світлі
місто мов проясніло раптом,
і забуло про нежить звиклий,
і забуло про чорно-сіре,
про війну нескінченно-довгу,
мов на мить повернулась віра
в те, що все може бути добре.
Місто білі вдягло намиста,
білу пудру взяло на шрами,
опинилось легким і чистим,
мов позбулося шлейфу драми,
раптом стало таким казковим,
ілюзорним, прозорим, дивним,
мов оманний міраж любові,
що засліпить на мить — і зникне.
Все минає у цьому світі,
але поки в нас сніжна казка,
сніг летить, наче білі квіти,
і додому вертатись важко —
надто радісно йти без тями
крізь завію в зимові мандри...
Може, завтра усе розтане,
але то вже хай завтра, завтра...

Нарис

Принишло місто за вікном,
огорнуте в зимові шати,
усіх поволі тягне спати,
усе поволі йде у сон,
нарешті сніг, мов ковдра снів,
упав, сховав, згорнув у біле,
усе загоїв, що боліло,
усе знеболювальним вкрив.
Лише одне вікно не спить —
мале віконце телефона,
де я пишу до тебе сонна
рядки, і серденько щемить...
Мені тебе бракує так —
до болю вуст, до болю тіла —
і навіть ковдра сніжно-біла
не гоїть цей хронічний брак:
відсутність запаху, тепла,
твоїх очей мінливо-сяйних,
свавільних дотиків і тайни,
що поміж нами розцвіла.
І я, мов свічечку, палю
про тебе спогади і згадки,
аби крижиною не стати,
царівною із кришталю...
У сніжнім місті лиш моя
не спить любов — вікно еcranне,
де я пишу тобі зізнання,
що я без тебе — вже не я,
а місто тоне уві сні,
у сніжнім сні казково-білім,
одна любов своїм племінням
цілує серденько мені...

Якби...

Якби заснути під дощі
і розбудитися весною,
коли втече зима з війною
і легко буде на душі...
Якби-то сном була війна,
війна-зима, і світ недужий,
і час застуд, і дріб калюжний,
і сніг у рамочці вікна...
Якби, холодна і німа,
зосталась я в тім сні назовсім,
а інша — дика, гола, боса —
забула б, що була зима,
і народилася би знов,
аби без болю жити далі,
забути сумніви-печалі
і римувати кров-любов,
щоб знову глянути на світ
очима чистого дитинства,
які ні смерті, ані вбивства
не бачили — ясні, живі...
...Якби це все був тільки сон,
зимовий сон під пісні снігу,
якби мені ще тільки крихту
весни з любов'ю в унісон...

Я — сніг

Я — сніг, і я тебе люблю,
щоку неголену цілую,
я — сніг, тому тебе люблю я,
а ти на білім кришталю
малюй, що хочеш: я не буду
ні диктувати, ні вести,
лише тобі тепер плести
на білому сліди усюди —
що хочеш, те і намалюй,
я — білий лист, я — чистий простір,
повір, що це насправді просто,
лише повір мені, молю...
Ти, тільки ти, твої мотиви,
твої курсиви чарівні
ти намалюєш на мені,
а я мовчатиму звабливо.
Чи хрест, чи сонце, чи стрілу,
а на стрілі — гаряче серце,
або... нічого не малюй,
я буду білим, як ведеться.
Я — сніг, і я тебе люблю,
але не дам тобі підказки:
малюй, яку ти хочеш, казку —
я знову білим постелю...
Твоє волосся — срібний сніг,
я — сніг на сивому волоссі,
я так люблю тебе, мій гостю,
малюй, що хочеш, на мені...

Цілуй!

Цілуй його за мене, сніг,
як я ніколи не зумію,
усю свою хуртку завію
спрямуй на нього, обійми
його, нехай він шлях загубить
у сніжній віхолі, нехай
тоді до мене прийде любий,
знайде у вирі небокрай,
знайде хатинку в заметіль,
де ліжко, стіл, вікно і свічка,
хай нам на двох постелить нічка,
мов сніг, м'яку свою постіль,
і цілу ніч вируй у рамі,
цілуй холодне сиве скло,
щоб нам ще пристрасніш було
гарячими плестись тілами,
літати в білих небесах,
зимових і несамовитих,
де душу, пристрась, ніжність зливо
в єдине коло сам-на-сам,
а як не знайде ув імлі,
не відшукає в заметілі —
цілуй його, як я не вміла —
міцніш, ніж будь-хто на землі,
торкайся вуст його і вий
цілунком-полум'ям холодним,
як не насмілюся ніколи
торкатись я, о Боже мій...

Звичайне диво

Ранок. Біло. Світло на душі.
Сніг собі як сніг — звичайне диво.
Ще ні перехожих, ні машин,
у думках мереживо мрійливе,
на вустах ще гаряче, і ще
пам'ятає тіло поцілунки,
на душі лишився ніжний щем,
і спливає солодко і лунко
в пам'яті твій голос, і слова —
спалахами спогадів на серці...
За вікном малює сніг дива
білим по буденності затертій.
Сніг і дощ, кохання і любов —
явища природи непідвладні,
є або немає без умов,
звати й заперечувати марно.
Раптом, після років самоти —
ясно, біло, світло неможливо:
трохи снігу, трохи щастя... Ти.
Ти собі як ти — звичайне диво.

Листи-сніжинки

У повітрі білі крихти — непрочитані листи —
не встигають долетіти, розтають у висоті.
Що написано у кожнім, чий то вишуканий стиль?
Перший сніг на перехожих лине, лине звідусіль...
Це мої листи до тебе тануть у височині,
їм чомусь летіти треба, прочитають їх чи ні.
Це твої листи до мене, я не знаю, що у них,
буду мріяти, напевно, доки лине перший сніг...
Ось розтане і минеться — ані смутку, ні журби,
то чому ж мені здається, що це я пишу тобі,
що це ти до мене пишеш, снігом падають листи...
Сніг і ми, нікого більше, тільки сніг, і я, і ти,
ми — і мить падіння снігу, недовершена, жива,
білосніжна ніжна втіха, не окреслена в слова,
невимовна, несвідома, білі крихти за вікном...
Тільки те, що невідомо,
вічно манить душу сном...

Пісенька про сніг

Сніг іде, лягає сніг, лине зорями до ніг
і на біле, і на чорне, на прекрасне і потворне
врешті решт лягає сніг...
Цілий світ немов застиг, тільки тихо лине сніг,
тихо-тихо лине з неба на автівки і дерева,
на стрічки нічних доріг.
На щасливих і сумних, на закоханих і ні —
сніг чарує різних рівно, сніг дарує людям дивні
і казкові сни про сніг.
Заколисує усіх у обіймах сніжних втіх,
вицілює обличчя, і нікого в світі ближче
не існує, ніж цей сніг.
Ніби він спинити зміг часоплину вічний біг,
і у захваті та диві всі хоча б на мить щасливі,
хоч на мить, допоки сніг...
...Сніг іде, лягає сніг, лине зорями до ніг
і на біле, і на чорне, на прекрасне і потворне
врешті-решт лягає сніг...

Зимове

Як остогодли, як набридли
зимовий одяг, чобітки,
як хочеться вдягти манкі,
тонкі, спокусливі, звабливі
спідниці / хустки / сорочки,
панчохи / блузки / босоніжки!
Або босоніж хоч би трішки
пройтися берегом ріки,
щоб вітер шкірою пробіг,
пограв розіпнутим волоссям...
Я хочу — все мені не досить —
ще раз сподобатись тобі,
ще раз засмагнути, ще раз
з тобою в річці цілуватись,
щоб хвилі пестили крилаті
закоханих і ніжних нас,
щоб сонце, вітер і вода
любили двох, як і раніше,
щоб знов плелись спекотні вірші,
а не віршована сльота...
Та як же довго ще оця
зимова мряка, муть весняна!
Як же зарано, як зарано
тулить прозоре до лица!
Та жінка — Фенікс, без вагань:
поки вона жива, то мріє,
римує з мріями надії...
Ото дивачка, як не глянь!

Усе ще буде

Усе ще буде, зачекай:
весна, багаття, плюс і сонце,
ми знову вип'єм за знайомство
і знов повернемо в розмай,
собі залишимо любов,
все інше кинемо до біса,
підпалимо стару кулісу,
покинемо зимовий схов,
струмками срібної води
під срібним сонцем потечемо,
усі старі міфологеми
і власні стоптані сліди
забудемо. Весняна сутінь
поглине нас і понесе,
і буде ніч, і буде все,
і буде день і мрії збуті —
все буде. Як інакше? Ні,
інакше жити і не варто,
нехай горять дорожні карти,
а ми — дорогами весни,
з весняним подихом у такт,
і навпростець, і манівцями —
нехай любов мандрує з нами,
щоб цілуватися усмак,
хай кожна зірка снігова
розтане в крапельку цілющу,
щоб серце стомлене ще дужче
розквітло, й сталися дива...

Ще раз

Ще раз, ще раз побачити весну,
ще раз удвох під зливами-дощами
надихатись п'янкими пелюстками,
забувши про сирени і війну,
ще раз, хоча би раз — зимові дні,
щоб знов тебе в мороз поцілувати,
і, поки мріє вогнище крилате,
кохатися на білім полотні,
ще, ще — хоча б до осені, дощів,
до золота, до зливи падолисту,
щоб разом ми, легкі і ненавмисні,
сміялися би, листям ідучи,
чи хоч... хоч би до завтра, щоб мені
в зіниці подивитися кохані,
коли у них тремтить вогонь бажання,
ще трохи із тобою... кілька днів,
ще трохи, хоч до ранку, хоч до сну,
ще трохи, ще сьогодні, може, й завтра,
я хочу із тобою сніг і ватру,
я хочу осінь, зиму і весну,
я хочу кінофільм свого життя
ще трохи подивитися навзаєм,
і все когось благаю і благаю —
ще хоч би до світанку, до світа...

Хрест

24.02.22

Не згадую. Б'ється у кожній клітинці —
ненависть до клятих жорстоких чужинців
за кожну хвилину, за кожну секунду —
ні, я не пробачу, ні, я не забуду —
вкарбовано міцно, в крові запеклося,
і досі карбує, й випалює досі:
сирени, що виють у мозку щомиті,
дорослі убиті та діти убиті,
і ті, хто загинув, і ті, хто ще пише
про пекло-війну і картини, і вірші,
і привиди мертвих, і тіні живих ще —
у кожній клітинці навіки, навечно,
у кожному серці, у кожному домі —
ніколи не стерти, не стерти нікому,
і біль цей нестерпний штовхає — дожити
до іншого часу, до іншого світу,
де дихати легко, де солодко спиться,
лиш пам'ять, мов рана — у кожній клітинці...

Немає таких слів...

Немає таких слів,
немає таких слів,
і навіть якби хотів,
немає таких слів.
Всі сльози, усю лють,
ненависть усю й жах
вони не передадуть —
не вмістяться у словах,
ніякий умовний звук,
ні рими, ні ритм, ні стрій
не викличуть серця стук,
життя не повернуть бій —
і мертві лежать слова,
мов мертві тіла, німі,
і навіть як ще жива,
вже голос не чути мій.
А як він колись дзвенів,
та нині не тягне спів —
співати чоло війни —
немає таких слів,
і мертві слова лежать,
застрягли у горлі днів,
і кров'ю тече межа...
Немає таких слів.
Слова про любов, сни,
ще прагнуть буття див,
слова про війну? Ні,
немає таких слів,
немає таких слів.
Той, хто помирав, хрипів,
він не добирав слів —
немає таких слів.

Я завжди знала: вмер Христос,
і вже ніхто не допоможе,
не переможе царство Боже,
якщо помре конкретний хтось:
чийсь доньки, батьки, сини,
чий вуста навік замовкнуть,
чий серця вже більш не тьохнуть,
не покохають більш вони.
Я завжди знала: він помер,
й ніхто, ніхто не заступився,
і то було звичайне вбивство,
стражденна, мученицька смерть,
бо хтось сильніше, а відтак
вбиває слабого, а інші
мовчать усі — аби не гірше...
Не розумію, як то, як?
Як натовп дивиться на хрест
і потурає вбивцям лютим?
І хто вони наразі — люди,
коли святкують «Він Воскрес!»?
А Він вмирає знов і знов
в дитині, в жінці, в чоловіку,
і не воскресне вже довіку
на світі ще одна любов...
Я завжди знала: Він помер,
і те умовне Воскресіння
не переважить голосіння,
жаску не переможе смерть,
і Він мовчить, хоч як не зви...
Хтось бачив рай? Немає раю!
Світ з кожним з нас не помирає???
Ні, помирає з кожним світ,
світ, що чекав: або-або,
світ, що мовчав і не втручався,
більш на життя не має шансу,
бо в кожнім з нас вмирає Бог...

Шпарини

Шпарини у серці, в рядках і на долі,
шпарини війни виникають поволі
у кожному русі, у думці, у слові,
в ненависті, пристрасті, вірі, любові —
шпарини війни, нескінченні та гострі,
у стані поширення, в стадії росту
у всьому, на всьому, шпарини, шпарини —
війни і вини, співчуття і провини,
на всіх, хто живий, і у кого ще б'ється
у грудях вразливе незамкнене серце,
той вже відчуває, як невідворотно
шпарини повзуть попри волю і спротив,
як кожна хвилина відлунює бодем,
хоча й непомітно, але мимоволі,
але безупинно... Чи знаємо точно,
на скільки частинок зірвати нас хочуть
шпарини, шпарини, шпарини,
шпарини війни, уповільнені міні?
Ми всі у мережах, у путах шпаринних,
війна роз'їдає усе і постійно,
живем зі шпаринами, любимо-плачем.
У кого є серце, не може інакше,
у кого є серце, бинтує щомиті
шпарини війни на душі і на світі.

Повня війни

І бачить новорічна повня
ущент розбомблені міста,
колись життя та сміху повні,
де нині всюди пустота,
у вікнах, де колись ялинки
світилися сотнями вогнів,
не темрява, а пуста дзвінко
кричить луною голосів,
і привиди життя та щастя
блукають привидами міст,
і навіть повня тут невчасно —
тут лиш війна панує скрізь:
в бетонних кістяках-будинках,
в очницях вікон неживих,
в дитячих брязкальцях на ліжках,
в холодних ліжечках пустих,
у рипі рам, в нелюдських звуках,
як вітер грюкає дверми —
усюди смерть, усюди круки,
усюди привиди німі,
і лячно повні, страшно повні
на скалки битись у вікні
і розчинятися у чорних
жахливих здогадках сумних...
Країна-привид, місто-привид,
і ми вже привиди немов:
десь рік Новий — щорічне диво,
а десь війна спиває кров,
спустошує одне за одним
міста, і душі, і серця —
і плаче новорічна повня,
бо цій війні нема кінця...

Інколи я забути боюсь ім'я,
власне, тому, що я — вже не зовсім я,
власне, тому, що хочу забути все —
все, що війна несла нам і ще несе,
хочу забути все, але все ж боюсь,
що до себе старої не повернусь,
просто забуду, хто я, усе життя:
добре, сумне і світле — без вороття...
Сили немає бачити, жити тут,
в світі, де має силу лише статут,
в світі, де тільки гроші — і Бог, і світ,
тільки моїм ілюзіям стільки літ —
я вже не зможу часткою — зникну вся
і не згадаю навіть твого лица,
імені не згадаю твого... О ні,
я так не хочу. Рано зникать мені!
Я так не хочу! Хочу? Не хочу, ні!
Все пам'ятати хочу: і біль, і сни,
пастку війни, і пустку, й безодню... я
все пам'ятати буду — «від а до я»,
все пам'ятати хочу — нехай болить,
поки жива та бачу вгорі блакить.

До Магдалини

Стели, моє диво, дівчатко моє з Магдали —
ні схід не зупиниш, ні долю мою, та й навіщо?
Вдягни мене в біле і чисте та ліжко стели
і пісню мені заспівай — я лякаюся тиші.
Волосся моє розбери, причеши, намасти,
вологу долонь поклади до гарячого лоба —
всі учні мені, та улюблена дівчинка — ти,
бо в тебе нема марнославства гнилої хвороби.
Ти любиш мене, як ти любиш і небо, і світ,
і диких птахів, і мале кошеня беспритульне,
у тебе і серце, й душа неможливо живі,
ти — чиста любов — всеохопна, ясна, неосудна.
Не краща від інших — ти серце моє і душа,
ти варта усіх молитов всіх апостолів світу,
я поруч з тобою — маленьке незріле пташа,
яке заховалось у дах від свавільного вітру.
Сховай мене, дівчинко, в дотиках теплих твоїх,
я надто сьогодні слабкий, і чутливий, і ніжний...
Весна... у садах вже співають любов солов'ї,
в гаю Гефсиманським, мабуть, розпускаються вишні...
Вже скоро, вже скоро, залишились лічені дні...
Стели мені, крихітко, хтозна, що буде невдовзі...
Скажу тобі правду: єдина між нас без вини —
ти — та, котра стелить, співає і чеше волосся...

Свічка

Бачиш, бабусю, свічка... Світла немає нині.
Світ огорнула нічка: темно, немов у скрині,
темно і запах крові... Знову війна, бабусю...
Хоч би не голод знову — колесо часу в русі,
знову пішли по колу, знову пекельні жорна,
місто на видноколі вклякле, холодне, чорне, —
зло повернулось нині в цю непроглядну осінь,
наче старі світлини — і не світлини зовсім,
мов у заклятім місці час не тече — вирує,
у чорторях висне, на манівцях нуртує...
Ти ж говорила: війни й голод усього гірше...
Думали ще тоді ми: горя не буде більше,
а воно де й взялося, а воно поряд, поряд —
дивиться чорна осінь, дивляться ніч і холод...
Добре, що ти не бачиш, добре, що ти не знаєш...
Зло набуває значень, наче і не минає,
мов не було сторіччя... Господи, дай нам сили.
Чорне вікно і свічка,
білі тріпочуть крила...

Намовляння

Де ви, Хело, Еридо, Калі?
Чи поснули у тьмі століття?
Ваші функції перебрали
інші демони лихоліття,
інші тут дорівнятись хочуть
вашим силам і вашій міці —
убивають, зривають, топчуть
інші — миршаві, злі і ниці,
інші хочуть над вами бути
лиха мірою, зла мірилом...
Та невже ви могли забути?
Тільки ви — незворотна сила!
Сила ваша руйнує землю,
катастрофи і війни вершить —
та невже ви чийсь підлегли?
Чи забули, у чому перші?
Гляньте, інші за вас царують,
крутять ваші смертельні жорна!
Не людину — весь світ гвалтують,
у безодню штовхають чорну
інші — підлі, безчесні вбивці,
людці-біси — низькі, криваві,
бач, їм влада над світом сниться,
а чи мають на владу право?

Прокидайтеся, бо́ги лиха —
увірвався терпець у неба,
покарайте страшну зловтіху
тих, хто взяв вашу роль на себе,
тих, хто нищить, і б'є, і палить,
тих, хто ладен весь світ зірвати,
щоб дістати жадану владу,
хай зі славою Герострата,
покарайте, як всіх карали,
хто на себе роль бога міряв,
і нехай ваша чорна лава
доведе, що вона безмірна,
доведе, що ніхто у світі
з вами рівними бути не може,
ви, всевладні та безпросвітні,
невблаганні, непереможні,
час зійти зі старих зображень
в світ жорстоких людських реалій —
доведіть що ви є, ви справжні —
Хела, Мора, Ерида, Калі...

Доля

Вона на мене схожа, але таки не зовсім,
і трохи вище, може, і стрижене волосся...
Вона завжди зі мною, завжди, але не зовсім,
нас з нею ніби двоє, та ми окремо досі,
неначе паралельні, неначе перехожі:
наблизитись даремно, наблизитись не можна,
мов потяг повз вокзалу, немов у вікнах люди,
вона завжди тікала від мене геть усюди:
підморгує-зникає, тікає-посміхнеться...
Я з нею не встигаю зійтись навіть в герці,
я з нею не встигаю хронічно і постійно,
в нас спільного немає, хоча усе в нас спільне,
хоча вона, по суті, то я, але намарно...
Чомусь ми разом бути не здатні і нездарні,
укотре я дивлюся: іде вона поволі
у зовсім іншим русі...
І знову я — без Долі...

Чому в японському саду
пелюстки сакур не збираю?
Чом в Англії мене немає,
в Париж шляхів не прокладу?
І луки, ніжні і м'які,
в Провансі теж без мене в'януть,
і Англія — старенька дама —
чомусь без мене всі роки.
В Америці не буду вже,
до Антарктиди не доїду...
Мені потрібна в цьому світі
одна земля, одна лише,
оця згорьована, завмерла,
на перехресті двох світів,
яка конає на хресті,
але не вмерла — ні, не вмерла —
вона, мов фенікс, постає
щоразу з попелу і знову
відновлює любов, і слово,
і мрії вогнище своє,
в якої все життя я вчусь
добра, любові, щастя, віри,
яку люблю, люблю безмірно,
і хочу вічно, досхоchu
любити ці міста і села,
поля, і луки, і ліси —
всю розкіш волі і краси,
де я була колись весела,
де я кохала, де мої
діди і прадіди спочили...
Я хочу з нею до могили
разом ділити біль її,
померти й жити тут, не десть,
тут, де моя душа і серце,
бо так воно ніде не б'ється,
і не тріпочеться ніде...

Країні...

Виє пес на болоті сусідським:
сили зла там святкують тепер,
виє пес знахабніло і дико,
і чатує у просторі смерть.
Пес, тренований на чоловіка,
пес, скажений від крові людей,
убивав він одвіку без ліку
і шукає наступного — де?
Виє пес. Завиває сирена
в голові, у повітрі, у сні,
щохвилинно, щорічно, щоденно
йдуть століття в кривавій війні,
це одвічне болото сусіднє,
це виття поколіннями чуть,
і кінця ще, і краю не видно
злу, яке причаїлося тут.
Та гаряче залізо для кулі
вже в омріяну форму тече,
бо прокинулись ті, хто поснули,
і пішли — хто з вогнем, хто з мечем,
бо на кожну скажену тварину
крапка кулі чекає в кінці —
захлинеться, і змовкне, і згине
пес, як куля потрапить у ціль,
бо немає в нас вибору, звісно,
пес скажений — чи наше життя?
Куля виллється, вилетить, свисне —
і обірве смертельне виття.

Я повернуся

Коли повернуся — а я повернуся,
із іншим обличчям, у іншому душі,
і зачіска інша, і одяг інакший —
ти знову мене покохаєш — а як же?
Ти знов закохаєшся в іншу людину,
неначе подібну, таку ж, але змінну,
новими очима мене ти побачиш,
бо всі ми змінились, ми стали інакші,
не ті, що втрачали хвилини намарно
і сонця чекали, коли було хмарно,
і скаржились часто на різні дрібнички,
і мов не жили, а вагалися вічно,
ми все розуміли — так, все розуміли,
та не вистачало то часу, то сили,
любить як востаннє і жити як вперше,
давати себе, не чекаючи решти,
і пити життя до останньої краплі
без скарг дріб'язкових і сварок не вартих.
Хай краще говорять тіла і цілунки,
ніж гаяти вічність на зайві рахунки,
на зайві стосунки, на зайві дрібноти,
хай краще любов — до останньої ноти —
дивитись у очі твої та навзаєм
ловити їх погляд, блукати їх раєм...
Як я повернуся — а я повернуся,
ми ляжемо разом у вільному лузі,
і сонце у очі задивиться наші,
і щастя шалене-шалене побачить,
і щастя, і сльози, і біль поміж нами,
і те, що не можна сказати словами...
...Ти не відпускай мене більше, не треба,
бо я вже ніколи не зможу без тебе...

Пробачте, діти...

Пробач, дитинко, за казку іншу —
страшну, жахливу і навіть гірше,
і не припиниш, не перепишеш,
не перегорнеш з сирен на тишу...
Пробач, дитинко, тобі читали
казки без смерті, без сліз, без жалю,
найкращі, чисті, легкі, прозорі,
і оминали печаль і горе,
щоб не торкнути дитячу душу...
Тепер щомиті дивитись мусиш
ти іншу казку, де все насправді —
убиті-вбивці, снаряди-гради,
де зло почасті перемагає,
де править пекло, немає раю,
де править люта, лиха сваволя,
і не карає негідних доля...
Пробач, дитинко... Пробачте, діти...
Тепер вас буде життя рости,
війна оселить в душі ненависть
до тої «казки», що з нами сталась...
А ми ж хотіли! Ми ж оминали
усе, що тільки боліти мало,
а ми вважали, що світ — це свято,
та інша казка — цей світ, малята.
Пробачте, діти, бо ми ж... як краще,
а світ — це джунглі, це дикі хащі,
де вб'єш чи буде тебе убито...
В такому світі — чи можна жити?
В такому світі — чи варто жити?
Пробачте, діти...
Пробачте, діти...

Поруч

Поруч завжди з тобою — Бог,
може, ось, може, он або
зовсім поряд іде весь час —
як впізнати його між нас?
Він, вона, чи отой, чи та?
Як впізнати між нас Христа?
Як не кинути камінь, як
не образити... хоч би знак,
хоч би натяк, хоч би хто знав,
ну який він, або... вона?
Он, у натовпі... ні, здалось,
просто схожий, напевне, хтось,
просто риси такі, немов
в них любов і лише любов...
Жоден Бога не впізнає...
Хто він, ким він наразі є?
Може, дівчина із візком,
чоловік чи стара з котом,
може, з іграшкою хлоп'я,
може, Бог навіть ти чи я?
Обережно: можливо, він
ходить поміж живих — живим,
обережно та ніжно, бо —
раптом поруч з тобою — Бог?

Воєнне місто

Місто у мушлі-темряві, ніч, війна,
онде — людина, дерево? Хто те зна?
Очі мобільних світяться де-не-де,
в небі обличчя місяця золоте,
рух, силуети, шепоти, світло фар,
вікна не сплять подекуди серед хмар.
Всіх нас війна непрохана прагне вбить...
Місто моє сполохане, хоч на мить
прошу: згадай ті сутінки, ліхтарі,
вікон чарунки-вулики угорі,
люди сміються весело... Чи було?
Снігом немов занесене те тепло...
Хай тобі, місто-мушелька, сниться мир,
хай він блукає душами серед зір,
хай хоч на мить зануримось
в те «колись»...
Місто моє зажурене,
спи без сліз...

Відведи!

Відведи від нас, Господи!
Чи ми мало страждали,
чи не зранені доста ми,
чи нам горя замало?
Відведи від нас, Господи,
чорні очі і руки,
хай повернуться ворогу
наші смерті та муки,
відведи від нас, Господи —
сотні років межею
нас витоптують чоботи,
нас рівняють з землею,
чи ти бачиш це, Господи,
чи ти, Господи, чуєш?
То назвуть малоросами,
то хохлами таврують —
забирають в нас, Господи,
тіло, душу і серце...
Чи навіки прикуті ми
до хреста-перехрестя?
Катуватись і мучитись
ще нам, Господи, довго —
Маріуполем, Бучею —
чи тобі не до того?
Подивись на нас, Господи —
чи ми мало страждали,
від катів та від голоду —
мало, Господи, мало?
Не лишайся байдужим ти —
зло зійшло і назріло...
Може, сам не подужаєш?
То дай, Господи, сили...

Зорі...

Вчора зоря і сьогодні зоря — діти,
діти, що вбиті, на небі горять, діти,
діти, що мали би жити й рости...Світло...
Світло до болю — хрести і хрести — звикло.
Діти й дорослі у зоряний світ линуць,
гине і гине і плід наш, і цвіт — гине,
що не хвилина, то знову вогонь — зірка,
Боже, благаю, сховай під долонь — гірко,
гірко ховати майбутнє в імлі часу,
ясно і світло на нашій землі, ясно,
Боже, так ясно, аж очі пече... Зірка,
зірка спалахує в небі, а ще — скільки?
Скільки ще зір, чи настане кінець — завтра?
Зоряна ватра із душ та сердець, ватра!
Бачиш, мій Боже? Не бачиш? Дивись! Море,
море зі світла усюди, і скрізь —
зорі...

Не вишивай по-чорному

Не вишивай по-чорному, та й чорними нитками —
залиш у хмарах сонечко, благословіння з нами...
Ми діти — як без світла нам на білім світі жити?
Ми — діти перелякані, твої, о Боже, діти...
Ми сваримось, ми любимось, цілуємось і плачем...
Ми, може, надто людяні у світі цім пропащім?
Ми, може, нерозважливі та досі — не дорослі,
і важко нам наважитись, і справдитись непросто?
Ми, може, надто любимо життя, а так не можна?
Скажи, за що це лихо нам, скажи, як знаєш, Боже!
Чи див ліміт закінчився, чи вже терпець урвався —
яка у тебе істина — ти грався чи знущався?
Ця хмара, чорним вишита, і страчене світання —
за віщо нам, за віщо нам? Відповідай! — Мовчання.
Хитни ваги, спини війну — та з ними ти чи з нами?
Не вишивай по-чорному,
та й чорними нитками...

Новини

Щоранку новини, світлини:
загиблі, завали... чому?
Ти знову і знову дитинно
шепочеш, не знати кому:
«Допоки, допоки, допоки»?
І котяться сльози з очей,
і де ті зазначено строки,
і скільки призначено ще?
Ти знаєш — у відповідь тиша,
мов дзвін поминальний, гучна —
нічого не буде раніше,
все буде, як буде, — війна.
Ти знаєш: ніхто не почує,
ти знаєш, хто винен, глухий,
та болю знання не вгамує,
і губи шепочуть сухі:
«Допоки, допоки, допоки
цей сон про убивства і смерть,
допоки від року до року
в кроваву іти круговерть?»
Кого ти питаєш — а хтозна,
у небі — пуста висота...
Та знов наvertsаються сльози,
й «допоки...» шепочуть вуста...

Яке повітря, яке повітря —
волосся пестить весняний вітер,
вологий місяць мрійливо світить,
місцями ліхтарний дим —
тече життя тилового міста,
немов немає на цьому світі
війни, жахиття і лихоліття —
усе, як завжди, у нім.
Робота-дім, метушня-робота,
весна на сході, ген-ген субота,
і буде час, щоб згадати, хто ти,
і виспатися, авжеж,
а що там далі, ніж мить сучасна,
немає сенсу гадати: щастя —
весняний вітер, його причастя —
без попелу і пожеж.
Тече життя тилового міста,
немов забута колишня пісня —
так само серцю у грудях тісно,
голосять коти без сну,
у небі зорі — духмяні квіти,
і десь під ними щодень, щомиті,
щоб ми сміятись могли й любити,
хтось гине у цю весну...

Ми вже бачили все — і кохання, і пристрасть, і зраду,
споглядаємо, як добігає платівка кінця,
лист осінній танцює останній танок листопаду,
все тихіше й тихіше замріяна музика ця.
Ми вже бачили все. Це життя неймовірно прекрасне,
попри всі негаразди, смакує, мов добре вино,
саме зараз, тепер, як ніколи, прозоро і ясно,
в чому суть його, сіль, і чому неповторне воно,
чом цінується так кожен день, кожна мить, кожен подих,
чом так жадібно хочеться пити і пити його,
і для чого в житті є кохання, мистецтво, природа,
і свобода навіщо, і ще так багато чого...
Ми колись так жили, ніби ми невмирущі і вічні,
ніби це ще чернетка і зошити будуть нові,
а тепер кожен день, ніби нота тремка і незвична,
що відлунює в душах словами «допоки живі»...
Саме зараз, коли нам так жадібно хочеться жити,
до краплини цідити і світло життя, і пільму,
людожерка-війна зажадала усіх нас убити.
Ми ж хоч трохи були, ну а діти,
а діти... чому?

Якби...

Якби Його апостоли повстали,
якби напав той натовп на катів,
ця казка не була б така безславна,
безсильна не була б така тоді.
А що було б тому? Врятувати
вдалося би? Розвіяти пільму?
Але хоча би спробувати варто,
щоб захистити невинного від мук.
І хай би що там далі — перемога,
чи смерть, чи забуття для них усіх,
та темна не була б така дорога,
і темні не такі були б часи,
можливо... Та ніхто того не знає.
І досі всі уклінно під хрестом
стоять століття і не заважають
убивцям — тільки моляться гуртом,
а Він все помирає й помирає
під співи і святкові молитви,
а світ — вже біль і кров до небокраю,
а світ закам'янів, мов неживий,
і кам'яні серця «розпни-осанна»
кричать, співають, моляться... або
мовчать, мовчать — уперто і захланно,
а з ними в унісон мовчить і Бог...
Мовчать усі. Чекають, ніби мало
смертей у світі, — білі та святі...
Якби лишень апостоли повстали
зі зброєю за Вчителя тоді!

Сон

Ти наснився мені на сирену і дощ,
ти, якого не згадую зовсім,
просто так відчинив, просто в дім увійшов
і сказав: «Я стомився, і досить —
я тут хочу побути — хай доля на мить
зачекає — я просто полежу.
Тобі ніколи? Так, як завжди, не щастить...
Та однак я втомився безмежно».
Я збиралась кудись, я вдягалась, а тут
ти лежав і дивився на мене.
«Ще хвилину полежу — і далі піду,
бо вже ранок, і скоро сирена...
Взагалі, як у тебе? Любов, як завжди?» —
«Як завжди» — посміхнулася певно. —
«В мене — справи, ти знаєш. Ну добре, іди,
я ще трохи спочину, напевно.
Я сказано стомився, а в тебе ніхто
не натрапить на мене, і краще
не барися, іди — і вертайся, а то
я вже більше тебе не побачу».
Одяглася. «Бувай, вибачай, що зайшов.
Прощавай, я, напевно, даремно...»
Я прокинулася раптом, і дощик пішов,
і завила над містом сирена...

«Тобі — як ти»

Знаю одну молитву: «Тобі — як ти».
Хай від убивць життя відберуть кати,
від душоубців хай заберуть життя —
саме така молитва, без каяття.
Доброму — дай добро, а злостивцю — зло,
кулю — за кулю, так, за тепло — тепло,
та за любов — любов, а за біль — нехай
люта біда хлюпочеться через край,
хто на гачок натисне — нехай тому
трапиться теж такий, хто зведе в пільму.
Ні, я не те, щоб вірю, але одну
все шепочу молитву: хто цю війну
перший почав, на кому лежить вина,
хай з ним так само вчинить оця війна,
хай з ним так само буде — не менш, не більш,
чуєш мене, мій Боже? Чому мовчиш?
Знаю одну молитву: «Тобі — як ти».
Тільки одну молитву.
Почуй. Прости.

Хрест

До кого молитись, як тиша на небі,
до кого молитись, як висі пусті?
Не вірю, що знову, не вірю, що треба
Країну розп'яти на чорнім хресті...
Чи матері Божій, чи Сину, чи світу —
до кого молитись? Молюся усім —
врятуйте Країну! Ми — Божії діти,
невже нам розп'яття — на вічні часи?
Молюся в соборах, до статуй, зображень,
до тисячолітніх зітертих ікон —
врятуйте Країну, а нелюді вражій —
навіки безчестя, навіки прокльон.
Невже нам, як чайці отій при дорозі,
відспівувать вічно своїх пташенят?
Невже вже ніхто врятувати не в змозі
і дім, і родину, і вишні, і сад?
Молюся, молюся... до кого молитись?
Кому ще молитви, офіри кому?
Врятуйте Країну — їй хочеться жити,
так хочеться жити... за що нам, чому?
Не знаю, до кого, не знаю, чи варто —
молюся до неба: почуй, небокрай,
постав загороду небесної варті,
не дай на поталу гніздечко, не дай!
Молюся, молюся — до неба, до світу,
у відповідь плачуть ікони святі,
і плаче Марія, бо вкотре убито
єдиного Сина. Країно, це ти?

Польщі

Ніколи, ніколи мені не забути:
сирени, вокзали, налякані люди,
і дружні обійми, і їжа, і ліжко
в країні, що нас прийняла товариськи.
Каплиці з Марією на роздоріжжях,
краса видноколів замріяна, ніжна,
озера і ріки, птахи і косулі —
усе це ніколи не стане минулим,
усе це зі мною, допоки жива я,
усе, мов коштовність, у серці тримаю:
дзвіниці соборів, костелів дзвіниці,
кав'ярні і статуї, лики і лица,
мереживо вулиць, історії подих,
і гін хмарочосів, і ніжність природи,
і тих, хто сказав: «Ти удома, в родині,
живи, скільки хочеш — усі ми єдині»,
і дім, що обійми розкрив без вагання,
і мирні смеркання, і мирні світання —
усе це ніколи не зникне в намулі,
усе це ніколи не піде в минуле,
ніколи минулим не стане усе це —
навіки у серці, назавжди у серці.

Війна

Ще вчора в нас була любов,
і дім, і ніч, і день без диму,
сьогодні я не знаю, знов
чи ще тебе побачу, милий...
О, скільки пар лиха війна
розбила, навпіл розірвала,
«ще вчора» — котиться луна,
ще вчора я тебе кохала,
із вуст твоїх пила меди
в солодкій темряві без ліку,
а зараз так далеко ти —
чи то на мить, чи то довіку.
«Сиділа пара голубів» —
все так, як в пісні, що бабуся
співала — й плакала під спів,
тепер онука плакати мусить.
По ній колись пройшла війна,
і по мені тепер — червоним.
Хай буде проклята вона,
німим рабам її — прокльони!
О, скільки пар розбила вже,
і скільки ще у ній загине
кохань і доль — у пил, у щент,
о, скільки ще колись єдиних
вона розірве, роз'єдна
і пір'я світом розпорошить...
Війна, війна і знов війна —
чому, за що і скільки можна?
Ніхто не знає, любий мій,
не їсть, не п'є твоя голубка —
самотнє серце у тюрмі
лише тебе чекає в смутку.
Коли ж розірве хмару ту,
коли ж прогляне чисте небо?
Знай, я без тебе пропаду,
знай, я не житиму без тебе.

Кожного з нас убили на цій війні:
шкіра життя старого лежить на дні,
не впізнаю себе та усе навкруг.
Де я, минула? Згинула. Серця стук,
співи, думки і вірші — усе не те.
Те що було, те вбито. Нове росте,
наче трава з заліза крізь гострий край...
Де ж ти, навіть загублений, мирний рай,
інших рядків мереживо, інший світ,
тихе життя довершене, спокій літ?
Мить, що летить, мов пір'ячко, вбив снаряд,
страчено весну й літечко в пеклі страт,
більше старим не буде прийдешній світ:
спогади, тільки спогади, тільки сни,
інші зболілі душі і крил кістяк...
Так, як було, не буде, не вийде так,
так, як було, не буде, ніколи, ні —
кожного з нас убили на цій війні.

**Чомусь уявилося, як би бабуся сказала
нашим «добрим сусідам»,
якби була жива...**

Наїстесья, іроди,
крові-плоті?
Хай би луснуть, вилупки,
вам в болоті,
хай у горлі стануть вам
наші землі,
щоб ви вбіса видохли,
щоб пощезли!
Чи діжду побачити —
вас не буде?
Людожери, нелюди,
юди!
Виродки безсовісні!
Хай, на Бога,
вже порозриває вас
від чужого!
Не діжду до празників —
хоронити
ненажер ненависних —
ненаситних,
хай до вас повернуться
наші муки —
хай хоч дітям радості,
хоч онукам!

«Jingle, bells!»

Щоб страждати і померти,
під мотиви «Jingle, bells!»
він народжується вперто —
і святкує світ увесь...
У століттів розмаїтті,
між провулками століть
він з'являється щомиті,
помирає він щомить.
Мить любові, мить страждання,
вибух Всесвіту його
промайне під святкування —
не помітить світ цього,
буде далі танцювати
під вино і конфеті:
хтось — до нас, когось — на страту,
всі ми — грішні і святі,
все блищить, усе палає,
скрізь різдвяний феєрверк,
хтось помер, когось немає —
ну, буває, ну — помер,
ну, буває, ну — убили,
вкоротили віку... що ж,
грає музика щосили,
свято ж нині? Так отож...
Десь — війна, а десь — фієста,
десь — життя, а десь — війна,
смертна ніч далеко десь-то,
не дістане нас вона...
Він народжується й знову
помирає на хресті,
і щоразу борг любові
далі іншому нести
від народження до смерті...
Світ — святкує, лихо — десь,
ми — живі, що нам до решти?
Плачуть дзвони? — «Jingle, bells!»

Біль

Кожен біль мені болить, кожен біль болить мені,
помираю кожну мить — можна жити так, чи ні?
І чи довго зможу ще я терпіти спільний біль?
Може, я померла вже? Все в цім світі обопіль...
А якщо Усесвіт теж помирає в кожному з нас?
І немає жодних меж — світ стискається щораз,
наче серце — щем у нім... Скільки ще йому терпіть
вбивчі напади війни, тиск страждань та лихоліть?
Скільки ще лишилось нам? Чи лишився взагалі
час країнам і містам, час людини на Землі?
Я не знаю, хто, чиї — все до денця дістає,
всі знуцання — то мої, рани, кривди — все моє,
кожен біль болить мені,
кожна смерть — то смерть моя,
і благи «зупинись»
вже безсила зовсім я.

Поділ

Люди є — люди, а є — тварини,
як відрізнити від них людину?
Бачить людина людину в іншій:
кращих немає, немає гірших,
ваших немає, немає наших —
варті усі і життя, і щастя,
рідні, хоча надзвичайно різні:
греко-католики та баптисти,
свідки Христа, Магомета свідки,
з Африки, з Англії, хтозна-звідки,
хтось — до горілки, а хтось — до кави,
з темним волоссям, руді, русаві,
сиві, чорняві, сумні, веселі,
з міст голосних і малих поселень,
дехто здоровий, а хтось недужий,
дехто багатий, а хтось — не дуже,
хтось у готелі, комусь — хороми,
хтось під парканом, а дехто дома,
різні релігії, різні віри —
всі ми є люди — або є звірі,
іншого поділу я не знаю,
поки себе за людину маю.

Росіянам

Їм би вбити. Втопити. Стерти
 вкотре з пам'яті, з мапи світу,
 щоб забули ми після смерті,
 хто ми, звідки, чії ми діти,
 щоб забули родимі плями
 ті, хто вижив. Щоб все забули:
 і родину, і дім, і травми —
 все вчорашнє своє минуле,
 щоб без роду і без коріння,
 без хреста і без тата-мами,
 щоб покірні. А вбивць насіння
 знов насіється поміж нами,
 знов прибудуть пусті прибульці,
 скажуть, ми тут завжди — з потопу,
 наша мова тут, наші людці,
 ми з дитинства тут і до гробу.
 Тут — не ми? Не меліть дурниці,
 тут було до нас — Дике Поле!
 Тут — жили? Отаке наснитися!
 Інших тут не було ніколи!
 Нам фантазій таких не треба,
 ми тут з давніх-давен — і досить!
 ...Тільки в синім високім небі
 жовтий хрест вишиває сонце,
 осока у затоці плаче,
 наче сто сопілок голосять,
 і у них голоси — дитячі,
 і на серці чомусь так тоскно...

Пам'ять

Тих пісні, кого немає більше...
 Вірші тих, кого немає більше...
 Як же неможливо гостра тиша
 голосно лунає навкруги!
 Тих, хто не озветься більше звично,
 тих, хто вже співатиме довічно,
 тиша всеохопна і трагічна,
 бо далеко інші береги...
 Вчора ще у колі жартували,
 сперечались, лаялись, бувало,
 а тепер нас раптом стало мало,
 тиша — наш гіркий та звичний гість...
 І ніхто не зможе заглушити
 тишу тих, кого у цьому світі
 вже нам не побачити, бо мито
 за зворотній не беруть проїзд.
 Всі, кого обірвано на слові,
 всі, чії вуста навік схололи,
 всі, чию не чути більше мову —
 тільки сивий вітер дощ жене —
 всі, мов звук обірваної ноти,
 із луною суму та скорботи
 залишили тишу незворотну:
 недо..., недо..., недо..., недо..., не...
 І, хоч жоден більше не замінить
 голосу і слова, все єдино —
 спробуй. Хай ця пісня не загине,
 хай вона полине в небокрай,
 і хоча вона вже буде інша,
 хай, аби не ця пекельна тиша,
 що лишає в душах попелище...
 Доспівай, договори, дограй...

Воїнам світла

Він був світлий, без ран і бруду,
і дивилися ясно очі,
і проміння лилось усюди —
все було, як Він сам пророчив...
Він сказав: «Магдалино, бачиш?
Впізнаєш мене? Я не мертвий,
просто трохи... такий... інакший...
Взагалі, не існує смерті.
Тут, ти бачиш, усе проходить,
тут немає ні сліз, ні болю,
тут нелюдська у всіх природа,
не існує бажань та волі.
Хоч загоїлись смертні рани
і ніщо не тривожить більше —
не торкайся мене, кохана —
я не можу вже, як раніше —
я люблю тебе, світло... світлом
я любов у тобі маюю,
інша сутність в мені розквітла,
хоч так само тебе люблю я...
Що ж ти плачеш? Живий, живий я,
все вже добре — лише інакше —
не страждаю і не хворію,
то й тобі марнуватись — нащо?
Я тепер назавжди з тобою,
що ж так гірко ти плачеш — досі?»
Та текли і текли рікою
із очей Магдалини сльози...

Дощове

Ми йшли з дощем, і я була дощем,
а дощ був мною — і, здавалось, вічність
я йду із ним, я йду давно і звично
усе життя з нікуди у ніщо,
і одяг, і волосся, і усе
до нижньої білизни геть намокло,
а я все йшла крізь сутінки вологі,
не знаючи, куди мене несе,
я, певно, йшла у справах — певно, так,
я напрям мала — так, напевно, мала,
але текло і все в мені стирало
плакуче небо краплями у такт,
хотілося забути, де я, хто,
куди я йшла, допоки не почався
цей теплий, і вологий, і безчасний
липневий ливень літнього тепла,
забути і нікуди не прийти,
і так і не згадати, хто і звідки
ця дівчина, що змочла вся до нитки
і в струмах розчинилась назавжди...

Без шкіри

Мушля тріснула — чи немає?
Все пече і болить без краю,
ніч не ніч, і удень без шкіри...
Як без затишку, як без віри?
Світ, мов мушелька під підбором —
йде щілина і лусне скоро,
як без мушлі і як без дому,
де позбутись туги і втоми,
де забутись і де забути
всі життєві й душевні смути?
Ніч не ніч, і вдень не краще —
мов у щелепах, мов у пащі,
і немає куди сховати
душу вичовгану і м'яту,
душу виснажену та рвану...
Залишилися тільки рани,
рани в равлика... в скалках мушля:
щось зачепить — і сльози душать,
щось торкнеться — і все під струмом,
все вкривається чорним сумом,
і немає піднятих сили,
фарби десь відшукати білі —
фарбувати жахи і тіні...
Це війна, це її гостини,
це війна, це її обійми...
Як же боляче жити з ними...

Ікони Магдалини

Заплакали ікони Магдалини
в усьому світі, в різних закутках,
і сльози золоті на темно-синім
блищали, ніби зорі в небесах,
заплакали вони по Україні,
бо там стократ розіп'ята Любов
вмирала, мов Христос на хрестовині,
і небо не приймало молитов...
Тоді вони заплакали водночас,
і здивувались люди водночас,
чому ікони сині мироточать,
що сталося у світі поміж нас?
І плакали, і тріскались ікони,
і сльози розмивали чистий лик —
вже Україна майже непритомна,
щомиті смерть і муки, біль і крик...
І всі тоді взяли одну молитву
у простір шепотіти світовий:
«Почуй нас, небо, від Любові лихо
ти відведи, допоки ми живі,
бо без Любові світ не має сенсу,
бо без Любові Бог — той самий чорт.
Залиш Любов у світі і у серці,
і більш ніщо не варте, більш ніщо...»
І небо їх почуло — і відкрилось,
і зло зламало вмитий кров'ю спис...
Ви скажете, це все мені наснилось?
Та очі в Магдалини — повні сліз...

Руїни-храми, підводні храми...
Де житимеш далі, Боже?
Де будеш зводити віри брами,
як нині не допоможеш?
Жалю немає, і біль зникає,
лишаються лють і тризна.
А може, дійсно, тебе немає,
як гине моя Вітчизна?
Усе щодня і щомиті гірше,
немає кінця навалі...
Якщо серцець не лишиться більше,
де житимеш, Боже, далі?

Чорні жорна

І вже навіть немає слів,
і вже навіть немає сліз,
застигає у грудях спів,
все на світі втрачає зміст...
Чорні жорна, лихі часи:
вони можуть убити — всіх,
і усесвіт зведуть на пси,
і загинуть самі — усі,
їм не шкода ні їх, ні нас —
тягнуть в морок з собою всіх —
герць затятий, триклятий час,
поєдинок мерців / живих,
руки вмили і Бог, і світ,
і нікого — вони і ми —
і нікого, хоч як не зви,
і немає для них вини:
вбити нас, зруйнувати дім,
всіх убити — для них не гріх.
Ми залишимо світло всім...
Що зостанеться після них?
Чорна памороч забуття,
небуття, німота без меж?
Знов зі світла зросте життя,
а з нічого — нічого вже...

Пелюстки доль

Скільки цвіту зірвано, скільки доль:
 кожна доля — Всесвіт, і кожна — світ,
 сотні тисяч разом погаслих зорь,
 сотні тисяч разом убитих літ,
 скільки мрій і планів, думок і снів,
 незабутніх спогадів, сміху, сліз
 назавжди закреслено, бо убив
 знову Каїн Авеля — вже на біс...
 Скільки квітів зламано... пелюстки
 наших доль вкривають усе, усе,
 і не буде прощення — на віки,
 на землі, на небі «братам» за це.
 Їм не буде місця — ні тут, ні там,
 пуста — їм ім'я, небуття — їм дім,
 чаша крові повна, і вороття
 вже не буде більше ні нам, ні ним.
 Їх немає більше: убивця смерть,
 мов тавро смертельне, несе тепер,
 як би не змивав, як його б не тер,
 він душею мертвий, давно помер,
 вже його немає, немає вже,
 мертві руки тягнуться до живих,
 а живі зростають крізь біль та щем,
 лиш убивці мертві — немає їх,
 їх немає більше... та й чи були?
 Де подівся Каїн? Пусте ім'я
 зі слідами крові, що пролили
 ті, хто так кричали «одна сім'я»...

Мотанка

Вбити не можна лялечку без лица —
 в неї нема початку, нема кінця,
 сотні у неї виразів, сотні лиць —
 як хоч одну убити, то будуть скрізь,
 придуть нові обличчя у стрій старий,
 бо не життя людське, а безсмертя в ній,
 сто поколінь у ній: десь-колись-тепер,
 їй уродини зайві і марна смерть,
 знову і знову міниться й ожива,
 думки народжує, дії, людей, слова,
 вчора пекельна пуста — і знов життя —
 ще одна лялька-дівчинка вироста,
 ще одна лялька-мати-країна-дім,
 хто хоч єдину знищив, прийде́ за тим
 в сні та уяві й вийме пуста життя,
 щоб проросло із пуста нове буття...
 ...Інколи теж лишаєшся рис і решт,
 ніби у тебе теж на обличчі — хрест,
 ніби ти вже не ти, а вона — вона,
 сила, яку збудила лиха війна,
 лялечка, лялька-мотанка без лица...
 Краю душа не знищена — лялька ця.

Хтось вирішив, що нас не має бути,
 усіх нас, українців, на землі,
 якісь ми не такі, як треба, люди,
 нас всіх потрібно стерти взагалі,
 убити всіх — дітей, жінок, стареньких,
 закатувати, знищити усіх,
 забрати в нас життя, забрати Неньку,
 весну забрати, дім, життя і сміх,
 бо ми — потвори, варвари захланні,
 бо ми — створіння пекла, і тому
 усіх потрібно знищити негайно,
 відправити із муками в п'ятьму.
 Хтось вирішив, що ми життя не варті,
 тому що ми не певні, не такі,
 що варті всі засудження і страти
 за невідомі нам якісь гріхи...
 Хтось видумав в нас ворога, а інші
 зраділи, що нарешті ворог є...
 Цвіте весна, а нас іде все більше,
 іде, іде, і ліку не стає...
 Щодня, щомиті... скільки ще страждання?
 І мученикам ще скільком піти
 потрібно, щоби зглянулись над нами
 боги небесні, янголи святі?
 А демони — всі тут... помилуй, Боже,
 спаси і порятуй нас від біди,
 якщо не ти — ніхто не допоможе,
 помилуй, відведи і захисти...
 Весна цвіте... а люди йдуть зі світу...
 Хтось забажав, щоб нас пропав і слід,
 а світ мовчить. Не бачить світ убитих.
 Чи бачить, та вмиває руки світ...

Сполохані птахи

Птахи, птахи, сполохані птахи,
 покинувши своїх, летять на Захід...
 Зруйновано і стіни, і дахи,
 і серце, і душа зійшли на плаху.
 Вони летять від вибухів і мін
 та від страшного гуркоту і свисту,
 куди летять — не знає ні один,
 в які краї, в які юдолі світу?
 Як лячно гнізда кидати свої,
 як тоскно душу й серце залишати
 там, де пройшли найкращі світлі дні,
 там, де жили усі у рідній хаті.
 Навік лишити камінь на душі:
 гніздо, де все колись було до ладу,
 і хтозна-де, куди, чому спішить
 до іншого і дерева, і саду?
 ...Як хочеться прокинутись у світ,
 де без війни текло життя буденне,
 та як не плач, як не шукай, не зви,
 жахливий сон — постійно, безперервно...
 Зруйноване, зруйноване ущент
 життя й любов, минуле і колишнє...
 Я проклинаю тих, хто вбив момент,
 хто вкрав життя свавільно і цинічно.
 Летять, летять сполохані птахи,
 забувши звичні лінії маршруту,
 щоб зберегти, хоч діток зберегти,
 й нікому не простити, не забути...

Допоки немає сирени і падає сніг,
такий невимовно прекрасний, немов довоєнний —
цілуй мене, милий, хай то буде пристрасне «ні»
війні, і ворожим військам, і сигналам сирени.
Цей сніг березневий — провісник і привид весни,
що мала цвісти, та убита в зародку війною,
за те, що весна — більше немає у неї вини —
убита вона. Та лишилися ми із тобою.
Нехай будуть прокляті всі, хто убив цю весну,
убив, розстріляв і насипав над нею могилу —
цілуй мене, милий, нехай ще ясніше збагну,
що я ще жива, що люблю, як раніше любила.
Будь прокляті вбивці весни — ні за що, просто так —
за те, що весна, що вагітна розмаєм зеленим...
Цілуй мене, милий, допоки ще теплі уста,
допоки ще падає сніг і не чути сирени.
Ось-ось запалає навколо холодна земля
і сніг березневий розквітне червоним на білім,
та поки ще тиша і гуркіт лишень іздала —
жахи хоч на мить прожени, поцілуй мене, милий,
хай б'ється у грудях кохання, а не переляк,
ми тіло до тіла, а вуста до вуст притулімо —
і буде як буде, що буде — то буде, хай так,
поцілить — то разом, а може, як разом — то й мимо.
Цілуй мене, милий, допоки ця тиша і сніг,
такий невимовно прекрасний, немов довоєнний...
Як думаєш, буде колись воскресіння весни?
Нехай не для нас, хоч для когось — чи вщухнуть сирени?

Там, де нас немає

Там, де ми з тобою разом, там біди-жури немає,
там життя таке виразне, там поля такі безкраї,
там вікно на річку / море, там комин палає ясно,
видноколи неозорі і сади квітують рясно,
там на вишнях квіти / вишні, там зима / весна водночас,
там і грішні, і безгрішні темні та прозорі ночі,
там у вікнах сонце / місяць, там коти, птахи та риби —
всі разом, бо там сваритись вже нікому не потрібно,
там грошей немає зовсім, війн нема, немає смерті,
не соромляться емоцій — розсміялись, сльози стерти,
там так добре безупинно цілуватись і любити!
Як мені туди потрібно! Як я хочу відпочити
там, де нас з тобою двоє, там, де справжня і жива я!
...Та наразі ми з тобою там, де разом нас немає...
...Ще чекає нас та чарка, не втечеш від того світу,
цей же світ — у серці скалка —
не померти і не жити.

Стоп-кадр

Інколи мені здається,
в тому лютому лишилась
жінка, що весь час сміється,
і її життя щасливе.
Десь і досі те прощання
на автобусній зупинці,
і на зустріч сподівання,
на цілунки наодинці,
десь ще той автобус їде
крізь освітлення ліхтарне,
світ на двох такий привітний,
світ на двох такий безхмарний...
Мов стоп-кадр старого фільму,
де назавжди залишились
сподівання наші спільні
і хвилини, серцю милі.
Далі плівка обірвалась,
і зостались наші тіні,
що приречено і марно
все шукають ту єдину,
незворотну мить стоп-кадру,
та немає і не буде —
вічні тіні, вічні мандри
вічні спогади про чудо,
вічні тіні незникомі
між минулим і майбутнім,
без родини та без дому,
у теперішнім відсутні...
Десь і досі та зупинка:
він кохану проводить,
ось автобус їде швидко
і за обертом зникає...

Щось у світі зламалось

Щось у світі зламалось, щось у світі не так,
стало білого мало — суне морок і мряк,
переважило чорне, полилася біда,
скоро сутінь огорне і пустелі, й міста,
терези похилились, і порушилась вісь —
все у світі змінилось, все не так, як колись,
може, тільки на крихту — і пішло шкереберть,
переважили в світі злість, жорстокість і смерть,
може, тільки на йоту, на байдужість пуста,
на відсутність турботи, неухагу просту...
Я не знаю, навіщо, я не знаю, чому,
стало темного більше, світ пірнає в пільму...
Може б, кожному варто, озирнувшись навкруг,
краплю ніжності дати хоч тому, хто твій друг...
Так, наївні дурниці — хід часів не змінить,
не замисляться ниці, вбивцям не заболить —
все ж хоч краплю, благаю! Це насправді не жарт...
Допоможе? Не знаю,
та хоч спробувать варт...

А ти?

Душа відмирає без вжитку...
Та, власне, навіщо вона,
така непотрібна лелітка,
така непотрібна весна?
Вже скоро, напевно, вже скоро
доведено буде: душа —
то просто дитяча хвороба,
не варта ні слів, ні гроша,
такий атавізм неприємний,
така собі вада — й усе,
і слухати душу даремно,
вона казна-що наверх —
і вже існувати несила
у світі бездушних ікон,
між масок, пустих і нещирих,
де кожний чи клоун, чи клон...
Несила... а мусиш, а далі
спитаєш: «Навіщо душа?
Щоб всі через неї страждали?
Напевне, вона нам чужа,
вона непотрібна і зайва...
Поквапитись треба чимдуж,
позбавитись треба негайно
від залишків опіків-душ!»
Статейку нашкрябає вчений,
політик примоститься теж:
«Душа нам шкідлива, ми певні,
ми все дослідили, авжеж,
негайно звертайтеся до клінік —
ідуть операції там,
ми клин вибиваємо клином —
ми біль ампутуємо вам».
...У тім досконалому світі —
не люди — залізні гвинти.
Не дай мені, Боже, дожити —
я хочу з душею. А ти?

Птах

Я полечу до тебе птахом,
на підвіконня примощусь,
я задивлюсь у вікна хати,
у рідні очі подивлюсь,
і заспіваю, як же млосно
мені без тебе в даліні,
як тоскно, любий мій, як тоскно
без твого погляду мені,
без ніжних рук твоїх і тіла,
без поцілунків і тепла,
і як поволі тануть сили
і темна котиться імла,
як божеволю без тебе,
як вічні сльози ув очах,
я розповім тобі про себе —
он чуєш, квилить сизий птах?
То я, то я, то я усюди,
де ти, літаю, все дивлюсь,
хоча би так з тобою буду,
хоч так скажу тобі: «Люблю...»
Тому якщо почуєш птаха
із ніжним голосом моїм,
то я під рідним плачу дахом
на підвіконечку твоїм...

Спливає лід

Сирена виє — безхатній пес,
і смерть полює на когось десь,
та лід вже тоне, спливає лід,
і буде ранок на цій землі.
Ще смерть гуляє по всіх стежках,
та вже вертає із виру птах,
і десь ще темно, та десь вже ні,
і прагне зерня весни, весни...
Ще буде довго війна в серцях,
ще буде болю без дна й кінця,
та сонце встане, хоча не всі
зустринуть ранок в його красі.
Сирена виє на хрест вікна,
та є надія: колись вона,
весна, поверне собі своє
і зникне темне — для тих, хто є...
Скінчиться лютий, розтане сніг,
заплачуть люди — кінець війні,
заплачуть люди, а хтось — у крик,
а в когось — лютий тепер навік,
а хтось назавжди на цій війні —
йому ні правди, ані весни...
Зима вже квола — розтане лід,
але ніколи не відболить
ні тим, хто вижив, ні тим, хто ні,
страшні офіри, жнива війни,
та зійде сонце — такий закон,
і обірветься пекельний сон,
і буде літо на цій землі,
бо лід вже тоне, тікає лід...

Абрис

Світ поволі зникає в мені,
зі свідомості йде в потойбіччя:
я пояснень не маю, навіщо
він ув'яз у жорстокій війні,
він ніколи мені не здавався
ні логічним, ані зрозумілим,
а тепер остаточно й безсило
зачиняється в чорний анклав,
залишаються вірші, пісні,
рідні люди, споріднені душі —
інші ж речі свідомість недужа
витісняє поволі в мені,
і лишаються теплі, живі,
поцілунки, рядки і суцвіття,
а сучасність, війна, лихоліття
розчиняються в темній імлі,
все складніше сприймати пітьму,
де нездарно і незрозуміло
всім керує диявольська сила,
а чому? Я не знаю, чому,
світ, чиє існування — любов,
так забув про закони любові...
І немає ні думки, ні мови
пояснити ненависть і кров,
і постійні змагання, і фарс,
зайвий пафос і слів, і мелодій —
все, що так протилежне природі,
все, що тисне тісніше щораз...
...Світ поволі зникає в мені,
залишаються рідні та вірші,
а реальність все більше і більше —
тільки абрис сирі й сумні...

Про Гамлета

Убито батька, й королівство тепер чуже,
у ліжку матері убивця — як так? Невже?
Сміється поруч дядько рідний, жартує з ним,
усе наразі очевидно, але ж бо ні:
принц Гамлет думав без угаву вчинити як:
поставив з натяком виставу, немовби знак,
удав, що ніби божевільний, немов здурів,
щоб покарати всіх повільно, хто завинив,
а потім — далі, далі — гірше: слугу убив,
свою кохану, теж, між іншим, занапастив,
єдиний друг — запеклий ворог тепер йому...
І як, скажіть, дійшло до того, як і чому?
А він все думав, що робити, чи варто, ні?
Убитим бути чи убити у цій війні?
Аж ось дуель, і друг конає, і мати з ним,
і Гамлет майже помирає, але між тим
встигає вбивці ще до кону встромити ніж,
і вже ні Гамлета, ні трона — нікого більш,
чужі забрали королівство, стоять хрести,
загинуло усе сімейство, палац пустий,
лиш привид ходить і шепоче на самоті:
«Так довго думав, бідний хлопче, навіщо ти?
Чом не відразу вбив убивцю? Ой, як дарма!
Тепер немає королівства, й тебе нема...»

Люди-птахи

Люди збирають різне, в'ють, мов птахи, гніздечка:
друзі, кохані, рідні, іграшки, дім, малеча —
ніби вони назавжди — так добирають пильно
прилади і приладдя — все, що в житті потрібно,
знають своє довкілля, власний і звичний всесвіт,
поруч близькі та милі, лихо далеко... десь там.
Є в нас знайомі, друзі, успіхи і проблеми,
колір шпалер, ілюзій, колір життя і тема —
мостимось у гніздечку, втішені власним раєм,
тільки відсутнє дещо — крилець у нас немає...
Боже, я хочу птахом бути в житті наступнім —
тяжко, як хтось над дахом — чоботом зашкарубим,
тяжко і думать навіть, ніби твій всесвіт в змозі
хтось просто так розчавить, бо на його дорозі.
Краще одвічна втеча... Дай мені тіло птаха —
я не зів'ю гніздечка, серце повите жахом:
гнізда — тепер могили, сміх і кохання — втрати...
Дай мені, Боже, крила,
хочу я птахом стати...

Троянди

Як і раніше, потому тиша,
як і раніше, троянди свіжі,
свіжі троянди, могили свіжі —
люди людей убивають хижо,
знову війна, перехоже стерво,
нас повертає у вік печерний:
знову і знову дорослі й діти —
свіжі могили і свіжі квіти,
смерть, наче подруга в кожному домі,
всі ми для неї — старі знайомі,
всі ми із нею знайомі нині,
бо оселилася в Україні.
Он, на екрані — немов далеко,
не відчувається небезпека,
десь так далеко у різних інших,
та потихеньку все ближче, ближче —
так і не зчуєшся, що крадеться
і зажене тобі ніж у серце —
потім зостанеться тільки тиша,
тиша лише — і троянди свіжі.

Фарбовані двері

Напевне, серпень, війна, напевне,
а може, разом, а може, нерви,
а може, небо до болю синє —
душею сльози такі осінні...
Ще в небі сонце горить яскраво,
палають квіти, панують барви,
веселка літа: на черзі — серпень,
то що ж так щемно у серці терпне?
Буває... Знаю, усе буває...
Летить пелюстка, життя минає,
а я не знаю, були чи снились
життя і літо, любов і стиглість,
а я не знаю, що далі в долі...
Сльоза набігла — зітру поволі
і йтиму далі... кудись ітиму —
в життя чи в осінь, у смерть чи в зиму —
куди ці двері — старі, безбарвні,
такі подерті, такі незграбні?
Життя наснилось, і скоро ранок,
і ніби пізно, і ніби рано,
і ніби марно, і сльози точать:
а раптом двері — у морок ночі?
...Однак на дверях я дивограї
малюю знову — і відчиняю...

Слово

Жоден не знає, як треба жити
там, де щомиті нас можуть вбити,
як прокидатись у інший світ,
в той, де постійно душа болить?
Як у нім жити? Чи варто? Треба?
Там, де ні бога нема, ні неба,
там, де людина вбиває смак —
просто тому, що схотілось так,
що говорити про все це дітям:
як і навіщо в цім світі жити,
як їм триматися в світі цім,
там, де полюють живих мерці?
Як пояснити коханим любим,
де ті усміхнені очі, губи,
де ті дівчатка? Де нам узять
сили, щоб жити без світлих свят?
Як існувати з постійним болем,
як розірвати смертельне коло?
Як? Я не знаю, не знаєш ти —
очі і душі немов пусті,
наче хвороба невиліковна
все досконало фарбує в чорне,
висне тягар на душі, і ще
думка — чому? — все пече, пече...
Тільки як щирий рядок напишеш,
біль ніби трохи стає тихіше —
всотує все, що тривожить нас,
слово — і легше хоча б на час...

Птаха

Пташка

Намалюй пташку, заспівай пісню:
хай душі тяжко, хай душі тісно —
віднайди слово, посади квіти,
чи коли знову будеш ти жити,
чи коли знову буде шанс в тебе?
Якщо є змога, намалюй небо —
полетить пташка, проростуть квіти...
Як тобі важко жити в цім світі —
прочитай книжку, розкажи віршик —
може, ще трішки — і нема більше,
і ніхто більше — так, як ти — марно,
потім — лиш тиша, хоч яка гарна...
Хай болить дуже — не чини кривди —
збережи душу, подаруй світу,
не чини болю, не дивись криво —
заспівай долю, намалюй диво,
хоч душі тяжко, хоч душі тісно...
Хай летить пташка...
Хай летить пісня...

Лишається — любов...

Ще грім у небі сварить розбурхані хмарки,
та раптом світлі чари — невідомо звідкіль,
ще сльози на деревах, на душах і серцях,
а вже зоріє небо, а вже співає птах,
ще бульбашки в калюжах, та сіє сонце сміх,
і біди вже байдужі, і скаржитися гріх.
Що далі там, за рогом, що далі за дощем,
як не роса любові, сердець солодкий щем?
Любов була і буде, сьогодні, завтра, вік,
у свята і у будні, допоки ми живі...
Любов — синонім людства, і суть його, і сіль,
творці сухих конструкцій, ми зникнемо звідсіль
без посмішки любові, без дотику душі
у дії та у слові, у кожному вірші...
Любов іде назустріч, крокує з нами скрізь,
незвана, немінуча, мов усміх після сліз,
і райдугою травня освячує життя
маленька, та безкрайня краплинка золота,
повсюдна, ненавмисна, без віз і без умов,
до нас, із нами, після
лишається — любов...

Блекаут

Світло-перехожий, світло-телефон —
не така ворожа темрява кругом,
десь блукає вогник у далечині —
душі невгамовні, зоряні вогні,
світлячок позаду, обрій сяє теж...
Що несеш — лампаду? Свічку несеш?
Світло телефонне мріє у руці?
Значить, не самотні ми у світі цім...
Зглянься, перехожий — вогник не гаси,
вийдемо ще, може, з мороку часів,
з темряви-тривоги виберемось ми —
стрічечка-дорога блимає в пітьмі —
хтось до когось пише, хтось шукає слів,
хтось шукає тиші, хтось шукає спів:
душі, душі, душі — і вогні, вогні —
світло не подужать проклятій війні,
світяться уперто зорі між долонь:
той не може вмерти,
хто несе вогонь.

Вогник

У час згорьованих троянд,
у час дощів невиліковних
знайдіть в душі маленький вогник,
щоб він у безмірі палав,
і поділіть його на всіх —
нехай усіх потроху гріє,
нехай хоч крихітка надії
у душах світиться живих,
забудьте чвари гомінкі,
згадайте те, що нас єднає.
Зима холодна нас чекає,
глибокі сутінки тяжкі,
і так потрібен той вогонь,
який від серця і до серця,
допоки лихо не минеться,
не піде геть зимовий сон,
знайдіть хоч крапельку тепла
для всіх, для кожного, хто поряд:
зимовий час надійде скоро,
надовго вичахне земля,
тримайте вогник у душі
добра, любові і розмаю
у час розгойданих дощів,
у час троянд, що помирають...

Дилема

Чи потрібні нині вірші? Чи наразі краще тиша,
щоб гострити ніж на ближніх —
раптом прийдуть, та з ножем?
Бо легка, немов пір'їнка, і тонка, мов павутинка,
нашого життя картинка —
зачепив — немає вже.
Наші вірші надто ніжні, почуття такі розкішні,
та такі бажання втішні —
то для когось — тільки пил,
і кому вони потрібні, і добро, і мир, і віра,
як вирішується нині
просто: вдарив — і навпіл?
Світ нітрохи не змінився: хто сильніший, той відбився,
хто слабкіший, той напився
смерті, крові та біди,
і для когось візерунки, наших душ тонкі малюнки,
наші витончені струнки —
тільки кола на воді.
Не змінити світ словами... Говорити з ворогами?
Хай вони копають ями,
поки думаємо ми?
Та чомусь уперто пишем ми цілком наївні вірші —
ані краще з них, ні гірше,
світ не витягнуть з п'їтьми,
та, немов наскельні шкіци, поки б'ються злі та ниці,
замість гризтися та битись
ми малюємо пісні
не для слави — для сумління: на папері, на камінні,
пишем літери незмінні,
чи потрібно це, чи ні...
І, хоч нас не буде скоро, бо, здається, Всесвіт хворий,
і накочується горе,
наче хвиля на пісок,
ці рядки — до світла кроки — ми малюємо, допоки
нас навек не вимкнув спокій,
доки Всесвіт не замовк...

Експромт)

Вірш є і листом, і маркою,
 ковтком, рефератом, баркою,
 і просто брудною плямою,
 і усмішкою, і гамою,
 картиною абсурдистською,
 мазнею постмодерністською,
 розкутим ескізом, нарисом,
 чи просто наскальним написом,
 малюночками парканними,
 простенькими і безхмарними,
 а ще може бути келихом,
 далеким і близьким берегом,
 каміном, глінтвейном, подихом,
 пір'їнки легеньким дотиком,
 до чаю смачною кавою
 і західною загравою,
 дощем, зорепадом, сонечком,
 краплиною і погоничем,
 а ще може бути ліками,
 і криками зовсім дикими,
 дурними і злими жартами,
 ну що ж, може, дійсно варті ми...
 ...Вірші — то душі аналізи,
 ретельні, детальні, якісні,
 вірш, власне — то Всесвіт Іншого,
 не меншого і не більшого,
 якщо він не ваш за кодами —
 крокуйте-но звідси... сходами)

Лише любити

Не зміню нічого у цьому світі:
 я любити можу, лише любити,
 цілувати, пити, писати вірші —
 я не буду краще, не буду гірше.
 Не зміню нічого і не збудую:
 все, на що я здатна, — тебе люблю я,
 можу краплю-промінь в холодну землю —
 напувати зерня, збудити зерня.
 Не зміню ні клімат, ні напрям вітру,
 ні тебе, ні інших, ні днів палітру —
 диктувати грати, міняти сутність —
 не моє призначення. Я — присутня,
 я милуюсь світла і тіні грою,
 можу лиш назвати тебе — тобою,
 і промінну краплю — сухому зерню.
 Як такої треба, ходи до мене,
 поцілую ніжно, погляну в очі —
 хай душа-рослина росте, як хоче —
 я не зрушу землю з її орбіти —
 я любити можу, лише любити.

Пробачення

Проситиму пробачення у віршів,
що пізно я дісталася до них:
коли навколо тебе гусне тиша,
то віршами відгукується крик,
проситиму пробачення в гітари,
що пізно доторкнулася струни —
коли навколо сутінки-примари,
луна її — пелюсточка весни,
проситиму пробачення у тебе:
усе життя я плутала стежки,
блукала на межі землі і неба,
тебе шукала миті і роки,
ходила десь, щаслива й нещаслива,
а ти був поряд стільки довгих зим...
Пробач мені за те, що літня злива —
завія у повітрі крижанім.
І тільки у любові — у любові
не попрошу пробачення, о ні!
Любила і люблю життя до болю
клітиночкою кожною в мені.

Місячна Психея

Самотня Повня-одиначка,
самотня місячна Психея...
Ти покохав таку дивачку,
то що тепер робити з нею?
Дивитись риси завіконні,
чекати рухи силуету,
в її очах, в її безоднях
шукати звичного сюжету?
Його не буде. Буде Повня,
що пропливає в задзеркаллі
і світло лиє невимовне,
мов поцілунки з-під вуалі.
Сама собі незрозуміла,
нерозтлумачена сторінка,
в твоє вікно прилине біла,
сумна замріяна чужинка,
така далека — зовсім поряд,
така близька — в обіймах неба,
вона сховається за штору,
вона задивиться на тебе,
тому що навіть одиначці,
самотній місячній Психеї,
потрібне те вікно, де бачить
її дивак... і марить нею...

Птах любові

Не марся знов мені, любове,
 мій полохливий дикий птах,
 бо хто тебе у клітку зловить,
 немов в рядочок влучне слово,
 той врешті скнітиме в п'ятьмах.
 Не муч ні поглядом, ні словом,
 як не солодка та мана,
 я не звезду твоєї мови,
 я не знайду живої крові —
 хіба прокотиться луна.
 Теплом душі та тіла пеком
 не нагадай, не спокуси:
 мені здавалось, я далеко
 від полудня твого і спеки,
 та все ще чую голоси,
 та все ще чую в небі звуки
 твоїх, любове, ніжних крил,
 хоча ні полум'я, ні сил
 приймати знов солодкі муки
 потреби в голосі, в очах,
 потреби бачити хоч зрідка...
 Чому завжди летиш у клітку,
 моя любове, вільний птах?
 Крилом торкнися самоти,
 торкнися піснею до серця —
 нехай Йому також здається,
 що десь таки існуєш ти,
 нехай Йому, благаю, теж
 забуті пристрасті насняться,
 намаряться краплини щастя
 за мурами високих веж,
 нехай Він теж почує ці
 первинні звуки щастя й болю,
 лише почує — і доволі.
 Птах не співає у руці...

Маленька міська богиня

Маленька міська богиня прямує повз сірі стіни,
 настінну міцну «латину»,
 матюччя, багно і бруд,
 маленька тендітна ніжка між люків, калюж і тріщин
 знаходить шляхи так звично,
 мов вічно ходила тут.
 В тролейбусі душно й тісно, і сваряться люди грізно
 на владу країни й міста,
 на все і на всіх весь час.
 Маленька міська богиня в запилені вікна пильно
 вдивляється в ніч промінну,
 в гірлянди машин і трас...
 Про що вона мріє нині, маленька міська богиня?
 Що бачить, коли повз злидні
 і п'яних торує шлях?
 Які вона п'є нектари, яким володіє даром,
 і чом незбагненні чари
 тремтять у її очах?
 Маленька міська богиня живе між людей постійно,
 у неї немає німба
 і погляд неначе дим,
 немов не іде, а лине, така ж, як усі, та дивна —
 чи усмішкою дитини,
 чи чимось таким... таким...
 Маленька міська богиня розтане колись, мов іній,
 злетить у безкрайній вирій,
 розчиниться в височинь,
 та визріє крапля синя — і вернеться знов богиня
 у міста тісні обійми,
 бо місто без неї — тінь.

Катерині Білокур присвячую

Вона малювала квіти, а їсти було чортма...
З малюнків не будеш сита, і пари такій нема.
«Мазілці» — яке заміжжя? Неробі — яка любов?
А квіти цвіли так ніжно, мов їх малював сам Бог...
Від рідних — лише догани: «Та де ти взялась така?»
А квіти росли із рани, і цвіту лилась ріка...
Від болю куди подітись? Як серденько вберегти?
Вона малювала квіти — ростила в душі сади.
«Малюю або топлюся!» — сказала вона рідні,
і квіти в нестримнім русі сплелися на полотні...
Чим дужче душа боліла, тим швидше вони росли,
гірлянди троянд і лілій на сірим життєвім тлі.
«Художники всі — мужчини. Роботу зроби важку,
тоді вже малюй, причинна... Зурочили нам дочку».
Вона не плела прокльонів, до фарб не мішала сліз,
хіба що коли солоні краплини текли на лист,
домішувалась в олію — і грала на полотні:
вона малювала мрії на сірій глухій стіні.
Навіщо, чому неспинно, усупереч всім і вся,
цвіла на цупкій тканині така неземна краса?
Вона малювала — квіти? У темні сумні часи
вона малювала — світло.
Дай Боже, щоб так усі...

Паперова лялька

Я — лялька паперова? Не знаю і сама,
щось є в мені, крім слова, я є? Мене нема?
Несе мене за вітром, за настроєм несе,
манірні слів суцвіття — ото, мабуть, і все.
Казкова і тендітна, мереживно-легка,
нікому не підзвітна, крім настрою струмка —
ні крові, ні любові — самі слова, слова...
Я дійсно паперова чи я таки жива?
Ні тіла, ні бажання — тонка серветка слів,
гарненька, та чи справжня, чи з серденька мій спів?
Невже я із паперу? Невже я просто тинь?
Самі слова-химери, банальні і пусті,
і сумніви без краю, і кругом голова...
Лиш мій коханий знає, я штучна чи жива...
Чи з мене тільки вірші, чи я з пап'є-маше?
Цілуй мене міцніше, і ще, і ще, і ще —
як гаряче з тобою палають почуття!
Нехай помру — живою,
ніж лялькою — життя.

Птаха

Я птаха сьогодні: твоє підвіконня —
 опора від вітру й дощу.
 Я не заважаю? Я трішечки, скраю,
 допоки дощить, примощуся.
 Надворі жахіття, ламаються віти
 і вітер зриває дахи,
 а в тебе так тихо... Забути про лихо,
 забитись в куточок глухий.
 Я світ облетіла, стомилося тіло,
 немає притулку душі.
 Я трохи побуду? Потерпиш прибуду,
 допоки не вщухнуть дощі?
 Я буду співати і пір'я вбирати —
 ти тільки мене не злякай,
 а що буде далі, немає печалі,
 що буде — те буде, нехай.
 Чи з'їсть мене кішка, чи житиму трішки,
 хто знає — майбутнє в імлі.
 Хоч мить коло тебе! Безодня у небі,
 а ти і любов — на землі...
 У тебе я вдома, зникає утома,
 і бачу в солодкому сні,
 що є, де сховатись, що є в мене хата,
 що є, де забутись мені.
 Ще трохи, ще трохи, не руш, не сполохай,
 ще трохи, ще трохи, ще мить
 побути з тобою цією грозою,
 побути, допоки дощить...

Дитячий віршик

Кольорову кішку, може, бачив ти —
 дошкуляють інші, нехтують коти.
 Зовсім не елітна і не з дворових —
 тільки, мов палітра, з вусиків до ніг.
 Любить трави-квіти, пташенят малих,
 нікого їй з'їсти — любить геть усіх:
 кошенят і мишок, голубів, собак,
 веселкова інша — все у ній не так.
 Від таких відтінків всі тікають геть,
 всім вона чужинка, все в ній — шкереберть.
 «Все навколо сіре, а у неї — ач,
 веселкова шкіра! Вже нявчи чи плач,
 шкрябай, їж звіряток, меншого души!
 Ач, веселі цятки, райдуга души!»
 Сумно кольоровій. Всі проходять повз.
 Ходять стороною, хмаряться чогось...
 Навіть хижі звірі не полюють, зась —
 кольорова шкіра — наче сотні страз.
 «Нащо я потрібна? Друзів де знайти...
 Я негарна, видно: гребують коти,
 всюди всіх лякаю видивом своїм...
 Ну чому така я? Де у мене дім?»
 Веселкова кішка, кішка навпаки,
 з вусиків до ніжок — смужки-маяки,
 кольорово-дивна... Друже, підкажи,
 нащо нам потрібні кішки-вітражі?
 Що, тобі вже смішно? Може, ти також —
 кольорова кішка?
 Бачиш? Так отож.

Піаф

Як горобець наївний вільно усім співав!
Міста свого дитина, вічна Едіт Піаф...
Ти не боялась смерті — ти розірвала вщент
душу свою відверту під акомпанемент.
З темних глибин Парижа, з п'яних і лютих літ
голос його та тиша — то була ти, Едіт.
Слабкість його і сила, щирість його і біль
горлом твоїм бриніли, голосом йшли звідтіль.
Кожна бруківка міста знає твою ходу,
ноти твого дитинства, погляду чистоту,
досі овацій звуки чути твоїм пісням,
міста твого онуки знають «Padam, Padam».
Ти, котра грала серцем завжди в останній раз,
не відсахнулась смерті — і переграла час.
Ти, котра знала співи більш, ніж чоловіків —
всюди твій голос-злива, дивний гортанний спів.
Люблена шалом вулиць, натовпу, площ і зграй,
ти не втрачала мужність — з піснею йшла за край.
Ти не боялась вмерти, вийти за круговерть!
Хто не боїться смерті —
перемагає смерть!

Близнючки

Одна з них бажає уваги і слави,
а інша зітхає позаду на лаві,
одна з них, мов пава, а іншу не видно,
вона не яскрава, не вміла, не спритна,
одна з них — розв'язна, різка і смілива,
а інша — незграбна і сором'язлива,
одна з них шукає пригод необачних,
а інша читає романи, ледащо,
одна приворожить і вигоїть ранки,
а інша пролежить всю ніч, ніби бранка,
одна з них домашня, а інша — мов мавка,
з одною не важко, та з іншою — шпарко,
з одною — цікаво, та з іншою — нудно,
з одною — забава, та з іншою — будні.
Одна з них невдячна і зарозуміла,
а інша обачна, ласкава, чутлива...
Яка мені ближче? Мов місячні фази:
то чорна покличе, то біла наразі...
Смілива й строката, ніяка й бездарна...
Та їх об'єднати — зусилля намарні!
Обом моє тіло — поганий притулок,
зліпити у ціле не стане пігулок.
Ці дві протилежні, ці дві незалежні,
ці необережні розірвуть, нарешті...
Мов сонце і місяць, мов ніч і світанок...
Не вистачить місця для їх забаганок.
Святково з одною, та з іншою вбого.
То, мабуть, зі мною
й немає нікого...

Весна!

Коли впіймаєш дивний погляд з-під стріхи пасм,
не задивляйся в очі довго — хтозна, що там...
Вона втекла з обіймів ночі, жива і ні,
вона мандрує поза очі і бачить сни,
сни про минуле і майбутнє, про всіх і все,
вона речей таємну сутність в собі несе,
поміж облич в потоці вулиць, в шпаринах рис —
її присутність і відсутність — ніде і скрізь,
рівновіддалена від смерті та від життя,
вона уся така відверта, така свята...
В її очах, глибинах темних, ніщо не спить,
вона наземна і підземна, і вічна мить,
в її зіницях чорна прірва — і висота,
вона і вірна, і невірна, не та і та,
вона між спекою й морозом — нечутний крик,
вона шалений сміх і сльози, вогонь і віск...
Якщо вгадаєш цю нестримну поміж усіх,
забудеш дім, себе і рідних для інших втіх,
якщо безпечно упіймаєш цей погляд-ніж,
то не повернешся до зграї, а будеш між,
і підеш з нею поза очі, живий чи ні,
і будеш, схочеш чи не схочеш, рабом Весни,
і закохаєшся без тями, бо це вона —
між світом цим і засвітами
твоя Весна!

Синя Птаха

А за вікном — звичайна сіра птаха,
голубка, пір'я — хмари дощові,
збирає хмиз в кубельце попід дахом...
Усі щасливі, поки ще живі.
Ця птаха поруч в radoшах і в горі...
Міраж зникає, тане, розтає,
а щастя є, в мажорі і в мінорі,
поки живий, усе у тебе є.
Нас Синя Птаха манить нездійсненим,
і ми чекаєм: будуть кращі дні,
а щастя є, невидиме, щоденне —
ота голубка сіра у вікні.
Є щастя йти, і бачити, і чути,
і очі в очі, й дихати слова,
і відчувати радість, сумнів, смуток,
і в кожній миті бачити дива.
Цей світ весною — неба поцілунок,
небесне сяйво ллється з висоти,
і кожна мить — божественний дарунок,
бо тільки мить живеш на світі ти...
Нас все одно всевладно манить обрій,
де Небо-Птаха — пір'ячко із хмар,
ми всі колись зустрінемося на зорях,
та поки тут — цінуймо щедрий дар.
Я — є, ти — є... Запізно (чи зарано?)
ми перетнулись дотиками меж,
і Синя Птаха нам лікує рани,
і завіконна, і небесна теж...

Метелик сонця

Сів на щоці метелик сонця,
тріпоче, крильцями лоскоче,
і решти не існує зовсім,
і більш нічого вже не хочеш.
Все щастя — в дотику і в крапці,
в маленьких цяточках на шкірі,
коли навколишніх вібрацій
ти ловиш ритми понад міру:
ось під тобою у бурштині
повільно ходять риби літні,
ось над тобою павутиння
прозорих хмар у небі липня,
десь угорі летить комета
із обертом в мільйони років,
самотні зорі та планети,
а тут — метелик сонця... Поки.
І відчуваєш: світ — пір'їнка,
краплинка, плямка, риска, цятка —
минеться й згине за хвилинку.
Ніхто не знає, де та крапка...
Але ти ловиш в коливаннях
цю мить довершеного щастя,
мов хвилю першу і останню
у річці часу і безчасся...
Нічого кращого немає,
аніж коли на кожнім кроці,
у кожнім русі відчуваєш,
як тріпотить метелик сонця...

Остання казка

О так, ми з кожним роком тонше,
немов крихке осіннє листя,
і сонце сіє сяйво-дощик
крізь душі вимиті і чисті,
крізь нас все краще видно небо,
ми вже прозорі й невагомі,
немов оголені дерева
в житті, в коханні та у слові.
Але живуче зерня казки
росте у будь-якому віці —
не заглуши його, будь ласка,
постав три крапки на сторінці...
Допоки в нас росте проміння,
допоки в серці — сонця колір,
ми ще малюємо картини,
ми ще дописуємо долі,
тож намалюй мене — крилату,
яскраву, ніжну і хоробру,
а я тебе — у срібних латах,
та й помандруємо за обрій...
Там попри вік усе незмінно,
там попри все існує диво:
людина — то мала дитина,
в якій ростуть казки і міфи.
В них переливчасті пелюстки,
вони такі яскравоцвітні!
Я знаю, що загине людство,
коли остання казка зникне...

Мій храм

Мій храм, де сонце сходить, де полиск золотий,
де стін немає зроду і губляться сліди,
де метушні немає і марнославства теж —
лиш нитка небокраю, що тягнеться без меж,
дерева, мов колони, а крони, наче дах,
ніхто не б'є поклони, до ніг не припада,
там геть відсутні ґрати, там рідні всі мені,
там промінь шиє святом усі шляхи і дні
і перед сонцем сьйним рівновеликі всі:
на заході й світанні вклоняються красі
і моляться до неба, а ще до друга — друг,
та храмів їм не треба, бо храм — усе навкруг:
у серці та у сонці, у річці, у росі,
у краплі на долоньці, у кожному, у всіх,
бо храм — любові квітка — до світла, до життя,
свята в нім кожна крихта, і кожна мить — свята.
Допоки сонце будить, продовжуючи час,
мій храм завжди й усюди —
в тобі, в мені, у нас...

Ще трохи

Ще трохи серпня, і тепла, і поцілунків...
Життя, прошу, не виставляй своїх рахунків,
ще трохи ніжних божевіль, безглуздих вчинків,
не відпускай, солодкий біль, хоча б хвилинку!
Щоб загубитись знов і знов з тобою поряд,
щоб калатала в серце кров, мов в скелю море,
щоб туманіла голова та мліло серце,
коли шепочуться слова без жодних сенсів,
лише любові течія нехай колише,
щоб тільки ти і тільки я — нікого більше.
Ще трохи дотиків і днів, ще трохи серпня,
а там щоб вересень доспів, і жовтень смеркнув,
і листопад згасив свічу, і мерзлий грудень
дав нам набутись досхочу, а там — як буде...
Усе закінчиться за мить — життя, епоха,
та хай ще трохи пощастить,
та ще ж хоч трохи...

Серпнева пісня

Награю пісню на струнах серпня
про вітер з півдня, гарячий вітер,
про те, як листя поволі шерхне,
а небо синім софітом квітне,
про трави серпня, духмяно-пряні,
бурштинну річку, застиглу в русі,
і про кохання, густе і п'яне,
немов наливка чи кров загусла,
про те, що в серпні так легко жити,
немов ти листям летиш і танеш,
і розквітають серцями квіти,
і мед кохання тече між нами,
солodka мука пече нестерпно,
і пташці-серцю у грудях тісно,
а ще у серпні, так, саме в серпні,
шалено тягне зірватись листям,
щоку кохану, мов поцілунком,
злетівши вгору, торкнуту ніжно,
лишити вірші, життя, рахунки
щасливим іншим і юним іншим...
На струнах вітру, на сонця струмах,
на хвилях неба, на хмарах річки
тобі награю про серпень думи
і заримую зі словом «вічність»...

Сплячка

Кіт спить на дощ. Мені б спочити,
та аж до березня, коли
кричать коти несамовито
і душі рвуться від землі.
Усе циклічно у природі,
час уповільнити життя,
усе навколо каже: «Годі,
поглянь на сонного кота.
Він знає звідкись: буде зимно
і, може, навіть сніг впаде...
Послухай час, живи повільно,
повільно рухайсь де-не-де,
повільно... не жени до краю —
усе навколо йде до сну,
тож завари з лимоном чаю
і сподівайся на весну,
вона не зраджує ніколи —
то ми минаємо, бува,
відписуй віршики спроквола,
радій, що досі ще жива
і можеш гаяти дозвілля
на поцілунки і чуття,
але... повільно, все — повільно,
не поспішай, смакуй життя
і стримуй рухи хаотичні:
якщо оголена душа,
то краще жити механічно
аж до весни. Не поспішай,
не ображай, не ображайся,
у спокій душу загорни,
мов кіт, що спить собі на лавці
і березневі бачить сни...»

Небосхил

Мушу бачити небосхил
час від часу, бо бракне сил,
час від часу — ту частку, де
небо хмарами в дощ росте,
мушу бачити, що трава
попід снігом тремтить, жива,
відчувати — бруньки болять,
все навколо згадало стать —
і птахи, і коти міські —
всі співають пісні манкі,
щоби пару собі знайти...
Мушу стежною в обрій йти,
мушу вітра ковтати міць
і весну виглядати скрізь,
мушу з простором сам на сам
дивуватись усім дивам,
що навколо щомиті є,
і не думати про своє...
Бо інакше у колі днів
збожеволю — й поготів
спопелюся і спопелю
все, що більше життя люблю...

Малюю двері

Малюю двері у весну
на снах і виснажених буднях:
не знаю, буде чи не буде,
і чи відкриється кому...
Малюю нас з тобою в ній
у запашні вологі ночі,
і ми ідемо світ за очі
в далекий обрій весняний,
туди, де стелить ліжко світ,
де ковдра з ніжних трав і квітів,
туди, де дихати та жити
так легко буде без війни,
і ти мене торкнешся так,
як вітерець торкає крони,
і відгукнуться в серці дзвони
любві, радості, життя,
мов не було лихих часів,
мов розірвалось часоколо —
і більш ніколи, більш ніколи
таких страшних не буде снів,
а ніч як ніч, і день як день,
і щастя без перестороги,
і всі непройдені дороги,
і вир неспіваних пісень,
і я з тобою нажену
обіймів міць, цілунків крила...
Шукаймо барв, шукаймо сили,
малюймо двері у весну.

Свічада-люди

Коли свічада навкруги,
тримайся осторонь і тихо:
кришталь зачепиш дорогий —
тобі та іншим буде лихо.
Усі навколо — також ти,
незграбний рух — тебе не буде...
Як важко натовпом іти,
коли навкруг — свічада-люди,
свічада змінні і крихкі,
тонкі, живі і незворотні —
тож обережно, щоб навпроти
не розлетілись на друзки
свічада-люди. І в усіх
я різна, різна і незвична:
в одних шалений бачу сміх,
у інших незбагнений відчай —
і все то — я, і все то — я...
Як не розбитись / не розбити?
Свічадо — то душа моя,
комусь потрібна, щоби жити...

Річка-брют

Літо. Спека. Вода, мов кисень,
золотий прохолодний брют.
Подолеш до річки відстань —
трохи дихати легше тут.
Хвилі Ворскли в моїх судинах,
темних водоростей сади,
стародавніх історій плини
у столітніх шарах води,
нитки сонця в моєму серці,
розчин сонця в моїй крові,
коливаються десь на денці,
наче риби, слова живі,
сто століть у моїх судинах
з мезозою і дотепер
жовта річка тече неспинно,
колихає життя і смерть.
Я відроджуюся в потоках,
у глибоких затоках рік,
щохвилини, щодень, щороку,
доки людства триває вік.
В осоках чигає сонце,
чайка ріже крилом блакить,
білим янголом-охоронцем
сонна хмара вгорі висить...
Літо. Спека. Спасибі, Боже,
кров землі — річкова вода —
воскресить, оживить і, може,
ще подовжить мої літа.
Річко, ми попливемо разом
в неозорий безмежний світ,
ген до моря, де сині стрази
мріють хвилями сотні літ.

Ми, здається, з тобою вічність,
в нас одна течія струмить,
остуди моє серце, річко,
остуди мене хоч на мить.
Ми з тобою одної крові
десь далеко на глибині:
ти з любові та я з любові,
все з любові, хіба ж то ні?

Співай!

Якщо ти — птаха, то співай, співай і не мовчи,
якщо у клітці — вилітай, у тебе всі ключі,
якщо в долоні теплій ти, зміни її на вир —
лети, не бійся висоти, вона — твій дім, повір.
Якщо у серці хтось пригрів, відвів від тебе смерть,
але завмер у грудях спів — лети від нього геть,
для тебе спів — єдиний шлях, а небо — то твій дар,
інакше пил, інакше прах, інакше — тіні хмар.
Якщо ж тобі забракне сил шукати власну путь,
із тіла вилетить без крил твоя пташина суть,
ти будеш вільною тоді від ґрат і від сердець,
якщо ти — птаха, то завжди тобі один кінець,
отож — лети, отож — співай, живою або ні:
однак твій спів — то небокрай
у срібній далині...

З любові все

Коли помру, то перестану любити світ,
а поки нічка не настане, то кожну мить —
любов, з любові, від любові — і те, і се,
в душі, у серці та у слові — з любові все.
З любові дихати і жити, інакше як?
Інакше — марнославство сите, хіба не так?
Любов — натхнення і бажання, і яв, і сон,
єдиний спосіб існування, один закон,
з любові входимо до світу у круговерть,
аби кохатись і любити, інакше — смерть.
Допоки серце не згоріло — кохать життя,
аж до знемоги, до знесли, до забуття...
Не дай же, Боже, це забути, згубити нить...
Любить не зможу, як не буду
на світі жить.

Карантинне)

Я завжди тримала дистанцію
від ницості зарозумілої,
я завжди була в ізоляції
від соціуму спорожнілого.
Ніколи не бігла за трендами,
обходила моди і течії,
душі не здавала в оренду я —
ховалась книжками і втечами
до снів, до природи, до музики,
до людства первинних папірусів
у світі штампованих вуликів,
в тотальній свідомості вірусів.
Я міряла засоби захисту
і, мов до інфекції, ставилась
до підлості, хамства і заздрості,
лукавства, обману, ненависті.
І від марнославства бездонного,
і від словоблуддя безмежного
не маска, а мур побудований —
я завжди була обережною.
Я завжди була карантинною
і вчилась триматись на відстані,
тому мені добре за стінами —
так легше лишатися чистою.
Одною природою тішитись
та інколи з друзями бачитись,
а ще — розмірковувать віршами
про цінність життя і про значення.
Рослині — і променю вистачить,
тварині — аби паруватися,
для чого ж нам, людям, незлічено
цих штучних ілюзій придатності?

Відлюдник в печері не скаржиться,
у келії добре самотнику:
хворобами людства не вражені,
забуті людськими істотами,
вони розмовляють із зорями,
старими богами і тінями...
...Я завжди була поза зонами,
мене не злякать карантиними).

Є люди

Є люди, мов сонячне сяйво,
до променів теплих подібні:
засвітять вони життєдайно —
і поруч усе, наче рідне,
і видно у кожнім куточку,
у кожнім сумнім закапелку
найкраще, найліпше, найтонше,
немов у краплині веселка.
То їх невід'ємна властивість,
їх дар, незрадливий і чесний, —
без винятків кожному милість
від самого щирого серця.
Це не потребує зусилля,
вони так існують незмінно:
аби не лишилось вугілля,
їм треба віддати проміння...
Нікому їх сяйва не мало:
природне воно, а не штучне,
свій дар не клянуть, і не хвалять,
і ним не пишаються гучно.
Коли ж заховуються в тишу,
мов сонце за темну хмарину,
все наче те саме, та інше —
душею тиняються тіні.
І ніби живеш, а насправді
чекаєш на промінь ласкавий,
на сонячні миті розради,
на щастя просте, нелукаве.
Як добре, що є такі люди,
у світі, в країні, у місті —
із ними так хочеться бути,
сміятися, дихати, жити,
любити без суму і болю
душею, відкритою зовсім,
і серцем беззахисно-голим,
бо з ними ти світишся сонцем...

Мої мавки

Мене зустріне мавка квітки,
і мавка дерева всміхнеться,
смугаста мавка перехрестя
раптово виникне нізвідки,
і мавка нежилого дому,
і мавка станції вокзалу —
вони усі мої знайомі,
я їх усіх колись назвала,
я їм усім дала наймення,
я в кожній з них себе лишила,
вони народжені з натхнення,
з людської пристрасті і сили.
Все, що оточує людину,
вона олюднює постійно:
дерева, трави і рослини,
міста, будинки, двері, стіни,
і навіть нице і потворне
вона олюднює до себе,
коли шукає світло в чорнім,
в пустій безодні — іскру неба.
І світло тягнеться до світла,
і набуває рис каміння,
і відбивається одвітно
з усіх усюд людське проміння,
і набувають рис людини,
мінливої людської суті
усі потвори і створіння,
бо так завжди було і буде.
Чи то язичництво? Напевно:
у кожнім з нас боги і звірі,
і ми самі собі щоденно
між ними обираєм віру...
Ти хочеш посмішки діждатись,
чекаєш на тепло та ласку?
То посміхнися. Може статись,
що казка не така вже й казка...

Оголений лист

Напишу тобі листа: опишу і ніч, і день,
і що осінь золота, і що сонце де-не-де,
що не хочеться ховати душу в сум, а тіло в светр,
бо душа моя жива, хоч і виснажена вщерть,
що так хочеться вогню, щоб зігрітися цілком,
щоб і тіло й серце — ню, а не в стінах під замком,
що так хочеться піти у гучний танок бажань,
тільки був би поряд ти, та не разом ми, на жаль,
напишу тобі про все, надушу парфумом лист —
непричесане есе, непродуманий каприз,
допишу ще кілька слів: я тебе... — і серця знак,
щоб ти раптом захотів губ моїх відчути смак,
щоб схотілось теплоти шкіри — шкірі, вуст — вустам...
Може, усміхнешся ти,
як читатимеш листа...

Мрійне

Полетіти б з тобою у вирій,
де птахи перелітні летять,
де смарагдові котяться хвилі
і від сонця луна золота,
полетіти б за вітром, за листям
у далекі небачені сни,
де тварини і риби барвисті
в вічному шалі, у вічній весні,
цілувати б тебе нескінченно,
наче хвилі цілують пісок,
і писати поеми натхненні,
заплітаючи щастя в рядок,
полетіти б, позбутися тіні,
залишити коріння і ґрунт,
розірвати кайдани тяжіння,
по зірках визначати маршрут
в ті краї, де і землі, і люди —
все усюди не так, як завжди,
залишити це місто марудне
в час осіннього смутку й сльоти,
місто сіре, сухе і байдуже
до кохання, поезій і мрій,
залишити руїни, й калюжі,
і засмиканий натовп людський...
Я тебе неможливо кохаю...
Полетімо, неначе птахи,
скільки вистачить сили, до краю,
де ні болю, ні зла, ні нудьги,
тільки небо, і сонце, і хвилі,
ти і я, поцілунки п'янки...
Як би я відірватись хотіла,
та закони тяжіння важкі...

Якби я могла без тебе

Якби я могла без тебе, а краще і без любові,
робила би те, що треба, вела би пусті розмови,
була би звичайна лялька — така механічно-гарна,
із вечора і до ранку велося б мені безхмарно,
я б спала вночі спокійно, не думаючи про зайве,
завжди почувалась вільно без цього дурного драйву,
без цього дурного нерву, без цього дурного трему —
щаслива була б, напевно, у штучнім своїм Едемі,
була б, мов осіннє листя, що падає мертво з крони,
холодна, свята та чиста, неначе в кутку ікона.
Натомість я мов сновида: не знаю, куди подітись,
щоб серце моє відкрите розхристано так не билось,
і як вгамувати спрагу, тяжіння моє захланне?
Всі спроби такі незграбні, зусилля такі намарні...
І як не бажати миті, коли ми з тобою разом?
Якби я уміла жити без цього дурного сказу!
Якби я могла без тебе, а краще і без любові,
в мені не росло би небо:
які небеса в полові?

Повня завжди сама, повня завжди одна...
 Близькість — лише обман, близькість — сліпа мана:
 нібито низько так біле її лице,
 нібито близько так, та лиш омана це.
 Ніжних ілюзій щем зміниться на сльозу,
 світлом нічним тече місячний світлий сум...
 Повня завжди одна, близькість — лише міраж,
 близькість і є, й нема — тріщина крізь вітраж...
 Як не дивись увись, як не тулись у скло,
 кінчиться час реприз — все, що було — було.
 Повня завжди одна — в білім і чорнім сні,
 повня росте й мина, міниться день при дні...
 Повня мого життя... Ллється за край вино...
 Далі — сама сльота, далі — старе кіно...
 Все буде, як завжди: зміниться «так» на «ні»,
 та почекай, зажди, не утікай у сни,
 не закривай лице, у потойбіч не йди,
 хай лиш омана це —
 тільки світи, світи...

Автопортрет

Вона між сльозою і сміхом
 тебе поцілує колись...
 Яка з неї радість чи втіха?
 Коктейль з насолоди та лиха,
 набір настроєвих реприз!
 Сім п'ятниць у неї на тиждень:
 то місяць у повні, то серп,
 коли-не-коли вона ніжна,
 ночами вишкрябує вірші,
 а інше усе — шкереберть.
 Любити її небезпечно:
 вона наче хвиля морська:
 сьогодні ласкава і гречна,
 а завтра сумна, й недоречна,
 і дика, і хтозна-яка...
 Любити таку? Та збав Боже,
 та де там сумління й мораль?
 Вона покохати не зможе —
 пограється, серце стривожить
 і знову одягне вуаль.
 Любити таку — наче хвилю,
 чи вітер, чи сонце, чи дощ:
 вона то накриє щосили,
 то знову, дивись, відступила,
 а ти залишився...
 Отож.

Окуляри любові

Вдягти окуляри любові,
 забути про світ за вікном,
 про все навкруги і навколо,
 рожевим забути сном?
 Щоб в сірім заплаканім небі
 з'явилися відтінки глибин,
 щоб вічні нагальні потреби
 здалися лахміттям чужим,
 щоб ницість людська і нахабство
 тебе розважали, і все,
 щоб раптом на чисте і ясне
 змінилося світу лице.
 Тоді тобі, власне, начхати
 на рій дріб'язкових проблем,
 щоденну рутину у хаті,
 буденну банальщину тем,
 на думку про тебе доквілля,
 на голки і шпильки від всіх —
 з'являється посмішка вільна
 і гострий зачепливий сміх...
 Вдягти окуляри любові?
 Убити тривогу і страх?
 І стане усе веселкове
 хоч би на хвилинку в очах,
 і ясно, що суті не змінить,
 але розфарбує у схід
 облущені двері та стіни
 і весь цей пошарпаний світ.
 Вдягти окуляри любові?
 Як думаєш, слід чи не слід?
 А що, коли мрія і слово
 небачено і загадково
 прискорюють ритми землі?
 А раптом в нестримному русі
 утвориться сутність нова?
 А що, як реальність ілюзій
 в рожевій закоханій смузі —
 єдина реальність жива?

Гіпербола

Я завжди любов розуміла, мов вірш,
 мов пісню-молитву до неба, до світу,
 яку ти щосили, що духу кричиш:
 ти є, ти існуєш, ти хочеш любити!
 Як лист, як зізнання, як сповідь душі,
 як танець босоніж на склі і вугіллі —
 вона не ховає, вона не мовчить,
 вона вибухає, мов полум'я вільне.
 Любов-перебільшення? Може, і так,
 вона, мов гіпербола, пере- і надто-,
 вона не буває ніяка й ніяк,
 вона або ні, або разом до страти.
 Я тільки таку розумію любов —
 натхненну, мов вірш, чи картина, чи танець,
 коли ти без жодних зусиль і умов
 танцюєш, і пишеш, і любиш, і — танеш,
 бо все віддаєш, наче слово — листу,
 мов рух — у малюнок, мов голос — у пісню,
 і легко береш ти дзвінку висоту,
 де все невагомо, де все ненавмисно,
 де хтось тебе чує і пише тобі
 у відповідь світ, мов молитву і сповідь...
 Хто може, хто вірить, хто хоче — любіть,
 бо світ пропаде, як не буде любові...

Я — любовезалежна

Я — любовезалежна. Де подіти мені
нерозтрачену ніжність, недобачені сни?
Я — любовезалежна — непомірно, украй,
безперечно, безмежно, не барися — втікай.
Без любові не можу, мов без світла й води,
не підходь, мій хороший, стережися біди.
Я не можу без неї, мов без сонця й небес,
не підходь, я благаю, я благаю тебе...
Небезпечно цигарку недопалену — в хмиз,
бо, як вибухне ватра, не повернеш вниз,
як підніметься ватра, то тікатимеш геть —
буде вже не до жартів — піде все шкереберть.
Я — любовезалежна... Що з такою робить?
Стережись, обережно, розійдуся за мить,
і тоді не повернеш, хоч би як не журились —
я — любовезалежна, я займаюсь наскрізь.
Обійди мене, грішну, поза очі тікай...
Обійми мене ніжно, постривай, зачекай...
Та не слухай бентежну! Забирайся бігцем!
Я — любовезалежна...
Не лікується це...

Елегія

Не дивуйся мені, прозорій,
і дзвінкій мені не дивуйсь —
я розбризкала іскри-зорі
навсібіч, і тепер, боюсь,
не лишилось в мені нічого,
бо для мене любов — то смерть,
наче випить бокал прожогом,
розгатити і вийти геть.
У воронці запекло-чорній,
в чорній вирві не проросте
жодне зернятко, жоден корінь
не зачепиться за пuste.
Відпекло, відгоріло тіло,
і метелик-душа також
попалив веселкові крила,
хай тепер накрапає дощ...
Хай іде, хай іде й лікує,
хай би ти, ти і я. І він...
Може, я ще колись відчую
рух листка між тісних цеглин.
Мені надто з тобою добре —
мов з негоди зайшла у дім,
мов нарешті дісталась моря
у сезон поміж літ і зим,
мов у часі знайшла шпарину
відпочити від руху днів,
мов впізнала в собі дитину
і чекаю від світу див...
Не дивуйся мені, прозорій,
і дзвінкій мені не дивуйсь,
мені надто з тобою добре,
щоби знов зупиняти пульс,
щоби знов вибухати в простір,
випивати себе до дна.
Хай би дощ, ти і я. І просто
теплих слів золота луна...

Не віриться

Не віриться гучним словам, пісням бравурним,
а віриться у хрест вікна, у сніг ажурний,
у плинну часу течію, в неспинність часу,
у теплу усмішку чиюсь, сумну і ясну,
і хочеться відчути мить — зима чи осінь,
допоки ми ще тут живі, живі — і досить.
Не віриться у голосні, а тільки в тишу...
Оце б дожити до весни, щоб небо — вище,
оце б ще трішечки пісень в душі почути
і цінувати кожен день, що буде — буде...
Не віриться у пафос слів месій і піфій,
ніхто нічого не змінив — ні кров, ні міфи.
То іграшки старі як світ — свята і страти,
любити жертв і ворогів собі шукати.
Давайте жити, поки сніг летить повільно —
ми не врятуємо цей світ, він божевільний.
Нас врятувати може всіх звичайне диво —
раптово, зранку, білий сніг, неначе злива...
Насправді диво — ми самі, самі для себе...
Іде нарешті взимку сніг,
відкрилось небо...

Будиночок

Будиночок, де затишно, будиночок зі слів
я побудую — хочеш-но? Щоб ти у ньому жив.
Із пісеньок та віршиків, цілуночків та мрій,
не сумував щоб більше ти ніколи, любий мій,
ніколи щоб не холодно і не тривожно теж,
тебе я вкрию ковдрою — із віршиків, авжеж,
а мрії будем пити ми, мов вина дороги,
та з ними вічно житимем без горя і нудьги...
Слова, мов поцілуночки, мов квіточки, слова,
щоб всі таємні струночки гули, поки жива,
комін топила б віршами, цілунки — на обід,
а на вечерю тишу я приносила б тобі,
щоб всі таємні літери — і розділові, так,
світили б нам софітами, мов уночі маяк,
щоб сни нас ніжно гоїдали на гойдалці чуття,
і щоб жили так довго ми усе своє життя,
і щоб померли двоє ми з рукою у руці,
з усмішкою щасливою, немов у ка-зо-чці!
...Збудую я будиночок з надій, думок і слів,
у нім до порошиночки —
усе, що б ти хотів.

Пісня

Пісню у крок, пісню у ритм,
пульсу рядок маємо ми,
маємо мить — музику слів,
неба блакить, вірші та спів...
Щось омине, щось промайне,
щасне, сумне — наздожене,
шворочка — світ, лялечки — ми,
віє щомить вітер війни,
листя життя вітер жене,
пісня проста бавить мене,
пісня у ритм, вдень і вночі,
плетиво рим, сяйво душі.
Тільки вона — дороговказ,
пісня одна, пісня про нас,
пульсу рядок маємо ми,
пісню у крок, пісню у ритм,
низку зі слів, днів відчуття,
серця мотив,
нитку життя...

Вічним

Немає храмів в таких богів,
окрім колони лісу,
потоків сонця і сяйва злив —
їм в рамах і стінах тісно.
Немає в них канонічних книг —
вони наче вітер в полі,
мов дощ раптовий, мов перший сніг,
за власної линуть волі.
Вони не прагнуть лишити слід
у пам'ятках, книгах, віршах,
для них апокриф — то цілий світ,
що їх на руках колише.
Забудуть храми, помруть слова...
Крізь висохле листя літер
колись потягнеться знов трава,
писатиме вірші вітер.
Вони безсмертні, хоч в них щораз
наймення і долі різні,
вони живуть між миттєвих нас
у піснях води і листя.
Ми з ними поряд, мов в струмах рік,
мов в плетиві світла й тіні,
вони раптові, мов сміх і крик,
мов подих і погляд, вільні.
Земне життя їх коротке, бо
написане легко стерти,
та душі вічні. Якщо ти бог,
для тебе немає смерті.

Для чого людина тут?

Для чого людина тут?
 Щоб мати якийсь статут,
 щоб всім довести — ти круть?
 Для цього людина тут?
 Щоб вивищитись поміж,
 для друга сховавши ніж,
 зрадіти, як інший впав
 у відчаю чорний став?
 Щоб з мухи робить слона,
 цукерки ліпить з гів...на?
 Щоб втратити власну суть?
 Для цього людина тут?
 Щоб кіпу пустих дрібниць
 на тлі невиразних лиць
 робити із року в рік?
 Для цього дали нам вік?
 Для цього людина тут?
 Окресліть мені мету!
 Дрібноту і пустоту
 здійсмати на висоту,
 міняти на форму суть?
 Для цього людина тут?
 Навчати ума когось,
 чи вчитись самим чогось,
 робити картинку, чи
 від себе шукать ключі,
 чи просто когось любить,
 аж поки обірве мить
 колиску життєвих пут?
 Для чого я досі тут?
 Я правильно йду чи ні?
 Хто-небудь, скажіть мені,
 чи я досягла мети?
 ...В думках тільки ти і ти,
 і більше нічого, крім
 любові, рядків і рим...

Бог

За обрій сховався день, і ліг спочивати Бог:
 співали йому пісень хорали нічних пташок,
 і груша стара-стара розкрила шатро долонь,
 аби відпочив від справ, пірнув у солодкий сон.
 Він втік із задюшних міст, із темних сирих церков
 шукати найвищий зміст, шукати природних мов,
 у співах пташиних зграй, в смарагдах лісів і лук
 побачити неба край, послухати серця стук...
 Він вільний від мурів-стін, він дивиться захід-схід,
 як змінює світло — тінь, як змінює ніч — блакить,
 він слухає вітру спів та з вітром співає теж,
 і низка прозорих слів сильніша за велич веж.
 Він втік із церков, бо тут — єдиний і справжній храм,
 єдина і справжня суть, осанна усім богам...
 На ранок поволі встав, струсив з себе груші цвіт,
 і здалеку привітався,
 і далі пішов на схід...

Пісня Повні

Чула я — співала Повня кожній квітці, кожній гілці,
кожен кут у парку чорнім звуком повнився по вінця.
Звук відлунював в алеях, світло лунилося в листі,
і калюжами лілеї розквітали срібно-чисті.
Так співала незбагненно всім і кожному луною —
і коханцям, і деревам Повня птахою нічною.
Не за плату, не за гроші, не за честь і нагороду,
всім, хто слухати захоче, бо така її природа,
бо така природа Повні — йти луною всім усюди,
і ловили звук мінорний заблукалі в парку люди.
Парк здавався дивним садом, чарівним казковим лісом
у п'янкх її руладах, у перлинних переблисках,
пахло листяно і п'янку, і смарагдово-бузково,
біла місячна панянка розливала серце в соло.
Розлила останню ноту вище, вище, вище, вище,
пролунав останній дотик —
і запанувала тиша...

Надії

Усміхнися до нас, надіє!
Ти забула про нас чи ні?
Хай хоч здалеку світлом віє,
хай розвіє думки сумні...
Хоч би кутиком вуст усміхнися,
дай хоч знак — ти у світі є,
нам усім недаремно сниться
променеве лице твоє.
Повернися, ну хоч на порух,
хоч на рух повернись до нас,
підкажи: ми здолаєм горе?
Буде інший щасливий час?
Натякни, що ти не забула
чи рукою махни здаля,
розкажи, що піде в минуле
все, що витримала земля,
і що жито ми ще посієм,
і щасливими будем тут...
Пригадай же про нас, надіє,
усміхнись хоч куточком вуст.

Скрипка

Я — листячко сухе у струмах вітру,
я — гілка, що від вітру вся тремтить,
я — скрипка, я твоя нервова скрипка:
звучу на кожен дотик кожную мить...
Як весело мені в шаленім вирі,
як радісно ловити вітру спів,
як дзвінко звук відлунює в ефірі —
то лине твій закоханий мотив.
То голосно, то тихо, то непевно —
в твоїх руках я граю, я жива...
І навіть як зламаюся, напевно,
то все одно співатиму, співа...

Любов і пісні

Я знаю, що будуть любов і пісні:
любов і пісні не вмирають,
а будемо далі з тобою чи ні,
чи літо розквітне цієї весни —
не знаю, не знаю, не знаю.
Пісні та кохання ростуть у серцях
крізь втрати, і біль, і страждання,
бо кожна біда добігає кінця,
і врешті закінчиться битва оця,
і будуть пісні та кохання.
Вони проростуть крізь каміння й віки
колись — чи для нас, чи для інших —
так само закоханим будуть зірки
світити ночами, складати рядки
у ніжні замріяні вірші.
Ті ж самі мотиви, палкі і прості,
те ж саме кохання взаємне,
та будуть вже інші, не я і не ти,
кохати-любити, у вірші плести
мотиви легкі і приємні.
І хай будуть інші співати про сни
у пошуках вільного вітру,
хай будуть так само любити вони,
хай будуть так само чекати весни, —
та все ж, як не ми, дуже прикро...
Не знаю, не знаю: тобі і мені
до спокою, пекла чи раю?
Та щастя повернеться, з нами чи ні,
бо в світі незмінні кохання й пісні,
кохання й пісні не минають.

Льодоходи

Як час залякне, засне природа,
то річка мріє про льодоходи,
і кожен човен, що вмерз у кригу,
водою марить і снить відлигу,
і кожній пташці, і звіру, й рибиці
гаряче сонце і світло сниться,
і сняться хвилі прозоро-сині,
і рухи тіла, стрімкі, свавільні,
і, як не тисне холодне коло,
в анабіозі, сумнім і кволім,
усім їм сниться вода-свобода,
і криги скрекіт, і льодоходи.
Мої судини — схолола річка,
та щось одвічне шепоче-кличе,
що дочекаюсь на іншу долю,
шалене сонце, крилату волю,
і жодна крига, і лід, і холод
не заспокоять життєвий голод,
кохання спрагу і серця повинь,
і скресне крига, хитнеться човен,
воскресне річка від сну тяжкого,
хоч як далеко тепер до того,
а сонце-серце зійде-заб'ється,
здригнеться рибка на самім денці,
і вродить літа зелена врода
опісля грому і льодоходу.
А ми з тобою не лід, не крига,
і на останніх сторінках книги,
таких відкритих, таких прекрасних,
намалювати це можна казку...

А ми з тобою не крига зроду,
ми кригоплави, ми льодоходи,
і від шпарини в серцях гарячих
розтане біле і лід заплаче,
і крізь скрижалі, крізь мури-мари
тоненька цівка розбудить чари,
і кров розпружить замерзлу воду
в акорди льоду, у льодоходи...

Малюю щастя

Я знов малюю риси щастя
на тлі сучасного життя:
немає сенсу повсякчасно
у пустку кидати літа,
візьму слова / гітару / фарби,
і щось знічев'я, з пустоти,
я малюватиму захмарне,
якісь примари золоті —
нехай нічого і нікого,
нехай намарний абрис мрій,
малюнок — то моя дорога,
малюнок — шлях єдиний мій.
Так, інколи немає сили,
а інколи — так навіть сліз,
та знов собі малюю крила,
та знов собі малюю зміст,
малюю вперто й заповзято
на сірих сутінках дива...
Жива — то буду малювати,
малюю — значить, ще жива.

Ліхтарниця

Як ніч приходить потихеньку
 і гасне небо угорі,
 іде ліхтарниця маленька
 світити в місті ліхтарі,
 у найтемніші закапелки,
 в провулки темні та німі
 вона несе свою веселку,
 фарбує світлом наші сни,
 повітряна, струнка та спритна,
 маленький вогник у руці,
 вона не кожному помітна
 і зустрічається не всім,
 хіба що погляд упіймаєш —
 не зрозумієш навіть, чий,
 і раптом поруч розквітає
 ліхтарна квітка уночі.
 Суворих вулиць замки чорні
 в ясні намиста ліхтарів
 вона щоночі щільно горне,
 допоки ранок не наспів —
 не сон, не привид, не примара —
 мала ліхтарниця міська,
 якщо ви вірите у чари,
 вам зустрічалася така...
 ...Колись освітлене обличчя
 майнуло в темному вікні
 грудневою сумною ніччю,
 чи то примарилось мені...

От би вміла я...

От би вміла я співати —
 я б для тебе склала пісню,
 щоб сміявся ти і плакав,
 лиш почув би ноти чисті,
 от би вміла малювати —
 я би світ новий, бажаний,
 змалювала би строкато
 лиш для тебе, мій коханий,
 от би вміла танцювати,
 запалила б тіло танцем —
 і звабливим, і крилатим —
 тільки б ти причарувався,
 ще одне життя як мала б —
 віддала би все до краплі
 одному тобі без жалю
 від початку і до крапки.
 Та не вмію, та не маю,
 та яка із мене втіха —
 я від краю і до краю
 суміш відчаю та сміху,
 тільки й можу, що любити,
 наче дощ і сонце наче,
 попри всі закони світу —
 от така у мене вдача...

*Моїй бабусі,
Марії Василівні Рубан,
присвячую...*

Бабуся — пам'ятаю ясно —
збиралась часто помирати:
от візьметься собі лежати —
не їсть, не спить, не ходить — гасне,
все передивиться «ховальне»:
хустинку, «тухвельки» нестерті,
вкладеться і чекає смерті,
слабка та кволла, на дивані.
Тоді набридне їй чекати,
вона сідає ледве-ледве
і каже: «Буду я, напевне,
собі вже брови фарбувати,
волосся, сиве і кудлате...
бо якось зовсім брів немає...
і може, "хімію", не знаю...»
Встає й поволі йде по хаті
до телефону. Перукарка
приходить, потім і знайомі...
«Та щось набридло все у домі,
піду у двір: чи все в порядку,
чи дерево старе не впало,
як там сусіди, попитаю,
попораюсь, поприбираю...
чи ж квіти нам не позривали?»
...І ось за день вона, гарнюня,
сидить, немов нова копійка,
гостей у хаті двійко-трійко,
борщі-вареники парують...
«Бо як помру — то хоч красива...»

І я собі постановила:
якщо ти маєш трохи сили,
то може, вистачить на диво?
Як все погано, глянь, небого,
на брови — мо', пофарбувати?
Та з ліжка якось трохи встати,
і жити, жити, поки змога,
як ще жива, то вже щаслива,
і, як би не було зимово,
у хаті лад і — брови, брови!
Бо як помреш — то хоч красива.

Коло

Осінь не така осіння, і дощі не монотонні,
і не надто небо сіре, і буття не зовсім сонне,
коли є кому сказати тепле слово, скласти пісню,
ті, для кого жити варто, ті, які живі і близько.
Хай вони не ідеальні — ідеальні тільки мертві,
та без них усе фатально, все нудотно і нестерпно.
Як навколо рідні люди, що відчують, зрозуміють,
не злякає те, що буде, а теперішнє — зігріє.
Мелодійно буде лити дощ вночі у завіконні,
зачарують пізні квіти, тепла осінь ще пригорне,
надихне волога тиша, і засвітяться краплини,
і мінорне стане ніжним, і звичайне стане дивним,
і здаватимуться дивом люди, вулиці й будинки,
і читатимуться живо всі твого життя сторінки.
Це і є, напевно, щастя — те вузьке надійне коло,
де запросять приєднатись
і не дорікнуть ніколи.

Балерина

Уночі, в самотнім парку, у ліхтарнім мерехтінні,
у промінні біла хмарка — невагома балерина.
Як подивишся уважно, то побачиш танець дивний —
мов метелик, легковажна, мов перлина, переливна,
у повітрянім театрі, у туманах криноліна
витанцьовує азартно легкокрила балерина.
Хто глядач її незмінний? Парк? Можливо. Ніч? Напевно.
То до кого балерина витанцьовує натхненно,
наче пташка в струмах вітру, мов пелюсточка-пір'їнка,
мов в легкім промінні світла — білосніжна порошинка?
Може, до дерев одвічних чи самотніх перехожих,
до віконця, де всю нічку хтось її чекає? Може.
Чи така її природа — танцювати просто неба
під неоновим діодом цей танок самої себе?
Подивись на неї ніжно, відізвися — хто ти, де ти?
Може, то для тебе ніжка виробляє піруєти?
Придивися пильно-пильно — і у колах світлотіні
ти помітиш неодмінно незбагненну балерину...
У проміннім павутинні, у ліхтарнім світлоколі
неймовірна балерина цілу ніч танцює соло...
Намалює ранок віти, все сховає за куліси...
Ти нічого не помітив?
Не для тебе ці репризи...

Мрія про море

Кожна сніжинка мріє про море —
 вільне, мінливе і неозоре,
 кожна сніжинка, скалочка льоду,
 мріє про море — звідти ж бо родом.
 Так я у вікна, сині і сиві,
 взимку дивлюся в пошуках дива:
 де там те море обрій ховає,
 за видноколом, за небокраєм?
 Вітер шугає, дихає, стогне,
 зимно, самотньо, тужно, мінорно,
 знову у льоди, сльоти та сльози,
 знову негоди, брили, морози...
 Хто любить зиму провінціальну?
 Мряку щоденну, сірість банальну,
 сонце мов свято: десь-то, колись-то,
 зверху — бурульки, нізами — слизько,
 звірі безхатні, люди безхатні,
 душі безхатні в клітках ошатних,
 вічна непевність і небезпека,
 вічна ліхтарня, вічна аптека,
 війни і смуті, білі, червоні,
 місто правічне в вічному полоні...
 І аж до квітня... Буде той квітень?
 Я вже не певна. Небо закрите,
 море далеко, річка замерзла,
 обрій ховає сонячні весни...
 Біла сніжинка гостро-прозора,
 прагну до моря, хочу до моря,
 в хвилях безмежних зникну і щезну...
 Вкотре розтану.
 Вкотре воскресну.

Політ

Я все ж таки продовжую літати,
 літати, де нікого не буває,
 і прагнути того, чого немає —
 хоч інколи, але з таким азартом,
 я бачу те, що більш ніхто не бачить,
 там, високо, в раю і поза раєм,
 я, попри все, усе та всіх кохаю —
 ні вибачень не треба, ні пробачень,
 я вмію, я літаю де завгодно:
 де саме і коли — ніхто не знає,
 там зграй немає — небо там безкрає,
 літати в нім і легко, і природно,
 там, саме там — таке яскраве сонце,
 але ні воєн більш, ні чвар, ні лиха —
 там тихо і спокійно... дуже тихо,
 там інша яв... а може, дивний сон це,
 там кожний, ніби квітка, мов троянда,
 там в кожного лиш родичі та друзі,
 там щастя всім, хто тут страждати мусить,
 там в кожного своя правдива правда,
 і той, хто хоч на мить відчув ці крила,
 хто поборов тяжіння, той не зможе
 себе прикути знов до огорожі,
 щоб ланцюгами гримати безсило,
 він більше вже не зможе не літати —
 хоч інколи-колись, хоч час від часу!
 ...Та складно повертатися щоразу —
 і якось він не вернеться за ґрати...

Розкажи

Розкажи, що буде осінь шепотіти жовтим листям —
як не збудеться невдовзі, то хоча б почую, дійсно...
Розкажи, що взимку буде сніг летіти в завіконня —
так приємно це почути, хоч здійсниться не сьогодні...
Розкажи, що будуть весни, і вологі, і туманні —
хай не будуть, але, чесно, то така смачна омана...
Розкажи, що буде свічка, запашна і золотава,
майоріти коло ліжка і світити двом небавом,
лити золото на пару, поглинати чари темні —
чи то буде незабаром, та казки такі приємні...
Розкажи, що буде завтра в нас на двох, хоча б на вушко!
Хай не буде, хай намарно — все одно я слухать мушу
казку листя, снігу казку, казку ніжної любові...
Розкажи мені, будь ласка,
хай здійсниться хоч у слові...

Музика

Музика голосу, музика слів,
музика подиху, музика снів,
музика рухів і дотиків спів —
в кожного свій неповторний мотив,
в кожного музика тільки його...
Як я люблю ритми серця твого,
ритми алегро та ритми сумні —
ти, наче музика, граєш мені,
граєш мелодію чисту, легку,
може, в дитинстві я чула таку —
наче знайома і рідна вона —
радо відлунює в серці струна,
радо відлунює все у мені:
грай, моя музико, щастя, брини,
я розумію, я знаю: авжеж,
ти мою музику слухаєш теж,
ти відчуваєш непевний мотив
подихів, поглядів, запахів, слів...

Мій вірш

Чи правильно я дихаю,
чи рівний в мене пульс,
і голосно чи тихо я
співаю та молюсь,
чому я надто збуджена,
спокійна теж — чому,
у глибині тону вже я
чи йду на міліну,
чому мої аналізи
такі, а не сякі,
чому такі неякісні
чи, може, навпаки,
волосся чом неприбране,
а прибране чому?
Пояснювати винна я
навіщо і кому?
Моє життя і дихання,
і кров моя жива,
і струмами, і крихтами
лише мої слова,
яскраві та затьмарені,
розбурхані чи ні,
роз'ятрені чи в'ялені,
належать лиш мені,
мого рядка не вив'яже
ніхто, крім мене більш,
не краще ще, не гірше ще —
мій лад, мій світ, мій вірш.

Свічка

Інколи темно й холодно,
холодно й дуже темно,
гасне надії золото,
темрява в душах терпне,
вітер свистить шпаринами,
ранами в серці виє,
вікна чорніють вирвами,
звичні слова не гріють,
холодно, темно й холодно —
Боже, чи ранок буде?
Ніч на чотири сторони,
темрява звідусюди...
Хоч би вогню чи вогника —
ані свічі, ні ватри —
холодно, дуже холодно,
вже ні терпцю, ні гарту...
Де віднайти хоч крапельку
світла навколо себе
в час, коли тіні-зашморги,
в час, коли гасне небо?
Свічкою — біль запалювать,
свічкою — біль нестерпний,
світло любові й пам'яті,
світло живим і мертвим —
хай тріпотить і жевріє
в німбові золотому,
хай майорить у темряві,
вказує шлях додому,
хай надихає зморених,
відчай у світло горне,
щоб не згасало полум'я,
щоб відступало чорне.

Мова

Мій будинок, мій дім, мій світ,
кожна літера — сотні літ,
кожна літера — слід століть,
кожна літера — ще болять...
Був і безлад, та був і лад,
крихти щастя та вирви страт —
кожна літера — пульс і тиск,
човен місяця, сонця диск,
стогін-шепіт і шепіт-шум,
лаюсь, лащуся чи прошу —
все крізь мене, усе моє:
хочу — рухаю все, що є,
хочу — змінюю, хочу — ні,
все в будинку — усе в мені:
ніжно, затишно, тепло чи
холод лютий і сніг вночі,
пагін, стебло, коріння, лист —
сотні значень і кривий зміст...
Дім мій вічний, бо як мене
в нім не буде, як все мине,
він зостанеться на віки
хай для інших, та крізь рядки
кров тектиме, в чарунках слів
вируватиме мій мотив:
рідна мова крізь сотні літ
світ рятує, дарує світ.

Пташечка

Прозоре віяло моє,
тонкі мереживні панчохи,
помади блиск, парфумів трохи —
усе для тебе і твоє,
волосся хвилі запашні,
цілунків хвилі нескінченні,
блискучі очі незбагненні —
усе тобі, усе в мені:
бажання спалахи палкі,
і пестоців шалені сплески,
і рухів ніжні арабески
тобі дарую залюбки,
і навіть родимка одна,
там, де ніхто її не бачить,
твоїх чекатиме побачень,
про неї більш ніхто не зна...
...І тільки пташечка моя,
що при мені літає всюди,
тобі належати не буде,
бо нею не керую я...

Дух

Я каменем не буду — я обираю дух,
нехай мене забудуть, коли колись піду,
нехай моє погруддя ландшафти не псує,
хай злі та добрі судді не труть ім'я моє,
мій силует камінний нехай не височить —
я залишаюсь вільна, неначе вільна мить,
і не рядків потертих, ні жовтих сторінок —
мені немає смерті, і вічність — не замок,
не знаків, ні табличок, ні спогадів-рядків,
ні сталих рис обличчя — у духу вільний спів,
я вийду із манежу, я зникну за межу,
я маю в грудях дещо — що саме, не скажу —
ні пам'яті, ні слова, ні тісних стін і кіл —
свобода без умови...
повітря... світло... пил...

ЛІХТАР #2

Скалки
та
вітражі

Скалки

Байдуже око

Інколи сповіда́тись хочеться ліхтарю:
 довго ревити, дивитись в байдуже око,
 щоби почув усе, що я говорю,
 не заперечив жорстко, тим більш — жорстко.
 Кидати вверх слова, ніби стоси карт,
 туші та сліз живопис везти щоками...
 Хтось говорив за витримку і за гарт?
 Та з ліхтарями людяніше, ніж з вами.
 Буду кричати довго в німу пітьму,
 в лагідні жовті очі, у ночі тишу,
 що я не розумію, чому, чому
 люди собі подібних уперто нищать?
 Я вже багато чо́го ніяк не втну —
 так забагато болю у цьому світі...
 Тільки ліхтар, що дивиться у пітьму
 разом зі мною, змушений розуміти...
 Власне, я до аптеки... аж раптом — він.
 Хай вже мені пробачить раптову сповідь:
 всі ми невчасні — надто, як ще живі,
 інколи лиш ліхтар розуміє мову.
 Інколи тільки він, а живі — стіна,
 щільна глуха стіна без кінця і краю...
 Вибач мене, ліхтарю, в мені пітьма,
 ну а людей навколо — хоч вбийсь — немає.
 ...Далі хай буде темно. Ліхтар помре,
 згасне, коли годинник на північ стане.
 Все, що я наодинці із ліхтарем
 викричала, хай буде лише між нами.

Сіре

Сіре небо падолиста
 не далеко і не близько,
 сірі люди, зовсім сірі,
 сірий птах у сірім вирі,
 сірій-сірий-сірий обрій
 сірий сутінок огорне,
 все: дерева, вікна, стіни
 безнадійно сіро-сіре...
 В сірім-сірім-сірім місті
 всі ми сірі ненавмисно,
 ми усотуємо сіре —
 все в півсили, все в півміри,
 все півзвучне і півтонне,
 не мажорне, не мінорне,
 не таке-сяке — ніяке,
 непроглядна сіра мряка,
 сірий вік, століття сіре,
 сірі злодії й кумири,
 сіре сонце, сіра гава,
 сіре ліво, сіре право,
 сіре чорне, сіре біле
 і червоне навіть — сіре...
 Я сірію теж потроху,
 розчиняюся в епоху,
 розчиняюся у простір,
 майже зникла, майже зовсім,
 і пручатися даремно...
 Тільки вечір трохи темний,
 і бруньки ліхтарень кволі
 розпускаються поволі...

Любов

Сучасні стомлені боги.
 Якщо ти хочеш полюбити,
 то не молись до них — на квіти
 молись, на сонце, на луги.
 Молись на захід і на схід,
 молись на річку прохолодну:
 вона без слів тебе огорне
 і на любов благословить.
 Молись на вітер і дощі,
 на солов'їв у темнім гаї —
 вони усе про щастя знають —
 он, як співають уночі!
 Або згадай: колись давно
 молились греки Афродиті,
 якщо хотіли полюбити,
 у море лиючи вино,
 то пом'яни її — вона
 і є любов земного світу,
 якщо ти прагнеш полюбити,
 кохання випити до дна.
 Або ж молися на живу,
 на ту, що в доступі відкритім —
 у ній, можливо, Афродита
 тобі воскресне наяву,
 і в серця висохлий остів
 впаде жива краплина сонця...
 Ти видихнеш, питаєш: «Хто це?»
 «Це я», — відізветься любов.

Монолог Марії Магдалини

«То вся твоя любов — самі слова?» —
 у очі заглядала Магдалина. —
 А як же я? Я поряд, я жива,
 гаряча кров пульсує у судинах.
 Ти любиш — всіх? Словами, чи не так?
 Якщо усіх — то значить, і нікого!
 А в мене теплі й лагідні вуста,
 а я люблю — люблю тебе, живого.
 Не прославляти святість, як помреш,
 не обіймати виснажене тіло —
 тебе живого пестити без меж
 хотіла б я, допоки стане сили.
 У мене шкіра — ніжний оксамит,
 у мене руки — хвилі швидкоплинні...
 Та чи ти знаєш, як воно — любить,
 як то — себе віддати до краплини?
 Все про любов... а що таке любов?
 Ти знаєш, ні? Та певно, що не знаєш!
 Якби ти знав, переписав би знов
 усі слова, що видумав для зграї,
 усі слова, надумані й сухі,
 ти замінив би піснею про щастя!
 Юрба напам'ять знає про гріхи,
 та всі грішать — постійно, повсякчасно!
 Що їм одна, чи дві, чи сто смертей?
 Вони про себе думають і дбають!
 Задля яких таких «нових ідей»
 ідеш на смерть? Я так тебе кохаю...
 Поглянь на мене: я в тобі тону...
 Забудь про світ, забудь хоча б до завтра,
 хоча б на ніч — врятуй мене одну,
 бо цілий світ твого життя не вартий!»
 І ніч пройшла, і знову день настав,
 спекотний день — і смерть на хрестовині...
 І був спокійним погляд у Христа,
 і мертвий біль в очах у Магдалини.

Дощові листи

То дощ мені пише чи на вікнах нотуєш ти?
Мої дощові вірші, твої дощові листи...
Блукає у місті дощ, блукає сумна весна,
і день на осінній схож, і небо — цебро без дна...
Стрічаються під дощем всі разом: весна, зима...
А літо — чи буде ще, чи осінь тепер сама?
Стрічаю я літо те, де щастя плело рядки:
зарюмсане, літо йде і стукає у шибки...
Стрічаю я осінь ту, котрій ще жилося — всмак,
ще мріяла — розцвіту... Згубилася поміж мряк.
Стрічаю і зиму ту — в душі передбачень щем —
приречену і пусту, мандрує вона дощем.
Зійшлися вони разом у цій дощовій весні
у сірий нічий фантом, в прогірклі від часу сни.
Вимішує пори рік, і простором час тече,
і дехто вже навіть звук, мов зроду блукав дощем...
Дощ пише мені листи минулих моїх бажань,
а що мені пишеш ти, який дощовий роман?
Сльозами весна тече, і очі набрякли аж,
малює листи дощем мені мій сумний міраж...
Під джаз завіконних рим, а ще під краплинний бій
листом дощовим своїм мій смуток, прошу, розвій,
нехай наведуть мости крізь злякані ці світи
мої дощові листи,
твої дощові листи...

Дика кішка

Он бач, безхатня дика кішка,
пухнастий сталкер прохідних,
кудись мандрує тишком-нишком,
аби подалі від усіх.
Вона в свої жовтаві очі
збирає місто і вогні,
вона блукає там, де схоче,
і тільки спробуй, дождени.
Брудні її пухнасті лапки,
замурзаний розкішний хвіст...
Йй, звісно, хочеться до хатки,
де відпочине і поїсть,
де буде лагідний господар,
який під ковдрою приспить,
почуха вушка при нагоді,
пігулку дасть, вгамує хіть...
Безхатня кішка березнева
про теплі вікна бачить сни,
вогні спливають у деревах,
в калюжах світяться вогні —
вони немов далекі зорі,
немов космічні кораблі,
та на свободу кішка хвора,
на вільні танці уві млі,
вона між стін не може більше,
йй світ без неба не такий —
тож не принаджуй дику кішку
і не годуй її з руки.

Межа

Інколи мені здається,
я пuste і чорне поле,
і ніколи не проснеться
у мені насіння кволе...
Інколи мені здається,
що лишилась мить до ночі —
зникне все, і все минеться —
так говорять сни пророчі...
Не прогляне сонце більше,
не розбудить дощ рослину:
і не краще, і не гірше
буде все, бо все загине,
буде вічна пастка-пустка,
і пuste безлюдне поле...
Ось така, буває, думка,
наче голка в серці, коле.
Та ворухиться у ньому
щось міцне, живе і сильне,
попри ніч і попри втому,
йде угору мимовільно
і болить, бо ще не вмерло,
на пустім і чорнім полі
неймовірно гостре стерня,
що росте межею болю.

Вітер...

Знову зимно, знову вітер...
Скільки ще без тебе жити,
скільки ще без тебе бути?
Дні-сніжинки вітер крутить,
дні-сніжинки рве завія...
Не живу без тебе — тлію,
не живу — лежу на денці,
де ж ти, сонце, де ж ти, серце?
Я без тебе, мій хороший,
більш не можу, більш не можу.
Дні-сніжинки тануть, тануть...
Чи весна колись настане,
чи тебе коли зустріню,
чи прилину на хвилину,
чи тебе коли побачу?
В завіконні вітер плаче,
мов ображена дитина...
Як же час тече повільно!
Як же хочеться без тями
віднайти вуста вустами,
цілуватись довго-довго...
Скільки ще мені без того
смакувати біль і смуток,
скільки ще без тебе бути,
скільки ще без тебе тліти?
Знову вітер, вітер, вітер...

Монолог Сніжної Жінки

В цьому році мене не зліпили —
я розтанути навіть не зможу,
безтілесна, німа і безсила,
я блукаю поміж перехожих.
Кожен рік мене, мов Галатею,
ліпить інший з пухнастого снігу:
білолицю незайману фею,
королеву сніжинок і криги.
З невагомої тіні-примари
я народжуюсь кожного року,
я з'являюсь зі сніжної хмари,
неможливо сумна й одинока,
воскресаю із волі й бажання,
з тиску рук, чоловічих і сильних,
з невблаганно умілих і вправних
рухів тіла відверто-нестримних,
виникаю я раптом з нічого —
покохати і стати водою,
але все ж подивитись на Нього —
очі в очі в солодкім двобої,
від гарячого дотику бігти
у краплини і теплі потічки
і, кохаючи, йти з цього світу,
де немає нічого навечно...
І нехай я помру на світанку —
вік короткий у Сніжної Жінки,
та на мить я закохана палко
і дивлюся у очі-жаринки...
В цьому році не падає біле,
і зима ця на зиму не схожа...
В цьому році мене не зліпили,
тож я навіть розтануть не зможу...

Безхатній бог

Я не янгол, не янгол, милий,
я забутий безхатній бог,
що без віри втрачає сили,
а колись їх було на двох...
Я колись підкидала всесвіт,
наче яблуко, в синю вись,
а тепер залишилась безвість,
і у безвісті ти наснивсь.
Соломинка моя і коло,
рятувальна моя земля,
я без тебе пуста і квола,
я без тебе німа й мала.
І чатують провалля чорні —
не рятує ні сміх, ні гарт,
і, буває, таке огорне,
що і жити з таким не варт —
наче темна зворотна повінь,
наче світла немає скрізь,
наче щось накриває зовні,
і так важко тримати вісь...
Хочеш — віруй у мене, віруй —
і погасне в мені пітьма,
бо мені прихилитись ніде —
ані храму, ні свіч нема,
ні гарячого поряд тіла,
ні тепла, що зігріло б двох...
Ось чому я не янгол, милий,
а забутий безхатній бог.

Змінний вітер

Повня, змінюється вітер,
щось в повітрі мов не те:
хочеться кудись летіти,
воля крилами росте...
Наче підліток, не знаю,
що зі мною і чому?
Просто вітер... може, з раю,
може, з пекла — цур йому!
Тягне сісти при дорозі
на замурзаний бордюр
і вдихати вітру дози
без смичка і партитур,
і палить екзистенційно
без керма і без вітрил —
так чомусь сьогодні вільно
лине вітер угорі...
Звідкись... я не знаю, звідки,
він прийшов, куди летить?
Як я хочу з вітром, тільки
все минеться, як завжди:
переграє, переверне,
збурить душу шкереберть,
збудить тіло, кров і нерви
і втече від мене геть,
як обійме — так і піде,
поцілує — і нема,
а мені діватись ніде,
я лишуся тут сама
знов чекати зміни вітру,
повні, повені, весні...
Сіль з очей тихенько витру,
повернуся до стіни...

Молитва

В небі кружляють птахи осінні,
в небі хрестами — гілки пусті...
Не залишай без свого спасіння,
не залишай, не тікай, не йди...
Кажеш, з ненависті ми осліпли,
кажеш, що марні твої труди,
та я молитву шепочу звикло:
не залишай, не тікай, не йди...
Кажеш, жаліємось, все нам мало,
самі, мовляв, і несіть хрести,
кажеш, що все це тебе дістало —
не залишай, не тікай, не йди...
Кажеш, ви, люди, занадто люди:
чорні та білі, добро і зло,
кажеш, замучився з нами бути,
все перепробував, все було,
кажеш, ми надто хисткі створіння —
з неба в безодню на кожен крок.
Годі, ти кажеш, з цієї днини
ви вже вирішуйте, хто вам Бог!
Панькатись далі не буду — гидко,
виросли — що ж, відпер самі
відповідайте за ваші вчинки —
будьте дорослими, не дітьми!
Далі, як хочете, хочте — знищіть
все: і себе, і увесь цей світ!
Зграйка птахів піднялася вище
і розчинилась між голих віт...
Вітер молитву шепоче місту,
та не дістатися висоти,
тільки під ноги — осінні листя...
Не залишай, не тікай, не йди...

Дощ

Все дощ і дощ, чорти б його взяли,
 і на душі так само, як надворі...
 Чи хвора я, чи то суспільство хворе,
 в якому вкотре Бога розп'яли.
 На серці важкість, важкість і задуха...
 Не бачу завтра, вчора чи було?
 Сліпа й німа, я закриваю вуха,
 заплакав світ... краплини гатять в скло...
 Куди б втекти зі стиску перехрестя?
 Де не підеш... відома казка ця,
 а прямо йти — існує кілька версій,
 та все одно дістанешся кінця.
 А може, просто — жить на хрестовині,
 а не тікати в різні полюси?
 Нас тут багато, будемо єдині,
 гуртуймось тісно, зійдемося всі...
 Але ж бо ні! У кожного уява
 своя — і гімн, і прапор, і закон...
 Мов кошенят, нас передушить згряя,
 і буде сон, один одвічний сон
 про неминучий розтин перетиння,
 де тільки камінь може існувати,
 а наше коло — смерть і воскресіння
 на центробіжних напрямках розп'ять.
 А дощ іде, гвіздки вганяє в мізки,
 триває дощ, чорти б його взяли,
 і важко так, неначе зовсім близько
 себе і Бога люди продали...
 Годину котру злива йде осіння,
 століття люди — з злочинів до прощ...
 Одна любов — у попелі жарина,
 одна любов...
 шкварчала...
 згасла...
 дощ...

Химера дощу

Не дивися у вікна — побачиш химеру дощу
 із душею води і очима німої безодні.
 Забере твоє серце, погасить його, мов свічу,
 і розчиниться в дощ, у залите слізьми завіконня.
 А колись-то була теплокровна, весела, жива,
 та незчулася, як спалахнуло і перегоріло,
 і тепло вогняне замінила душа дощова,
 що без світла пуста, без любові слабка і безсила.
 З того часу вона краєм ніжності ходить одна,
 у плащі дощовім заглядає у виміри інші,
 хто не спить уночі, той побачить у рамі вікна:
 риси лагідні дощ неперервними струмами пише...
 Заглядає у вікна, шукаючи хоч би нічник,
 щоб зустріти одне із численних своїх відображень:
 будь-який промінець — то для неї нестримний потік
 нескінченних відлунь, неосяжних відбитків і вражень.
 Забере твоє серце, заграє в твоєму вогні,
 бо химеру дощу поза світлом не видно нікому,
 і сховає проміння у темній своїй глибині,
 і піде під дощем, і шукатиме іншого дому.
 Її очі ясні — тільки відблиск твоєї свічі
 і нічого окрім. Глибина її всотує душі.
 Тільки сльози засвітиш, розбризкаєш зорі вночі —
 і насунеться ніч ще чорніша, ще довша, ще дужча...
 Тож як струми-потоки в віконці твоїм потечуть
 і побачиш, що хтось ніби ніжно і пристрасно стежить,
 не дивися туди: то блукає химера дощу,
 забере твій вогонь — і погасить, мов злива пожежу...

Сухий метелик

Він буде жити чи у сні душа замерзне?
До нас прийшли зимові дні, зимові весни,
і тіла висохлий хітин, мов сухозлітка, —
сидить метелик на вікні, засохла квітка.
Він прагнув неба, він хотів відчути крила...
Зима прийшла, в кайдани днів замкнула силу,
прошила льодом до кісток, спіймала в холод,
і ріже болем кожен крок, і рухи кволі,
і ти не знаєш, чи жива душа у тілі.
Душа в подряпинах і швах, суха, змарніла,
і все банально, як завжди, і все так ясно —
метелик-я, метелик-ти — в зимі ув'язли,
ми всі — метелики сумні, ми — спомин літа...
Хтось дочекається весни,
хтось — буде жити...

Коли помру

Коли помру, то буду снігом —
щоб прикрашати землю нашу,
щоб малювати контур білим,
щоб все здавалось трішки кращим.
Я відбілю дерева сонні,
шпарини стін, асфальту рани,
буденність висвітлю мінорну
у димку білої омани,
щоб все було в моїм серпанку —
лихе і сіре, зле і чорне —
неначе біла витинанка,
немов мереживо коштовне.
Я зафарбую пустки часу,
глухі ненависті провулки,
закреслю скупчення відрази,
зібрання відчаю і смутку,
додам первинну ноту тиші
до галасливого сум'яття,
та іншу казку сніг напише
на чорнім попелі багаття...
А у вікні твоєму — хочеш? —
я буду шовком сніжно-білим.
Ти ж любиш сніг, я знаю точно...
Коли помру, я буду снігом...

Осіннє

Без тебе, мов листя осіннє пусте,
жене мене вітер:
ні сонця, ні неба в мені не росте,
ні райдуги літер,
живу, бо чекаю, чеканням жива
та мріями-снами...
Як вкриється снігом шовкова трава,
що станеться з нами?
Чи виживе наша бродяжка-любов
в зав'язх лютневих?
Чи то захолоне у серці, либонь,
і мрія про тебе?
Кохання моє, безпритульне дитя,
не знає, де дітись:
без тебе у мене життя не життя —
ні волі, ні світу,
і очі незрячі, і голос не мій,
і тіло німіє,
не гріє без тебе ні стрій, ні напій —
нічого не гріє,
не бачу тебе — і немає мене,
аж поки не стріну,
все вітер осінній, мов листя, жене,
штовхає у спину...
Торкнутись до тебе, ввібрати тепло,
щоб запам'ятати,
щоб сили знайшлися, яких не було,
чекати, чекати...

Обрій

Коли на душу хмара наповзе,
як у любов зненацька зникне віра,
я йду туди, де видно геть усе —
за стіни міст, на шлях у вільний вирій.
Іду собі, шукаю для душі,
думок і тіла — світла і свободи,
і все навколо мов диктує коди
до цього світу — слухай і пиши...
О, це безмежжя, спокій і краса,
о, ці стежки, що йдуть в небесне море,
в якому без початку і кінця —
мінливі хмари, зорі неозорі,
о, тріпотіння хусткою трави,
смарагди шовку в сонячнім приливі,
о, ці раптові темряви і зливи,
краплини сліз, рухливі і живі,
о, ці поля — блукати навмання
без жодних мап — іти, де заманеться,
нехай дорогу знає тільки серце:
ото єдине вартісне знання...
Іти, іти годинами туди,
де тане обрій, тане і зникає...
Я є в ту мить чи вже мене немає?
Є тільки риска, нарис висоти...
Як не вернусь, як зникну назавжди,
як не спинюсь, задивлена у обрій,
ти не сумуй — я просто маю йти
у небокрай, і все у мене добре...

Абоненту

Я мовчу, ти чуєш? Я мовчу.
За вікном цвірінькають не гірше,
аніж наші виснажені вірші
без душі відвертого дощу.
Я мовчу. Росту, немов трава,
наче вишня, повинню лунаю,
мовчазна — не значить нежива:
набрякаю пагоном розмаю.
Я мовчу. Послухай краще ніч —
я зростаю в ній, неначе зерня,
вибухає повінь навсбіч
і лягає лунами на землю.
Ти пробачиш. Ти відчуєш, чом
я мовчу так голосно і ясно —
раптом жить схотілося невчасно,
стати світом-цвітом за вікном
і весною-брунькою у цвіт
розпуститись солодко і хутко.
Я мовчу, бо змінюється світ —
луснув він, і падають пелюстки...
Все всечасно міниться, немов
по воді розходяться кружальця,
і міняє склад вода і кров,
і метелик борсається в ляльці.
Ось поллються повені-дощі
і наповнять душі та рослини,
а допоки Всесвіт теж мовчить —
він росте щомиті, щохвилини.
Вийди в ніч, мов сталкер, крадучись,
подивись: я в кожній бруньці-квітці!
Не кричи! Я чую. Не кричи.
Я росту. Мене уже по вінця.

Декларація

Піти, втекти, розбити ліхтарі,
згасити геть усі світи навколо,
замкнути ніч у віртуальне коло
і загорнутись в тишу до зорі.
Чужих облич відбитки на моїм,
не впізнаю себе я у свічаді...
Закрити все, замкнути глухо дім,
щоб тільки ніч лишилася у чаті.
Все під замок і жалюзі на світ,
щоб чути шепіт приголосних звуків,
щоб у душі лишилися живі
мої відтінки, пристрасті і муки.
Почути пульс на звивинах ріки
і рухи риб у течіях глибинних,
піймати ритм, природний і гнучкий,
підняти тиск у змулених судинах.
Згасити все, зостатись в пустоті,
аби відчути в темряві кромішній:
ти теж не спиш — і десь на самоті
не спить твоя невичерпана ніжність.
Знайти її, ввімкнути свій радар,
аби ти теж почув далекі ритми,
аби ти теж побачив світ як дар
для тих, хто чує подих у повітрі.
Аби ти теж відчув, як у п'їтмі
пульсує ніч, самотня і гаряча,
як їй нестерпно холодно самій
у пустоті, у темряві незрячій...
Боюсь себе... Моя жіноча суть
не остаточно втратила істотність:
я ладна світ згасити, щоб відчуть
твою живу пульсуючу самотність...

Чом?

Чом тіло, мов листя у вересні, в'яне,
 чому не виконує примхи й бажання,
 чому я не дерево, що пам'ятає
 сто різних відтінків весни і розмаю?
 Чому у людини одна лише юність,
 чому назавжди залишаєм в минулім
 шалене цвітіння єдиного тіла
 і далі поволі втрачаємо сили?
 Чому ж таке ніжне і недовговічне
 племіння людини — на протязі свічка?
 Чому нам так мало, приречено мало
 відмірено часу для волі та шалу?
 Чому наше тіло химерне і хворе,
 а дух нескінченний, мов небо і море?
 Чому так окремо, чому так контрастно:
 тіла тимчасові, а душі безчасні?
 Чому, попри тіло, що з віком, мов ґрати,
 все більше і більше бажання літати,
 сильніше й сильніше бажання відчути?
 Чом душі в тіла нетривалі закуті?
 Яскравіш і мрії, і прагнення, й думи —
 чом тіло зникає, мов мушля у шумі?
 Чому так раптово минає і гине
 життя? Чом не дерево я, а людина?
 Чому я не сонце, що кожного разу
 уранці на землю розбризкує стрази?
 Чому я не квітка, що кожного року
 помре і воскресне? Чому я — допоки?
 Чому тільки спалах — і темрява чорна?
 Чом щастя людини — лиш мить неповторна?

Монолог теслі

Знов за них помирати? Варто?
 Помолюся старим богам:
 може, громом розіб'є варту,
 пил і буря накриє храм,
 може, вийду, нарешті, з кола
 безкінечних людських знущань?
 Давні боги були не кволі,
 їм не з дива платили дань!
 Грім і блискавка, пил і буря —
 і загине Єрусалим,
 і відтоді мене не будуть
 розпинати на радість всім.
 Я нарешті, втечу... Я ж тесля!
 Буду теслею, як і був,
 і нікому ні слова, чесно —
 я удам, що усе забув.
 Марно все. Забрехались учні
 і дві тисячі літ гуртом
 розпинають, карають, мучать,
 освяючи смерть хрестом.
 Ти, хто там над всіма богами,
 вище мене і вище всіх,
 порятуй! Розгати всі брами —
 більш я не помру за них!
 Більше я не помру в зневазі,
 я — до матері, до рідні,
 я звичайний тесляр наразі.
 Хто сказав, що пророк я? Ні!
 До життя, до роботи! Згодом
 з Магдалиною шлюб візьму.
 Хай там що, а із мене годі!
 Хто там, вище — спустіть п'ятому —
 щоб ні страти, ані знущання!

Хай воскреснуть боги старі,
жорсткосердні і невблаганні,
і всевладні володарі!
Їм напишуть нові наймення
знов, навічно і на віки...
...Я ж продовжу тесати меблі
і онукам читать книжки.

Євангеліє від Магдалини

Вчитель порушив тишу, учні писали все...
«Заповідь дам вам іншу, запам'ятайте це:
Всесвіт — метелик ніжний, тихо, не знівеч крил,
не зачепи поспішно — всіх нас торкнеться біль.
Ніжні його ворсинки, срібний його пилок,
вусики і лушпинки — в кожній частинці Бог.
Не застосовуй силу подихом, рухом чи
словом лихим зрадливим не ображай, мовчи...
Всесвіт такий тендітний: не обтруси пилок,
ставлення непривітне — в крила його гвіздок.
Будь-кому, будь до кого, що б не була за ціль —
не ображай нікого — всі ми в твоїй руці...
Кожний — живе свічадо, скривдиш — а то був ти,
сам ти себе до страти в іншому засудив,
все є живе навколо, в кожнім — вогонь небес,
не ображай ніколи Всесвіт-мене-себе.
Доки один нещасний буде у світі цім,
всім нам не буде щастя, Всесвіт — наш спільний дім».
...В світлі ясної Повні сяяли схили гір,
учнів здолала втома, випав із рук папір,
снівсь їм метелик срібний, з крилами на хресті,
снилось розп'яття дивне, янголи і святі,
спали вони, щасливі...
Тільки, мов дві свічі,
очі у Магдалини
сяяли уночі...

*Марії Рубан,
моїй бабусі,
присвячую*

Світлина. Дівчинка вродлива,
в очиськах — бісики живі,
вбрання шляхетне і красиве,
в волоссі — стрічечки нові.
Прямий, сміливий, щирий погляд,
упевнений кирпатий ніс,
в корону викладено довгі
русяві хвилі пишних кіс.
Таке було, напевне, шкодне:
давали прута раз у раз:
то зав'язь зірве на городі,
то розіллє в коморі квас,
таке було живе і спритне,
непосидюче і крутке,
ласкаве, щире і привітне,
метке, веселе, гомінке...
...Я знала дівчинку вродливу,
як та вже жінкою була,
достоту повною, бо хліба
ніяк наїстись не могла.
Вона не скаржилась на долю,
сміялась щиро і до сліз,
любила сукні і підбори,
корони викладала з кіс.
Смілива, впевнена, рішуча,
ласкава й людяна до всіх,
а особливо до онучки,
якій вкладала дві коси,
як їй колись вкладала мати...

Ніхто б ніколи не сказав,
через які пекельні гарті,
через який пекельний яв...
І тільки очі сині-сині
ховали десь на глибині
отой тваринний страх дитини,
якій жахливі сняться сни...
...Перегорну стару світлину:
шматок газети, інший вік,
слова: «куркуль», «колгосп», «країна»,
і дрібно: «тридцять третій рік».

Кулька світу

І розумієш: світ — то кулька скла,
всередині будинок, мати, діти,
така крихка ця кулька і мала,
і легко так за мить її розбити...
І розумієш, як же добре ти
живеш, жартуєш, дихаєш, смієшся,
отак би жити, жити б так завжди,
усе життя, усю останню решту.
Як добре все — кав'ярні гомінки,
і срібний місяць в темнім оксамиті,
і ці роки, ця течія ріки —
медовий час і теплі вільні миті,
як добре все — і друзі, і рідня,
й кохання пізнє, ніжно-навіжене,
як добре все, і кращого нема,
і хай би так тривало нескінченно.
Які дрібнички — сутичкі палкі,
пусті незгоди й непорозуміння,
коли ми всі у кульці надкрихкій
і може все скінчитись щохвилинно...
Як раптом зору змінюється кут,
коли боїшся втратити, що маєш —
той світ скляний, ту кулечку тонку,
єдиний світ, що є для тебе раєм...
Нехай би мить у кульці збереглась,
і не одна, а безкінечні миті
життя людей, життя з крихкого скла,
життя, яке так легко розтрити...

Чом так холодно і тоскно,
не зігріти душу й тіло?
Може, осінь? Може, хтозна,
та думки зібрать несила...
Вітер гонить хмари сиві,
рве з дерев пожухле листя...
Чом так холодно жахливо?
Просто осінь серце тисне...
Осінь — морок, темінь, сутінь,
світла брак, тепла не доста,
час, коли так важко бути,
час, коли пропасти просто,
час, коли ні ковдра тепла,
ні гарячий чай не гріє,
бо душа така замерзла,
просто осінь... без надії,
просто темно... аж до січня,
непрозоро, безпросвітно,
просто холод майже вічний —
аж до березня чи квітня...
Капелюхи, ковдри, светри,
чорні вікна на світанні,
тісні шафи, затхлі нетрі —
просто осінь невблаганна...
Час, коли самотність давня —
вже приреченість, бо тіло,
щоб зігрітись, тіла прагне
і душі, яка б горіла...

Перетерплю, пересумую зимовий біль,
у ковдру тіло загорну я у заметіль,
зима ще довго буде з нами... На самоті
зігріюсь мріями і снами, де я і ти,
де сонна річка на осонні колише риб,
і ми, від спеки непритомні, у колах діб,
течуть цілунки, рухи, тіні на глибині,
і ми з тобою неподільні, мов «так» і «ні»,
і ми, немов пісок у склянці, угору — вниз
сплітаємось у вільнім танці, у грі реприз,
ми неповторні і свавільні, і кожну мить
ми ловимо, мов човен — хвилі, мов рибу — сіть,
і все так солодко і тепло, і легко так...
...А за вікном морозне пекло: п'ятнадцять й гак,
і прокидатися не хочеш на холод-ніж,
чи ж буде літо, мій хороший, скажи мені,
чи лід серця не візьме наші у свій полон?
Та не кажи, не треба, краще —
приходь у сон...

Безхатнє кохання

О, як холодно стало раптом,
так пронизливо, зимно, люто,
де ж подітися двом безхаткам,
як з коханням невчасним бути?
Де ж сховати своє багаття,
щоб його не розвіяв вітер,
як немає в любові хати,
то куди дивакам подітись?
Вона візьме його долоні —
і під светр на гаряче серце:
«Хай зігріються, бо холодні», —
і так солодко засміється...
Він подмухає їй на руки,
він в обіймах її зігріє:
«Краще разом, ніж ніж розлуки,
краще разом, нехай в завію...»
Їх укриє стара кав'ярня,
мов птахів укриває стріха,
і забудуть про лихо, п'яні,
і на мить їх забуде лихо,
аж допоки не прийдуть. «Годі,
закриваємось, час, виходьте!
Ну то й що, як зима в природі —
то ідіть до зими у гості!»
...І схолонуть вони до ранку
в сніговому густому ліжку,
сніг сердечні затагне рани,
поцілує скляні усмішки...

Без любові

Атрофується без любові
серце,
забувається серця мова...
Б'ється
ледве-ледве воно, не пружно —
в'яло,
і розгойдано, і недужно,
й мало.
Без любові кому потрібно
битись,
і навіщо, коли все рівно:
жити
чи піти за холодний обрій?
Жоден
не згадає у щасті й горі —
зроду.
Без кохання мені навіщо —
серце?
І чому так пече і нищить
щем цей?
Ритм для кого? Душа на денці.
Пустка.
Без любові вмирає серце —
хутко.
Хай у тебе моє побуде...
Візьмеш?
Без любові йому марудно —
вийми,
забери у навічні гості
з дому —
без любові мов голка гостра
в ньому...

Зізнання

Я могла б сидіти вічність
коло ніг твоїх німою
і дивитися, як звично
струни пестиш ти рукою,
заворожено дивитись,
у тобі себе згубивши,
і забути зваби світу,
і забути власні вірші —
тільки б бачити, як вправно
ноти ти береш півтонні,
тільки б слухати гітарні
переспіви, передзвони,
тільки б слухати твій голос —
тембру вітру, тембру лісу —
назавжди лишитись коло
ніг твоїх — і все до біса,
все забути: дім і рідних,
вічно чути звуки дивні...
Тільки я такою тінню
чи була б тобі потрібна?..

Вітер

Вітер... співає вітер,
 мов витягає душу...
 Нам би удвох зігрітись —
 нарізно нам недужно,
 холодно нам, окремим,
 наче зимою квітам —
 може, нам разом треба
 в світі холоднім жити?
 Ми би під співи вітру
 зараз лягли би поруч,
 щоб за лаштунком світу
 ніч залишилась хвора,
 щоби на двох зігрітись —
 шкірою та до шкіри,
 під голосіння вітру,
 наче живого звіра.
 Я б тебе нічку цілу
 так цілувала б ніжно,
 так би відверто гріла,
 пестила так би грішно,
 щоби тепло між нами
 жевріло аж до ранку
 під завивання вітру,
 мов під стару шарманку...
 ...Як же, скажи, зігрітись?
 Зовні все дужче, дужче
 виє, співає вітер,
 наче виймає душу...

Привид любові

Коли серед варева міста, між стін і машин
 нізвідки зринає любов із туману і диму,
 то віри ніхто їй не йме, не візьме на гостину,
 проходять повз неї незрячі: усі як один.
 Живуть, мов у сні, хоч і сні вже не бачать давно,
 а бачать — не вірять і хрестяться, наче від біса,
 коли ж із прогорклого диму між цеглою міста
 з'являється привид любові, то їм все одно.
 Любов — то пташина, що в дощ заховалась під дах,
 безхатній собака, що марно чекає на диво,
 або подорожній, що раптом потрапив у зливу
 далеко від дому і хто зна, чи вийде на шлях...
 А люди проходять... Їм мариться приспана казка:
 і схожа, напевно, та певно... туман або дим...
 І мимо все йдуть та йдуть, бо не там і невчасно,
 а може, здається, та й нащо ці вигадки їм?
 Хоч, власне, усе про любов, і нічого, крім неї,
 не варте на світі ні часу, ні сил, ні життя,
 та люди йдуть і зникають у чорних алеях,
 собі наказавши: «Здалося... не той і не та.
 Яка ще любов, і чому, і навіщо, і як це?
 Живу і живу: наче поні в манежі, біжу...
 Якої любові? У мене розписані танці.
 Не варто тікати із колій, долати межу...»
 І не дочекавшись нікого, німа і безсила,
 любов утікає в шпарини між вікон і стін,
 і люди зітхають: мабуть, вона дійсно наснилась,
 а може, то просто у місті туман від машин...

Кредо

Зібрати минуле, зайняти багаття:
 намуляні стани, засохлі стигмати,
 папери і книги, і літери стерті —
 спалити — забути, забутись — померти.
 Із себе старої, із тьмяної шкіри
 втекти, розчинитись у нарванім вирі,
 бинти відірвати, зірвати пов'язки,
 розбити обожнювань гіпсові маски,
 розбити й на них подивитися зверху
 душею на тіло. Позбутись. Померти.
 І знову чекати на інше наймення,
 на погляд, на подих, на знак, на знамення,
 щоб знов народитись з очима дитини,
 щоб прагнути іншого кожної днини,
 щоб кожної миті зникати, мов піна,
 і знову з'являтись в неспинному плині,
 у всесвіті душ, у духовному світі.
 Я б вічно хотіла вмирати і жити,
 мов хвиля морська в гаптуванні проміння —
 рухлива, жива, гомінка, непокірна,
 і не застигати ніколи, ніколи,
 а знову і знову — по колу, по колу,
 бо смерть — тільки мить, де чекає свідомість
 на дотик, на подих, на погляд, на голос...

Засмикані янголи

Не засмикуйте янголів — їм до бісів найближче,
 не засмикуйте янголів — з них чорти не найгірші,
 як засмикаєш янгола, як обсмикаєш пір'я,
 буде бід не замало там, буде й чорне, і сіре,
 і замулиться оптика, і проріжуться ріжки,
 і обернеться чортиком ніжний птах білосніжний...
 Не засмикуйте янголів, ні на жарт, ні навмисно,
 не плямуйте зухвало ви їхнє пір'ячко чисте,
 бо засмикані янголи із добром несумісні
 і за німбом оманливим ріжки ріжуться тісно...
 Йдуть засмикані янголи по алеях і трасах,
 часовими завалами і навалами часу,
 вся країна засмикана — дім-хвороби-могила —
 і йдемо ми каліками, бо обсмикані крила,
 і по снігу розталому тьмяні, чорні і сірі
 йдуть засмикані янголи
 без любові та віри.

Не згадувати про тебе,
триматися звичних тем?
Кохання — одвічний ребус
невирішених дилем.
Чому і з якого дива
стає найріднішим хтось,
і з того ти вже щаслива,
що стрінутись довелось,
і згадка якась раптова
про спогад на двох один,
та ніби пірнаєш знову
в минулого часу плин,
і сипляться з рук буденні,
залежані стоси справ,
і ти, наче полонена,
в тенетах своїх уяв,
не здатна поворухнутись,
узяти себе до рук,
прокинутись, повернутись
у звичний щоденний рух,
і подумки хтозна-де вже,
бо вільна душа не тут...
Кохання — п'янка мережа,
тонка невловима суть,
усього єства потреба,
уяви солодкий пил...
Не згадувати про тебе
у мене забракне сил.

Якби в мене був будинок,
та коло швидкої річки,
то я б тебе кожна днину
у ньому чекала звично,
щоб затишно і привітно
струмились легкі фіранки,
і смажились свіжі грінки,
і квіти цвіли на ґанку,
в нім пахло б травною й лісом,
в пляшках шепотіли б вина,
вночі би у ньому, звісно,
не спав би вогонь коміна,
і я б застеляла ліжко
тонким простирадлом білим,
а місяця повна діжка
на нього проміння б ліла,
у кожнім вікні б у ньому
сріблясто тремтіла стрічка,
та в мене немає дому,
щоб коло швидкої річки...
У мене туманне місто,
за вікнами мжичка сіє,
і річки немає близько,
і дім коло неї — мрія,
у мене туманне завтра,
минуле — розбита склянка,
і тільки кохання варте,
аби прокидатись зранку.

Креолка

Креолка я: Захід і Схід у душі,
в крові моїй суміш купажна,
мої не мої, і чужі не чужі,
я хіджу межею відважно.
Я сіра ворона. Не приймуть мене
до себе ні чорні, ні білі...
Мов вітер листок, мене світом жене
незнана, невідома сила.
Я бачу їх, чорних, вони не мої,
брудні, гомінкі, неохайні,
а білі так дбають про пір'я свої —
занадто ретельно й детально.
Та в чомусь подібні і устрій, і дім,
і мова, і стиль поведінки...
Чом вічно воюють і ділять світи
ці чорні та білі тваринки?
Я сіра ворона, невчасний гібрид,
не прийнята тими і тими...
Я знаю: усюди між чистих порід
креолам лишатись чужими...

Промінь

Залишилася плащаниця —
може, справжня, а може, ні,
книги-спогади очевидців
із далекої давнини,
перекручені учнів чвари,
списки всіх на усіх образ,
переписані мемуари
сотні тисяч мільйонів раз:
зрада, сльози, страждання, вбивство —
як повірити у добро?
Тільки промінь і залишився...
То чи він існував, пророк?
Був чи ні? Заструмилось світло,
відчинився в печеру вхід...
Був чи ні — ми питаєм звикло,
та даремно шукати слід...
Хочеш — віруй у правду Бога,
в перемогу Добра над Злом,
в те, що кожний свою дорогу
обирає разом з хрестом,
хочеш — віруй у світле в людях,
може, є воно, може, ні...
Він воскресне? Він знову — буде?
Лиш проміння тече в пітьмі...
Віра в світло — лише проміння.
Хочеш вірити — то світи.
Кожен бачить свої зусилля.
Кожен бачить свої світи.
У часи, як усе без міри,
мій коханий, душе моя,
знаєш, ти в мене просто віруй —
так, як вірую в тебе я.

Гніздо зозулі

Від цього світу треба лікуватись
«гніздом зозулі», себто навпаки,
щоб тільки білі стіни у палаті
і у вікні — безлистяні гілки.
Щоб ні новин, ні преси — все закрите,
сніданок, ліжко, ліки і обхід,
не намагатись більше зрозуміти,
чому так хибно створено цей світ?
Чому в нім страх навіки оселився,
немов собака, що шукає слід?
Куди б наразі зникнути з-під слідства?
Куди завгодно, хоч би і за дріт...
Чому природу змінено на маску,
зміст — на обгортку, справжнє — на пусте?
Чому життя таке короточасне
і хтось щомиті в муках з нього йде?
Чому, чому? Чому їх так багато,
таких питань? Куди тікати від них?
Не порятують дім, квартира, хата,
вино, розваги, зграї, сотні книг...
Щодня гучне і штучне обираєм,
живем чуже, нав'язане життя,
лише нудьга за несвідомим раєм,
де є кімната, біла і пуста...
Замкніть надійно, щоб ні сліз, ні сміху
не долинали більше з даліни,
щоб я комусь не наробила лиха
і не робили лиха щоб мені.
...Десь за стіною світ тебе полює,
ти мирно спиш, і мариться кошмар,
в якому лиш ув'язнення рятує,
а божевілля — справжній Божий дар.

Ревнощі

Зі мною ходить чорний пес
на повідку тіснім,
де я не йду, мій шлях увесь
завжди та всюди з ним,
він натренований, авжеж,
він не гарчить дарма,
він добре знає межі меж,
та тільки крадькома
тихенько смиче поводок...
Ой, волі б дав йому —
він би гарчав на кожен крок,
не знати і чому.
Тримаю міцно пса того
удень і уночі,
але сама боюсь його
до глибини душі.
Останнім часом він мовчить —
хіба що крил нема,
немов чекає слушну мить
зірватися дарма.
Дарма... а може, не дарма?
І вже зірвався він,
скажений пес, лиха чума,
моя ревнива тінь...

Туман

В химерному життєвому тумані
 так важко рідне серце віднайти!
 Мов сірники, засвічуєш намарно
 намоклі вірші в темряві густій...
 Так рідко суголосну стрінеш душу,
 так мало їх таких на всій землі...
 Мов корабель в тумані йде до суші,
 так до своїх людина йде в імлі.
 Усе життя шукає звичних ритмів
 у снах чужих, у сутінках вогких,
 подібніх звуків, слова і палітри
 серед світів безмежних і пустих.
 І сірники закінчуються врешті,
 малий і кволий, блимає вогонь,
 і ти несеш повільно, обережно,
 гарячу іскру в опіках долонь.
 Лише коли сірник останній займеш,
 стрічаєш раптом щось таке своє...
 Життя — туман, бредеш собі, не знаєш,
 що він ховає, хто у ньому є...
 Знайтись так важко — легко загубитись.
 Не повертай і не відводь очей,
 якщо вже раптом випало зустрітись
 серед туману в вічності ночей,
 коли в незрячих схрещуються стежки
 і раптом бачиш те, що так хотів,
 що так шукав і віднайшов нарешті,
 але сірник останній догорів...

Кіно

На останньому сеансі я дивлюсь своє життя,
 і без гриму, і без глянцю ходить схожа. Та, не та?
 Ось далекий світ дитинства, рідні, друзі, діти, двір...
 Все таке первісно-чисте, небо, випране до зір.
 У дворі водоколонка і старий загуслий сад,
 і сусід — п'яничка Вовка, що ганяв усіх підряд.
 Я була тоді щаслива щирим поглядом своїм...
 Далі — кадри поверхівок, інша школа, інший дім,
 підліткові коливання, і паління крадькома,
 і зневіра епохальна: школа-пекло, світ-тюрма.
 Перша пристрасть недитяча, перші латки на душі...
 Не швидіть так плівку! Бачу, хтось чомусь кудись спішить?
 Зачекайте! Чом так мало, так недбало — і бувай?
 Хай би ще воно тривало, те кіно... Не вимикай.
 З ким була — то не любила, а любила — навпаки.
 Що усе життя робила? Де дівалися роки?
 А пошкрябинок на плівці! А порізів, склейок — жах!
 Наче — годі, наче — в віці, а вона повзе по швах...
 Час летить навколо мене, завмирає і стримить,
 то співає, мов сирена, то у схованці мовчить,
 то летить зі мною поряд, то жене мене кудись,
 то попереду, мов морок, то крізь морок, наче міст...
 Нелюбов, любов і вірші, вірші, вірші, вірші — цить!
 Прошу, трішечки тихіше — вже до титрів майже мить...
 Аплікація нездарна. Жанр «нарізка із життя».
 Це кіно якесь примарне, ні, насправді я — не та!
 Де ж тоді я? Хто у залі? І чиє життя дивлюсь?
 Хто безладно і невдало розпоросив все чомусь?
 Хто про нас знімає фільми, хто нас пише, бачить нас?
 Раптом в залі стало вільно,
 пусто в залі...
 Двері — клац!

Клітка

Навколо обов'язків сотні, дроти і застави,
а їй би побачити сонце, розплескане в стави,
а їй би побачити листя у вільнім падінні,
а їй би втекти з цього міста до поля в обійми.
Вона відчуває: хтось кличе, і молить, і стогне,
вона повертає обличчя у світ завіконня,
від натовпу сталих — до настіж прочинених вікон
блукає думками, де ще не бувала, де літо...
Мов птасі, що зроду у клітці не зналася з вітром,
їй щось непідкорене сниться, до чого не звикла,
їй щось відчувається дивно у ритмах погоди,
неначе летіти потрібно — немає свободи,
неначе чекають далекі південні країни,
де море, і гори, і спека, а тут, у клітині,
ланцюг обриваєш, але полетіти несила:
і серденько грає, та крила болять заніміло...
Вона відчуває, що має летіти. Летіти!
На неї чекають далекі небачені квіти,
світи неозорі, озера, мов очі небесні,
летіти по зорях, а потім — загине? Воскресне?
Вона відчуває: зима буде довга і люта,
замерзне сама, захворіє в негоді і скруті,
чомусь несвідомо на серці, і тоскно, і важко —
невільною вдома завжди відчувається пташка.
Вона завмирає... Зима прокрадається в серце...
Далеко до раю, та й хтозна, чи є він і де це?
В тоненьких судинах здіймаються хвилі приливу,
але кризь залізні дротини втекти неможливо...

Лист зі скрині

Мій лист лежатиме у скриньці
вже доти, поки... вже навіки,
немов на спаленій сторінці
карлюки літер без'язики.
Стара любовне листування,
стара адреса електронна,
далеке і близьке кохання
за іншим часовим кордоном...
Листи колись текли, мов ріки,
слова наповнювали простір,
вірші, мов подихи і крики,
текли природно, пружно, просто.
Здається, то було не з нами —
із нами іншими, напевне...
Короткий лист, мов попіл драми...
Можливо, то лише для мене?
Він ні про що. «Привіт, все добре.
Живий? Я теж. Бувай, не згадуй».
Навіщо згадувати обрій,
коли в житті усе до ладу?
Він ні про що: про вістря ночі,
про спільну музику і вірші,
про молодість, що ще шепоче,
про старість, де чатує тиша,
про двох світів перетинання,
про зустріч, зіткнення і вибух,
а ще про зражене кохання,
а ще про незбагненне диво...
Уламок острова коханців,
на двох одній Атлантиди
лежатиме в поштовій скриньці,
мов ієрогліфи Єгипту.

Він ні про що і ні до кого —
сірник без кисню швидко згасне,
не запаливши неживого
у неозначеному часі,
не воскресить і не воскресне,
хіба самотній сум огорне...
Він ні про що, та в ньому — безмір,
немов перлина — в мушлі чорній.

Годіва-осінь

Є в осені щось епатажне від леді Годиви,
коли вона їде крізь ніч на баскому коні:
блискучі осінні галузки — оголене тіло,
усе в ньому просить: поглянь, підійди, обійми.
Вже нічого їй ні соромитись, ані боятись:
вже листя останнє, мов хустка, зривається з пліч,
на чорнім коні, між людський заклопотаний натовп
прямує роздягнена осінь і дивиться в ніч.
Колись-то ховалася люди, аби не побачить
красу неповторну, а хтось як поглянув — осліп.
А зараз яка їм різниця? Крокують, незрячі,
і що їм до осені? Крутяться в колесі діб.
А хтось, може, плюне, мов чорну побачивши кицьку,
а хтось перехреститься стрімко і хутко втече,
як стринеться осінь без одягу, поряд і близько,
з блискучими краплями в косах, умита дощем.
Хтось скаже: примарилось, може? Напевно, я хворий...
Осіння оголена жінка проїде між нас,
коня проведе уночі крізь вогні автодору
у темне майбутнє, в глухий неозначений час...

Передчуття

Сиджу в кав'ярні й ніби сон
дивлюсь під світло кольорове,
під світ ліхтарень за вікном,
під новорічні коліскові...
Дивлюся сон, де поруч ти —
і ось між нами миті тануть,
немов сніжинки золоті
поміж гарячими вустами,
між нами радість, ніжність, сміх,
ми — наче іграшки святкові,
у сяйній кулі лине сніг,
і ми цілуємось раптово,
відсутні болі, і жалі,
і заздрощі у тому світі,
ми знову здатні, мов малі,
усіх і кожного любити,
дивитись кожному в лице
відкритим поглядом дитячим,
не міркувать, чи варто це,
а усміхатись необачно,
і нам все рівно, хто який,
ми раді різним незрадливо,
у тому світі ми легкі,
у тому світі ми щасливі,
немов колиска, казка та,
мов килим над дитячим ліжком,
ось-ось — і справді буде так,
ось-ось — і вже, ще зовсім трішки,
і дивний сон мій оживе,
і стане явом добра казка...
Тролейбус за вікном пливе,
на перехожім чорна маска,
і він здається неживим
обличчям часу неблаганним,
а я із страхом за ним
слідкую вікнами кав'ярні...

Поету

Вірш в'яжу, а душу розплітаю...
Скільки ще лишилося в мені
ниточок захоплення й відчаю
у життєвім осаді, на дні?
Вже любов — прочитана сторінка,
та й була чи видалась, хто зна?
Тільки слів розсипані перлинки
чи краплинки маряться у снах,
тільки слів чи кігтики, чи голки
зачіпають інколи наскрізь,
тільки погляд дивний, одинокий
зачіпає якось, десь, колись...
То твої, нанизані на ритми,
кігті, зуби, ікла, кості слів
залишають дряпинки відкриті
на душі, хотів чи не хотів.
Я сканую коди підсвідомо
і приймаю інше, мов своє...
Що ти, слово? Що у тобі, мово,
у сполуках-звуках? Що в них є?
Я про тебе знаю аж нічого:
вірші-дзвони, ниточки пісень —
і летять страхи-перестороги —
ти як я. Ти теж жива мішень.
Ти — мембрана Всесвіту, і бубен,
і сопілка в Бога у руках,
і тече в тобі Його напруга,
і не ти — тебе шукає шлях.
Ти живеш ловити слово вітру,
слово часу, вулиць дисонанс,
і крізь душі, ранами відкриті,
сивий Всесвіт дивиться на нас...
Відчуваю ритм своєї крові
у тобі — ти теж плетеш вірші,
а себе — розмотуєш у слові...
Вірш — любов. Люблю тебе. Пиши...

Самотня повня

Поміж дворів блукала повня,
усе шукала десь, когось,
то в вікна заглядала чорні,
то в світлих виглядала щось,
то у під'їзди задивлялась,
то у садки і квітники
лила своє проміння мляве
і цілувала пелюстки...
У вікнах був свій світ і свято,
у кожному свій таємний чар:
десь цілувалися завзято,
а десь втомилися від чвар,
але були такі чудовні
на кухні чайник і тепло,
і цілу ніч дивилась повня
і щастя бачила крізь скло...
Неначе мрія зовсім поряд —
засліпить, звабить — і нема,
лише одна на світі повня,
тож цілу ніч вона сама.
...Я наблукаюся до втоми
і повернусь до самоти —
у повні не існує дому,
і повні пари не знайти.
Ось двері рипнули назовні,
ліфт зупинився унизу,
і по щоці побігла повня,
перетворившись на сльозу...

Матриця

Люди ранком розплющують очі
і ковтають чи каву, чи чай,
на роботу — не хочуть чи хочуть,
але їдуть чи йдуть зазвичай,
після того плетуться додому
чи сидять у генделику десь
у бажанні позбутися втоми —
абсолютно стандартний процес.
Далі, змерзлі під вітром осіннім,
люди входять у сонне тепло,
все життєво, звичайно, незмінно,
буде, є і роками було.
Все неначебто добре і звично:
у самотність, мов в ковдру, горнисть,
засинай — завтра ранок покличе
у систему, де ігрек та ікс.
Люди — ляльки в спектаклях суспільства,
люди б'ються в сітях партитур:
обумовлено чергу та відстань,
побудовано заданий мур.
Людям тільки здається роками,
що обрали життєві шляхи,
та насправді існують у драмі
і конспект, і сценарій жорсткий.
Але інколи вітер повіє,
і тряпчані тріпочуть тіла,
і у серце вповзає надія
відірватись з загального тла,
вийти з ролі, змішати палітру,
тільки пута заплутані так,
що, допоки не з'являться титри,
ми приречені грати спектакль...

Безхатченко-любов

Як хтось стоїть коло вікна та стукає немов —
не відчиняй, бо то вона — безхатченко-любов.
Вона тиняється вночі, собі шукає дім...
Не ворущися і мовчи, хай там хоч град, хоч грім.
У шумнім натовпі людським віки, століття, дні
усе вона шукає, з ким могла б дивитись сни.
Вона блукає в морок зим, в тумані, ув імлі,
та місця, що звала б своїм, немає на землі.
Вона гуляє серед площ і скам'янілих лиць,
в мороз і зливу, сніг і дощ шукає всюди й скрізь,
їй сняться вогники очей, далеких вікон світ,
їй холод серденько пече, а душу тисне лід.
Колись молились на любов, а зараз не такі —
немає часу, брак умов, обставини хисткі...
Хоч би хатиночка мала, хоч би маленький кут,
та тільки привиди тепла тепер між нас живуть.
Атож, як прийде на поріг, не відчиняй їй, бо
тоді оселиться навік безхатченко-любов,
і переверне шкереберть усе твоє життя,
і серце, й волю відбере, мов пещене дитя,
і вже не виженеш тоді ні з дому, ні з душі.
Удай, що ти пішов кудись,
замкнися — і мовчи.

Невзаємне

Загорнусь у теплу ковдру:
мо, побачу сон про тебе.
Я давно і непоборно
закохалася у небо.
Так давно, що майже звикла,
мов до нежитю узимку,
ром, глінтвейн — хороші ліки,
діють радісно і стрімко.
Я колись перехворію...
Майже вже перехворіла...
Книжка душу відігріє,
тепла ковдра — змерзле тіло,
все розіллється у слово,
у сухі листки бездушні,
може, збірка вийде знову —
якось буде, якось мушу.
Чи розваги не знайдеться?
Я ж умію не найгірше
в порошок висушити серце
та приправою — до вірша.
Хай тобі живеться легко,
без тривоги і печалі,
взимку — сніг, улітку — спека,
синє море, хвилі-далі,
хай моя любов хронічна,
мій дитячий вірус мрії
не чіпає і не кличе:
перебуду, перетлію,
я вже майже і не хвора...
Може, ти хоча б наснишся?
Загорнуся в теплу ковдру,
і мені не треба більше...

Те, чого немає

Ангелів чи демонів любити?
А воно тобі не все одно?
Ти насправді любиш тільки вітер,
що вночі розгойдує вікно...
Демони для тебе — надто тіло,
янголи для тебе — залегкі,
тільки б без перестанку боліло,
тільки щоб до себе навпаки...
Віти нижуть вікна у гірлянди,
знов груднева спека на дворі,
янголи задмухують лампади,
демони вмикають ліхтарі,
ніч нечутно пурхає в тумані,
падає, мов сич на мишеня...
Хто й коли тебе навіки ранив,
звідки на тобі оця броня?
Чом ти любиш те, чого немає —
в грудні вєсну, в квітні — заметіль,
чом душа, лише коли страждає,
відчуває світ, неначе хміль?
Демони чи ангели? До біса,
всі тобі наснилися... Зима...
Горлом біль, ліхтар в очах сльозиться,
і луна: сама, сама, сама,
і далека зірка в теплім небі,
і південний вітер на щоці...
Вітре мій грайливий, тільки тебе
я люблю насправді в світі цім...

Рани

Так холодно розіпнутій душею,
так холодно... до серця, до кісток.
Хоч поглядом, хоч дотиком до неї
торкнися, зачепи, затримай крок...
Так холодно в цім світі без кордонів:
шматує вітер, шарпає слова,
холоне кров, гудуть у скронях дзвони,
але жива, неначе ще жива...
Так холодно межею у тумані
без одягу, без дому, без стіни,
відкриті рани, незагойні рани,
оголеність, надірваність струни...
Хоч поглядом, хоч дотиком, хоч просто
в нічнім вікні вогню не вимикай —
так холодно і пусто на помості,
на перехресті натовпів і зграй...
На мить, на щем, на дотик, на зітхання —
закрий мішень бажань і самоти.
Вона сама. Далеко до світання,
і холод цей, безмежний і безкрайній,
її загубить, вистудить сліди...

За мотивами Г. Х. Андерсена

Для дівчинки без сірників
 ти — то вікно у світ інакший,
 де все здається трішки кращим,
 де місце для казок і див,
 де все не звідси, вік і час,
 де ясні дні і теплі ночі,
 а ще твої гарячі очі,
 а тут — сірник останній згас...
 ...За склом і холодно, і сніг,
 і абрис дівчинки без хати,
 яка живе, аби кохати,
 або не жити: ні — то ні.
 Я так замерзла... хоч у сні
 пусти мене до себе, серце,
 мені сьогодні зле ведеться —
 гроша не кинули мені,
 і закінчилися сірники,
 і пальці змерзли аж до крові —
 мені б хоч крихточку любові,
 промінчик ніжний і тонкий,
 а ні — то я піду в п'ятьму
 попід вікном твоїм навіки
 і під запалені повіки
 його тепло у сон візьму...

Чіпляє

Не тиша чіпляє — неспокій,
 сумління і сумніви, суми,
 живі коливання глибокі,
 важкі неподілені думи.
 Чіпляє розірване небо,
 а ще хризантеми поблякли,
 а ще напівголі дерева
 і листя у блискіті крапель.
 О ні, ні м'яка безтурботність,
 ні приторно-чисті пейзажі
 чомусь не чіпляють істотно
 і, власне, нічого не важать.
 А ці, переболені часом,
 карбовані в пам'яті стіни
 чіпляють, чіпляють до сказу,
 до трему, до сліз безпричинних.
 Старенькі будинки, світлини
 поблякли з дитячих альбомів —
 неначе таємні глибини
 тужіння, тривоги і болю,
 гачки непоборного руху,
 бажання зірватись з картини,
 втекти хоч не тілом, так духом,
 хоча би на мить, на хвилину...
 Чом серце хапається чіпко
 за травми і рани відкриті,
 неначе за крихітку рибка,
 що рветься в розкинуті сіті?
 Чому йому безлад миліше,
 ніж спокою сонна неволя?
 Хто знає? У відповідь тиша...
 Життя починається з болю,
 любов починається з ризику
 на ще недоторканім білім,
 і рвуться рядки ненавмисно,
 і падає небо у хвилі...

Осіннє

Я сьогодні, мов на линві клоун:
 то у мене «ні», то в мене «так»,
 вітер, наче листячко кленове,
 вниз і вгору кидає у такт,
 осінь на мені шалені ритми
 грає, мов на скрипочці скрипаль,
 я стогну на кожний стогін вітру,
 і чогось так солодко і жаль,
 і чомусь не лячно обірватись,
 підхопитись вгору за межу —
 раптом, невагома і крилата,
 не загину — просто полечу
 у далекий вирій за птахами?
 Ти зі мною будеш вдалині?
 Іншими незваними світами
 полетиш зі мною ти чи ні?
 Я — не знаю... що я можу знати?
 Я живу одну коротку мить,
 може, зліт — то є насправді страта,
 страта — зліт... і більше не болять?
 То сміюсь, то плачу одночасно —
 не лякайся, милий, бо життя —
 то і є таке примхливе щастя:
 гра душі, не музика з листа.
 І, здається, всі слова — полова,
 та й сказати нічого... Авжеж,
 найщиріші вірші — плями крові,
 правда, вже засохлої, та все ж...
 ...Я сьогодні, мов на линві клоун:
 вир і прірва, мертві і живі...
 Ти пробач мені, моя любове —
 то не я, то вітер, вітер, ві...

Серце-гойдалка

Погойдай моє серце-гойдалку,
 обтруси з неї дощ і сніг,
 у безлюднім осіннім дворіку
 не почувеш веселий сміх —
 скрип тоненький, старенька скрипочка,
 стогін жалості і журби,
 вітер грає на ній мотивчики —
 «гойда-гойда, кохай-люби».
 Сталь іржавіє, фарба лущиться,
 розгулялись старі болти,
 не побачиш дитячі пустощі —
 тільки шурхоти самоти.
 Як сумує вона за дотиком
 і за розкішшю літніх днів!
 Колихають холодні протяги,
 роз'їдає сльота дощів.
 Скільки бачила, скільки гойдала!
 Рипи, скрипи, кістяк з іржі,
 тоскно, нудно, самотньо, холодно...
 А які ж були віражі!
 Як гойдалися діти вражено,
 як закохані в ній пливли,
 цілувалися і по-справжньому
 відривалися від землі.
 Серце-гойдалка душі міряла,
 підбирала їх по собі —
 і закоханих, і замріяних:
 «гойда-гойда, кохай-люби».
 Ох, які ж витівали витівки
 під хрипкий акомпанемент!
 Розкрутили шурупи, гвинтики,
 розламали сидіння вщент.

Підійди, доторкнись холодного,
хай здригнеться опісля сну
моє серце — розбита гойдалка,
що в калюжі чека весну...
Розгойдаєш стареньку дощечку
і вона прорипить тобі
свій пароль, свою вічну ноточку:
«гойда-гойда, кохай-люби»...

Бути

Навіть якщо я у ватрі твоїй —
гілка,
навіть якщо далі полум'я з'їсть
стрімко,
навіть якщо повернуся у дим,
попіл,
не пошкодую ніколи за тим
потім.
Хоч подивлюся, як ясно горить
ватра...
Може, обоє здіймемось в блакить
завтра,
може, шукатимеш інших гілок,
листя —
надто короткий у полум'я строк
вістря.
Може, воно і не ватра — сірник,
свічка?
Може, воно і не варто — летить
вічно
в полум'я-квітку чужої душі,
в спалах?
Скільки не сяй, не кохай, не пиши —
мало...
Поки горітиме, будемо ми —
разом,
морось дощитиме, вітер крильми —
згасне,
піде до Бога осяяний дим
смути...
В ватрі твоїй хоч листочком сухим —
БУТИ.

Вітражі

У наступнім житті

У наступнім житті працюватиму в бібліотеці,
і шукатиму рідкісне щось у старій картотеці,
і читатиму з ночі до ранку про щось романтичне,
щось таке не таке, нетутешнє, незвикле, незвичне...
Я гортатиму долі, світи, сторінки і планети,
я шукатиму в них незбагненні глибинні секрети,
і стоятиме тиша навколо та інколи тільки
хтось зітхне наді мною та книгу попросить, мов ліки...
Я спитаю у нього: «Яку підібрати вам мрію?
Бо я тільки на мріях як слід розумітися вмію...
Тож якого вам кольору мрію сьогодні дістати?
Де ви хочете бути, яку чи якого кохати?
В мене мрії для всіх, всі смаки врахувати я можу,
я знайду вашу мрію — найкращу, вродливу та гожу,
я — володарка мрій, сторінок королева єдина,
і книжки мені все — і рідня, і родина, й хатина...»
Тільки очі у очі дивитися я не посмію:
раптом погляд життя спопелить мої книги і мрії,
тільки більше нікого нікому не буду я вчити —
всі ми учні в житті, всі малі необізнані діти.
Тож загляньте, прошу — доберу Вам і книгу, і мрію,
я однак до пуття більш нічого робити не вмію,
тож у гості зайдіть і себе почувайте, як вдома,
у наступнім житті... А чи буде воно — невідомо.

Вітражі

Крізь вітражі душі твоєї
веселка світиться в імлі...
Безмежно вдячна вже за те я,
що ти існуєш на землі.
Ото і все. Мені з тобою
так світло, тепло, легко так,
і осінь дихає весною,
і не лякає самота,
і, мов крізь скалки кольорові,
весь світ і грає, і горить
у вітражах душі і слова,
коли ти поряд, хоч на мить,
коли твій погляд, рух і голос,
немов ліхтарик чарівний,
вмикає кольори навколо,
вмикає всесвіт у мені.
Що це, ілюзія чи дійсність,
що це, реальність чи міраж, —
ця несподівана сумісність
у світі, що давно не наш...
Як це назвати? Я не знаю.
А, може, знаю — але зась!
Я не постукаю до раю,
бо там зачинено щораз,
я просто гріюсь коло світла,
не переходячи межі,
дивлюсь в душі твоєї вікна,
в твої чудові вітражі...

Щось таке

Щось таке, немов пелюстка,
щось таке весняно-свіже:
може, блузку, може, хустку —
щось тонке, жіночно-ніжне,
щоб на шовковій основі
вибухали квіти різні,
щоб усі на цвіт любові
обертались ненавмисне,
щоб тоді мене зустрів ти,
наче перший лист, звабливу,
і не зміг не полюбити,
як весняні люблять зливи.
Щось куплю необережне,
щось легке і невагоме,
і, поки на дворі нежить,
заховаю в нетрях дому,
заховаю в грудях віру
в те, що знов цвістиме вишня,
що любов не знає міри,
а любити — то не грішно.
Грішно в сутінках незмінно
вічно жити без проміння...
А весною небо синє,
а весною тануть тіні...
І чомусь мені здається,
що коли куплю весняне,
то любов моя воскресне,
а весна прилине рано...

Кішка

Я хочу бути кішкою в майбутньому житті,
щоб взяв мене до ліжка ти — позбутись самоти.
Багато б не займала я ні місця, ні тепла —
лежала б я, мурчала б я, з тобою б я була.
Якби мене хоч інколи ти помічав колись
і руки б твої гладили голівку, вушка, ніс,
мені було б так лагідно, так радісно разом,
ніж з будь-яким хазяїном, ніж з будь-яким котом.
З тобою я би гралася, і дивувався б ти,
як відчують радощі володарів коти,
як відчують прикrostі, мов сутінки густі,
але не мають жалості — на те вони й коти,
але не вміють плакати — від вушок до хвоста
їм просто так... ніяково, коли з людьми біда...
І тільки очи світяться, а що у тих очах,
у золотих півмісяцях, — нудьга, тривога, страх?
Візьмеш мене у ліжко? Я
в майбутньому житті,
можливо, буду кішкою,
а чоловіком — ти...

Річковий етюд

Ріка, мов охолоджене шампанське...
Я падаю, гаряча й золота,
у хвилі оксамитової ласки,
і тіло заспокоює вода.
І довго, мов сухий листок на хвилях,
гойдаюся, і бачу угорі:
блакить безмежна, хмарка сніжно-біла
вся сонцем опромінена, горить,
літають над водою бабки срібні,
веде сіренька качка каченят,
і все таке дрімотне і спокійне,
і всюди мир, гармонія та лад...
Допити краплю липня, і серпневий
нектар наллє природа — тільки пий:
і спеки поцілунки променеві,
і річки охолоджений напій,
і вже осінні ніжні світлотіні,
і полиск риб, і ластівок політ,
і ще любов, що сонячним промінням
мигтить на серці, вабить і болить,
і ділить все на зустрічі і пустки,
на до та після, спеку і дощі...
Гойдай мене, ріка, немов пелюстку,
вгамуй неспокій, ніжність — залиши...

Прощання з морем

Все тут залишиться без мене:
і хвилі сяючо-зелені,
і продавці креветок-мідій,
такі худі й засмагло-мідні,
будинки з квітами надворі,
провулочки в лиман і в море,
приватний сектор, наче соти,
готелі-люкс, нові висотки,
на березі ряди кав'ярень,
вночі гучних, пустих на ранок,
і танці місячного блиску
під музику старого диско,
і блискавки гагар і чайок,
і хмари дивні, незвичайні,
і це живе гаряче срібло,
в яким лускою сяють риби,
прозоре марево без краю,
яке цілує, пестить, грає,
б'є скалки мушель під ногами —
усе залишиться так само,
усе залишиться без мене,
і далі житиме буденно
маленьке селище курортне,
де залишаю серце вкотре...

Побачення з морем

Побачення з морем — прожогом, неначе з коханцем:
 успіти набутись, набачитись — все і багато,
 успіти надихатись — ввечері, ніччю, уранці,
 згоріти на сонці, обвітритись. Запам'ятати
 цей запах із присмаком солі, ці сяючі хвилі,
 ці сходи і заходи в морі перлинно-хмаринні,
 допити усе — через край, безупинно, щосили,
 зануритись в море, немов у кохання нестримне,
 почутися рибою, стати водою морською,
 вологою вщент просолитись, присмажитись сонцем,
 із морем, неначе з коханцем, під ритми прибою
 камінням дрібним вирувати у лаві емоцій.
 Усе на сітківку спіймати миттєвого фото:
 і чайку, і сяйво, і пір'я, і піну у хвилях,
 забути себе. У свічада спитатися: хто ти,
 і не впізнавати обличчя, чуже і щасливе...
 Віддати усе і узяти, допоки є сили,
 хай потім і шкіра пече, і вуста, наче корок,
 нехай від жагучого сонця ледь-ледь не зомліла,
 та з морем завжди як востаннє — таке воно, море,
 успіти забутись, набутись і націлуватись,
 бо з морем побачення, мов із коханцем — без міри,
 і кожну хвилину у серці своєму сховати,
 і запах солоний сховати цілунком на шкірі.

Лист з моря

Усе я тобі везу, коханий:
 над морем гучну грозу, лимани,
 солоний і свіжий бриз, і бризки,
 і перли нічних вогнів — на низку,
 і захід тобі, і схід над морем,
 і берегом чайки слід, і зорі,
 і запах солоних хвиль на тілі,
 а ще — поцілунків сіль звабливу,
 і шторм привезу, і штиль — по черзі,
 а ще — від кохання біль у серці,
 бо, що не любов, то біль — і рана,
 та ліки — усі в тобі,
 коханий...

До моря

Зітри мене, море, до рівня піщини:
 на крихту, на порох, у краплю, у піну,
 зітри мене, море, мов камені й мушлі,
 мов скалки прозорі, мов стомлені душі,
 зітри мене, море, зітри мене, синє,
 мов вежі і гори, міста і країни,
 створи мене знову з солоного струму,
 з піску золотого, з намулу і шуму,
 із ритмів прибою, до серця подібних,
 з вологи живої в таємних глибинах,
 із заходів-сходів мінливо-хмаринних,
 щоб стала, мов зроду, ясна і дитинна,
 щоб я тебе, ніби перлину у мушлі,
 у серці носила б
 в Полтаві задушній...

Корона

Корону мені осінню листком кленовим,
щоб раптом відчути всесвіт в своїй долоні,
щоб раптом себе відчути в долонях світу
тим деревом, що тримає зірки на вітах.
А ще королівське плаття, та щоб червоне,
яке одягають кленів зірчасті крони,
в яким вистигають яблука, спіють грона —
і коло чола листочок, немов корона.
Мене коронує осінь у струмах вітру,
листок золотим засвітить мою палітру,
і раптом відчую: хочу любити, жити,
ловити легенькі рими і вільні ритми.
Допоки мені корона — сухий листочок,
собі короля призначу, якого схочу,
усе вибирати зможу — і час, і простір,
допоки листочок-зірка в моїм волоссі.
А потім повіє вітер, корону зірве,
і жінка піде на північ, а ніч на південь.
Ніхто не вгадає в ній королеву нині,
оту, що несла корону листом осіннім...

Майстер, Маргарита...

У вікні підвалу — вогник,
хоч і вхід давно забито:
там колись жили відомі
всім нам Майстер, Маргарита.
І хоча пройшло сто років,
та вночі щось ніби блима,
чути сміх і звуки кроків,
тіні грають пантоміму,
лампа, книги і троянди,
крісло, полум'я каміна,
він, вона в старій кімнаті,
шепотіння, шепотіння...
І хоча не може бути,
бо не може бути зовсім:
всі померли, всі забуті —
казка мариться і досі.
Скільки років промайнуло,
мов піску у часу склянці,
скільки кануло в минуле
і коханок, і коханців,
та, допоки люди — люди,
все триватиме надалі,
танцювати тіні будуть
у зачиненім підвалі,
проростати буде казка
попри досвід і зневір'я,
несподівано, зненацька,
з пустки, з попелу, знічев'я,
поки ми не перестали
жити, мріяти, любити,
буде вогник у підвалі,
будуть Майстер, Маргарита...

Гоголю

Полум'я жерло жовті сухі листи,
Гоголь холодні пальці на ньому грів...
Чим ще зайнятись? Геній на самоті
кидав у пічку стоси... один, два, три...
Щирився, вишкірявся, шипів папір,
трохи тепліш ставало і гуснув дим,
«душі» злітали вгору і йшли у вир,
і зігрівали тіло теплом своїм.
Рік кропіткої праці за мить тепла —
це забагато? Мало? Для кого як.
Гоголь листи ворушить, летить зола,
тіні на стінах раптом ідуть в гопак.
«Нащо їм книга-дзеркало, як вони,
хоч задавись, не бачать своє лице,
тільки регочуть, дурні, мов навісні,
мов не про них написано... годі, все!»
Гоголь кидає «душі» і дме чимдуж,
щоб розгорілось, вигоріло ущент.
«Боже, як легко жити без мертвих душ!
Хочу без тіні — можна? Без тіла ще б...
Краще спалити все, бо і сам я теж —
мертва душа із ними, хіба не так?»
Гоголь ворушить попіл... урешті-решт
він хоч зігрівся трохи, бо геть заляк.
Може, тепліше буде хоча б йому,
може, згорить тривога в багатті з книг?
Класний перформанс. Двісті років тому
автор перфектно знався на справах цих.
Акт самознищення? Чи переможний жест?
Сам над собою виріс, здійнявся у вир,
вигорів весь, і маєш — таки воскрес,
вислизнув з пустки кола, мов з пастки звір.

В темряві й холоді краще палити, ніж
мерзлим чорнилом мурзати білий лист,
краще палити, ніж виплітати вірш,
краще вогонь розв'ести, як маєш хист...
Гоголь дмухнув на попіл і задививсь,
і залюбився в спалахи мертвих слів...
Що ж він своїм багаттям сказати хотів?
Що геніальні тексти — найкращий хмиз?

Театр. Фентезі

Я маю власний свій театр: акторів в нім нема,
у ньому не читають мантр, сценарію чортма,
там обирає кожен сам і одяг, і лице,
і до комедій, і до драм, і до кохання сцен.
Сьогодні будеш Арлекін, а завтра — вже П'єро,
сьогодні мешкаєш один і ставиш на зеро,
а завтра будеш Коломбін ти полювати скрізь,
а післязавтра, блудний син, проллєш потоки сліз.
Кохання перше стрінеш тут, останнє стрінеш теж:
тут, наче одяг, видають чуже життя без меж.
Що хочеш спробувати ти? Кажі не крадькома,
тут можна все, і не тремти, не бійся — задарма.
Я підіграю залюбки без репетицій роль,
мені відомі всі стежки усіх можливих доль.
Що ще в житті не приміряв і ким ти ще не був?
Чи під вагою різних справ себе свого забув,
закрив всі двері на засув і загубився ти?
Забудь про всі свої табу, заходь — тобі сюди.
Таких, як ти, тут цілий рій: хто згадує себе,
хто прибудився сам не свій і зараз хтозна-де,
бо я не знаю і сама, де зараз, хто і як?
Отут танцпол, а тут тюрма... Раніш було не так...
Ось щойно Гамлет десь побіг, Офелія за ним
з мечем з усіх рвонула ніг — такий веселий дім...
Усе міняється щораз, партнер щораз новий,
і основне, що він весь час хвилююче живий,
бо щойно роль свою узяв, а вивчити — не встиг...
Такий театр, такий анклав, життя — одне на всіх.
Когось образив ти? То що ж, його зіграєш роль:
сьогодні злодій чи святий, а завтра — сам король,
сьогодні жінка, а тепер, дивись, — і чоловік.

Ти пересмичеш кожен нерв за свій короткий вік!
Ти все пізнаєш на собі і зітреш сто сердець,
сам із собою в боротьбі ти зійдешся на герць,
ти перемиряєш усі і маски, і тіла,
ти будеш чути голоси розмов добра і зла,
ти будеш навіть сам на сам, як дуже закортить...
Та тільки так і тільки там, де іншим не болить.
Бо завтра буде інша роль, і, може, навпаки,
комусь дістанеться король, а ти — у жебраки.
Театр — мов навичка життя між інших різних нас:
немає з нього вороття
у світ, де день погас...

Королева і Кіт

Не любила Королева
королів і знатних лордів,
посланців з країн заморських
і вельмож заможних теж,
відмовлялась Королева
брати шлюб із ким завгодно:
може, вередлива просто,
може, горда, ще й без меж.
Хто б не сватався до неї,
хто б коли не залицявся —
не давала Королева
ні обітниць, ані клятв:
Чорний Кіт ходив за нею,
величезний і пухнастий,
схожий в чомусь був на лева
і зелені очі мав.
Говорили, що усюди,
де б вона не подалася —
на прогулянку, у мандри,
Кіт від неї — ні на крок,
і, казали добрі люди,
був на ласки дуже ласий,
коло ніг крутивсь зугарно,
спинку тер об чобіток...
І вона любила грати
із лискучим чорним левом:
здивлялася у очі,
ніжно пестила хвоста,
і, казали, навіть спати
не лягала Королева,
не проходило ні ночі,
щоб до ліжка — без Кота.

Ще казали — хоче, вірте,
хоче, ні — але казали,
що вночі зі спальні — дивно! —
чути стогін, зойки, сміх...
Може, там скажений вітер,
може, протягів чимало,
може, ще якась причина?
Може, так, а може, ні.
Знала тільки Королева,
хто до неї йшов на ложе,
чом рожева, мов троянда,
зустрічала вранці світ.
Знала тільки Королева
та її єдиний почет,
почет, котрий знає правду —
величезний Чорний Кіт.
Так пройшло чимало років,
і нікого Королева
королем не обирала,
не давала жодним звіт,
і удвох пішли у спокій,
в синій обрій кришталевий,
в сині вічності дзеркала
Королева й Чорний Кіт.

Монолог портрета

Подайте руку. На картині
так неможливо нудно й тоскно,
усе постійно, і незмінно,
і бездоганно, але доста.
Так хочеться пройти містом —
не тим, де дами-капельюхи —
живим, нехай не надто чистим,
живим, де є реальні люди,
кокетувати з перехожим
і задивляться на вітрини,
і щоб усе було не схоже
на вічну камеру-картину,
я хочу дихати повітрям,
щоб аж затьмарилися очі,
якби Ви знали, як то — скніти
віки, століття, дні і ночі.
І що мені музейне щастя,
гучні захоплення естетів —
я хочу вийти, хай хоч впасти,
з оцього клятого портрета,
втекти з прогірклого фантому,
давно позбавленого змісту,
де я — одвічна незнайома
без жодних натяків на близькість.
Як тут мені усе набридло!
Аж до пилюки на полотнах.
Але самій не стане сили,
щоб розітнуть стару бавовну.
Я, певно, Вас цікавлю трохи,
хай винятково як картина —
подайте руку. Ви ж не проти?
Якби Ви знали, як рутинно,
якби Ви знали, як же тоскно,
якби Ви знали, що за мука...
А десь є вечір, люди, простір...
Подайте ж, пане, пані руку.

Не закохуйсь

Не закохуйсь у мене, чуєш,
ні всерйоз, ані жартома:
у таку небезпечну гру я
вже не граю, і не дарма.
Нащо нам та пекельна мука?
Навіть часу не гай, облиш:
вістря зустрічі, віск розлуки,
вічна гойдалка, вічний ніж...
Нащо нам кольорові душі,
крила нащо в клітинах стін,
де не хочу, а маю-мушу
застигати в бетон годин?
Нащо нам ті захмарні стани,
струми дотику душ і тіл,
нащо потім фантомні рани
і кайданки набутих кіл?
Нащо нам той політ, як прірва,
пастка чорна чекає нас?
Нащо та висота надмірна —
розбиватися вщент щораз,
і чим вище, тим менше шансів
врятуватись, хіба не так?
Краще нижче, тихенько краще
копирсатись в калюжах мряк,
убезпечено і притомно
споглядати пісок хвилин...
Пустка краще, ніж злуки жорна,
ніж кохання гіркий полин.
Закохатися? І не думай,
і не мрій, і не сподівайсь —
у кохання отруйні струми,
у кохання пекельний рай,
у кохання свавільна вдача —
краще звично зривати дні...
Не закохуйсь у мене! Нащо?
ні, не варто, не треба, ні...

Монолог Гамлета

«Вітаю, Фортінбрасе! Поможі
чи накажи слугі мене підняти:
побачити востаннє хочу матір,
і небо у стрільчастім вітражі,
і море, білі скелі і могили,
де та, яка колись мене любила
так, як ніхто нікого не любив
і не полюбить, мабуть, вже ніколи...
Дивись, самі мерці лежать навколо,
тож Данія лишається — тобі.
Я думав: бути, ні? Але обрав
кінець жахливий: найдорожчі — мертві,
найкращі з тих, кого в цім світі знав,
лише король — одна жадана жертва,
одна мішень. А інші — інший я:
Офелія, душі моєї страта,
Лаєрт, мій друг, і матінка моя...
Чи ж варто, Фортінбрасе, «бути»? Варто???
Ось я вже був, і що? Тепер нема.
Вони були — аж ось лежать незрушно.
Я виборів — для кого? Все дарма.
Ти все мовчиш, ні пари з вуст. Та й слушно:
ти переміг. Я сам себе здолав,
сам написав своє останнє дійство...
Тепер тобі прийняти королівство,
насипати кургани — і до справ.
Послухай, я ж бо правду боронив
проти брехні, злодійства і німоти!

Виходить, проти тих, кого любив?
І проти себе — теж, виходить, проти?
Чи привид не збрехав мені, бува?
Чи, може, підсвідомість незбагненна
мені отруту в вухо налила,
зловісний сумнів вицідила — з мене?
Та краще б світ за очі утекти,
ляльковий двір, веселий і щасливий,
забути і не згадувати! Ти
не скажеш, слабкість то була б чи сила?
Хитаєш головою і мовчиш...
Знамена данські не спіши зривати,
зостав — тоді й твої колись, як знати,
можливо, хтось не зірве — то залиш
моїй країні бідній хоч знамена...
Так, «бути чи не бути» — достеменно
ніхто не знає... далі... тиша, тиш...»
...А далі Фортінбрас зриває прапор
та на столі військові стелить мапи.

Мімоза

Мімозу подаруй мені, будь ласка,
нехай вона — «акація срібляста»,
нехай вона «оті жакливі квіти» —
то думка не моя, а Маргарити.
Святкуєш ти чи ні весняне свято —
не може бути цвіту забагато,
як ні, то подаруй колись у будні,
у мить, коли з нічого стане сумно,
хай сотні сонць розсиплються з блакиті,
аби самотню душу звеселити.
Є у мімозі щось з гравюр японських:
тонке, тендітне, вишукане, гостре,
щось підсвідомо-пристрасне, південне,
що так уяв лоскоче, хіть і нерви,
щось від білизни ніжної на шкірі:
зманіжене, розпечене, манірне,
щось не з цього життя, не з цього ринку —
окремішна, інопланетна гілка,
мов інший всесвіт з жовтими зірками,
що раз на рік з'являється і манить
парфумами морських країв далеких,
де є палке кохання, шал і спека,
і золотавий дим пливе рядами
між продавцями і чоловіками...
Мімозу подаруй мені, будь ласка,
не жовті квіти — мрію, думку, казку,
щось те, чого ніяк не може бути,
вино і воду, ліки і отруту,
але без чого неможливо жити,
бо не впізнає Майстер — Маргарити...

Маленьке кафе

В маленькому кафе
кого лишень немає,
хто тільки не ходив
у цей напівпідвал:
тут трохи під шафе
читають і співають,
життя своє і сні
виносять на загал.
Тут не питають, хто,
і звідки, і навіщо —
людина — то заходь,
зайшов — сідай до нас,
знімай своє пальто.
Співаєш, граєш, пишеш?
А ні, то слухай дощ
мелодій, ритмів, фраз.
У кожного своє
в душі, мов у бокалі,
за вікнами п'ятьма,
за вікнами туман...
Ось сивий шансоньє
бере до рук гітару
і ніжно обійма
її дівочий стан.
І тембр його, і шал
зачепить і заціпить,
і ніжністю струна
бринітиме до вас —
заходьте у підвал
на це гаряче світло,
замовте тут вина,
роман або романс...

Акорди і слова,
 комедія і драма,
 надрив і забуття,
 іронія і фарс,
 чекає тут на вас
 солоний мед на рану —
 забуте відчуття
 у наш непевний час.
 Для вас знайдуться стіл
 і місце край каміна,
 душевний переспів,
 у келиху вино —
 цей вогник золотий
 до ранку не загине:
 життя у нотах слів,
 слова у струнах нот...

Про Мері

Жила у місті красуня Мері,
 а може, хтозна, живе і досі:
 не зачинають назавжди двері,
 хто незабутній, не йдуть назовсім...
 Носила Мері червоні плаття,
 знайомі звали «Кривава Мері» —
 та ні, не вбивця, а все з завзяттям
 вона робила в своїй манері:
 складала вірші, пісні складала
 і грала трохи, а ще співала,
 не бракувало Кривавій шалу —
 завжди коханців було чимало,
 її ліпили і малювали
 коли в червонім, коли і голу,
 і не про неї були лекала,
 які плекали усіх навколо...
 Вона палила, пила, кохалась,
 у міжсезоння мішала вина,
 а ще на вулицях цілувалась
 і не вважала це за провину,
 вона любила палкі романи,
 палких поетів, палкі багаття
 і танцювала скажені танці —
 палало блиском червоне плаття,
 немов метелик в легкім етері,
 кружляло плаття, світилися ніжки,
 а я не Мері — чомусь не Мері...
 Хіба що трішки... ну зовсім трішки...
 Тому, як дехто озветься раптом:
 «Невже ти, Мері? Жива? Як справи?» —
 я оглядаюсь в строкатий натовп —
 а може, дійсно я — та, Кривава,
 а може, абрис її на стінах
 блукає поряд і я у сфері,
 у колі тіні хоч на хвилину —
 і я вже Мері... та сама Мері.

Ліліт і Єва

Цілує Єва, мила та зваблива,
і пестить, і зникає в почуттях:
вона коханням пристрасним щаслива,
вона м'яка та щира, мов дитя,
у неї сміх легкий та мелодійний,
у неї рухи ніжні, ніби пух,
вона і нагодує, і зігріє,
і випестить у теплих звивах рук,
вона — сама жіночність і потреба
у силі чоловічого єства,
і, так, я, безперечно, саме Єва,
я — Єва, соковита і жива.
Але, коли на небо сходить повня,
коли я відвертаюсь від усіх,
і думи, і важкі, і непритомні,
в мені вбивають усмішку і сміх,
тоді, коли не хочеться нічого —
і тільки вірш, мов вищий голос мій,
мене веде, і поряд вже нікого,
я нічия... і голос тільки мій,
і небеса зі мною — жодних більше,
нехай ніхто не бачить мій політ —
тоді я та — найдавня, найдавніша,
руда і зла самітниця Ліліт.
Їх дві в мені, і жодна з них не перша,
їх дві в мені — два місячних чола:
моя Ліліт, весь світ у твоїх вершах,
ти ж, Єво, світ. У мене два крила.

Колись...

Я буду колись вітрильником —
впізнаєш мене тоді?
Ти теж будеш гратись з хвилями,
назустріч мені плисти...
І там, де немає обрїю,
у сонячнім сьйві днів,
ти будеш моєю долею,
ти будеш життям мені.
Не буде ні стїн, ні стелі там,
і смерті не буде теж —
лиш небо і хвилі-велетні
без жодних кордонів-меж.
Ми будемо вільні хвилями
блукати в усіх морях,
далеко від війн і вибухів,
забувши про біль і страх.
Я буду тебе торкатися
вітрилом у висоті,
ми будемо поза картами
і ґратами — я і ти,
вітрилами разом білими
без часу і без годин
закоханими плестимемо
у просторі — я і ти,
а той, хто побачить здалеку
подвійні вітрила ті,
здивується, бо не знатиме:
вітрильники — я і ти.

Шарф

Куплю гарячо-жовтий шарф!
 Тепер, коли замало світла,
 так хочеться яскравих чар —
 і нетутешніх, і незвиклих,
 відтінку спілих мандарин
 і запашної помаранчі,
 з далеких сонячних країн,
 де не тривожно і не лячно,
 де у зіницях сяйво дня
 палає ясно і спокійно,
 де тільки літо і весна,
 де тепло, затишно і вільно...
 Я буду дивною — нехай,
 нехай це буде геть невчасно:
 у сутінках гучний розмай,
 промінчик сонечка і щастя,
 посеред грудня і війни,
 сльоти і сліз, страждань і болю,
 хай буде символом весни
 жовтогаряче тепле коло.
 І, як далеко б не було
 до сходу сонця, я чекаю
 на мир, і світло, і тепло
 в душі та виснаженім краї...
 А поки можу тільки шарф
 вдягти — нехай це буде дивно,
 але зимовий світ примар
 на мить злякається — і зникне.

Карантинне фентезі

«Ходімо, нумо — їх ніде нема,
 вони втекли — а раптом як назовсім?
 Замкнули двері щільно у домах,
 і ні душі, атож чекати досить!
 Святкує світ незайману весну,
 тремтять і прагнуть любощів коханці,
 квітує ніч, і місяць сотні лун
 ллє навсебіч і кличе нас до танцю.
 Немає їх! Дивіться — їх нема:
 ні голосів, ні смороду, ні диму.
 Наш час прийшов! Чекати надарма:
 у них доба якогось «карантину»...
 Ходім в танок вузлами автострад,
 пустелі площ нам будуть незатісні!
 Усе для нас! Немає більше грат!
 Усе для нас — вони звільнили місто!
 Нехай тепер бояться і сидять,
 немов мишва, трощать харчі у нірках —
 гуде весна, шалена й молода,
 а їм на світ дивитися крізь дірку.
 Вони ж давно не вірять у дива,
 дзиждчать своє, набридливі, мов мухи,
 не відчують, як росте трава,
 і спів птахів не ловлять їхні вуха.
 Мов мавпи, б'ються, чубляться весь час:
 хто кращий з них, хто перший, хто останній,
 усе життя — для них лише змагання
 грошей, достатку, успіхів, прикрас.
 Чому сховались в келії тісні?
 Чи то душевна пустка їх піймала?
 Та що про них... їм все було замало,
 бо марнославні й заздрісні вони.

Ходімо, ну ж бо — згинув світ людський,
 бездушний світ без простору і волі,
 за нами прийдуть верби і тополі,
 глибокі стави, ріки гомінкі,
 а тих жорстоких, жадібних тварин
 в кути шпарин, у темряву і мряку,
 загнав якийсь жохливий «карантин»,
 тож царювать віднині будуть мавки!»
 ...На танці мавок, дикі і п'янки,
 дивилось вниз небесне око Повні,
 вона жила на світі надто довго,
 не рахувала прожиті роки
 і знала, як зникають континенти,
 як динозаври зникли до ноги,
 їм теж було потрібно тільки жертви,
 а ще — весь час шукати ворогів.
 Зникали ріки, гори і канали,
 міста тонули... Хвилі брались в лід.
 Дивилась Повня. Мавки танцювали.
 Був невагомим й радісним політ.
 Вони були не люди і не феї,
 а щось суміжне — Homo Adoré,
 і посміхнулась Повня над землею,
 і попливла між хвилями дерев...

Королеви

Де бувають Королеви,
 як пустує трон самотній?
 Чи ви знаєте напевне,
 де вони, в якій безодні?
 Чи ви знаєте, як сльози
 не осушиш, не припиниш,
 і на серці так морозно,
 і душа гаряча стигне?
 Як воно, коли щоночі
 сум полює? Де усмішка?
 Чом не сплять вологі очі,
 не гортають пальці книжку?
 Очи дивляться у себе,
 і не можеш ворухнутись:
 ніч на серці, ніч на небі —
 не заснути, не проснутись...
 Як від краю і до краю,
 від учора до сьогодні
 все вони себе шукають
 знов і знов у тій безодні?
 Як вони дитинно плачуть —
 макіяж тече рікою?
 Тож не задріть їхній вдачі,
 не дай, Боже, вам такої:
 там провини — ой, морями,
 а боргів — по самі вінця,
 там і драми, й мелодрами —
 ну хіба, мов чіп, напитись,
 щоб забутись, щоб на ранок
 знов вдягти свою корону,
 спину вирівняти прямо —
 і ввійти у залу тронну...
 ...То якщо ви Королеву
 десь, колись, чомусь зустріли,
 не питайте, звідки в неї
 стільки зваби, стільки сили...

Ангелик

Купіть ангелика собі —
їх вибір на Різдво багатий:
на смак, на колір — далєбі,
якого схочеш, можна взяти.
У різних ризах і вбранні,
з очима і волоссям різним:
Різдво — і ангели в ціні,
і щастя особливо цінне,
дівча чи хлопчик із крильми —
і на душі тепліше стане,
нехай це мрія чи омана —
на хвильку станемо дітьми,
повіримо, що ангел цей,
маленька лялечка крилата,
натхненним виразом очей
нам подарує трохи свята
і, може, дасть усім-усім
безкрилим хоч пір'їну білу,
а ми вже домалюєм крила,
які нам схочеться самим,
кому — кохання, а комусь —
здоров'я, дім, роботу, статки,
натхнення й миру до шухлядки...
А я, як завжди, обійдусь?
Крилате щастячко моє,
де ж ти — у небі, в магазині?
Ні, не на небі — в мене нині
любові світлий ангел є...
...Купіть ангелика собі —
купіть собі у душу мрію,
він вам в негоді та журбі
хоч трішки серденько зігріє...

Мрія

У синій бухті сонце мріло,
а ми дивилися на хвилі
і не було бажання й сили
відвести очі від багаття,
а я ходила між латаття,
піднявши шовк легкого плаття,
і вибирала мушлі білі...
Усе повільно сутеніло,
червоні хмарі, мов вітрила,
пливли у темно-сині гори,
і падали серпневі зорі
у шепіт лагідного моря,
та ще світилися під водою...
І швидко стежкою крутою
ми піднялися із тобою
в маленький дім, де шум прибою
нам сни навіював щасливі...
У повній темряві рухливо
горіли ніжно-мерехтливо
вогні човнів на видноколі
і свічка танула поволі,
з пітьми вихоплюючи ліжко,
а ти мене торкнувся ніжно
в передчутті нічного шалу,
та раптом вітер так зухвало
згасив свічу і темно стало...
І тільки хвилі шепотіли:
ти мій... моя... кохана... милий,
і відчувало дотик тіло,
мов смак солодкої отрути...
Шкода, ніде нема й не буде
тих нас удвох, тієї бухти,
шукай чи не шукай усюди...

Синя троянда любові

На вікнах сірі сльози грудня,
 а на душі росте троянда:
 небесний пагін попри будні
 у хащах заспаного саду.
 Надворі все таке мерзенне:
 що вік, що люди, що погода,
 а на душі щомить, щоденно
 росте собі троянда горда...
 Хвороби, війни... Смерть блукає
 між зачарованого люду,
 знайомиться і обирає
 собі супутників усюди,
 а на душі троянда. Звідки?
 Скажи, навіщо і для кого
 ти посадив цю дивну квітку
 до мене в душу? Випадково?
 Чи синє сіяти для тебе —
 то борг, обов'язок — не більше?
 Щоб крізь серця стриміло небо,
 щоб стрілка вище, вище, вище...
 Чому, для кого і навіщо?
 Для того світу, що надворі,
 де вічний дощ, де вітер свище,
 де всі невиліковно хворі?
 Ти знаєш сам: не виживають
 троянди в світі завіконнім.
 А може, краще, як немає
 нічого в серці і назовні?
 А може, геть її зірвати?
 Напевно, краще — повна пуста...
 Та, попри все, росте троянда,
 і розгортаються пелюстки...

Японський сон

Мені наснилось: чарочка sake,
 і рух, і блиск у білому фаянсі,
 і вирувало в сонячному танці
 моє вбрання, прозоре і легке.
 Мов вишні цвіт танцює навесні,
 я танцювала суть самої миті
 під співи вітру в струнах верховіття,
 під шепіт листя у височині.
 Я так любила... Тільки от кого?
 Все не згадаю... Може, мить і танець?
 І пламенів на вилицях рум'янець,
 і чорна прядка билася струмком.
 А далі снилось: вогнище вночі,
 холодний ліс, засніжений і тихий,
 навколо нас чатує чорне лихо —
 чи вороги, чи духи. Ліс мовчить.
 Ми мовчимо. Зринає сивий вітер,
 неначе спогад давньої весни,
 пелюстки снігу тануть у вогні...
 Коли б той цвіт побачити... дожити...
 Навколо люди... Хто вони мені?
 Обличчя різні: ніжні і суворі.
 Моя катана... слід людської крові...
 Все не згадаю: кров моя чи ні...
 ...Таке насниться... Холодно, то й спиши.
 Швидкі гудуть... Часи хисткі й тривожні.
 А може, весь наш світ не більше, ніж
 шалений вир смертей і перероджень?

Пісенька про час

І вчасно, і невчасно я заклинаю час:
залиш хоч трохи щастя, краплиночку для нас,
для двох на схилі літа чи вже в осіннім дні,
залиш хоч недопиту хвилиночку на дні,
ми ще недолюбили, цілунки ще не всі
на двох не розділили, ми ще рука в руці
удвох не набулися, ми так багато не ...
годиннику, спинися, хай стрілка омине,
хоч раз, хоч два, хоч скількись — останній час доби,
я хочу ще напитись не горя, не журби —
на двох гарячих крапель кохання і життя...
годиннику, не квапся, не короти літа,
між нас розквітла казка — стривай, чекай, завжди —
молю тебе: будь ласка, не поспішай, не йди,
я вчасно і невчасно прошу: затримай крок,
не перерви завчасно!
Годинник: «цок...цок...цок...»

Поетові

Не птахолов, а Бог Птахів,
Пташиний Бог Легкого Співу:
на вітер нижеш низки слів,
на сніг, на сонце і на зливи,
ти — Бог Легкого Руху, та
Повітря Шепоту у Листі,
твій спів у небо пророста,
неначе райдуга барвиста,
до тебе тисячі птахів
летять, немов приворожив ти
їх на легкий і вільний спів,
чи почуття, чи то молитви...
І я у тебе на руці
сиджу — літати більш несила...
Пташиний Бог, хвилини ці
мені дорожчі вже за крила,
мені здається, я завжди
в тепла і ніжності полоні
і попри роки самоти,
і попри серце захололе...
Коханий мій, Пташиний Бог,
я зваблена твоєю грою,
тож примани на свій манок
хоч трохи щастя нам з тобою,
а як набридну, прожени —
сама не зможу: надто добре
мені з тобою, Бог Весни,
Пташиний Бог, мій світ і обрій...
Ворожіння
Мені ворожка обіцяла
шалену пристрасть навесні...
У завіконні висне сніг,
пташині стишилися хорали...

Квіткарки запнуті в хустки,
і на тендітних квітах — біле...
Вона ж казала: «Буде сивий,
але ласкавий і палкий».
Вона ж казала: «Зітре вщерть
твоє теперішнє й минуле,
і буде так, як ти й не чула,
як і не знала дотепер...»
І ніби вже далеко десь
звучать слова її незвичні...
Чи ж будуть квіти на узбіччі,
чи ж є надія для сердець?
Я вірю і не вірю їй,
тремчу, вагаюся і хочу,
і ніжним дотиком лоскочуть
пір'їни сумнівів і мрій...
...А сніг, мов злива, у вікні,
і суму сунеться навала...
Невже ж ти марно обіцяла,
ворожко, пристрасті мені?

Інший

Цить, обережно: інший
колір, характер, рід.
Краще дотримуйсь тиші,
душі — тоненький лід,
рух — обережно, яма,
рух — обережно, твань,
в кожного власні драми,
свій молитовник ран,
власні боги і жертви,
власні безодні сліз,
форми життя і смерті
інші та інший зміст.
Всі, хто навколо, — інші
Всесвіти і світи,
кращі вони чи гірші?
Інші вони, ніж ти.
Зопалу скажеш слово —
чим проросте і як?
В кожного власна мова,
думка, абетка, смак...
Вийшов у інший простір —
рухи пильнуй щомить.
Нібито це так просто,
чом же весь час болить?

З весною приходять бажання змінити
оточення, місто і звичні орбіти,
а стогін нічних променистих експресів
мов кличе втекти від буденних ексцесів,
і кожний автобус чи рейсовий потяг
благає: «Не треба лишати на потім,
квитки замовляй та тікай світ за очі
із хати, із міста, куди собі схочеш.
Це ж просто! Весь світ зачекався на тебе,
десь інші будинки, і море, і небо,
зміни ці затерті очима ландшафти,
підкинь у повітря замурзані карти,
неначе Аліса — ота, з Дивокраю,
можливо, ти мариш... Насправді немає
нічого навколо... є потяг, автобус,
доба у готелі — хай крутиться глобус...»
Та зміна картини — не істинна зміна,
людині насправді потрібна людина,
з якою ділити можливо для тебе
і сни, і бажання, і море, і небо,
і потяг, і траси, і колії, й вітер,
і всі перехрестя шаленого світу...
...Не знаю, чому утікають щоразу
від мене автобуси, потяги, траси...

Дракон вітру

Ти був колись драконом вітру,
безхатнім виром, вільним богом,
ти взявся невідомо звідки
і де подівся, невідомо...
Ти був колись... Лишив на шкірі
тавро — відзнаку, чи закляття,
чи згадку про абсурдність міри
в обіймах вітру і багаття.
Я мітку зводила всіляко:
палила, різала і терла,
та в душу в'їлася ознака
і вже душею стала, певно,
бо так загойдує і досі,
тривожить, зваблює, хвилює
раптовий подих у волоссі,
мов повертається минуле...
Неначе десь не спиться вітру...
Що, як розквітнуть у вугіллі
мого вогню червоні квіти,
червоне полум'я свавілля?
...Але, коли зненацька бачу
чийсь абрис, начебто знайомий,
він відвертається обачно,
хоч десь нагадує дракона...
А так кортить його спитати,
у очі дивлячись відкрито:
ти пам'ятаєш те багаття?
Ти був колись драконом вітру?

Забутим поетам

Бачиш — забуті душі міських поетів?
 Дивляться в вікна, в парку, бува, гуляють...
 Душам таким немає життя і смерті,
 спокою й рівноваги таким немає.
 Ходять вони дворами, де жили довго,
 ходять вони шляхами, які любили,
 пам'ять про них померла — ніде нічого...
 Тільки танцюють тіні на стінах білих...
 Сплять видання забуті, рядки, що кров'ю
 десь і колись згортались, мов тромб у рані,
 і припадає пилом минуле слово —
 кожен живе у межах своєї драми.
 Ані таблички тіням, ні монумента:
 щось не зрослося, слава — дитя примхливе.
 Їм залишилось вічне буття моменту,
 в річці густого часу — миттєве диво.
 Поряд вони проходять чи крізь, можливо, —
 ти відчуваєш подих, і наче світло
 раптом майне щокою — і ти щасливий,
 мовби поглянув хтось, на ім'я покликав,
 мовби до тебе мовив привітне слово,
 сон розказав дитячий чи вірш незнаний,
 і виринає пісня в душі раптово:
 начебто і про тебе, та дивна, давня...
 Нібито ти і тут, та у вирі танеш,
 тонеш, пливеш, пірнаєш і ловиш вірші...
 Хтось і твої спіймає, як нас не стане,
 хтось і тебе колись у рядок напише...

Сповідь сопілки

Пробач мені мої непевні ноти:
 ніхто давно не брав мене до рук:
 в мені мовчать гармонії висоти,
 я дисоную в вищерблений звук,
 у мене корпус з тріщиною в серці,
 у мені лад окремий від усіх,
 мій тон водночас плаче і сміється,
 і камертон навряд би тут поміг.
 Усіх отих, хто брався грати соло,
 так дратував цей призвук в глибині,
 цей дисонанс, розгойданий і хворий,
 який належав істинно мені,
 він надавав розщеплення і драйву,
 без чого пісня прісна, не жива,
 але він був для них чужим і зайвим,
 і не плелися в музику слова,
 і ноти йшли не так, як на пюпітрі:
 все розпадалось, паузи і ритм,
 мій дисонанс у цім несправжнім світі
 був надто справжнім, щирим і живим,
 і я лежу в кутку вже бозна-скільки,
 оскільки грати те, що не моє,
 моє нутро природної сопілки
 ніяк не вміє... нот не дістає,
 і я живу... хіба що вітер свисне,
 тому пробач, як граю не туди —
 я вже забула, як співати пісню,
 але мене узяв до пісні ти...
 Не знаю я, чи буде гнів, чи милість,
 чи буде та із мене, чи не та,
 але верба, з якої я робилась,
 пустила стрілку й листя розгорта...

Котику...

Котику, скоро березень,
чом ти такий сумний?
Сонця зростає зернятко,
холод рахує дні...
Небо розплющить віченьки —
задзеленчать пташки,
ось незабаром Стрітення,
сніг потече в струмки,
вітер у вир закрутиться,
знову позвуть піти
зоряна ніч і вулиця,
кішечки і коти...
Душі і сніг розтануть, і
кров побіжить жвавійш —
будуть любов-баталії,
не засумуєш більш.
Хвостик у тебе лагідний,
ніжний у тебе ніс,
будуть такими звабними
дикі твої пісні,
чуєш, повітря міниться,
місяць новий наспів,
буде, ніде не дінеться,
твій березневий спів.
Небо вагітне змінами,
вибухне спрага стріч,
струм продзвениць судинами,
тіло покличе ніч,
світла весняна нічечка
після зими журби
і березнева кішечка
будуть співать тобі...

Жінка

Наводить тоненько брови, малює рот,
немов оберіг любові від злих турбот,
духовних рабів, і злиднів, і пик рясних —
панчохи вдяга тендітні на контур ніг.
Волосся вкладає хвилі, парфуми лле,
рожевим торкає біле лице своє,
і вії, мов довгі стріли, вона гострїть,
бо це її справжня сила — любові мить,
єдиний у космос вихід крізь чорний дріт,
єдина незмінна втіха, душі політ,
коли вона попри штучне на цій землі
малює на тлі шаблоннім, на сірім тлі
забутий кохання вензель, червоний знак,
допоки не все ще вмерло і світ не вкляк.
Це те, що вона уміє, лише вона,
останній форпост надії, її війна
супроти людей потреби та днів-брусків —
любові вогонь до неба
і квітка-спів.

Балада про русалку

Сумує русалка прекрасна:
немає сьогодні рибалки,
ніхто не співає веснянки
ніхто не всміхається ясно,
ніхто не кохається з нею,
не пестить їй перса дівочі —
волосся звисає на очі,
вуста, мов зів'яла лілея.
Так хочеться теплого тіла
холодній дівчині зі ставу,
і рухів відважних і жвавих,
і слів необачно-сміливих:
хоч трохи зігрітися серцем,
хоч трохи людиною стати,
а милий не палить багаття,
не грає проміння в озерці,
а милий не дивиться в очі
і руки холодні не гріє,
і марні дівочі надії
на чари травневої ночі,
бо знає русалка: не бути
їй разом з живим і гарячим,
та все його згадує, плаче,
немов заколисує смуток:
то просить: «Приходь, мій рибалко»,
то молить: «Не йди на загибель,
бо тільки гадюки та риби
в коханцях у мене, русалки...
Не йди у обійми холодні!
Приходь, бо без тебе я — пуста!»
І, наче перлина-пелюстка,
пірнає у чорну безодню...
...У теплому ліжку рибалці
насниться русалка зі ставу,
гарячий, живий та ласкавий,
насниться рибалка русалці...

Принцеса та менестрель

Принцеса любить менестреля:
з ним вічно ноги у росі,
з ним солов'їні чути трелі,
танцює промінь на щоці,
дороги йдуть під ступні босі,
шумить дерев зелений дах,
вона вплітає цвіт у коси,
збирає квіти у полях,
їй тіло пестять хвилі-трави,
печуть холодні струми рік,
їй не потрібні інші зваби
і жоден інший чоловік,
вона із ним щаслива поряд,
і у палац її не клич:
для двох вмикає небо зорі,
і вимикає світло ніч,
для двох птахи співають меси,
і цілий світ — на двох готель,
вона лише тоді принцеса,
як коло неї менестрель.
І їй не треба краще раю,
і їй не треба стель і стін —
хай тільки грає, грає, грає
на струнах серця казку він...

Раночку!

Припустимо, ти зранку встав —
і все не так, як слід:
на горизонті купа справ,
і настрої — не політ,
борги отам, борги отут,
зробити те і се,
та інші справи донесуть —
і знову ще не все...
Весна на дворі не весна,
а сутінки сумні,
і сонце де, ніхто не зна:
хмарини у вікні.
То, може, ти забув в своїй
душі почати день
для всіх нових бажань і мрій,
для всіх нових пісень?
Ти уяви, душа — мов дім:
тож відчини вікно
та власне сонце підніми —
хай світиться воно,
впусти повітря до душі,
впусти новий мотив,
і усміхнися, і скажи:
«Я ще не був, не жив,
немов уперше, щодоби
я воскресаю знов...» —
і зійде сонце у тобі,
ім'я йому — любов.
Твоя любов, моя любов —
то світло, світ, і спів,
і сонми слів, і сотні мов,
і сто мільйонів див...

Кафе-мрія

Я відкрию кафе у майбутнім житті —
невеличке, в старому будинку,
наливатиму в каву вершки золоті
і з глінтвейну збиратиму пінки,
я варитиму чай, наче ліс, запашний,
з ароматом ялини і моху,
і у лютий мороз перехожі сумні
пересидіти зможуть хоч трохи.
У мороз і у дощ і зігрітись, і ще —
про життя розказати-почути,
доки там, за вікном, суне сніг із дощем,
все забути — і горе, і смуту,
може, зайде співак, та запіниться спів,
може, зайде поет — будуть вірші,
я варитиму каву під теплий мотив,
поки свічечка племінь колише.
Будуть речі старі, буде дім для таких,
хто не має душевного дому —
я усіх запрошу — хай мій вогник горить,
хай самотність тікає і втома,
я усіх запрошу, хто душею ніде,
хто не має душею спочинку,
поки дощ або сніг за віконцем іде,
хай в них буде тепло на хвилинку.
Ні питать ні про що і не вчити, як жить —
просто кава, тепло, та й на тому...
Може, ти у майбутньому прийдеш спочить
до мого тимчасового дому...

Улюбленій кав'ярні «Сто доріг»,

*де під час відключень
вмикають гасові лампи,
присвячую...*

Нам лишилось недовго... Замріяна гасова лампа,
що наразі у моді, ще трохи посвітить на двох...
Знову вік повертає на коло... у спалахах рампи
ми з тобою, війна і безсилий, зажурений Бог.
Час тече / не тече чи стоїть, я не знаю / чи знаю?
Знову ти, знову я, революції, війни, шляхи,
і так само музика натхненно і нарвано грає,
і так само поетка вірші запиває сухим,
і так само снаряди і кулі шукають мішені,
і так само тече нам кохання по лезу життя,
і так само тебе — я бажаю, о мій безіменний,
мій натхненний коханий, крізь миті, роки і літа.
Час так само між нас... він пульсує і гатить у скроні...
Знову ніч перехресть, знов гарячі обійми і сніг...
Зігриваєш мені поцілунками сни і долоні,
я закоханим снігом повільно лягаю до ніг...
Час так само пливе — чорний потяг і вікна у вічність...
Я цілую тебе / не тебе і тепер / не тепер...
Хай триває ця мить, хай застигне життя на узбіччі,
доки ще поміж нами замріяний вогник не вмер...

Вічне...

Ти прийдеш, коли на площі
дванадцять проб'є годинник...
Доцитьме вічний дощик,
і я відчиню гостинно,
налию у склянку чаю
з лимоном або з лікером,
скажи, що б хотів, бажаю,
аби вгамувати нерви?
Я квіти у скло поставлю,
які, кажеш, ти бажав би —
розхристані дикі мальви,
шляхетні троянди звабні?
Візьму простираadlo біле...
чи чорне — яке ти хочеш?
Хай свічка розкриє крила,
хай вибухне квітка ночі...
Вдягну я білизну кращу,
чи краще без неї — зовсім?
Тремтиш? Я така гаряча,
а ти не зігрівся досі —
лягай, притуляйся ближче,
ще ближче... чи як хотів би?
Послухай, як вітер свище,
як дощ гуркотить у ринві,
дивись — на моїм обличчі
мережа тіней, на тілі...
Мені загасити свічку?
Так, я і сама хотіла...
...Я буду чекати — хочеш? —
завжди тебе, мій єдиний...
Приходь, як у дощ на площі
дванадцять проб'є годинник...

Про Жанну д'Арк

Жанна просила хрестик —
 натовпом регіт плив...
 «Відьма», — почувся десь там
 поміж людей мотив.
 «Відьма», — гуділи хвилі,
 натовп — любитель страт,
 натовп кричав щосили:
 «Де вже у біса кат?
 Де смолоскип? Гори вже!»
 Натовп уже захрип,
 площа обличчям хижим
 сунула їй до ніг,
 ті, що кричали: «Слава»,
 друзі її, вони
 зараз усі розправи
 прагнули у вогні,
 ті, що боготворили,
 коронували — всі
 в натовпі скаженіли,
 мов навіжені пси.
 Ворог — то ясно, ворог,
 натовп — свої, свої...
 Що з ними — наче хворі,
 чом вони так — її?
 Надто смілива, може?
 Перемогла? Не смій!
 Боже, почуй, мій Боже,
 хрестик хоч би який...
 Хтось захлинувся плачем,
 хтось задихнувся, німий...
 Кат запалив ледачо
 свій смолоскип жаский...
 Вкотре було пришестя,
 вкотре не треба див.
 Відьма просила хрестик...
 Натовпом регіт плив...

Парис і Гелена

Перед очима світ вітрила розпустив,
 і сяє море мрій в очах твоїх, Гелено,
 в очах твоїх Парис, подібний до богів,
 покірنا ти йому, неначе полонена.
 Попереду земля, де буде спільний дім,
 де радо захистять, запросять і зустрінуть.
 О Боже, як було там холодно, у тім
 палаці золотім, де ти — «чужа дружина»!
 ...Вустами сонце, й сіль, і поцілунків мед,
 ніхто із них не зна, що станеться потому,
 ніхто із них не зна, що йде за ними смерть:
 кохання є сліпе, сліпе і несвідоме.
 Ніхто не бачить з них: попереду війна,
 і попіл, і мерці, і зірвані знамена,
 а винна в тій війні залишиться вона,
 і люди проклянуть розпусницю Гелену.
 Усі чоловіки покинуть всіх дружин,
 аби нових земель загарбати по вінця,
 а винні будуть в тім вона і, звісно, він:
 Гелена і Парис, розпусники та вбивці.
 Знайшовся привід врешт пустить троянцям кров —
 і йдуть герої в бій, безжальні і скажені...
 А винна буде всім неприспана любов:
 закоханий Парис, закохана Гелена.
 ...А поки що вона сміється, мов дитя,
 обоє ще живі, замріяні обоє...
 В очах її Парис і спільне майбуття —
 ні купи мертвих тіл, ні спаленої Трої.

Сузір'я Кота

Немає на небі сузір'я Кота:
ні вух, ані вусиків, ані хвоста,
ані в гороскопі, ані у книжках —
немає сузір'я з зірками в очах.
А що ж то до мене приходить за Кіт?
Він світиться в темряві і муркотить,
він лащить, шкрябає, знову тіка
на небо, де зоряна сяє ріка,
і звідти підморгує в чорнім вікні:
он зоряні вушка, он очі-вогні,
он вуса — лоскочуть уяву і яв,
і наче я чую повітряне «няв»,
він дивиться з неба, і тепло мені,
і думи зникають, лихі та сумні...
То як же немає, як он він — дивись,
знов кігтями шкрябає зоряну вись,
а онде згорнувся в пухнастий клубок
і тихо сопе між світів і зірок...
Можливо, немає у книгах його
і жоден не бачить сузір'я мого,
але я напевно упевнена — є
мій Кіт, що заснути мені не дає,
тому ви не вірте, як скажуть: «Нема
сузір'я Кота, і шукати дарма...»

Обійми міста

Місто візьме́ в обійми — і заспокоїть швидко,
руки його надійні, русла його великі,
місто в обійми візьме без застережень зайвих,
без коливань і примхів, без терезів вагання.
Будь-яку: зі сльозами, сповідями й думками,
висушить сум шляхами, вистудить вітром драми,
око розважить сяйвом, вузол доріг розв'яже,
клопоти зітре зайві свіжим повітрям вражень.
Місто мене не видасть — тільки воно і знає,
чом я, немов сновида, вдень і вночі блукаю,
чий я шукаю погляд в сяйві міських ліхтарень —
місто не видасть зроду мріянь моїх і марень.
Чом я ходжу даремно, що я шукаю марно?
Вулицям паралельним не утворити пару
і не зустрітись раптом. В світі усе за планом:
двері, квартирки, ґрати, вікна, замки і рами.
Місто мене обійме, вкотре мене потішить,
схованки в нім надійні, в темних провулках тиша...
Чом я шукаю краю, вперто долаю відстань?
Місто напевне знає,
та не розкаже місто.

Місяць

Який на смак і дотик місяць,
і чи гарячий, а чи ні?
Чи я б змогла його повісити,
немов картину, на стіні?
Або на ланцюжку кулоном,
або сережкою, або
смоктать льодяником лимонним
чи меда краплею? Либонь,
він слугував би за ліхтарик?
Чи їм би гратись, мов м'ячем?
Чи смакував би він нектаром,
чи був би в роті кислий щем?
Який він, місяць? От би глянуть
на нього ближче! Хто б дістав?
І думаю, немов Оксана:
який Вакула б став до справ?
Хто б виконав таке бажання,
хто мене любить над усе,
хто місяць срібний до світання
мені у ліжко принесе?
А нащо він мені? На біса?
Не добираю і сама,
та, хто виконує капризи,
за того кращого нема...
Бо що за жінка, та без примхи,
без божевілля, без реприз,
без сліз між реготом і сміхом,
без різних коників на біс?
Таке намариться, буває,
таке захочеться — тримайсь!
Скажи, ти місяць з небокраю
мені дістанеш, а чи зась?

Червоний місяць

Раз у раз червоний місяць
заглядає у вікно:
він фарбує все у пристрасть:
простирадло і вино,
він фарбує у червоне
одяг, настрій, все в мені,
я у нього у полоні,
він у мене у вікні,
я себе не контролюю —
геть червона і дзвінка,
лунко бубеном тремчу я
і течу, немов ріка,
я себе гублю у вирі...
Хто я? Де я? Тільки ніч,
тільки місяць у ефірі
червоніє навсебич,
червоніє, червоніє
і на тілі, і в думках,
ось проміння вже на віях,
ось червоне вже у снах...
Я для нього ніби лялька,
безвідмовна і німа,
мов мерця, мене до ранку
проковтне густа п'ятьма,
і судома тіло стисне,
поки займеться зоря...
Я боюсь — червоний місяць!
Я люблю червоний місяць,
я боюсь червону пристрасть,
наче лялька — лялькаря.

Старі будівлі

«Дивися, доню, старі будівлі:
колись, як я ще була маленька,
то ніби з кимось сюди ходила —
чи то бабуся була, чи ненька?..»
...В старих кварталах немає смерті,
в старих кварталах немає часу:
віконце в рамі дріма обдертій
і спить під хмелем скляна тераса.
Тут новострої бувають пишні,
сучасні вежі, високі мури,
та є хатинки, що тонуть в вишнях,
обвиті хмелем, сповиті журом.
Я тут в дитинстві була? Не знаю...
Колись, можливо: усе так звично,
що видається, у цьому раї
завжди жила я, жила я вічно...
Здається, вчора пішли з подвір'я
усі, хто мешкав в старих будинках,
і скоро прийдуть у надвечір'я,
відчинять двері, ввійдуть в хатинки,
умиють очі незрячих вікон,
поприбирають — та й будуть жити.
Та тільки бджоли і вишні дикі,
та тільки щільно плетуться віти...
Тут сплять століття, дрімають тіні,
історій зграї тут водять коло:
якби-то мову та мали б стіни,
кричало б криком усе навколо.
В старих кварталах на кожному кроці
живе минуле в сучаснім місті,
час нерухомий, немов в затоці,
такий первинний, такий пречистий.

А я б хотіла, я б так хотіла,
щоб збереглися для всіх навіки
старі подвір'я і вишні білі,
старі будинки і квіти дикі.
А раптом доня колись, можливо,
з малою зайде у ці квартали,
весну згадає, вишневі зливи,
і як ми з нею колись гуляли,
і прочитає від мене спогад,
мов лист, забутий в старім конверті,
і прошепоче, мов я до того:
«Немає часу, немає смерті...»

Демони

Моїх не бійся демонів: сумирні та ручні,
навколо ніг на килимі посапують вони,
немов давно приборкані, вгодовані коти:
я їх припнула шворками нудьги і самоти.
Я приручила демонів, так само, як богів,
хіба не бачиш — он вони, вмостились навкруги,
стулились, щоб не холодно, сплелися у кубло —
хто з них до кого горнеться, де в них добро і зло?
Були ж такі нестримані, сварилися до сліз,
і гризлися, і гримали, і хтозна-де жили,
переживала, де вони, куди їх вир жене?
Тоді боги і демони не слухались мене.
Я почувалась юнгою у шторм на кораблі,
мов без стерна і штурмана, далеко від землі.
А зараз тиша, темрява, і самота без меж...
Мої поснули демони, але ж і бо́ги — теж...
Вони завжди заплетені у вузлики тісні:
богів розбудиш — демони
прокинуться в мені...

Персефона

Вона іде у темну тінь,
вона свою втрачає сутність,
у склепі спраги і хотінь
зникає навіть незабутнє,
вона пірнає в темний вир
його вологого бажання,
підземних рік його і гір,
підземних чар його кохання,
і забуває цвіт і світ,
і кольорів не розрізняє,
її життя — її Аїд,
підземні повені без краю...
І ледве згадує ім'я,
коли виходить на поверхню,
і повертає власне «я»,
і постає із пустки смерті.
Обличчя, блякле і бліде,
поволі набирає колір,
коли вона до сонця йде
і дихає повітрям волі,
веселка сяє ув очах,
душа росте в обіймах світу,
щоб віддавати раз у раз
її коханому Аїду...
І так було багато літ,
і далі буде так до скону,
бо кожний чоловік — Аїд,
а кожна жінка — Персефона.

Орфею

Ти співав на пагорбах Еллади,
 Еврідіку з пекла визволяв,
 воїнам виводив ти рулади
 в Іліоні, доки бій тривав,
 ти співав у мирі і на війнах,
 брав серця військових і жінок
 у полон міцних своїх наспівів,
 у полон розплесканих думок,
 грав ти на бандурі і на арфі,
 на сопілці грав і на трубі,
 і тоді, коли гули літаври,
 і в часи жалоби і журби,
 марші вигравав і шансонетки,
 вальс і танго, рок-н-рол і твіст,
 перехожі кидали монетки,
 і жіночі погляди — на біс.
 Ти завжди співав, завжди й усюди:
 на землі, на морі-кораблі,
 чув тебе Ісус, і чув Іуда,
 і Титанік теж с тобою плив,
 грав ти там... Комусь потрібно грати
 попри все, до самого кінця,
 попри все і всіх, не помічати
 голки від тернового вінця...
 Ти і зараз граєш у кав'ярні,
 і парує кава на столі...
 Світ — то божевільні й буцегарні,
 лиш Орфеї вічні на землі.
 Граєш ти, бо хтось повинен грати
 людям, пустці, світові, мені,
 щоб думки здіймалися крилаті,
 щоби ми лишалися людьми.
 Граєш ти — і всесвіт завмирає,
 серце крає нота кришталю...
 Грай, нехай усе іде до краю,
 тільки грай, а я — тебе люблю.

Життя-ріка

Ріка завжди без вороття —
 тече, тече і не вертає,
 я з нею йду до небокраю,
 іду усе своє життя...
 Вона то грізна, то ясна,
 вона то сонячна, то чорна,
 то мов мотузка коло горла,
 то сонця стрічка рятівна,
 то я купаюся у ній
 та коло неї цвіт збираю,
 то коло неї спочиваю,
 то думи думаю сумні,
 на обертах дивлюсь у даль,
 кохаюся в її обіймах,
 у темних і прозорих хвилях
 топлю і радість, і печаль.
 То заширока, то вузька,
 тасує кручі, вири, звиви —
 то навіжене, то щасливе
 тече життя, немов ріка,
 і все бере собі вода,
 і відбиває, і відносить,
 люблю її, і все не досить
 мені ріки мого життя...
 І що за обертом, хто зна,
 і що за обр'ями, хтóżна,
 камінний хрест? Щасливі сльози?
 Зима кохання чи весна?
 І може, все не до пуття,
 та долі іншої немає —
 я далі йду — до небокраю...
 Життя — ріка без вороття.

Капелюх

На тебе хочеться дивитись
крізь дим пера на капелюсі,
щоб у його магічним русі
світилися очей магніти.
Для тебе хочеться вдягати
блискучі сукні-криноліни,
горнути тіло в ніжні шати
і чарувати збігом ліній.
Для тебе хочеться природи,
човна і хвиль, розмов ласкавих,
необережної свободи
і необачної заграви,
холодних зим у завіконні,
і вечорів коло коміна,
а ще долоню у долоні,
допоки сніг повільно лине,
весняних злив на перехресті,
шаленого багаття цвіту
і поглядів таких відвертих,
яким буває небо квітня,
щоб в нас тонуло вічне місто,
щоб сходили далекі зорі,
і невагомо, ненавмісно
доріг спліталися узорі,
щоб світ для нас розкрився раптом
новими гранями і світлом,
і розстелив затерті карти,
і ні квитка не взяв, ні мита...

Світ крізь пір'їну капелюха
хитнеться, спалахне і згасне,
і стане все страшенно тихо,
і надзвичайно стане ясно...
...За вікнами туман і мряка,
у шафі все таке рутинне,
немає жодної ознаки
ні капелюха, ні пір'їни...
Для кого виплітаю казку?
Чому так лунко б'ється серце?
Мій капелюх з пером пухнастим
припав пилюкою в гримерці...

Щось таке...

Куплю собі щось таке, щоб ти задивився тааак...
 Прозоре, легке, тонке, щоб подих у грудях вкляк!
 Я хочу, щоб ти не міг очей відірвати від
 ледь видимих ліній ніг та абрису тіла — під...
 Я хочу, щоб ти на мить зайшов у мою мару,
 забув про бентежний світ, дививсь на тканини гру...
 Царицею хочеш — всмак, служницею — залюбки,
 чи просто чекати знак від тебе хоч сто віків...
 Зорею у небі чи камінням твоїм важким,
 чи, мовчки разом йдучи, торкатися до руки...
 Мою найсвітлішу суть і мій найтемніший гріх
 я ціле життя несучу — покласти тобі до ніг.
 Прозорий лискучий шовк, під ним оксамит і шал,
 під ними — моя любов,
 любов — то і є душа...

Магнолія

Тропічним збуджена дощем,
 в раю магнолій і азалій,
 на жовтій шкірі (де ж іще?)
 я Вас кохаю, Ви — навзаєм,
 і я малюю Вас (о, так!),
 та ще й без одягу: Ви ж красень,
 співаю ніжних Вам романсів
 з морськими хвилями у такт,
 і ми танцюємо танго,
 а може, танго нерозлучне,
 і Ви звете мене «Марго» —
 це так піднесено і звучно.
 О, як ми рухаємось в лад,
 о, як зливаємось тілами,
 і не злічити всіх принад,
 що виникають поміж нами,
 ми під мотиви сарабанд,
 мов хміль, сплітаємось тісно
 в раю азалій і троянд
 чи то магнолій — як там в пісні?
 Ви молодий, я молода,
 і шкіра ще до шкіри лине,
 і жовтий місяць загляда
 обличчям вічності в обійми —
 нехай не дивиться, нехай
 не задрить пристрасним розмовам...
 Чи Сінгапур, чи то Шанхай...
 Все є, було і буде знову,
 все є, було і буде — ми,
 ми більш, ніж час і вік похмурий:
 «О, Ваша шкіра — оксамит!» —
 «О, Ви — магнолія у бурю...»
 А за вікном — холодна мла
 і міжсезонний дощик ріже...
 Але магнолія була!
 І Ви, оголений та ніжний...

Київському поетові

Місто, де вікна і зорі в танці,
місто, шарами століть укрите,
місто, що хочеться в лихоманці,
нібито жінку, тобі любити,
місто, що має свою імпрезу,
місто — гірлянда доріг в повітрі,
і поверхівок кристали-леза,
і куполів золотаві митри...
Місто, де кожна шпарина — пам'ять,
де перехрестя життя і смерті,
де виникають і в несвіт тануть
душі яскраві і душі стерті,
місто, де стільки енергій плине,
що аж заточуєшся раптово...
Ні, не загине воно, не згине,
а, як загине, почнеться знову.
Переживуть, як давно до того,
зміни епохи, епохи кпини
стіни і стелі твого старого
міста, що любить тебе — єдине,
міста, яке так кохає — палко,
несамовито, розкуто, вільно,
котре ростило тебе ізмалку
в сонячно-чистих дніпровських хвилях,
в плетиві вулиць, в дворів шпаринах,
у прохідних і провулках вірних,
і, наче човен, кохало плином
душу твою у своїх обіймах.
Мов Мінотавр в лабіринті міста,
ти напинаєш судини-ріки...
Тільки тобі відчувать, як тісно
з ним переплетені ви навіки.

Місто твоє — мов найкраща жінка,
нащо тобі оті штучні інші?
Всі неповторні його відтінки
можна любити безмежно-ніжно
і обійматися з ним навзаєм,
перетинаючи часу рамки,
старим маршрутом в старім трамваї
в тілі коханім, в таємних ранках...

На ринку

Ніякий січень — ні плюс, ні мінус,
ринковий ранок, ранковий настрій:
зима на варті, зимова зміна,
весни швидкої чекать не варто,
похмурі люди течуть похмуро
у сірих струмах похмурих вулиць,
побляклі стіни, подерті мури,
немов про фарби давно забули.
І мимовільно шукає погляд
яскраві блузки, прозорі плаття,
нову білизну, щоб зняв хтось поряд
усе із тебе з палким завзяттям...
Жінки блукають — обличчя сірі,
і одяг сірий, і стан зимовий,
та десь в зіницях дримає віра
у те, що літо настане знову...
Жінки блукають ранковим ринком,
тканини пестять, до себе тулять
яскраві плаття, легкі хустинки.
Колись поверне зима в минуле,
і буде тепло, і буде той, хто
побачить тіло крізь крій тканини,
і схоче зняти прекрасний одяг,
відчуті шкіри ласкаві плини,
і той, хто скаже: «О, ти — царівна,
без тебе в світі мені несила,
ти — королева, одна-єдина» —
і зніме одяг, відчує тіло...
Тому в крамницях жінок багато,
і молодь юна, і літні — різні
жінки шукають прозорі плаття,
прозорі блузки, нову білизну...
Та що той січень! І лютий міне!
На те і жінка, щоб вірить в краще,
шукати вільну легку білизну,
і вільний одяг, і вільну вдачу.

Квітка Ірису

О, квітка ірису! Їй би бути
на тлі пустелі, на фоні Нілу!
Вона, мов жінка, легка й розкута,
богиня-жінка, що має крила,
стрімка й раптова, мов блискавиця,
що махом кроїть на клапті хмари,
тонка і гостра, неначе криця —
блискуче тіло, убивчі чари.
Вона, мов пташка за мить до лету,
кохання жриця за мить до злуки,
на синім шовку горять браслети,
повітрям линуть у танці руки...
О, нетутешня принцеса-квітка,
як опинилась між стін і стелі?
Тобі потрібна планета світла,
води і дива, життя і хмелю...
О ти, царівно, о ти, царице,
граційно-ніжна рослина раю,
що темно-синім суцвіттям сниться,
про що ти мрієш? Ніхто не знає...
Про що я мрію, коли у вікна
дивлюсь відсутньо в холодну зливу?
Те знає ірис, небесна квітка,
бо теж у мріях чекає дива...

«*Serpens cattus* (зміїна кішка), найбільш рідкісний вид котячих на Землі» (з мережі)

Пишуть, десь існує кішка (може, і нема?),
мов зміїна в неї шкірка, дім її — пітьма,
кажуть, нещодавно зовсім (вигадка лише?)
фото зняти довелося (Справді? Та невже?).
Може, то жартує з нами штучний інтелект?
Всі йому підвладні теми: річ, пейзаж, портрет...
Може, інтернет-мережа, а можливо, ні...
А якщо існує дещо в темній глибині,
і століттями не бачать спритну і швидку
кішку, що зміїну вдачу має, ще й яку!?
І ночима жовті очі світяться — аж страх,
можуть легко вас зурочить у густих лісах,
може, десь (міраж, чи правда, чи напів / напів)
є-таки звірина давня — ні жива, ні міф?
Серцю милі мрії дивні, вигадки, казки,
і байки, і сни манірні, а не навпаки...
Кішка є? Її немає? Фейк, хіба не так?
Тільки серце завмирає, стукає не в такт,
щось ворухиться у серці — кішка чи змія?
І чомусь мені здається,
це створіння — я.

Забуття

Хвилину забуття — і море уві сні,
і те, що вже ніде — спокійний мирний простір,
хвилину забуття — здається, це так просто:
заснув — і знову там, у синій даліні,
де тиша — ні сирен, ні болю, ні війни,
де пахне кипарис, де сонця поцілунки,
нехай хоч уві сні закриються лаштунки,
забудься хоч на мить, забудься і засни,
хай вітер принесе тобі далекі сни,
хай дощик за вікном навіє сни про море,
хай на коротку мить не буде більше горя,
хай на коротку мить не буде більш війни,
хай сни лікують біль, скорботу та печаль —
ще встигнемо її напиться по вінця,
а зараз ніч... засни, нехай тобі насниться
живий морський сувій і паморочна даль,
і скажеш ти мені: «Усе, що я хотів,
здійснилось уві сні і справдиться невдовзі».
І зранку ув очах стоятимуть не сльози,
а сяйво синіх хвиль і сонячний прилив...

Ми з тобою там одні,
 у легкій височині,
 десь на лунниці, далекій
 від землі і від війни,
 там, де хвильки золоті,
 там, де тільки я і ти,
 ми з тобою там постійно,
 у гостинній висоті...
 Тут шалена купа справ:
 не зробити — Боже збав,
 тут сирена вовком виє,
 серце наче чорний став,
 тут давно немає нас,
 тут застиг лютневий час,
 тут ніяк весна наразі
 не стається раз у раз,
 тут моя незграбна тінь,
 тут без мене ти один,
 але там, далеко, в небі,
 там, де лунниці бурштин,
 ми з тобою назавжди
 поруч — тільки я і ти,
 і ніде нікого близько —
 тільки зоряні світи.
 Я, здається, там живу,
 у думках і наяву,
 я все менше тут присутня —
 там у мене рандеву,
 мов у казці, мов у сні...
 Чом я там, скажи мені,
 щохвилини і щомиті?
 Може, це любов? Чи ні?

*«Саду богів» у полтавських
 Павленках присвячую*

Сто років — недавно, сто років — ось тільки —
 там пристрасна панна ставала навшпиньки,
 вона танцювала, яскрава і гола,
 немов відбивала все світло навколо...
 Художник сміявся, і падали фарби,
 червоно-прекрасні, мов листя опале,
 і падали фарби, і барви лягали,
 а пристрасна панна кипіла й палала...
 Життя було спіле, мов грона налиті:
 оголені милі, розкидані квіти,
 і сонце лилося, мов фарба, на шкіру...
 Там пахне і досі тим страченим виром...
 Ось тут, недалечко, за спальним районом,
 було те гніздечко, а нині — пристойно:
 ні голих, ні світла, ні свята, ні пісні,
 все стерлось і зникло в столітті зловіснім:
 диктатори, війни, раби і повсталі —
 за мить, за хвилину нічого не стало...
 І вітер гойдає дерева кошлаті:
 ні панни немає, ні пана, ні хати...
 Ось тут, недалечко, не більше години...
 Чом так недоречно красиве і дивне?
 Чом боляче-млосне і короткочасне,
 мов західне сонце, кохання і щастя?
 І знову навала, мов греки на Трою,
 вбиває зухвало людей і Героїв...
 Навіщо ж ці вірші? Любити — чи варто?
 Я буду. Хай інші
 вирішують завтра...

Навіжена синиця

Навіжена синиця у морозну весну,
мов дзвіночок, іскриться, калатає луну,
вітер щоки рум'янить, шкіру холод пече,
а синиця зухвала заливається ще,
і чим вітер сильніше дме усюди і скрізь,
тим вона голосніше свій висвистує твіст.
Заспокоїти лютий, розбудити весну —
їй так хочеться бути після сонного сну,
ще сніжинки у вирі, ще калюжі у склі,
та синичка в ефірі не боїться імлі...
Об'єктивним прикметам навіжених птахів,
навіжених поетів не приборкати спів —
ще на вістрі холоднім їх пташині серця,
та мотиви мелодій вже течуть без кінця...
Намагаюсь не збитись і підспівую теж:
навіжена синиця —
це про мене, авжеж.

Довоєнні світлини

Наші фото з довоєнних днів
зберігають сонце у зінцях,
зберігають те, що нині сниться:
наші душі з інших берегів,
там, де ми ще справжні і живі,
там, де щастя щире і первинне,
там, де ми всміхаємось дитинно,
там, де мить триває, ніби вік,
там, де все, здається, назавжди
і ніколи іншого не буде,
де ясні обличчя, інші люди, —
мить на фото, зупинись, зажди!
Марно... ми лишилися лиш на них,
на світлинах світлих довоєнних,
декого немає... і, напевно,
нас усіх уже немає — тих,
тих, яких убила ця війна,
на тривоги стерла і на втрати,
тільки тіні, душі-фотокартки,
залишилися спогадами нам...

Пісенька рибок

Лякають — ми пливемо, годують — ми їмо,
 все інше не проблема, розсмокчеться само.
 Мальовані корали нам краще хижих риб —
 ніколи ми б не мали спокою через них.
 Славимо лампу білу — то сонечко для нас,
 славимо штучні хвилі, із пластику каркас.
 У нас із гуми листя, камінчики зі скла —
 життя таке барвисте, що кращого нема!
 Від тіни ми шугаємсь, б'ємося від сачка,
 і висохла безкрайня в душі у нас ріка.
 Минуле проминуло, майбутнє не про нас:
 у нас та сама стайня, у нас той самий час.
 Разводять нас на гроші, точніше, за гроші
 купляють нас охоче, рахують бариші.
 Слабких їмо ми легко сородичів своїх:
 колись, буває, мертвих, а інколи живих.
 Ні галасу, ні крику: ми риби — і не більш,
 нам гасло зроду-віку — паруйся, бійся, їж,
 за скло не задивляйся, замрієшся — з'їдять,
 ковтнув — і заховайся — протягнеш років п'ять.
 Ми гарні, кольорові, щасливі не дарма:
 акваріум зразковий,
 і кращого нема!

Василю Стусу присвячую

Він міг би жити, міг би досі жити,
 перехитрити, зникнути з хреста.
 Були би рідні, спокій, слава, квіти,
 аплодисменти, премії, літа...
 Багато хто зігнувся, зрікся віри,
 але не він. Не скурвився. Не зміг.
 І прийняв смерть — за відданість, за щирість,
 за те, що був людиною до всіх,
 за слів гірких віршоване причастя,
 за вільність, за вогонь на сірім тлі,
 і за любов до ближнього невчасну,
 і за любов до рідної землі.
 Світ на замку. У замкнених клітинах
 хрести на душах, простір німоти
 і полювання на стрімких і сильних —
 зі світу зжити, з розуму звести...
 Розп'яття стін, де не розвести руки,
 гвіздками очі в вікнах і дверях —
 тримали так, мов звіра, мов тварюку,
 того, хто був душею, наче птах.
 І птах злетів... залишив стіни тіла
 і стіни камер. Випурхнув крізь час
 і перемиг у смерті. Незрадливо
 шляхом Христа піти не побоявсь.
 Хіба такі лишилися відважні?
 Самі гібриди... так... ні те ні се.
 Цей світ надміру викоринив справжніх,
 пристосуванці важать над усе.
 Такі, як він, — музейні рарітети,
 вогні в тумані, інші поміж всіх...
 Я крізь часи закохана в поета.
 Він був таким...
 Тепер нема таких...

Казкове кохання

Пітер Пен закоханий в Алісу,
а вона — в очей його блакить,
їм казки — одне-єдине місце,
де можливо стрінутись на мить.
Чорний Лицар Гаку не товариш,
і не любить Білий Кролик фей,
різні в них казки, та що тут скажеш,
що візьмеш з закоханих дітей...
Пітер Пен — живий, прудкий та жвавий,
щирий він, не добирає слів —
він давно Алісу зацікавив,
все життя вона чекає див,
і хоча Червона Королева
аж ніяк не подружка Дінь-Дінь,
та чомусь Аліса любить Пена,
попри те, що в іншій казці він.
Пітер завжди мріяв про глибини,
і про небо мріяла вона:
ось вони летять на темно-синім,
ось для двох таємна глибина...
А коли він дивиться їй в очі,
а вона — на нього, всі казки
раптом утікають проти ночі,
а любов приходить, навпаки.
І хоча майбутнє в них — то вітер,
хтозна-де, коли й куди несе,
та проте Алісу любить Пітер,
а його — Аліса, от і все.

Незнайомка

Куплю капелюх — адже зараз у моді,
ще й чорний — пасує мені декаданс,
та щезну з сучасності — дійсно, вже годі,
і буду шукати в минулому Вас...
Ряди ресторанів — напевно, одвіку
і місяць-чарчина, і зграя п'яниць,
зайду у кав'ярню та сяду до вікон:
побути самою — миттєвий каприз.
Є з ким розділити і ліжко, і стіни,
та тоскно в цей вечір і тілу, й душі...
Хай думка заб'ється, хай мрія полине —
замовлю токайське, не буду спішити...
Навпроти хлопчина. То дивиться мимо,
то очі додолу, то погляд спійма...
Він також самотній. «Скажіть, пілігриме,
чи ми не знайомі? Я теж тут сама.
Чи Вам не здається, що ми не на часі
у натовпі шумнім, у зграї гучній?
Тут місця немає роману й романсу,
тут пісне і прісне, а ми з Вами — ні.
Ми надто окремі для штучного щастя,
для певного кола однакових діб —
сідайте до мене, та вип'ємо разом...
Які у Вас очі — пірнути б туди...»
А очі глибокі, немов ополонки...
«Підходьте — і час потече, мов нектар!
Та скільки вже можна? Усе незнайомка...
Як звати Вас, пане?» —
«...Мене? Олександр...»

Іграшки

Я знаю: я — лялька з шпариною в серці,
я граю і граюсь, кохаю і ні...
Тобі до вподоби дивитись в люстерце?
Візьми — і побачиш себе в глибині.
Ти іграшки любиш? Тримай, не соромся:
я грати і гратись люблю, мов дитя,
до краю, до згуби. Тримай мене, сонце,
життя, власне, ігри, а ігри — життя.
Ти любиш ці очі блискучі і чорні,
і плаття червоне, і бант золотий?
Я — лялька, ти — лялька, і більше нічого —
така в нас природа, о хлопчику мій.
Ти — теж моя іграшка. Будемо гратись,
допоки навпіл не зламаєм серця...
Ми любимо гру, що вже тут опиратись,
своє до такого ж і вже до кінця.
І що все життя, як не іграшки, любий?
Всі надто серйозні — до біса цей світ!
Награтись до сміху, до сліз і до згуби —
тримай мене міцно, допоки живий,
і грайся. Награйся, бо потім не буде,
а я — із тобою. Не бійся, о ні,
бо я обережно. Я ж знаю, як бути
маленькою лялькою, віриш мені?
І ти обережно зі мною, люстерко,
бо будеш без ляльки, як раптом помру,
в обох нас серця вже до ниточки стерті:
ми ж іграшки, любий. Пограймо у гру!

Різдвяний янгол

На сірому тлі, на стандартному фоні
занедбаних вулиць, людей і машин
гра юнка мелодію на саксофоні,
а може, і прямо на власній душі.
Просту і банальну, з дитинства, з мультфільму,
що тато та мама любили колись,
і має ця музика владу всесильну,
мов диво десь поруч, — почуй, подивись:
крізь тінь листопада просвічує біле
майбутнього снігу і світлих ночей,
неначе надія зникає на хвилю
і знов виринає у світі людей,
різдвяні дзвіночки, прикраси прекрасні,
зірки новорічні та кульки скляні
уже на вітринах, мов натяк на щастя,
мов натяк на свято у звичному дні,
мов натяк на те, що в буденності мідній
є золото й срібло мелодій і душ —
воно непомітне, але необхідне,
уважно дивися і слухай чимдуж —
аж раптом почуєш ці ніжні наспіви,
цю дівчинку милу на розі часів,
про те, що існує кохання і диво,
і зірка різдвяна, і янгольський спів,
що щастя існує, що щастя чекає
і ще посміхнеться мені і тобі...
...І раптом здалось: то не дівчина грає,
а янгол небесний на срібній трубі.

Листочок-човник

Попливемо у осінь на човнику-листі
без документів стосу, без жодних папірців,
повз натовпи строкаті нестиме течія —
ти будеш веслувати, а цілувати — я.
Ні будні безпорадні, ні смури дощові
втекти нам не завадять в осінньому човні.
Крихкий він і ажурний, мов пір'ячко, легкий —
попливемо безжурно у бескиди дзвінкі.
Над нами тільки небо, під нами плюскіт хвиль,
нічого більш не треба — ні тиску, ні зусиль,
без жалю, без втоми, без думки — як, куди? —
рухливі й невагомі, мов листя на воді,
осінньою рікою дістанемося ми
на човнику тонкому до самої зими,
аж ген до небокраю — пелюстка золота...
І кращого немає
за човник із листа.

Побачення

Зустрінемося там, де зазвичай:
під вежею з годинником і дзвоном,
я щось вдягну прозоре та червоне
і, звісно, запізнюся — ти чекай,
чекай мене, як то було давно —
з'явлюся я раптово, і зненацька
для нас почнеться знов та сама казка
і знов те саме ввімкнеться кіно...
Як сотні раз, як сотні тисяч раз
мене ти поцілуєш і пригорнеш,
і нам заграють флейти та валторни
в міському саду легкий і ніжний вальс.
У капелюсі, з оберемком руж...
Ти зовсім не змінився, ні на крихту!
Ми будемо годинами ходити
удвох та цілуватися чимдуж,
ми будемо у парі — ти і я,
як сотні літ потому і до того,
і знов у хвилях натовпу людського
щасливих нас нестиме течія...
І скільки б часу повз не пропливло,
і скільки б раз не випало померти,
ми, знов живі, закохані, відверті,
зустрінемося між «буде» і «було»...
Застигне час, мов сонячний бурштин,
і знов, і знов так паморочно-дивно:
знайомий вальс, і вежа, і годинник,
і ми з тобою, знову я — і ти...

Як хочеться у спеку — грім,
живу вологу завіконну,
аби у зливу вийти з дому,
відчути дощ єством усім,
як сонця хочеться у шторм,
бодай один ласкавий промінь,
щоб зупинити невгамовну
розмову крапель за вікном,
як зірку хочеться удень
і ніч на двох безмежно-темну,
щоб тільки шепіт незбагнений
нагадував, хто ми та де,
а уночі — веселку дня,
зимою — літо, літо — взимку...
О як же хочеться нестримно
того, чого чомусь нема!
І все життя між «так» і «ні»
ми розіп'яті щохвилино,
та все на літо чи на зиму
в своїм чекаємо вікні...
Атож і я, коли сама,
тебе страшенно хочу поряд,
твій рух, твій голос, подих, погляд —
усе, усе, чого нема...

Ліхтарик

Є в мене ліхтарик,
ліхтарик для свічки:
будиночок з вікнами в нім...
Я мрію, я марю:
він темною ніччю
світитиме в домі моїм.
Не зараз... Не зараз,
як виють сирени,
щомиті — сумна новина...
Я мрію, я марю,
дай Бог, даремно:
колись закінчиться війна,
колись буде тиша,
і ніч без тривоги,
і я запалю цей ліхтар,
і зйдуться наші
далекі дороги,
і буде кохання, мов дар,
у вікнах відкритих
пощезнуть примари,
і зникнуть тривога і страх,
і буде горіти,
і світло ліхтарик
засвітить в коханих очах...
І ніч запалає,
якщо тільки схочеш
моєї любові і чар...
Так буде? Не знаю,
та кожної ночі
у мріях вмикаю ліхтар...

Юдит

Маленька спитала стареньку,
яка копирсалась тихенько
в старечім своїм вишиванні:
«Ти ще пам'ятаєш про давнє,
як вбила того Олоферна?» —
«Давно то було. Достеменно
я не пам'ятаю деталі...» —
«Будь ласка, бабуся, ну далі...» —
«Та як... мов скажену тварину,
немов таргана, що по стіні
огидно повзе, коли темно...» —
«А як же змогла ти? Напевно,
була ти міцна, наче воїн?» —
«Та ні, я була молодою
і гарною: яблука-груди,
і шкіра гладенька усюди,
і очі-черешні, і губи...
Він випив краси, ніби згуби,
і, п'яний, заслаб, мов хлопчисько,
а я підбралася близько
і ніж спромоглася дістати,
і кара дісталася кату —
у вірі була моя сила!» —
«А потім?» — «Убила й убила,
навіщо тобі ті дрібниці?
Ти вільна тепер, наче птиця,
і вільні усі наші люди». —
«А ти?» — «Я вже вільна не буду,
бо крові отруту пізнала,
та більше ніколи не мала
бажання, кохання, любові,
бо надто із запахом крові
у пам'яті все запеклося...

Не можу, не смію, не в змозі
згадати подробиці вбивства,
бо смерть і життя несумісні,
а я віддала себе смерті
в кривавій отій колов'єрті,
хоча... так любила — любити...
Де взявсь завойовник неситий?» —
«То заміж потому — ніколи?» —
«Убита душа захолола,
і більше кохати несила...
Убивши, себе я убила,
убила своє сокровенне...
...Хоч ви, не забруднені кривно,
хоч ви, порятовані мною,
кохайтеся — поза виною...» —
старенька скінчила промову,
та голка забігала знову,
лиш очі з-під снігу волосся
горіли ненавистю... досі.

Новорічне

Новорічні полицки такі, як завжди:
янголятка, і кульки, і сніжні ялинки,
у крамничках, кіосках, у місті, на ринку
заповнюються сріблом та блиском ряди...
Все таке нереальне, казкове таке,
мов до купи зібралися спогади мирні
про минуле життя невагомо-легке,
що було до війни, та скінчилося нині.
Коло них завмирають і довго стоять,
наче прагнуть поволі знайти і згадати
те життя, що струмилося, мов течія,
те життя, що було до війни і до страти...
Хтось з пустими очима іде повз полиць,
хтось вагається довго та сумно зітхає,
хтось таки обирає зі срібних дрібниць
сподівання крихке на відродження раю...
...Я візьму янголятку маленьке й собі,
буду пестити крила тонкі та сріблясті,
може, то тільки пластик, тканина й папір,
може, щось неземне і казково-прекрасне...
Новорічні полицки такі, як завжди:
янголятка, і кульки, і сніжні ялинки,
у крамничках, кіосках, у місті, на ринку
заповнюються сріблом та блиском ряди...

У помаранчевім вікні,
за помаранчевим батистом
тече життя чиєсь барвисте,
співає чайник на вогні.
Там є кохання і тепло,
бо там кохаються і люблять,
там разом весело і сумно,
там помаранчево за склом,
там помаранчево. Хоч би
ніколи зло своїм дурманом
той помаранч не зачіпало,
не загортало в сон журби...
Хоч би. А я собі піду —
вже пізно вірити омані,
вікно залишиться в тумані,
і я в тумані пропаду,
і десь без мене закипить
і засвистить гарячий чайник,
і лампи золото овальне
коханців вихопить на мить:
божественна натхненність рис
і тіл плетіння неповторні...
На чорнім тлі, на тлі мінорнім
нехай завжди вікно горить.
А я дивитимусь у ніч,
благословлятиму це світло,
і гірко-солодко, і звикло
рядки збиратиму сумні
і буду мріяти: то ми
у помаранчевих фіранках
заснуть не можемо до ранку,
і тепло нам серед зими...

Звичайна жінка

Звичайна жінка, звичайні справи:
готує зранку духмяну каву
(горіх мускатний і дрібка перцю,
аби в життя ще додати серця),
звичайна жінка готує борщик,
за склом шепоче сіренький дощик
(аби життя ще зварить так само,
та щоб ідилія, а не драма),
фарбує двері звичайна жінка:
новенькі будуть, немов картинка
(аби життя ще — блискучим лаком,
щоб все доречно, щоб все доладно),
вона все миє, прасує, чистить —
аби життя так відмити чисто,
аби життя все — рябе, строкате,
так чисто вимити, вщент попрати...
Вона вдягає тонку білизну,
панчохи чорні, парфуми бризка.
Якби ж то можна усе спочатку,
жила би тільки з любові. Крапка.
Якби змінити життя, мов плаття,
якби ж то знати... якби то знати...

Олівчик чорний підводить очі
(в житті завжди все не так, як хочеш),
але ж — як добре і як магічно,
якщо хтось знає: ти феєрична,
як хтось чекає тебе — і прагне
душі та тіла твого, мов манни,
якщо ти знаєш, для кого очі,
для кого губи (і все, що хоче),
як є, для кого вдягти білизну,
тонких парфумів гачок натиснуть,
як ти для когось, мов милість Божа,
чого ще в світі бажати можна?
І ось, неначе Венера з пінки,
в світ феєрична виходить жінка,
вона коханням своїм щаслива —
звичайна жінка. Звичайне диво.

Париж

Життя екватор перейшло,
і на порозі тиша,
і ніби майже все було,
та не було Парижу.
«Гюго, Марго, Дюма, Піаф» —
таємні намовляння
із «ег» французьким проспівав —
і вже відчув кохання.
Він, певно, зовсім не такий,
як у книжках і піснях:
летять століття і роки,
все змінюється, звісно,
але триває вічне щось,
всеволодне і звабливе,
у кам'яних пелюстках площ,
в химерах хворобливих...
Казки замріяних сердець,
кохання чисті ноти
існують всюди і ніде,
їм не важливо, хто ти...
Вони насіються й ростуть
навічно і наріжно,
їм все одно, чи там чи тут,
в Полтаві чи в Парижі.
Та сама Іупа в небесах
підморгує крізь віти,
закоханим співає птах,
поети наче діти...
Якщо ти любиш шансоньє
і п'єш пісні і вірші,
не сумнівайся, так і є:
ти дійсно у Парижі.

Якщо весь світ, неначе вірш,
що хтось для тебе пише,
і тільки так, не менш, не більш, —
ти мешкаєш в Парижі.
Як сходить сонце у тобі,
закохане і ніжне,
відкинь всі сумніви — люби,
допоки ти в Парижі...

Лист до моря

Хтось, та не я, до тебе йде,
фотографує білих чайок,
підходить просто до води
і мовчки хвилі споглядає,
хтось може навіть цілий рік
у снігопади й хуртовини
твій шепіт слухати і крик,
і задивляться в хвилі сині,
і довго берегом пустим
збирати камені та мушлі,
коло несплячої води
свою вигоюючи душу,
хтось може вийти з дому та
відразу вгледіти за рогом,
як сонце в море пророста
і розквітає небозводом,
для когось ти — щоденний вид,
буденний вид у звичній рамі,
і хвилі сяючо-живі —
лиш фон трагедії чи драми,
хтось коло тебе їсть і п'є,
кохається, життя буде,
для когось ти — завжди своє,
хтось згадує про тебе всує...
Та слава Богу, що не я,
як поряд щось — то вже не диво...
О море, ти — любов моя,
одвічна мрія неможлива...

Не обертайся!

Навіть мертвою, навіть німою,
навіть з іншого темного краю
Еврідіка іде за тобою,
тільки не обертайся, благаю...
Тільки не обертайся, Орфею,
бо подивишся — щастя зурочиш,
не гадай, чи зустрінешся з нею,
не гадай, чи подивишся в очі...
Грай та йди до примарного світла:
сутінь — сумніви, світло — кохання,
не турбуйся, нікуди не зникла,
йде позаду тебе твоя панна,
шлях до світла — дорога людини,
озиратись на темряву марно,
йди та грай — за тобою незмінно
йде кохана, що сонечка прагне,
жінка-тінь, що лишилась без тіла,
але все ще чекає на диво...
Ти зустрінеш попереду світло
і дружину свою незрадливу,
тільки не обертайся до неї —
йде вона, зачарована грою,
тільки не обертайся, Орфею —
Еврідіка іде за тобою...
Попри долі сумні однострої,
окрім тебе, нікого немає —
Еврідіка іде за тобою,
тільки не обертайся, благаю...

Хлопчик, дівчинка...

У розрізнених вимірах, в різних часах
хлопчик сяйво збирає в строкатих віршах,
а дівча ловить сонце у теплій воді
і любов розсіває в холодні світи.
Він словами зшиває розірваний світ
і шукає любові між стосами літ,
вона кидає крихти любові в слова,
ними вірші мережить і ними жива.
Він тримає світи на гачечках-словах,
вона ловить у вирві останні дива,
і між ними тремтить опромінена мить,
і весь світ, наче рибка, у ній плюскотить...
Телефони фонять, і зриваються сни,
і окремо тривають окремі вони,
нетутешні вони, хто живе у словах —
вимираючий вид, перекреслений шлях...
У рядках воскресають, вмирають, живуть,
в них окремо і разом вишуковують суть,
так, окремо і разом, бо в світі вони
вже, напевно, одні помічають вогні...
Різне в них завіконня і різні часи,
різні сльози у мріях, чужі голоси,
ієрогліфи вулиць і ліжок п'ятьма,
та з одного проміння і він, і вона.
Їх любов неприкаяна в ритмах судин
витікає у рими між швами годин,
витікає у сутінь і світло дає —
те можливо єдине, що в бескидах є,
те можливо єдине, що варте життя,
промінь сонця між ними, струна золота,
між двома, котрі попри зневірені дні
віднаходять вогні,
розсипають вогні.

Сповідь Пенелопи

Впав першим Антиной богоподібний —
в красі йому не бачила я рівних,
а потім Евримах гостроязичий
загинув — ані стогону, ні крику,
і мудрий Амфіном немов спочити
схилився, і відлетіла в світ Аїда
його душа. А потім Агелай,
Амфимедон, Ктесипп, Мелантій... В рай
потрапили вони за мене? В пекло?
Та раптом все в очах мені померкло,
і світ пропав... помер у кожному з тих,
хто був зі мною двадцять років цих,
у кожному, з ким... Души свій стогін, жінко,
не видавай себе, тримайся стійко!
Хто ж знав, що цей пройдисвіт ще живий,
цей Одиссей. Усіх його повій,
немов ниток у килимі! А ти
рви на собі білизну в самоті,
будь білою і чистою. О боги!
Бодай би не знайшов назад дороги,
бодай би ти під Троєю помер!
Бо що тепер і як мені тепер?
Зі спогадами спати чи з тобою?
Бодай тебе... бодай би ти, герою,
загинув всоте з кожним з них! А я
вже, хитромудрий, більше не твоя —
я, бачиш, кров з підлоги не відмила...
Підходить, обіймає: «Люба, мила!
Змарніла, схудла, зблідла, очі дикі...
Та заспокойся — разом ми навіки!
Ти сумувала? Погляд повен муки...»
О так, мій царю, тільки... змию руки...
І очі долу — хоч би не помітив,
а що в очах — про те не скажуть міфи...

До казкаря

Мій казкарю, придумай казку
під гаряче гудіння ватри,
щось таке безвідносно-чисте
з інших вимірів, з інших снів,
там, де зло переможе ласка,
де за правду боротись варто,
десь подалі від цього міста
і подалі від цих часів.
Там дракони, боги і люди —
всі у злагоді, всі у згоді,
хоч і сваряться час від часу,
хоч постійно триває герць,
та нарешті все добре буде:
рівновага — закон природи,
я повірю тобі одразу,
птахову людських сердець.
Там любов підлітково-дика,
неузгоджена і відкрита,
там закохуються надмірно
і у вічність ідуть разом,
наче міф з кам'яного віку,
де ще люди були, мов діти,
де обрали ми стежку хибну
поміж волею і хрестом.
Анімешно-чарівно-дивна,
нас охопить з тобою казка,
наче хмара, вона сховає
від сучасності в свій сувій...
Ми, закохані і наївні,
зачаровані і прекрасні,
розірвемо закони зграї,
розгойдаємо рух стихій...

Ти — казкар. Як тобі не вірить,
як не вірити в те, що хочеш?
Вітер... мабуть, дракон із виру?
Забере нас, хіба не так,
з цього світу у небо мирне,
в світ щасливий, у світ хороший...
Що ж ти плачеш, казкарю сивий,
що ж ти плачеш? Який дивак...

Останній пісні Бітлз

«Now And Then...»

Ні, це вже не пісня — це більше,
це спогад про виміри інші,
це спогад про диво, про щастя,
про світ, де свобода на часі,
про юність легку і свавільну,
де любиться вірно та сильно,
про час, що тече і минає,
про тих, кого більше немає,
про скороминуче та вічне,
про те, що спливає сторіччя
і тоне «Титанік» епохи,
де ми сподівались на Бога,
а вірили в «Beatles»... Хто знає,
що далі на всіх нас чекає
у світі, де людяність гине...
Як не вистачає вас нині,
як не вистачає вас, хлопці,
і нині, і присно, і досі,
і доти, допоки живі ми...
А поки лунають і линуть
щемливі до болю акорди,
мов нашого Всесвіту кода,
і губи тремтять ненавмисно:
«I miss you, I miss you, I miss you...»

Годинникарка

У провінційному містечку
годинникар — родинна справа,
дідусь і тато безкінечно
заводили, ремонтували
на ратуші старий годинник,
щоб не спинився час у місті,
щоб він дзвонив щодня, незмінно,
і кришталево, й урочисто.
Аж ось залишився у спадок
годинник дівчинці-онучці.
У провінційнім місті складно
знайти собі любов жагучу,
але вона уперто гає
своє життя, щоб не спинився
її годинник: він тримає
лік часу у старому місті,
і люди знають: йде годинник —
і час іде, хоча й поволі,
для всіх... крім бідної дівчини,
якій ні волі, ані долі...

А місто старіє потроху,
поволі все занепадає:
припали порохом і мохом
старі будівлі заростають,
іржа годинні коліщатка
трощить постійно, безупинно,
тікають хлопці та дівчатка
в столичні нетрі з павутиння,
годинник провінційну тишу
своїм жалобним дзвоном крає
і б'є щодень, щоразу хрипше,
немов старий, що помирає...
...І ось сумна годинникарка
востаннє спадок свій заводить,
столичний потяг на світанку
рушає в напрямку свободи,
вона з очей стирає краплі,
вона рахує миті станцій,
її життя прямує далі...
Годинник став, а час почався...

Гліцинія

Знайди мені квіти гліцинії,
про море мені нагадай,
про той неозорий і синій мій,
далекий загублений рай,
де квіти, мов піна мереживна,
де піна, мов квіти, летить,
де скелі ведмежками-лежнями
п'ють синю бездонну блакить,
де стріли стримлять кипарисові,
де свічі акацій пливуть,
ми досі живі в тому світові,
ми досі там трохи, мабуть,
ми досі гуляємо галькою
і слухаєм хвиль переспів,
одвічні поети й романтики,
коханці природи і слів,
нас ритми вколихують хвилями,
нам сонце у горах встає,
закоханими і щасливими
ми трохи і досі там є —
легкими безкровними тінями...
Сучасність кровить і болить...
Знайди мені квіти гліцинії,
щоб там опинитись на мить...

Марення

Нікуди не поспішати,
повільно ввійти до хати
і ліжко на двох повільно
стелити м'яке і вільне,
повільно знімати одяг
і не поспішати — годі,
нікуди не поспішати,
неначе лише початок,
початок життя й любові,
повільно плести розмови
з цілунками, поки пристрасть
не викреше з рухів іскру,
не висвятить ніч у спалах,
а потім, аби не мало,
тілами сплітатись тісно,
аж поки вже сон не візьме
нас, виснажених, в обійми,
і ранок, такий повільний,
у спільні потягне ласки...
...Така от маленька казка,
така от маленька мрія,
але як безмежно гріє,
як світло її лоскоче
в самотні порожні ночі!

Червона хустка

У грудні тягне дістати хустку,
таку червону, таку невчасну,
щоби розлити на сірім брухті
червонокровне, червонокрасне,
щоби додати краплину крові
до сірих ліній ліногравюри,
щоб так свавільно, щоб так раптово
пішла шпарина у сірім мурі.
Так, саме зараз, у сутінь тьмяну,
у позачася, у міжсезоння,
у безпроміння, у мить туману
вдягти гаряче, вдягти червоне,
вино червоне ковтати густо,
червоний танець раптово звити,
щоб розігнали туманну пустку
на красній хустці червоні квіти.
І хай не світить довічно серце,
і хай тумани снують мережу,
та саме зараз я сну і мерзну,
тому я буду ламати вежу,
вдягати хустку і танцювати
червоний танець на кожнім кроці,
бо надто темно і сумно надто,
бо навіть хустка — у грудні сонце,
бо кожна нитка, бо кожна крапля —
то кров червона на бляклім грудні,
лелітка щастя, якого бракне
у дні грудневі, у дні марудні,
коли так важко душі зігрітись...
Тому так тягне мене у грудень
вплести у сутінь червоні квіти,
вдягти червоне, а там — як буде...

Ліхтарні іриси

Ллють ліхтарні іриси нектар
ніжних чар до світла і до світу,
ніч весни розбурхала примар
і до пар гукає всіх відкрито.
Стіни тиснуть. Утікають сни.
В'яне піді мною ліжко-квітка...
Іриси роздмухують вогні,
іриси запалюють лелітки...
Ну невже ти спиш? У ніч таку?
Як можливо спати в цьому світлі?
Чуєш, як рулади лле цвіркун
у ліхтарні ірисів розквітлих?
Є між них — мов хмари дощові,
і такі — неначе небо, ніжні,
є, мов хвилі, сині і живі,
і червоні — перестиглі вишні,
є пастельні — чисто крем-брюле,
та вершкові з вишуканим джемом, —
тихо сяють в сутінках алей
світлом ясным, світлом незбагненим...
Заблукати в них — хіба то гріх?
Гріх у ніч таку сидіти вдома!
Невблаганна квітка зве до втіх,
у суцвіттях — паморочна втома...
Лиш на мить освітлюють життя
ліхтарі із ірисів квітучих:
крапля в ніч тече без вороття,
в забуття зникає неминуче...
Тож допоки світ, і мить, і цвіт —
нумо в ніч! Чи всидіти можливо
в час, коли ліхтарнями в траві
світить в травні ірисове диво?

Танець тіней

Танцюють тіні старого міста,
сплітають в танці вбрання барвисті,
коли у хостели йдуть туристи
й ніде нікого немає близько,
лише ліхтарні у морі плачуть,
ніхто, крім них, тих тіней не бачить,
цілунки їхні такі гарячі,
а рухи спрагли та необачні,
дзигар їм грає гавот і польку,
і місяць з ними танцює в колі,
і в тому колі немає болю,
бо більш немає живих навколо...
І ніч танцює, й човни в затоці —
на тому боці, на цьому боці,
в тіней цілунки на кожному кроці,
як в тим далекім щасливім році...
Танцюють тіні під спів габою,
старий дзигар їх чарує грою,
злились в єдине у танці двоє.
Можливо, тіні — то ми з тобою?

Roads

Go, roads, go,
all the rivers glow,
all the rivers flow
to East,
go till you care,
go till your dare,
go till you stare
and breathe.
Nothing ever matter,
nothing can be better
always going streight to
skyline:
all the nature wild,
all the weather mild
gives the sweetest smile
divine.
Step by step to sunrise,
mile by mile to wonders,
let the rains and thunders
strike on...
Listen to the stories
from the land of glories
you were born and always
belong.

Sun will kiss your morning,
Moon will light your journey,
if the sky is stormy
above,
go, pilgrim, go,
till you can and so
let it keep your soul
alive...
Never ever bored,
nothing but the road,
life is all about
the way,
way to pure nature,
to yourself as stranger,
till your last adventure's
away...

Сковороді

Ув'язавсь зі мною — що зробиш з ним?
В пальтєчковій сірїм, з вузлом легким,
мав півповну пляшку і стос книжок,
дивну коло-стрижку і пружний крок.
Говорити вправний — та Боже ж мій!
І на слово гострий, і сміх дзвінкий,
та ніхто, крім мене, його не чув,
і ніхто не бачив крізь часу зсув...
А він пив вино, і сміявся, і був,
крокував, прозорий, крізь всю юрбу,
він мені повідав своє життя:
як любив стрибати в чужі жита,
як пісні писав, і кохав, і пив,
як тинявся вільно, де й як хотів,
як його стрічали, немов Христа,
бо від серця проповідь, не з листа,
як він спав у полі — і далі йшов,
ніс любов у люди, приймав любов...
«Де ж твоя родина і де твій дім?» —
я була питала, як йшла із ним.

«Жоден дім і жінка не варта снів,
вітру в полі, волі, безпечних днів,
і любові мавок, їх тіл гнучких,
їх очей зелених, пісень дзвінких.
Жоден борщ і хата, щоденний рай,
так мені не милі, як поле й гай,
як доріг мережа і плет стежин,
схід і захід сонця та річки плин.
І палаці пишні для мене гірш,
аніж вірш веселий й останній гріш,
світ мені за хату, у нім я — цар,
тільки воля важить, а інше — мар,
тільки воля важить... Я сам собі
у полях безкрайніх і між юрби,
тільки воля важить, тож я нічий,
мандрівник одвічний і дух живий...» —
«Хто ти є і звідки? Бува, не втік?»
Посміхнувся сонячно, чую — сміх.
«Десь тебе чекає багато справ?»
Каже: «Світ ловив мене — не спіймав...»

Варшавська катеринка

Заграй, варшавська катеринко,
про тих, хто зник,
хто тіні тут залишив димку
і серця крик,
про місто, що пішло з війною
у небуття,
про ті будиночки і строї,
про те життя,
про всіх, кого тепер немає
і хто проріс
у цю мелодію, що грає
усюди, скрізь:
в акордеоні привокзальнім,
у грі митця,
на ринку, і в концертних залах,
і у серцях,
співай, як з попелу і пилу
крізь простір-час
країна сходила щосили,
щодень, щораз,
як замки, вежі і костьоли
росли з нуля
там, де понівечена й гола
була земля,
про те, що душу не убити —
нікому, ні!

Вона воскресла в кожній миті
після війни,
вона співає тут усюди,
у ній живуть
усі живі і мертві люди,
їх вічна суть...
Мені ж, мелодіє варшавська,
молю, заграй
країну рідну і нещасну,
далекий край,
в яким розстріляні будинки
воскреснуть знов...
Заграй, варшавська катеринко,
мою любов...

Так буває...

Уяви: я Королева —
ти ж бо знаєш: так буває,
стелі й стіни аж до неба,
та сумую все сама я,
і ні золото, ні срібло,
ані одягу розмаї —
все без тебе не потрібно —
ти ж бо знаєш: так буває,
а між нами відстань-рана:
йде війна у ріднім краї
і століттями, і днями —
ти ж бо знаєш: так буває,
і міцні столітні брами,
і бетонні небокраї —
тільки тло людської драми —
ти ж бо знаєш: так буває,
і течуть криваві ріки,
і людські лютують зграї
і донині, і одвіку —
ти ж бо знаєш: так буває,
розлучаються кохані,
на землі немає раю,
тільки спогади духмяні —
ти ж бо знаєш: так буває,
та коханню Королеви
жодних відстаней немає:
ані золота, ні неба
їй не треба — так буває,
їй без тебе сонце чорне,
надарма життя минає,
всі мелодії мінорні —
ти ж бо знаєш: так буває...

Поки ти про мене мрієш,
то моя душа жива є,
ти одна моя надія —
ти ж бо знаєш: так буває,
так буває, ти ж бо знаєш,
і про те в легендах йдеться:
Королева — так буває —
віддає навіки серце.

Екскурсійне

Поза маршрутами екскурсій
незвично час тече крізь простір,
мов уповільнюється в русі,
мов зупиняється у млості,
і ти читаєш, ніби книгу,
сувій будинків, площ і вулиць,
усі його віки і віхи,
нашарування і намули,
камінне плетиво соборів
і замків гострі витинанки —
все кладовище неозоре
людських хотінь і забаганок,
літопис літ, кохань і воєн —
все закарбоване навіки,
і ти себе питаєш: хто я?
Невже також сторінка книги,
комаха у краплині часу,
у бурштині завмерла квітка?
В якому потязі між станцій,
куди я їду? Їду звідки?
Що після себе я залишу,
немов суху лаванду в книзі?
Поза екскурсіями — тиша,
почуй її — і зупинися...

Легенда

Ти — Срібне Перо, а я — Лілія Біла,
ми будемо разом, ми будемо цілим,
риб срібних ловити, качок полювати
і плавать без одягу в білім лататті,
на шкірі засмаглій горітимуть краплі
і вгору злітатимуть ібіси й чаплі,
і наші тіла, золоті і вологі,
від спеки сховає нічна прохолода,
ми будем кохатись до ранку з тобою,
і місяць плистиме, тонкий, мов каное,
і очі — у очі, і тіло — до тіла,
і очі, мов зорі, і руки, мов крила,
і в місячній сьйві, і в сонячній диві
ми будемо разом, мов діти, щасливі,
а білих людей, що вбивають подібних,
що зброю придумали підлу й негідну,
що палять, стріляють, винищують інших,
на острів не пустимо в спокій і тишу,
як прийдуть війною — знущатись над нами,
то краще померти, ніж бути рабами:
ми разом піднімемось в гори великі
та вниз головою — і вільні навіки,
і знатимуть тільки схвильовані хвилі
про Срібне Перо і про Лілію Білу...

Картина

На дощовім прозорім дні
ти намалюй мені картину:
яскраве сонце, море синє,
і ми з тобою — геть одні.
Пече вустами сіль густа,
болять в обох засмаглі плечі,
і ми купаємось, а вечір
поволі в горах пророста.
Порожня пляшка шардоне,
ніч розкриває чорні крила,
і далі тільки мова тіла,
і ми зливаємось в одне...
На дощовім прозорім дні
змалюй мені таку картину,
щоб я забула про рутину,
щоб я повірила у сни.
Нехай повірю в неї так,
що сонце запече на шкірі,
нехай у неї так повірю,
що світ зупиниться на такт,
і будній день розтане вщент,
і буде тільки синє море,
і двоє, на кохання хворі,
в один зіллються силует...

Народна пісня

Візьми мене, річко, солодка водичко,
допоки мій милий не бачить —
не буде зітхати, мене ревнувати —
загойдуй у хвилях ледачих.
Візьми мене, сонце, у тебе в долоньці
так тепло мені і так вільно,
коханий поїхав — то дай мені втіху:
цілуй мене ніжно і сильно.
Висока тополе, візьми мене в коло,
допоки мій милий далеко,
сховаюсь надійно у любоощах тіні
від літньої спраги і спеки.
Візьми мене, вітре, у подих повітря —
мій милий поїхав від мене —
у струмах пестливих торкайся звабливо,
закохуй у себе шалено.
Любитиму волю, і срібну тополю,
і сонце, і річку, і вітер,
а вернеться милий, кого я любила —
не буду йому говорити.

Фудзі

Вона далека, ніби зірка,
на ній сніги фарбує сонце,
її осяяна верхівка —
немов у Бога на долоньці,
вона на тисячах зображень
у всі часи, у всі навали,
і слів не вистачить для вражень,
і барв для неї надто мало,
вона одвічна і незмінна...
Коли мені буває тоскно,
я думаю, що у промінні
палає Фудзі східним сонцем,
палає зараз, як до мене,
і ще горітиме століття, —
і відпускає біль щоденний,
і знову наче хочу жити,
бо знаю: є на світі диво,
яке не зміниться ніколи,
хоч буде буря, грім та зливи,
хоч все розвалиться навколо,
хоч би там що робили люди,
хоч би там що — вона остання
замріяно стояти буде
у сонцесяйному світанні...
Чомусь для мене це важливо,
чомусь це так тримає, друзі,
хоч я, напевно, ні, можливо,
ніколи не побачу Фудзі.

Пісня про місячний готель

У місячній готелі на стінах і на стелі
куди не глянь — сузір'я та зірки,
у місячній готелі старі потерті меблі
і подорожні дивні всі такі...
Усі вони у парах в готелі для коханих —
любов тут знайде прихисток завжди,
і буде в нас кімната маленька попід дахом,
як ми колись потрапимо туди.
Там затишно-привітно, і ліжко оксамитне,
розібране, чекає тільки нас,
під нами вічне місто та ліхтарі барвисті,
і там навечно зупинився час.
Немов з картин Гогена, романтика щоденна:
любов і пляшка рому на столі,
і погляд очі в очі, і що ти тільки схочеш —
усе, що є на небі та землі.
Нехай життя не пестить, але колись-то, десь-то
завершиться життєва карусель —
я вірю, що чекає на нас кімната раю
і таємничий місячний готель.
Ключі в метрдотеля, в куточку наші двері,
за ними незбагненне майбуття:
як ти повернеш ключик, то стрілка в серце влучить,
і музика заграє золота...

Кассандра

Кассандра п'є чай з лимоном. Сьогодні вітер дзвенить у дротах, дахах, гуркотить у вікнах, шалений, весняний, синій бродяга-вітер... Кассандра п'є чай з лимоном. Що ще робити? Кричи — не кричи про Трою — палають Трої, ще й кажуть: не клич біду, не лякай бідою, ще й кажуть: не нагнітай, а шукай хороше — добро переможе, зрештою... Може, може... Кассандра п'є чай з лимоном. Нікому в світі не треба знамень і знаків. Одвічні діти, поки не розіб'ють лоба, не бачать стіну — і так без упину. Зрештою, до загину. Що краще: завжди і всюди чекати підступ чи крізь вітражі дивитись загибель міста? О, Боже, скажи, навіщо майбутнє бачу? Нехай би була я звичне собі ледащо, нехай би чекала тільки на краще в світі, ніж бачення ці даремні... куди їх діти? У вікнах гуркоче вітер і дим розносить, Кассандра давно не плаче і не голосить, лише на вікні малює свої малюнки, фарбує реальний світ, тріпотять лаштунки, малює натомість світ ідеальний, чистий, в якому квітуча Троя, щасливе місто, в якому добро й любов — не прості співзвуччя, в якому живуть шляхетні і світлі душі, чутливі тендітні дами, міцні герої... Та інколи вітер віє горілим з Трої, та інколи вітер рве, відчиняє тишу, і чує Кассандра те, що не чують інші. Та не порятуєш світ. Кожен сам собою. Кассандра п'є чай з лимоном, палає Троя, та трохи рядки римує, бо все ж Кассандра, така вже її природа, хоча б і марна...

Києву

Місто — тату клітинне, Місто — тату на рані, спогади-сни дитинні: Київ, Поділ, каштани... П'ять... літаком з Полтави ми летимо у Місто, я і бабуся... Давні спогади із дитинства... Річка — неначе море, катери в нім — мов рибки, пагорби неозорі, теплі старі будинки, очі будинків — стекла, в кожнім окрема доля, доля життя і смерті — і занавіска долу. Кожне подвір'я — драма, кожна квартира — книга, з вулиці — тільки рами, з пилом, неначе снігом, з пилом життя людського — соти старих будинків... От якби мали змогу, так би кричали дзвінко, так би ридали вголос — скільки-то бачив Київ... Дівчинка йде Подолом, думає щось та мріє... ..Думаю щось та мрію, поруч ідуть примари, і таємниці тліють — вітру вугілля прагне, тільки дивись — побачиш, тільки послухай — вмієш? Київ шепоче, наче щось довіряє Київ... Так прищепила міцно, ніби до дички в рану, бабця любов до Міста... Київ, Поділ, каштани...

Капелюшок

Одягну капелюшок,
стану жінкою раптом —
і парфуми пахущі,
і прикраси багаті
лоскотатимуть нерви,
лоскотатимуть шкіру
оксамити рожеві,
наче піна зефіру,
і підбори високі,
і сукенка, мов хвилі,
і хвилюючі кроки,
і бажання бурхливі,
вирій іншого часу,
кавалери і дами,
і будівлі стрільчасті,
і бруківки, і брами,
і любовним посланням
за корсеткою тісно,
і таємні зітхання —
неподілені, звісно,
і дуелі за жінку,
за омріяну казку,
за кохання краплинку,
за цілунки та ласки...
Непоборна і вічна
мрія жінки про щастя...
Як же він мені личить,
Капелюшок невчасний!

Пам'яті Віри Холодної та Олександра Вертинського

У місті над морем, на лезі зими і весни,
за мить до весни — захворіти і раптом померти...
Як хочеться жити, як хочеться жити мені!
Навіщо тоді написав ти про серце роздерте,
про ладан і пальці, про сукню, про білу труну?
Я знала, я знала: рядки ці правдиво пророчі —
про вир революцій, про голод, іспанку, війну,
а не про привітні до тебе замріяні очі.
О, як же контрастно — ця юність, любов і краса —
і смерть невблаганна. О світе, ти дійсно — отрута...
То палить, то холод, нічого не можу сказати,
бо я вже не тут, а мені ще так хочеться бути...
Мов потяг, немов кіноплівка, збігає життя,
і крутить на камері ручку глухий оператор
і фільм на полицю ховає, і зала пуста,
і хтось вже над вухом нестерпно волає про «знято»...
Навіщо тоді написав ти про ладан, скажи?
Так, нам не судилося разом: приречено схожі,
з тобою ми поряд навіки — і вічно чужі,
бо душі подібні удвох існувати не можуть.
Чому все так сталося?... Відповідь дуже проста,
та добре, що я вже мовчу — не чіпатиму рану...
Ти... спробуй забути, що зникла з екрана життя
Твоя Королева, а не королева екрана.

Про фей

Коли осінній сірий ранок
дощем приходить в сірий день,
маленьких фей, тендітних мавок
ти не побачиш більш ніде,
у зливи феї не літають —
сидять під стріхами сумні,
із крилець ллються водограї,
тихенько рюмсають вони,
їм заважкі вологі крила
і хмарне небо занизьке,
злетіти більш немає сили,
а без небес життя гірке,
в слабких маленьких їхніх душах
є тільки радість і печаль,
і не живі, і не вмируці —
непевна вигадка, на жаль,
з холодним світом несумісні,
з дощем і сірим не в ладах,
вони сидять в шпаринах тісних,
коли з небес тече вода,
і там поволі засинають,
до тям прийдуть навесні,
чи зникнуть... Їхнє існування —
лише фантазія і сни,
вони самі не розуміють,
чи є насправді, чи нема!!!!
їх казка, їх любов і мрія,
чи тільки вигадка сама?
Так я колись поволі зникну,
коли огорне землю лід,
в осінній час, у час досвітній,
як ліхтарів поблякне цвіт...
Ніхто не кинеється, а де я,
була, сміялась — що їй ще?
Я ж тільки вигадка,
я — фея,
я не літаю під дощем.

Джинкиня

Можу бути я тобі — джинном,
ні, джинкинею — так, з пляшки,
на мені буде вбрання східне:
чорне небо та зірки-цвяшки,
в мене тіло буде — в смак меду,
а тканини буде — геть мало,
прочитаю я тобі Веди,
затанцюю, щоб усе грало,
і дзвенітиме моє срібло,
і сережок, і намист низки,
і тремтітиме усе дрібно,
і агат моїх очей — близько,
в мене буде все, що ти схочеш,
бо джинкині — вони теж — відьми,
як подивляться тобі в очі,
то загубиш ти життя з ними...
Якщо хочеш, то потри пляшку
обережно або ні — ніжно,
бо джинкині на таке щастя
виглядають не життя — вічність,
ждуть на того, хто зумів в склянці
роздивитися якусь хмару...
Одному усі її танці,
одному усі її чари,
одному усі її звиви,
як ні з ким, із нею так важко...
Хочеш — зви, та начувайсь, милий,
бо кохання — дикий джин з пляшки...

Сакура

Казкове дерево, ти звідки?
Звідтіль, де певно, вже не буду...
Твоїх рожевих квітів пінка,
мов східний сніг, лежить усюди,
ти виглядаєш надто дивно
на тлі звичайного пейзажа,
немов заморська королівна,
така самотня і відважна.
Ти, звісно, геть не пам'ятаєш
рожевих гір країни сходу,
її красунь, її бонсаїв,
її тонку шляхетну вроду,
її морів, озер і храмів
легкі гравюрні силуети,
ти — мов зображення без рами,
немов поема без сюжету.
І тільки сни чарівно-марні
тебе турбують у цвітіння,
незрозумілі і туманні,
неначе вітру шепотіння.
Ти пояснити їх не можеш,
тепло і скло — твоє дитинство,
та сниться щось таке несхоже,
щось не із цього світу сниться,
і падають рожеві сльози,
рожевий пил вкриває місто,
і двірники зберуть невдовзі
твоїх сльозинок перли чисті...
А я дивлюсь на тебе з болем —
мені ти рідна, не чужинка,
мені близькі твої паролі
і кодів давніх намистинки,
я теж чомусь з дитинства досі
на дивні марення хворію,
мене, мов сакуру японську,
усе життя бентежать мрії...

Сон

«Вставай, кажу, проспий сніданок!
Дивись, який чудовий ранок,
ходімо, прокидайся швидше!
Рожеві хвилі пишуть вірші
на золотім піску прибоєм,
зустрінем сонечко з тобою,
зберем скарби нічного моря:
каміння, скалочки прозорі,
блискучі мушлі, і до спеки
ми морем підемо далеко
купатися у сонцесході —
з такої гарної нагоди
без одягу, бо зайвий зовсім,
відчути, як зникає млосність,
і сіль пече, і сон тікає...
Хіба не є цей ранок раєм,
хіба не є цей ранок дивом?»
І я буджу тебе квапливо,
кажу тобі, що спати досить...
А за вікном холодна осінь
у провінційнім місті сірім...
Але я щойно, вірю, вірю,
купалась в сонячній прибої!
Я там була — і ти зі мною...

Коломбіна

«Кого ти любиш, Коломбіно?
П'єро чи може, Арлекіна?
А що тут робить Буратіно,
чому ховається в куцах?» —
«Люблю лише П'єро, ну звісно,
у нього геніальні пісні,
лише йому сльозинка чиста
в моїх замріяних очах». —
«Чому тоді на Арлекіна
ти дивишся, немов причинна,
чому смієшся безупинно,
як він збиткується з усіх?» —
«Коли сумна я, він єдиний
мене розрадить неодмінно,
коли жартує, то нестримно
мене до нього тягне сміх». —
«Чому ж біжиш до Буратіно
в обійми, вірна Коломбіно?» —
«Бо він міцний, мов деревина,
а ще раптовий, мов гроза,
коли кладе долонь на плечі,
то вже не думаю про втечу —
завісу закриває вечір,
і ніч у душу заповза». —
«Кого ж із них насправді любиш?» —
«Саму себе. Свічада-люди,
у них в очах я вічно буду
знайому бачити луну:
свої бажання і неврози
у різних ракурсах і дозах,
а ще в поезії і в прозі —
лише себе, себе одну.

Коли себе у інших бачу,
то це одне-єдине значить:
я ще живу, сміюсь і плачу,
я у собі тримаю ще
любов, немов зародок світу,
в якому варто вічно жити,
вдягати підбори, плаття шити,
і цілуватись під дощем...»

Червона нитка

Чи можу попросити тебе чи ні?
Носи мій вірш у себе на зап'ясті,
нехай у тебе всі мої нещастя
і щастя залишаються сумні.
В'яжи на руку — бачиш, він легкий,
від мене тінь лишилася без тіла,
я так давно нічого не хотіла,
я так давно не вірила в казки...
Для тебе він. Як хочеш, то носи,
він тільки твій: залиш собі на пам'ять
мого життя комедію і драму
чи просто нитку шовку на руці...
Не похитне, не зрушить жодну вісь,
не протече у кров чужою кров'ю,
малюнком вен, судинкою тонкою,
він на зап'ясток вляжеться навскіс.
І не знімай — ні вдень ані вночі,
він для сторонніх навіть не помітний,
промінний вірш, моя червона мітка...
Тепер мовчи. Нічого не кажи.
Я потім заберу його. Тоді,
як розчинюся, розвіюся між інших,
коли в душі набрякне чорна тиша
і я себе не зможу віднайти,
тоді повернеш мій червоний вірш,
моє ім'я, кодоване у слові,
мою тоненьку ниточку любові,
а поки що собі його залиш.

Зустріч

Дороги хрестяться, стежки тнуться,
обличчя блимають, сні снуються...
В житті, буває, зустрінеш душу —
немов у бурю жадану сушу.
В плетінні вулиць торкнуться тіні,
немов колись ви були єдині,
немов з вас небо створило пару,
та час і простір вас розірвали.
Дороги тягнуться, труться ноги,
немає сили — німа знемога,
немає духу, немає віри —
проходиш поряд, тікаєш в сіре.
Лише лишаються очі й риси,
неначе рідні, неначе близько,
вони карбуються в пам'ять серця,
яка не щезне і не минеться.
Немов поглянув в чуже свічадо,
немов пройшов незнайомим садом,
але в чужім впізнаєш раптово
непевний спогад, забуте слово,
далеке щастя, що десь за рогом
колись лишило тебе самого,
далекий спогад про щось колишнє,
щось незабутнє, сумне і ніжне...
Розвозять потяги, право-ліво,
і забирають з собою диво,
і зупинитися сил не буде,
та не забути, вже не забути,
лиш на погоду у рані ние
забута нитка — забута мрія,
і сняться наче знайомі люди,
яких в житті не було й не буде...

Лист Анни Австрійської

«Герцогу, тут так холодно, холодно і туманно:
небо на дощ розколоте, — плаче Австрійська Анна, —
тут хоч без Вас і Франція, що мені з тих амурів?
Як мені тут нерадісно, між височенних мурів!
Герцогу, пам'ятаєте? Ніч і мою підвіску?
Як Ви благали лагідно, як притулялись близько,
як цілували пристрасно, як... шурхотіло плаття,
як спалахнули приспані ніжності, мов багаття,
як же було нам гаряче, може, комін, хто знає?
Герцогу, я благаю ще: хай хоч колись згадаю,
як то — любити надвоє, як то, коли взаємно...
Як же далеко Англія, де ж Ви, мій Бекінгеме?
Холодно, як же холодно, в душах війна і холод,
рідна земля згвалтована, землю спустошив ворог,
горе між нами, герцогу, море без меж і краю,
та все одно всім серцем я прагну, молю, благаю:
тільки б іще побачитись попри усі кордони,
поки нас всіх не страчено через криваві трони.
Анна сумує, герцогу... Сльози чи дощ щоками?
Я не сказала дечого, як цілувалась з Вами:
Я Вас кохаю, Бекінгем, в мене одне бажання —
з Вами зігрітись серденьком...
Ваша навіки, Анна».

Дніпру

Міста на ріках, мов чоловіки-
коханці, що стискають у обіймах:
так ніжно, поступово, і повільно,
і владно обіймають рух ріки,
поволі входять в сяючу блакить
портами, парапетами, човнами,
і набережних мужніми руками
приборкують і хвилі, і струмки,
і далі вже сплітаються в одне
мостами, ліхтарями, катерами,
і так живуть століттями й роками,
мов серце, витривале і міцне,
в нім ріки — кров життя і сіль її,
в нім ріки — вени, жили, капіляри,
течуть у них роки, події, хмари,
цілючись у вирах течії...
Щораз обійми міста і ріки
стискаються, сплавляються в єдине...
Міста на ріках — пристрасні і сильні,
міста на ріках — мов чоловіки...

Тайфуни

Дми, вітре, я — хвиля... Мусони й пасати
лягають на крила, підкорюють карти,
сплітаються в струми — і струнами рвуться,
і б'ються об хвилі, а хвилі сміються,
а хвилі поволі здіймаються в хмари,
і котять по морю безмежні отари,
і котять, і в гори зливаються темні,
жаскі, неозорі, бурхливі й буремні:
Катрина і Жанна, Марія і Сенді,
шалені і п'яні, палкі і скажені,
і падають хвилі, і зносять дощенту
сади і будівлі, міста й континенти.
Як шквалу захочеш, дми, вітре, на воду:
тайфун — то жіночність, то сутність природи —
із пустки-безодні — у небо щосили!
...О, як прохолодно...
Дми, вітре, я — хвиля...

Іштар

Картинка з дитинства: богиня Іштар,
і підпис: «У мене є сила,
я маю жахливий небачений дар:
я змінюю чорне на біле,
а можу зробити усе навпаки:
щоб біле змінилось на чорне.
Невидимим жестом тонкої руки
я можу усе, що завгодно.
Я можу змінити цвітіння землі
на мертві підземні провалля,
і небо сховається в чорній імлі,
сховаються в темряві далі.
З багатого буде злидений жебрак,
з безхатка — у шатах вельможа,
що тільки захочу — усе буде так,
я знаю, я мушу, я можу!
Я змінюю вина на гній і на кров,
а хвилі ув'язнюю в кригу,
я небо і землю гортаю, немов
сторінки забутої книги.
Я блискавка-нитка між лоном землі
і сяйвом високого неба,
я шию любов'ю на сірому тлі,
і плід наливається медом.
Я вічна, я вільна, я всюди і скрізь,
я суть рівноваги живого,
я колесо світу. Верх змінює низ —
цей рух є основа усього».
О ні, не в минулім богиня Іштар,
вона серед нас — обережно!

Приховує силу божественних чар
і ходить в сучасній одежі,
і тільки браслети, кайданки зап'ясть,
де сови, і леви, і стріли...
Так само нас може до неба підняти
і чорне змінити на біле.
Коли вона раптом підносить сірник
до стебла тонкої цигарки,
мені видається, що раптом припишк
весь світ коло ніг у дикарки:
запалить цигарку, чи простір, чи час —
і станеться щось неминуче?
... Так, давні богині живуть серед нас —
у часі, у просторі, в душах...

Танок снігурки

Снігурка на сонці танцює востаннє,
мов жінка, мов справжня, мов може любить...
Дзвенять її сніжні прикраси кришталні,
і танець фатальний минає, мов мить.
Невічно у тіні і темряві скніти,
невічно в холодній сидіти пітьмі —
майнути сріблястим у сьайній блакиті,
майнути подолом, неначе крильми,
спіймати проміння, неначе кохання,
спіймати, неначе у груді стрілу,
і хай хоч недовго, та бути мов справжня:
горіти, палати, віддатись теплу.
О, як вона лине — рум'яняться щічки,
о, як, мов перлинки, палають вуста,
волосся біляве, мов срібло, у стрічках,
і сукня срібляста й фата золота!
Як вона мила — сніжинка у світлі,
мов жінка гаряча, мов жінка жива,
танцює і сяє, легка і привітна,
хоч танець снігурки недовго трива...
Як манить і сріблом, і світлом, і блиском,
як зваблює тілом і снігом своїм,
струмить у повітрі душа її чиста,
ще мить — і, мов хмара, здійметься у дим,
ще мить — і заб'ється на сонці краплина,
і серце снігурки розтане, мов сніг...
А той, хто побачив цей танець племінний,
вже не присягнеться нікому повік.

Світильники

Я люблю світильники.
Я дуже люблю світильники.
Стильні і старовинні, різні і будь-які,
сильні, яскраві, тьмяні, немов мобільники,
жовті і білі, лагідні і палкі.
Я б їх усі збрала в одній кімнаті,
всі, які є на світі, і водночас
я би щоніч вмикала їх, щоб багато
світла було між нами і коло нас.
Кожен із них би мав незбагненний колір,
кожний із них би був неповторно свій,
в кожного з них була би окрема доля,
різних пригод-історій товстий сувій.
Цілі та тріснуті, вицвілі та блискучі,
і величезні зовсім, і геть малі —
тільки б вони світилися, бо найдужче
хочеться світло бачити уві млі.
Люди також світильники — треба ніжно
з ними, аби не вимкнуть, не загасить...
Гасне один — і трохи стає темніше,
трохи, і ще на промінь, і ще на мить...
Світ — то така кімната. У ній світильники
різні такі наразі, але живі...
Люди, в нас так багато із вами спільного:
світло ми випромінюємо у світ...

ЛІХТАР #3

Танго
кольору
ЖИТТЯ

Танго кольору життя

Моя любов

Моя любов до тебе — пісня,
ясна, прозора, ненавмисна,
моя остання нота чиста,
яка звучить, поки живу,
моя любов до тебе — віршик,
найкращий віршик, найсвітліший,
він не дописаний поки що —
пишу вві сні та наяву,
моя любов до тебе — вигук,
моя любов до тебе — вирок,
моя любов до тебе — віра
у щастя жити на землі,
співати, мріяти, любити
дощі та сонце, сніг і квіти,
і дійсно бути в цьому світі
не тлом, а спалахом на тлі,
моя любов до тебе — казка,
дитяча казка, що зненацька
зігріла нас, і ні розв'язки
я їй не хочу, ні кінця,
а що моя любов — для тебе?
Бажання, пристрасть чи потреба,
звук, нота, слово, чисте небо?
Навзаєм луняться серця...

Ліхтарні мрії

Я знаю, ти про мене мрієш,
я знаю, любиш ти мене...
Як ліхтарі опустять вії,
то сон твій мій наздожене,
я буду завжди зовсім поряд,
і ти зі мною поруч десь,
як нічка та безсонні зорі,
як місяць та віконний хрест.
Ми невмирущі, ти це знаєш,
я буду завжди, як і ти,
до інших меж у іншим краї
ми разом будемо рости,
ми будемо існувати вічно,
вік не розлучимося ми,
мов небо — з місячним обличчям,
мов зорі — з пустою пітьми,
ніхто на світі не зуміє
нас розділити без жалю,
допоки ти про мене мрієш,
допоки я тебе люблю.
...Як ліхтарі опустять вії,
як згасне ряд ліхтарних свіч,
ти знай, що я про тебе мрію,
що ти зі мною цілу ніч...

Люблю

Люблю торкнутись випадково
руки твоєї у розмові,
зійтися поглядом раптово,
немов на мить укласти змову,
люблю, коли ніяковієш,
відповідаєш недоладно,
люблю твої миттєві дії,
необережні і спонтанні,
люблю природно, ненавмисно
балансувати краєм прірви,
ледь-ледь торкаючись до вістря,
не переймаючись надмірно,
з тобою гратись, наче вітер,
що у дротах шукає ноти,
люблю любити й не любити,
здаватись і чинити спротив,
щоб кожна мить була мов перша,
тому якою буду завтра —
сама не знаю. Чи у верші
тебе спіймаю, чи потраплю?
Я у конструкціях і планах
не існуватиму ніколи,
мені завжди було замало
ретельно звуженого кола,
я виникаю хтозна-звідки,
і розчиняюся, і знову...
Я можу бути тільки вітром,
який цілується раптово...

Поету

Твій поцілунок — наче вірш,
твій вірш — неначе поцілунок,
весни примхливої дарунок,
чарунок миті. І не більш?
Повітря, вигадка, вино,
солodka сіль на спраглі рани,
бажання правди чи омани?
Кажі, що хочеш, — все одно.
Якщо так тепло тане час
і розчиняє холод ночі,
якщо метеликом тріпоче
маленький вогник поміж нас,
то ворожи — не ворожи,
давай чи ні наймення миті,
а ми з тобою все ще діти,
які шукають міражі.
...Мій дивний сон, не менш, не більш,
поміж життєвого намулу —
твій поцілунок, наче вірш,
твій вірш, неначе поцілунок.

Гра

Забута гра у жінку й чоловіка,
 така легка, природна і приємна...
 Пограємо? Якщо ти хочеш тільки.
 Пограємо? Якщо лише взаємно.
 Це гра у ритмах танго, в ритмах вірша,
 це гра у «так чи ні», у «здогадайся»,
 це гра у «не скажу нічого більше»,
 то будеш грати? Грай, але не кайся.
 Насправді це не гра — солодкий спогад,
 про те, якими нас Господь задумав,
 насправді це не гра, а тільки змога
 вернутися до власної натури.
 У нашому пластмасовому світі
 лише у грі можливо жити вільно...
 Пограємо? Сценарії відкриті,
 а ще непрогнозовано мобільні.
 Пограємо у жінку й чоловіка,
 пограємо, аби лиш не до згуби,
 аби лиш не зірватися до крику,
 до цівочки не прокусити губи.
 І головне — ввімкнути раптом світло,
 щоб чари сцени випарились вчасно,
 допоки ми до справжнього не звикли,
 допоки не zostалися у казці.
 Пограємо у оберти, торкання,
 пограємо у погляди і рухи,
 у сповіді, сумління, сподівання,
 у вітер поміж нами і напругу —
 пограємо у жінку й чоловіка,
 у відчуття затерті і забуті...
 Нехай награв танго нам музика —
 лише у грі в наш час можливо — бути...
 Ось поміж нас зітхає хтось півтонно,
 прожектор сліпить, все іде як треба.
 Аплодисменти. Дзвоник втретє дзвонить.
 До біса зал. Пограємо у себе.

А може?..

А може, я і не подобаюсь?..
 Ну що в мені? Вино та вірші.
 І що в житті такого доброго
 зробила? Що, бувають гірші?
 Сама б на себе не поклалася —
 від мене втрати та розтрати,
 чому, кому, з якої радості
 подобатися маю раптом?
 Тому, що листям вірші падають?
 То це спотворена природа...
 Була би рада бути парою,
 але не парного я роду.
 Була би рада бути жінкою,
 та тіло висохло у слово,
 я осипаюся сторінками,
 я добираю світу мову.
 Сама з собою неузгоджена,
 чогось очікую від інших...
 У мене тільки сни скуйовджені,
 а ще невичесані вірші.
 Я беззмістовна і безсенсова,
 мене гойдає безперервно,
 ходжу стежками перехресними,
 і ні добра, ні зла від мене.
 Не запитаю і не спробую
 загоїть сумніви у серці —
 ні, ні, не можу я подобатись —
 то все мені лише здається.
 Та краще подумки надіятись,
 вагатись, сподіватись — жити,
 аніж почути: «помилилася»,
 і далі старцювати світом...

Усмішка

Я помічаю, що усміхаюсь,
як засинаю, як прокидаюсь,
як йду на ранок зимовим містом,
милуюсь снігом первинно-чистим,
читаю пари, готую страви,
долаю звичні буденні справи,
роблю, що маю, роблю, що треба,
та... усміхаюсь сама до себе,
неначе п'яна... Чи хто отрути
налив до рани, яку б забути,
додав до крові вина краплину?
Чи ж хто нап'ється? А я загину,
як відкоркую в житті і в слові
вино кохання, вино любові.
Воно заграє... і буде пізно,
я розумію... я знаю, звісно:
осіння свічка в іржі каштана
горить невчасно і згасне рано,
і вкриє іній тендітні квіти —
ніщо не вічне на білім світі —
замерзне свято, зітліє зав'язь...
Я все те знаю!
Та усміхаюсь...

Твій сон

У місті, де не рухається час,
де змінюються тільки пори року,
кохання підкрадається до нас,
а потім відступає крок за кроком.
Тут вітер закорковано у схрон,
тут простір переділено на схови...
Хіба раптово мій побачиш сон
або мій вірш напишеш випадково...
Тут всі гуртом: і мертві, і живі,
а хто з нас хто — давно нема різниці.
Мені твій вірш напишеться новий,
мені твій сон небачений насниться...

Бог

Коли на серці — сонце раптом, хоч сніг і сум,
коли холодним сірим ранком — промінчик-струм,
коли на будні дріб'язкові лягає блиск
розмови, дотику чи слова усюди, скрізь,
як цілий світ міняє полюс із «ні» на плюс,
і вже ні сумнівів, ні болю, ані жалю,
як хочеш бачити і чути, хоч десь, колись,
того, з ким тане вічний смуток і серця віск,
коли живеш, а не існуєш між звичних дій
лише тому, що в серці суміш любовних мрій,
як гріє думка сокровенна: колись... удвох,
то хто ти, як не Бог, для мене?
Хто, як не Бог?

Золото літер

На шпаринах асфальту,
незакритих гештальтах,
засмальцованих шпальтах —
«я люблю тебе»,
на дорогах життєвих,
на дрібницях миттєвих
і на днях несуттєвих —
«я люблю тебе».
В сновидіннях важених,
у конторах буденних,
у дурницях щоденних —
«я люблю тебе»,
кожну мить, щохвилино,
поміж справ і рутини —
незбагненно дитинне
«я люблю тебе»...
Ми ідемо до прірви,
ми не знаємо міри,
ми не знаємо віри,
крім «люблю тебе».
Тіло холод остудить,
нас з тобою забудуть,
все забудуть, та буде
«я люблю тебе»,
і в кінці цього світу
не зів'яне розлита
фарба золотом літер
«я люблю тебе».

Вино любові

Вино любові... хочеш — пий,
не хочеш — ні. У нім отрута,
у нім і ліки, любий мій,
кохання пити — все забути.
Вино любові — наче смерть,
а потім світле воскресіння:
то верх, то низ, то шкереберть,
то все зливається в єдине...
Вино любові п'ю давно,
відколи я тебе зустріла —
яке ж таки п'янке воно,
вино душі твоєї й тіла,
вино любові... П'єш — то пий,
а я вже й так — не буде гірше,
бо напій твій такий міцний,
що я себе забула іншу,
я не згадаю, не проси,
чом знов народжуюсь і гину?
Хіба щоб випити усі
твої цілунки до краплини.

Поету

Ти пишеш, як любиш, а любиш, як пишеш:
однаково щирі і вірші, і тиша,
однаково щирі і дія, і слово,
тому я закохуюсь знову і знову
у хвилі душі, що, мов море, нестримні,
у очі гарячі, у рухи свавільні,
у Всесвіту ритми, у сили природи,
у вічний неспокій, у вічну свободу
у діях і вчинках, у віршах строкатих —
і так неможливо тебе не кохати,
і так неможливо тебе не любити,
втекти від обіймів твоєї орбіти —
ти тягнеш до себе, і вабиш, і горнеш,
і так мимовільно, і так непоборно
я знову у морі любові без краю
пірнаю — і гину, пливу — і зникаю...

Роман — романс

Ми, здається, давно знайомі:
Ви любили мене завжди,
в іншій вимірі, вічній домі
попід пилом живуть сліди.
Я писала Вам ніжні станси,
Ви писали мені пісні,
і романи текли в романси,
то закохані, то сумні.
Пам'ятаєте Чорне море,
хвилі сукні, волани хвиль,
захід сонця, рожеві гори,
на вустах поцілунку сіль?
Пам'ятаєте ту актрису,
славу й долю її гучну?
Пам'ятаєте? Як же, звісно,
Ви любили мене одну...
Скільки минуло з того часу,
як востаннє були ми вдвох?
Пам'ятаєте ритми вальсу?
Танцювали Ви, наче Бог.
Як живеться Вам, мій поете,
в ці практичні жорсткі часи,
де не пишуть для дам сонети
і не моляться до краси?
Що на серці чаїться нині,
що тривожить і ранить Вас?
Все спливає, століття линуть,
буде знову роман, романс,
Ваш рухливий і теплий голос
без лушпиння сучасних слів...
Я люблю Вас давно, відколи
світ цей виник і виник спів.

Мій поете, ми завжди поруч:
попри стоси німих століть
б'ється в музиці вічне море,
воскресає у пісні мить.
Не зустрінемось ми ніколи —
разом з Вами ми повсякчас:
смерть на мить розриває коло,
потім знову: роман — романс...

Умовний спосіб

Я могла б зустріти тебе в шістнадцять:
перший раз з тобою поцілуватись,
перший раз відчутти на шкірі дотик...
Де ж мої наївні шістнадцять років?
Я могла б зустріти тебе у двадцять:
вперше розум втратити, закохатись,
одружитись навіть... була б морока!
Де ж мої бездахові двадцять років?
Я могла б у тридцять тебе зустріти:
вже були б у нас і родини, й діти,
та як трут займеться — гасити марно.
Де ж пощезли тридцять мої зугарні?
Я могла б зустріти тебе у сорок...
Як-то кажуть: ягідка, і не сором —
все на світі хочеться, все можливо...
Де ж ті сорок ділися, де ж та злива?
Я могла б зустріти тебе раніше.
Чи була б я краща — не знаю. Інша.
Та не хочу думати, хочу — зараз:
що було — розвіялось, наче хмара,
що було, розвіялось... Є сьогодні,
хтось тримає долі в своїх долонях,
хтось із доль сплітає живі картини...
Хай би ще побути одним-єдиним,
хай би трішки усмішки на обличчі,
хай би трішки сонечка на узбіччі...
Я за все, що сталося, вдячна долі —
ще хвилину радості — і доволі.
Поки нитка тягнеться, б'ється серце...
Все колись закінчиться, все порветься.

Як би тільки не в'язатись,
серцем не рости у тебе,
не роз'ятрувать стигмати,
не прив'язувать до себе?
Як би легко, наче вітер,
грати пальцями волоссям,
і любити й не любити,
як би легко, як би просто —
не торкатись і торкатись,
ненав'язливо і ніжно,
по-земному і крилато,
поверхнево і суміжно?
Як би так, щоб не до болю,
як би так, щоб не до страти
зберегти розумну волю,
зовсім трішки покохати,
щоб солодке і солоне,
щоб на волі та в полоні,
мов сніжиночка на скроні,
мов метелик на долоні?
Та ніколи не вдається,
щоб без відчаю і раю,
бо людське гаряче серце
проростає, проростає,
укорінюється, наче
зерня в землю після зливи,
і чомусь ніяк інакше
неможливо, неможливо...

Червоне танго

(пісня)

Ти моє червоне танго,
ти моє останнє танго,
танго кольору черешні,
вуст червоних і троянд,
і дурмане, і оманне,
і закохане, і п'яне,
неможливе, нетутешнє,
наше танго, наш роман.
Танцюй мене, танцюй, не відпускай,
червоний ритм і відчуття червоні,
тримай мою долоню у долоні,
я хочу ще, танцюй мене за край...
Танцюй мене в червону круговерть,
танцюй мене, кружляй в червонім колі,
щоб здивувалась і спинилась смерть,
дивитись, як танцюють танго долі...
Я твоє вино червоне,
я останнє спіле гроно,
допивай мене до скону,
хай не буде вороття,
хай життя не охолоне,
хай тече вино червоне,
хай тримає у полоні
танго кольору життя!

Пізнє кохання

Не питати: навіщо, що то,
не шукати ні за, ні проти,
ні майбутнє, ані минуле —
все ілюзія, все намули.
Що майбутнє? Непевна пустка.
Що минуле? Закисло, згусло.
Скільки років? Яка різниця?
Ще кохання, буває, сниться.
Хто у дзеркалі? Невідомо.
Хто у домі? Немає дому.
І куди — не важливо. Прямо
вже ходили — школярські гами.
Та які б не вели дороги,
часу, власне, лишилось трохи:
ну хіба що на вільний подих,
на останню небесну коду...
Чути голос твій, бути поряд,
йти без компаса, йти по зорях,
час від часу палити ватру
і не квапитись. Вже не варто.

Якщо ти хочеш...

Якщо ти схочеш, розчинюсь
у міжсезонні аж до квітня,
прийду, щоб випити весну,
коли серця і душі квітнуть,
якщо ти схочеш, замовчу,
немов птахи мовчать зимою,
я можу бути мовчазною
поміж краплинами дощу,
якщо ти схочеш, я піду
в ту темряву, з якої вийшла,
якщо тобі потрібна тиша,
я буду рибою в льоду,
я буду річкою у снах,
старою гілкою сухою,
природою у супокі,
поки не зірветься весна,
мов пес з нашійника... А раптом
мене розлюбиш, то не варто
вмикати сумніви — іди,
лише вітатимуся чемно
і марнуватися даремно:
я буду так, як схочеш ти,
якою схочеш, де, коли,
я буду тілом і душею
хай навіть іншою — твоєю,
або не буду взагалі.

Питання

Скажи мені, а що таке любов?
 То свічка на віконці у завію,
 зимовий ранок, в ліжку сонні мрії,
 бажання спільних рухів і розмов?
 Замріяний бурштин вечірніх вікон,
 що розтає, мов цукор у п'їтмі,
 німих тяжінь запалені суцвіття,
 що так повільно зріють у мені,
 жаринки перших вражень і захоплень,
 обожнювань, тремтінь і молитов?
 Назви, означ — що є ота любов?
 Мені здається, я не знаю зовсім...
 Це перший сніг, чи повинь, чи слова,
 чи пісня, чи тепло руки і думки?
 Як розказати всі її дива,
 як розгадати всі її чарунки?
 Любов. Мов у п'їтмі шукаєш ти
 незаймане, нове, незнане слово,
 щоб новий Всесвіт винайти і знову
 накреслити планети і світи.
 Любов. І несвідомо, навмання,
 навпомацки шукаєш незбагненне:
 ні, не словник, не карти, не знання,
 а що — і сам не знаєш достеменно.
 Любов. То завжди так, неначе світ
 із бруньки розгортається у квітку,
 немов вогонь спалахує з лелітки,
 тоненький пагін суне крізь граніт.
 Ото і є любов. А може, ні...
 Скажи мені... та ти і сам не знаєш.
 Ніхто не знає, тільки перший сніг,
 і перший слід, і далі — ген до краю...

Рефлексії

Хто в дзеркалі напроти, знаєш ти?
 А я чи знаю ту, у сні свічаднім?
 Ще вчора все було таким звичайним,
 а зараз — хоч би з глузду не зійти.
 Час, простір — все розірвано, і дні,
 мов намистини, падають зі стуком
 і котяться... на щастя чи на муку
 це божевілля послано мені?
 Хто я, щоб знати? Хочеш — то люби,
 та не питай, чому втрачаю розум,
 непрохані, чому спливають сльози
 в очах моїх, коли пишу тобі,
 чому до тіла тіло притулить
 так хочеться — спитай мене — не знаю,
 чом іншого не хочу в світі раю,
 аніж з тобою поруч хоч на мить,
 чому, чому так солодко і гірко,
 чому любов лікує і пече,
 чому їй так нестерпні жодні мірки,
 чому вона і пестоці, і щем,
 чому живим так боляче на світі,
 якщо вони живі не на словах,
 якщо вони насмілились любити,
 літати, забуваючи про страх,
 чому, скажи, як рвуться звичні пута,
 раптово біль і воля — водночас?
 Не знаєш? Ми народжені, щоб БУТИ.
 Ми разом — Є. Ось те, що поміж нас.

Повня

Певно, це повня, певно, це літо:
так непоборно, так непідзвітно...
Місяць над нами... Де ми і хто ми?
Аж до нестями, аж до судоми.
Так неможливо, так безсоромно
падає в хвилі місячна повня.
Шепіт мов листя, шепіт мов шелех,
плюскає близько хвиля у берег,
птаха чи серце так калатає,
дзвонить і б'ється? Я вже не знаю.
Переплелися віти зустрічні,
вибухнув місяць сяйвом у річку —
несамовито і несвідомо...
Певно, це літо, певно, це повня,
певно, зійшлися два подорожніх
разом, не більше, кроком, не довше.
Чом же так сильно, так невблаганно,
так неухильно, так безпорадно
з самого серця — шепіт гарячий
гірко сміється, солодко плаче,
наче коштовну мовить молитву:
«Ти – мені повня,
ти — мені літо...»

Пий!

Поки хочеться, пий мене. Ніч
нас чекає усіх безпросвітна,
поки сонце на ранок ще квітне,
пий до денця настоянку стріч.
Поки п'ється навзаєм гірку,
і терпку, і солодку, і пряну,
поки присмак любові-дурману
нам з тобою обом до смаку,
пий і не оглядайся ніде —
більш нікого, крім нас, не існує:
хочеш, я тебе так поцілую —
серце стане і знову підє,
буду пестити крилами рук
до перетину щастя і туги,
і помреш, і народишся вдруге
для життя, насолоди та мук.
Поки хочу, хоч вір, хоч не вір,
цілувати тебе нескінченно,
ніжно, пристрасно, щиро, натхненно —
пий мене, мов живий еліксир,
пий, допоки не вистигла. Ніч
нас чекає, але не сьогодні,
а сьогодні — криниці бездонні:
брудершафт, за любов, віч-на-віч.

Поза шляхом

Ми звернемо з дороги світу
від спільних радощів та бід,
у місце, від очей укрите,
де тільки сонце в прорізь віт,
нехай весь світ кудись прямує,
хапає, жере, п'є та їсть,
нехай гарує, байдикуює,
тамує біль, зганяє злість,
а ми з тобою підем разом
в шовковій траві у росі
і на хвилину поза часом
зійдемо з колії, де всі,
зупинимось у тій країні,
де тільки ми і тільки мить —
хай заплетуться наші тіні
так тісно, що не розділить,
так тісно, наче ми — частини
з одвічним прагненням злиття,
мов так і ні, мов чорне й біле,
мов смерть і спрага до життя,
мов те, що разом не існує,
але існує вічний рух,
і тільки чується «люблю я»
і розчиняє все навкруг,
і, поки світ тече рутинно
і марний біг триває, ми
заплетемо навзаєм тіні
поза шляхами і людьми.

Сни

Дивлюсь про тебе сни,
пірнаю в них раптово,
охоплюють вони
мене, неначе дим,
настояні й міцні,
п'янкі і кольорові,
і спробуй віджени,
і спробуй відпусти...
Мов дивишся кіно
в солодкому тумані,
у спогадах, де ти,
у мріях, де одні,
світ падає на дно,
і все навколо тане,
і спробуй — розбуди,
і спробуй — зупини.
Любов — химерний сон:
рух, погляд, дотик, слово
спалахують в серцях
видінням наяву,
і хочеться в полон
здаватись без умови,
і пити без кінця
цю магію живу.

Дивлюся — яв чи сон —
про те, що поміж нами,
та що воно не є,
а сниться раз у раз,
надуманий кордон
між нашими світами
поволі розтає,
і опиратись — зась...
Дивлюсь про тебе сни,
не хочу прокидатись,
не рухайте, не звіть —
я вже на глибині,
і вже від них мені
нема куди тікати...
Я буду vis-a-vis
дивитись наші сни...

Довідка

Дайте довідку «закохалася,
в ізоляцію, під замок!»
Щоб нічого, бува, не сталося,
я відбуду критичний строк.
Я не хочу нікого бачити,
всі рутинне мені болить,
поки розум не зовсім втрачено,
не вагайтеся — зачиніть,
поки ще не згубила рацію,
поки ще не настав кінець...
Може, пройде ув ізоляції
та закоханість, хай їй грець.
Ні, мені не потрібно зайвого:
трішки сонця в квадрат вікна
і сусіда якби — коханого,
коло сиру та льох вина,
телефон, щоб писати віршики,
стіл та ліжко, щоб спати. Все.
Тільки б не спілкуватись з іншими...
Може, здихаюсь, пронесе,
пройде вірус палкої ніжності,
вірус пристрасті піде геть,
все залишиться в межах цілості
і не зірветься шкереберть —
повернуся у світ умовною,
в звичні рамочки і статут,
мертва, кам'яна та знекровлена,
бо закохані марні тут...

Бузкова мить

У нас на двох — бузкова мить,
казкова мить, не менш, не більше:
пахтять нагріті сонцем вірші,
п'янкий бузок палахкотить...
Запам'ятай себе-мене
в промінні поглядів зустрічних,
а вічна мить, миттєва вічність?
Що буде — буде. Все мине.
Люблю, як сонце любить цвіт,
люблю, як цвіт кохає світло,
моя любов — розквітла квітка,
племіння зоряних суцвіть...
Люблю твій погляд золотий,
люблю усе в тобі до краплі,
люблю тебе сьогодні. Крапка.
І, як-то кажуть, щастя, стій!
Люблю сьогодні. Завтра — цить.
Я знаю те? І хто те знає?
Люблю тебе у мить розмаю,
моя любов — бузкова мить.
Сховай її, нехай колись,
у дні зимової завії,
холодне серце відігріє,
а зараз — щастя, зупинись!

Хочеш?

Хочеш серпень прохолодний, хочеш річку золоту,
хочеш — яблуко червоне, райське яблуко знайду?
Буде сонце серед ночі, дощ у спеку, влітку сніг —
я для тебе все, що хочеш, можу — тільки натякни.
Хочеш ніч, густу, і п'яну, і солодку, і гірку,
на осінніх травах прямих, на повітрянім танку?
Хочеш подих, шелех, шепіт, хочеш келих забуття,
щоб забути, хто ти, де ти — тільки очі і вуста?
Буде темрява і спалах, мить у райському саду...
Я тобі червоних яблук, звабних яблук віднайду...
Все, що хочеш, — зрілий серпень
стиглим яблуком до ніг
упаде, неначе серце,
що поцілити ти зміг.

Якщо...

Якщо я тобі потрібна, якщо я для тебе гарна —
для мене це вже безмірно, для мене це вже захмарно,
якщо тобі трохи легше зі мною життя долати —
для мене це все, не менше, для мене, повір, це свято,
якщо по дорозі йдеться нам разом з тобою добре —
для мене це стежка серця, омріяний вирій-обрій...
Я, наче дитя, щаслива, якщо я тепер для тебе
хоч трохи, немов молитва, хоч трохи, неначе небо...
Цього вже мені надмірно, цього вже мені доволі...
Якщо я тобі потрібна,
то це подарунок долі.

Питання

Може б, краще нам і не знайомитись?
Щоб дививсь на мене нерухомо ти,
щоб вивчав, немов шедевр, на відстані,
щоб не опинились надто близько ми?
Щоб дививсь на мене нишком, з подивом,
ніби на ікону із мадонною,
щоб завжди лишатись «тою жінкою» —
сном, видінням, образом, картинкою?
Може б, краще нам не цілуватися?
Бути незнайомими за статусом
і ніяковіти, наче підлітки,
і любить фантазії та вигадки?
Може б, краще нам не... навіть впевнена,
що з тобою зблизились даремно ми —
я була б навіки таємницею,
музою, іконою, царицею...
Може б, краще?.. Точно краще, певна, що —
у портрета ані сліз, ні ревнощів,
у портрета ні тепла, ні запаха,
ні сміятись з ним, ані заплакати...
Може б, краще лиш дивитись віддано?
Отже, так пече відсутність відстані,
отже, так пече присутність пристрасті...
...Та нема нічого краще близькості.

Сир і ніж

Дім там, де ти, вино і сир,
і без війни, і просто мир,
і з меблів стіл хоча би —
кохатись можна, ти повір,
і на столі до певних пір —
розкуто і нахабно.
А люди все блукають між,
життя кладуть за мідний гріш,
не дивляться у небо,
не розуміють, хоч їх ріж,
що мають бути сир і ніж,
стіл і підлога, ну і ти ж,
та іншого не треба...
Хіба можливо, ще вікно?
Хоча — навіщо нам воно,
скажи, навіщо нам воно,
як є підлога, стіл, вино —
чого ж бажати більше?
Достатньо двох на самоті:
любов і ти, і знову ти,
мов двері в рай, скрегоче стіл,
і стіни хиляться пусті,
і раптом схлип — і тиша...

Недопалена ніжність

Ще не все догоріло ні в тобі, ні в мені,
ще здригається тіло під акорди весни,
ще від дотиків млосно, ще від голосу стиск,
ще не доста, не доста ні обіймів тісних,
ні цілунків ласкавих, ні грайливих долонь —
ще зоріє заграва, ще дримає вогонь,
попід мертвим вугіллям ще вирує життя —
попри досвід похмілля, попри долі й літа,
попри розчарування знов і знову на біс —
наче фенікс, кохання, почуття, наче хмиз.
Сяйвом вибухнуть зорі там, де попіл і пил,
ми зостанемось поряд, поки вистачить сил,
поки вабить суміжність і болить навесні
недопалена ніжність
у тобі, у мені...

Зупинка

На зупинці з нізвідки в нікуди
двоє, дощик, цигарка, ліхтар...
Що минуло — минуло, що буде?
Хто там знає, та й знати не варт...
Рідний мій і не мій подорожній,
як же тепло з тобою... Чому?
Вогник мружиться оком червоним,
дим цигарки тікає в пільму...
Дощ шепоче, сповідує, плаче,
сіє сльози на вигини трас,
давній свідок таємних побачень,
він нікому не скаже про нас:
ані хто ми, ні що ми, ні звідки
і чому сидимо віч-на-віч...
Хай нам свідками будуть зупинка,
дощ, ліхтар і заплакана ніч.
Може, все, що є щирого в світі,
все, що я пригадаю в кінці,
будуть ці неозначені миті
із твоєю рукою в руці,
ці віддалені вогники міста,
ця пустеля без слів і людей,
наче вічна безвихідна пристань
при дорозі з нікуди в ніде.
Ніч навколо, і ми наодинці...
Йти не хочеться... Треба іти...
Йду, та серце лишу на зупинці,
там, де дощ, і цигарка, і ти...

Я

Я — легкий метелик на плечі,
заблукалий вогник уночі,
у волоссі кілька пелюсток,
квітка, що під твій лягає крок.
Я тобі ввижатимусь у сні,
на яву у натовпі гучнім,
на екранах вікон і вітрин,
у блискучих капсулах машин,
в силуетах, у малюнках рис
я з тобою буду всюди, скрізь:
тінню, світлом, вітром і дощем,
хмарою, і хвилиною, і ще
думкою і дотиком щомить —
хай тобі нічого не болять,
хай тобі попутний вітер дме,
хай обходить темне і сумне,
хай тобі живеться без біди —
я завжди з тобою, я завжди...

Згадуй...

Згадуй про мене, згадуй...
Ніч одягнула синє,
сонце лягає спати
в ковдру рожевих хмар,
в нетрях міського саду
чути хори пташині,
ніжні хори крилаті,
співи любовних пар.
Згадуй про мене, згадуй,
хай визрівають мрії,
наче зерно у полі,
наче у небі дощ:
вади мої, принади,
рухи мої і дії
хай проростуть до волі
крізь тротуари площ.
Згадуй про мене, згадуй —
хай ворушіться спогад,
наче метелик в ляльці,
наче у бруньці лист:
сльози мої і жарти,
спалахи і знемоги,
пальців ласкаві танці,
поглядів теплий віск...
Згадуй про мене, згадуй:
в пуп'янках квітам тісно —
вибухне ніч у квітні
сотнями білих сонць!

Руху немає ради,
руху немає змісту,
мрії ростуть досвітні
у надвечірній сон...
Тільки в любові правда:
пити її оману,
поки вже сил забракне,
поки душа пече...
Згадуй про мене, згадуй:
скоро мене не стане —
я розчинюсь до краплі
в морі твоїх очей.

Я — ріка

Я — ріка. Приходь помити ноги,
накупатись чи пірнути вглиб,
я завжди тектиму край дороги,
там, де ти ступаєш по землі.
Я завжди тектиму поруч, поряд,
мовчки-шумно, сумно й навпаки...
Звісно, я — не море... Так, не море,
та ласкаві руки у ріки.
Я тебе чекатиму постійно,
зви чи ні, кохай чи не кохай,
я — ріка, в любові ріки вільні,
ген течуть до неба, аж за край.
Я — ріка, ввійди у мене, зникни
розчинися в темній глибині:
у мені сади таємні квітнуть,
срібні риби ходять у мені,
ще не зовсім висохла, застигла,
ще в мені вологий теплий рух,
ще в мені спливають сонця хвилі,
жовті плеса горнуться навкруг...
Я — ріка, візьму тебе без ліку,
без умови жодної візьму,
заколишу шепоти і крики,
заберу в піддатливу пітьму...
...Вийдеш ти, просвітлений та чистий,
а ріка лишиться назавжди,
щоби знов і знов тебе любити,
як, коли і де захочеш ти...

Запах

Він з'явиться раптово, як завжди,
твій запах. На кордоні сну і яву,
під плюскіт підсвідомої уяви,
під шепіт завіконної води.
Він з'явиться зненацька. Пожене
в раптовий вирій спогадів і зникне
так само, як з'явився — непідзвітно,
зоставивши самотньою мене,
лишивши після себе ніжний щем,
солодкі сни під рух настінних тіней
та джаз дощу, а також неймовірне
бажання, щоби він прилинув ще...
...Він з'явиться раптово, як і ти,
твій запах. Упіймає в павутиння,
у спогадах заплутає і згине,
покинувши мене на самоті
гойдатися у мріях аж до сходу,
і вірити у вигадки і сни,
і вірити заплаканій весні,
і намовляти вірші і погоду,
і вірити наївно у любов,
в можливість щастя хоч би на хвилину,
у те, що світ не зовсім безнадійний,
якщо ми в нім зустрілися, і знов —
він з'явиться раптово...

Червона квітка

Я буду, мов червона квітка,
щоб ти укотре закохався,
щоб спалахнути, мов лелітка,
лише для тебе, мій обранцю,
щоб бути всім тобі на світі:
коханкою, дощем і сонцем,
щоб вкотре ти мене помітив
і втратив голову назовсім,
яскравих фарб наллю по вінця,
щоб ти щоразу плив у верші,
щоб знов на мене задивився,
немов побачивши уперше,
я зацвіту червоним цвітом,
немов у вітрі — квітка-ватра,
нехай і мить мені горіти —
не буду думати про завтра,
я буду, мов червона квітка...
Нехай, як квітка, швидко згасну,
нехай зів'яну надто швидко —
хіба шкода за хвильку щасну?

Як живі — то любіть!

Вітер цвіт вицілює білий,
похилилася вишня на хрест...
Поцілунок за крок до могили?
Поцілунок за крок до небес?
На старім кладовищі співає
соловейко травневий мотив,
соковиті рослини розмаю
заплітають уламки хрестів.
А весна нареченою квітне,
одягається світ в оксамит,
світ дзвенить і відлунює ритмом:
— Як живі, то кохайте-любіть.
— Як живі, то любіть, — каже вишня.
— Як живі, то любіть, — каже глід, —
застороги і справи облиште,
не вагайтеся, слід чи не слід.
— Як живі, то любіть, — каже вітер.
— Як живі, то любіть, — кажуть грім,
кладовище, похилені квіти
і розплескане небо вгорі...
І здається, що ті, під хрестами,
теж кричать: «Як живі, то любіть,
як живі, то любіть, ми із вами,
вам за нас ця дарована мить!»
І цілується пара на стежці,
де хрести проростають в блакить,
тільки чути, як серце до серця
стукотить «як живі — то любіть!»

Тост

Ми вип'ємо за те, що ми живі,
що стрілися, нарешті, слава Богу,
не поспіхом, без суму і тривоги
ми вип'ємо. Як хочеш, так назви
раптове і невчасне божевілля:
коханням, чи любов'ю, чи свавіллям —
ми, слава Богу, стрілись, ми живі,
а далі вже як буде, так і буде:
життя — гірська дорога, серпантин,
і що там далі — прірва, хрест чи тин —
не відає ніхто, а надто люди,
тож вип'ємо за кожний Божий день,
за кожен день нас двох у цьому світі,
бо вартує кохати і любити
щомиті, ну а завтра що прийде —
то тиша, як сказав колись був Гамлет,
то зараз п'єм, аби не було мало
і щоб життя повз нас не пропливло,
не стерлося в одноманітне тло —
ловімо миті, хвилі, і щоразу —
наповну. Буде потім? Все одно.
Сьогодні за сьогодні — пиймо разом,
допоки є у келихах вино,
допоки ще яскраво в світлі грає,
не варто чатувати привид раю —
сьогодні та до дна — ото воно!

Про природу кохання, напівжартома)

Не маю жодної уяви,
чому нестримний рух чи жест —
немов гачок, і вже цікаво:
«...Як він кохається? Увесь?
Чи він нестриманий так само?
Чи він такий і там, чи ні?»
А ви — любов, кохання, драма...
Та то цікавість в глибині
шкребе, і точить, і штовхає:
«От би дізнатись, як, коли?...»
А ви: кохання... вимір раю...
Неначе діточки малі)

Воскресіння

Я воскресаю в спалахах любови,
мов сонце після сутінок зимових,
мов квіти, що цвітуть несамовито,
мов пари, що цілються відкрито,
мов звірі, що собі шукають пару,
мов річка, що кохає небохмари,
мов листя, що виблискує зеленим,
мов все, що незбагнено і шалено
росте, тече, пульсує, любить, б'ється,
я теж расту до тебе з рани серця,
я голос твій, і погляди, і дії
пригадую щодня, щоночі мрію,
і, наче світ у спалахах розмаю,
я знов і знов з любові воскресаю...

Обійми

Притулитися б до тебе
 в цей важкий тривожний час,
 доки дощ тече із неба,
 наче сльози, раз у раз,
 притулитися би ніжно,
 щоб і тілу, і душі —
 разом затишно і втішно
 у квітневій ці дощі,
 у негоду цю жакливу...
 І забути хоч на мить,
 доки ллє скажена злива
 і душа уся болить...
 Що за час — самі тортури.
 Я благаю, обійми,
 хай твої обійми муром
 будуть лагідним мені,
 хай мене на мить сховають
 у омріяне тепло —
 на хвилиночку до раю —
 пам'ятаєш, як було?
 Як до цього лихоліття,
 до навали, до війни...
 Тільки жити би та жити,
 рвати квіти навесні...
 Вік, чи рік страшний, чи тиждень?
 Скільки ще терпіти мук?
 Та невже можливо більше?
 Та за віщо, і чому?
 ...Дощ ридає, аж зайшовся —
 вся країна йде з хрестом...
 Обійми ж, мій охоронцю,
 як не тілом — хоч рядком...

Цигарковим димом пахне осінь,
 в неї нині твій і цвіт, і смак...
 Наче я і не любила досі,
 наче я і не жила ніяк.
 Наче я не бачила нічого:
 ні свічок дерев в свічадах рік,
 ні ажуру листя золотого,
 ні доріг, що з неба йдуть до ніг...
 У життя твій рух, твій сміх і запах,
 я забула все, що десь, колись,
 запалала вся життєва мапа,
 піднялася пасмами увись.
 Я немов цілюся уперше,
 я живу уперше і люблю.
 Що мені минуле і прийдешнє,
 ти мені, мов хвиля кораблю,
 я немов уперше вийшла в море,
 кинувши і пристань, і причал,
 і тримаю курс на ясні зорі,
 на далекі зорі у очах...
 Можеш мені вірити, звичайно,
 можеш і не вірити, авжеж,
 тільки ти — життя моє, коханий,
 ти наразі світ і всесвіт теж.
 Мов твоя цигарка, пахне осінь,
 їй пасує цей солодкий дим...
 Прийдеш чи підеш колись назовсім —
 я молюся іменем твоїм.

Пароплави

Ми з тобою деревини від колишніх пароплавів,
нас закинуло на сушу, сонце палить і пече...
Нам з тобою б море синє замість витертих причалів —
напоїти вітром душу хоч би трохи, трохи ще...
Били шторми, шквали били, ми пірнали і тонули,
заглядали риби в трюми, прикрашали мушлі киль,
потім викинули хвилі — і гойдаємось в намулі,
виколихуємо думи і викохуємо цвіль...
Ми з тобою вже минулі, ми деталі зовсім різні,
розминулися на старті, добігає крапки шлях,
у бортах застрягли кулі і висять знамена грізні,
кістяки стоять на варті із безоднями в очах.
Хто тонув, той не потоне. Хто тонув, той буде вічно
на сухому узбережжі розсипатися на пил...
Тільки чом так дико стогнуть і кого так спрагло кличуть
чайки в синьому безмежжі понад берегом могил?
І чому опісля шторму, як горять краплини-зорі,
як кормою грають стрази, промінь шиє каламуть,
то, здається, тіні чорні ще ось-ось — і зрушать в море,
ще ось-ось — і підуть разом,
ще ось-ось — і попливуть...

Свічка

Я тут, я поряд. Обійми,
займи мене, неначе свічку,
хотіла б я горіти вічно,
щоб не було в тобі пітьми.
Цілуй мене, нехай цвіте
вогонь у темряві нестерпній,
хотіла б жити я й померти,
немов багаття золоте.
Кохай мене — я буду жить,
неначе полум'я у вирі,
яке спалахує надміру
і все освітлює на мить.
Тримай мене, нехай тече
гарячий віск, пекучі краплі,
тримай мене, тримай до крапки,
тримай ще трохи, трохи ще...
Собою випалю усі
душевні сутінки й вагання,
з тобою буду до світання,
а потім — опік на руці...

Якби не було б тебе...

Якби не було тебе, не було б мене,
ходила би містом інша, а зовсім не,
не ця із вогнем на шкірі, з вогнем в очах...
Ти знаєш, що через тебе тепер я — птах?
Ти знаєш, що через тебе я маю стать?
Я маю, для кого бути, кому співать,
я маю, куди летіти, коли крило
судомно ламає пера об сіре скло,
я маю, для чого жити, куди іти,
я знаю, що десь на мене чекаєш ти,
я є, бо ти є, і крапка. А інша, та
ніяка і безтілесна, мов тінь пуста,
немов карнавальна маска, що без лиця,
лише посміхатись змушена без кінця,
мов шкіра змії без тіла, мов дім пустий —
без тебе мене немає, хороший мій...
Я, наче морське свічадо, тебе ловлю
і хвилями віддзеркалюю «я люблю...»,
ти світло моє, і небо, мій світ, отожд,
як раптом тебе не буде — мене також.

Близькість

Все ближче до тебе, ближче —
аж плавиться власний контур,
все більше до тебе, більше
штовхає мене. Огорне,
буває, чуття і ніжність —
така неможлива — диво,
і ніде тоді подітись,
і тану, німа й щаслива,
і тану, як віск, аж лячно
впадати в таку залежність,
себе відчувати, наче
я тільки тобі належу
і вже не собі, не світу,
не віршам моїм надмірним...
Що з цим почуттям робити,
як вижити в цьому вирі
твоїх поцілунків ніжних,
обіймів твоїх гарячих,
як бути, коли все більше
щодня ти для мене значиш,
як бути, коли все ближче
штовхає мене до тебе
і світ затуляє інший
твоє неозоре небо,
твоє небезпечне море
мене поглинає владно...
Я хвора, на тебе хвора,
і тут лікуватись марно...

Межа

На межі кохання вмирає світ:
тільки ти, і ти, і нічого крім —
ні сапфірів неба в оправі віт,
ні гарячих квітів, ні сонця гри.
На кордоні дотиків тане все,
пропадає все на кордоні вуст:
ні віршів, ні голосу, ні пісень —
мов мене немає, я не живу.
У твоїх руках я неначе віск,
що мінливо тане й тече, тече,
лиш німе бажання, нечутний крик:
хай ця мить триває! І ще, і ще...
І нехай я зникну, згорю ущент,
хай, мов свічка, згасне життя в мені —
хто хоч раз кохав, не для того смерть,
хто хоч раз кохав, не вмирає, ні,
хто хоч раз кохав, наче я і ти,
той палає світлом крізь всі світи...
Ми з тобою будемо назавжди —
в небі два промінчика золоті...

Притулок

Можна в дім твого сердечка?
Я присяду на краєчку
хоч на мить перепочити —
не жени мене, мій світе,
в мене іншого немає
ані дому, ані раю,
ні кохання. Тільки серце —
те єдине, котре б'ється
коло мене близько-близько.
Ти маяк мені, і пристань,
і притулок для бродяжки...
Знаєш, як на світі важко,
як ніде нема спочинку?
Я присяду на хвилинку
в дім твого сердечка, можна?
Пустиш бідну подорожню?
Візьмеш в серденько до себе?
Дому іншого не треба,
дому іншого немає —
тільки серце, що кохає.

Гіпербола

Я завжди любов розуміла, мов вірш,
мов пісню-молитву до неба, до світу,
яку ти щосили, щодуху кричиш —
ти є, ти існуєш, ти хочеш любити!
Як лист, як зізнання, як сповідь душі,
як танець босоніж на склі і вугіллі —
вона не ховає, вона не мовчить,
вона вибухає, мов полум'я вільне.
Любов перебільшена? Може, і так,
вона, мов гіпербола, пере-і надто-
вона не буває ніяка й ніяк,
вона або ні, або разом до страти.
Я тільки таку розумію любов —
натхненну, мов вірш, чи картина, чи танець,
коли ти без жодних зусиль і умов
танцюєш, і пишеш, і любиш, і — танеш,
бо все віддаєш, наче слово — листу,
мов рух — у малюнок, мов голос — у пісню,
і легко береш ти дзвінку висоту,
де все невагомо, де все ненавмисно,
де хтось тебе чує і пише тобі
у відповідь світ, мов молитву і сповідь...
Хто може, хто вірить, хто хоче — любіть,
бо світ пропаде, як не буде любові...

Категоричне

Не пхайте носа у любов,
не пхайте носа —
вона розчавить вас і знов
помчить крізь простір,
поради лагідні і злі
гроша не варті —
любов — це двоє уві млі
і вогник ватри,
не пхайте носа поміж них,
тим більше тіло,
у них свій всесвіт, їм до всіх
немає діла,
загублять колію свою —
і світ збідніє,
тож хай ніхто в чужім раю
ходить не сміє,
не буде щастя — буде кров,
як світло згасне!
Не пхайте носа у любов,
невже не ясно?

Відьма

Я літатиму ніччю гола,
я з'явлюсь у вікні твоїм,
ти палитимеш в нім спроквола,
одягаючись в сірий дим
і рахуючи в чорнім небі
збайдужілі до всіх зірки...
Раптом я пролечу повз тебе —
так, на відстані десь руки,
зупинюся у тьмі імлістій,
просто проти тебе, авжеж,
щоби ти мене роздивився —
кожен пагорб і вигин теж,
щоб дивився й не міг відвести
зачудований погляд ти
від малюнку на тлі небеснім,
від небесної краси,
ти б простяг, щоб торкнутись, руку —
сміючись, я б майнула геть,
де літають орли і круки,
де відсутні життя і смерть,
полетіла б у сині гори,
мимо смерті та повз життя,
буде віяти вітер холод,
зупиняти серцебиття,

буде шкіра у сяйві повні
зовсім срібна на темнім тлі,
і волосся лискучо-чорне
буде хмарою уві млі,
я літатиму цілу нічку,
я збиратиму пил зірок,
щоб тебе чарувати вічно —
мить за миттю, за кроком крок,
а на ранок вернусь обачно
і зустріну тебе тоді,
запитаєш: «Я жінку бачив
уночі — то була не ти?»
Розсміюся, погляну в очі
і скажу: «То, мабуть, у сні.
У повітрі? Посеред ночі?
Та ще гола? Збав Боже, ні...»

Човен

Вночі тебе чекатиму
в човні рожевім місяця,
на чорних хвилях ніченьки
чекатиму тебе,
як місто тихо спатиме
і буде сни дивитися —
і ти зімкни повіченьки,
полинем до небес...
Здається місто з човника,
мов іграшка, малесеньким,
з віконницями-зорями,
і люди в них — малі.
Приходь до мене в схованку —
гойдатися так весело
понад дахами чорними,
далеко від землі.
Ти прийдеш, обіцяй мені,
в рожевий човник місяця?
Я обійму і гратимусь
з тобою до зорі,
ми будемо так віддано,
так гаряче любитися
у човнику крилатому,
що в темряві горить,
так високо у темряві
уміємо літати ми —
і пустоці, і пестоці
даруєш ти мені...
Та як не прийдеш, серденько,
то знай — завжди чекатиму
у місячній пелюсточці,
у місячному сні...

Закохані

Закохані — врятовані: вони
не бачать все, що діється довкола —
занадто в них вузьке і тісне коло,
щоб існувати в іншій площині.
На хвилю божевільні і на мить
освячені у власній божевільні,
вони хоча б на час від всього вільні
і щільно зачиняють вікна від
абсурдного в цім світі існування...
Врятовані, осяяні коханням,
вони щосили рвуть жаданий плід,
і чим сильніше буря за вікном,
тим все міцніш обійми і цілунки,
тим більше їм життя за те рахунки
виписує безжалісним пером,
але вони нечулі, і глухі,
і недосяжні в ніжнім божевіллі,
і хай там як, але вони щасливі
і вільні, мов у вирії птахи,
і вільні, наче вітер, ніби хвилі, —
що їм до диких танців і пожеж,
до згарищ і до торжищ — вільні, вільні,
нехай у божевільні, але все ж...

Коронація

Ранок світиться після ночі у очах,
серце в грудях злетіти хоче, наче птах,
світ мені — ніби тронна зала: я — не я,
раптом згнула і розтала тінь моя,
раптом день — наче дивні шати золоті —
це тому, що мені сказав ти, саме ти,
ті слова, що немов корона, мов вінець, —
я відчула себе на троні всіх сердець,
ніби мантия вкрила тіло — на плечах
мимоволі зростають крила, тане страх,
можу через найвищі гори перейти —
все тому, що зі мною поряд, поруч — ти,
я співаю життя, мов пісню — чуєш, ні?
Це тому, що ти є на світі в кожному дні,
я втрачаю набуті пута з кожним днем —
Королевою легко бути
з Королем.

Квітка-ніжність

З розколотого серця — квіти,
з душі померлої — життя...
Яка різниця — осінь, літо,
коли росте із небуття
така навек забута ніжність
крізь чорний лід самотніх літ,
і зупинити неможливо
її такий жаданий цвіт.
Вона від серця і до серця
суцвіття тягне золоте,
і хай там що, але проб'ється,
і хай там як, а проросте.
Тепер одна пора — любові,
а пори року — то пусте,
любов росте у дні зимові,
в осінні сутінки росте,
і не важливо — рано, пізно,
зимовий час чи літній час —
росте тендітна квітка-ніжність,
любові квітка поміж нас...

Джаз дощу

О, мріяти під дощ про тебе,
під джаз дощу дивитись сни...
Наснись мені під ритми неба,
під спів дощу наснись мені...
Прийди у мріях чи видіннях,
мов цей такий бажаний дощ —
я так люблю, коли краплини
лоскочуть шкіру... Ну то що ж,
чи ти впадеш дощем на серце —
полити паросток надій?
Під це краплинне інтермецо
чи ти наснишся, любий мій?
Мовчиш... вирує дощ у рамі —
давно такого не було...
Серпнева ніч п'янка й духм'яна,
рясніє спалахами скло...
Пливуть машини в струмах вулиць,
у пружних струнах б'ється ритм...
Ти відповів? Мені почулось?
То дощ із голосом твоїм...
То він мені шепоче... дещо,
та намовляє раз у раз
той сон, де ти мене торкнешся
під дощовий нервовий джаз...

Дрімка

Засинаю, чи марю, чи сплю...
Ніч в навушнику грає на серці.
Я не знаю, чи є, чи здається
ця мелодія — дзвін кришталю.
Може, тільки наснились мені
і весна, і кохання, і повінь,
може, просто самотності стогін
до землі, до небес, до весни...
Може, просто солодка мара,
що розтане з ранковим серпанком,
може, просто роз'ятрена ранка,
вічна зірка чи чорна діра...
Я сопілка, я тріснутий звук,
я відлунюю шепоти вітру,
я для співу люблю і живу —
чи можливо таку полюбити?
Полюбити, зіграти на ній
щось нове, і прозоре, і щемне,
всі відтінки любові-весни,
всю палітру від цвіту до зерня...
Ніч триває на струмах сердець,
ніч в навушнику мріє, хоч знає,
що кохання — завжди манівець
і зворотної стежки немає.
Знайдеш скарб чи заб'єшся у схрон,
відшукаєш спасіння чи згубу?
...Мені снилось, що ти мене любиш —
ти не знаєш, це сон чи не сон?

Хочу!

День розхристаний і синій,
сонце в срібній павутині,
в ритмах вітру серце б'ється,
світ співає в ритмах серця...
Я сьогодні хочу жити:
знов відчути повінь літа,
знов відкрити сонцю шкіру,
засмагаючи надміру,
хочу плавати у річці,
хочу вітер на обличчі,
хочу дощ на спраглим тілі,
ніжних трав квітучі хвилі,
і піску гарячий подих,
і вечірню прохолоду,
і п'янки південні ночі —
все до краплі — хочу, хочу!
Хочу всі веселки світу!
Через тебе — хочу жити...

Ти

Ти — вітер, ти ніжний, легкий, обережний,
ти — шквал, непідвладний ні стінам, ні вершам,
то вієш щодуху, то тихо навколо,
то знову співаєш повітряне соло,
ти змінюєш рухи щомить, щохвилини,
твій голос то шепіт, то сила надмірна:
обіймеш, одягнеш в повітряні шати,
і вже не зітхнути, ані застогнати...
Вітрилами буду, морською водою,
і хоч на хвилину, та буду тобою,
допоки ти, вітре, зі мною, допоки
я буду пірнати у вільні потоки,
себе загубивши, забувши про себе,
аби із тобою — у прірву чи в небо,
аби із тобою. Мене вже немає,
один тільки вітер із краю до краю,
нічого немає од нього сильніше:
вже вітром наскрізь продуваються вірші,
вже я відчуваю себе, мов пір'інка,
що з вітром злітає і падає стрімко,
і так мені легко, і просто, і ясно —
я б вічність летіла, мій вітре прекрасний,
я б вічно летіла — без курсу, без карти...
Можливо, інакше і жити не варто...

Злива-любов

Любов — неприборканий дощ,
безмежний, свавільний, раптовий,
це не почуття і не слово —
це злива між замкнених площ.
Любов — несподіваний грім:
насуне небачено звідки,
освітить, неначе лелітка,
і чорний залишиться дим.
О, тільки б устигнути все
за спалах шаленої миті!
О, тільки б на попіл згоріти,
життям заплативши за це!
О, тільки б устигнути вщент
допити цю нарвану зливу,
допити нестримно красивий,
божественно дивний момент!
Любов — не настоянка днів,
вона наливає по вінця:
не встигнеш напиться — скінчиться,
лишивши похмілля сумні.
Любов — то не список умов:
у струмах оголене тіло,
душа під напругою зливи,
інакше вона — не любов.
І більше — ніколи й ніде,
бо кожне кохання — єдине.
...Колись і життя, мов краплина,
на спрагле каміння впаде...

Вино любові

Вино любові... хочеш — пий,
не хочеш — ні. У нім отрута,
у нім і ліки, любий мій,
кохання пити — все забути.
Вино любові — наче смерть,
а потім світле воскресіння:
то верх, то низ, то шкереберть,
то все зливається в єдине...
Вино любові п'ю давно,
відколи я тебе зустріла.
Яке ж таки п'янке воно,
вино душі твоєї й тіла,
вино любові... П'єш — то пий,
а я вже й так... не буде гірше,
бо твій напій такий міцний,
що я себе забула іншу,
і не згадаю, не проси,
чом знов народжуюсь і гину?
Хіба щоб випити усі
твої цілунки до краплини.

Нота

Грай, я буду танцювати!
Ніч горить, горить свіча...
Я, мов нота, котру взяв ти:
йде відлуння, тане час,
час тече — краплина соку
з ягід сонячних. Скажи,
нащо я тобі? Морока:
ні померти, ані жить.
Нота тілом і душею,
казка з сірого буття —
я не буду нічиєю
за теперішнє життя.
З мене пісня, поки повня,
з мене слово, а тоді
пастка темна, пуста чорна,
коло зимної води...
Грай, я буду танцювати,
доки ніч, а прийде день,
світло прийде до кімнати —
і не буде більш пісень.
Не живе в буденні казка —
перетворюється в тінь.
Просто грай, як твоя ласка,
як умієш ти один —
ноті кращого немає,
ніж звучати... Струни рви,
грай на серці! Як ти граєш —
неможливо, неймові...
...Поки я, мов дзвін, лунаю,
бий у мене, грай мені!
Нічка-свічка догоряє,
тане в темному вікні...

Сивому хлопчику

Де ж ти блукав, мій хлопчику, ціле літо?
Бачиш, холодна осінь збирає мито,
десь ми були не разом, зустрілись пізно,
різні у нас дороги і долі різні.
Бачиш, вже осінь небо мережить синє
у попелясті хмари важкі, осінні,
бачиш, вже осінь холодом душу крає —
де ж ти блукав, мій хлопчику? Де була я?
Все паралельно, поряд, але не разом,
поруч, але окремо — і так щоразу,
може, колись тебе я і зустрічала
десь на чужих вокзалах, чужих причалах.
Ти все проходив мимо, я теж... буває,
ходять самотні люди повз двері раю,
не помічають входу, що надто близько,
не помічають неба в обіймах міста.
Хлопчику, як я довго тебе чекала...
Думала, вже не стріну, зосталось мало —
крапля життя і щастя на самім денці,
трохи надії й віри в розбитім серці...
Тож притуляйся, хлопчику, ще не смеркло,
бачиш, зима вже поряд, а разом тепло,
скільки зосталось часу — зима і нічка,
далі що буде — хтозна, і ми не вічні.
Сивий хлопчина, поруч дівчина сива —
хтось їм налив у келихи трохи дива,
трохи проміння сонця в холодній тиші...
Тож притуляйся, хлопчику, ближче, ближче.

Є я чи ні?

Ось я думаю: є я чи ні?
Онде мій силует у вікні,
вірші й ліжка — все наче моє,
та без тебе я ніби не є...
День, робота — усе, як завжди,
та себе я не можу знайти,
щось немає мене у житті...
Де я є, не пригадуєш ти?
Щось себе я не бачу ніде...
Ти — десь там, я десь тут. Але де?
Певно, там, де з тобою були,
я себе загубила в імлі,
і тепер не знайти, не знайти,
я тепер назавжди, назавжди
у очах, що дивились в мої...
Де ті очі, де очі твої?
Не зберусь ні до справ, ні до слів:
загубила свій власний мотив,
стало холодно всюди і скрізь.
Ти існуєш чи ні, відгукнись.
Ніч осіння пуста і німа...
Я не знаю: я є чи нема,
я не певна: я є чи нема,
як без тебе лишаюсь сама,
мов зачинена мушля на дні...
Я існую? Існую чи ні?
Підкажи мені, серце моє,
чи немає мене, чи я є?

Ти віриш?

Ти віриш без мене в моє існування,
у те, що існує на світі кохання,
що шкіра у мене — із теплого шовку
ти віриш, як я не на відстані кроку?
Ти віриш у те, що люблю, і тим паче,
що думка про тебе стрімка та гаряча,
що ти, наче зерня у серці, коріння
пустив — і ростеш, і немає спасіння?
Ти віриш, що літо існує безпечно,
як вітер осінній гуде безкінечно,
що море існує, і хвилі, і піна,
ти віриш у місті, де стелі і стіни?
Ти віриш, що разом — і палко, і близько,
коли поміж нами — і простір, і відстань?
Я майже не вірю без тебе — у тебе,
як взимку — у літо, як хмарно — у небо,
я майже не вірю в твоє існування,
та все ж відчуваю і сум, і бажання,
і зерня у серці торкаюсь рукою,
щоб подумки бути без тебе — з тобою...

Втома

Я втомлююся від нестріч,
від необіймів, нецілунків,
і тут немає протиріч —
від нот не втомлюються струнки,
а втомлюються від мовчань,
коли в кутку стоїть гітара,
забувши пальців ніжні чари,
я втомлююсь від розставань,
від пустки, від нетеплоти,
від нелюбові, від невіри
у те, що є кохання щире,
у те, що є на світі ти.
Я втомлююсь від німоти,
від написання і некрику —
мені б хотілося довіку
горіти, рухатись, рости,
щоб кожна мить — і саме та,
не позіхання невмируще...
Я втомлююсь від нежиття,
а від життя — палаю дужче.

Рефрен

Не боюся набриднути — повторю, що люблю,
біль і сумніви видихну у навколишню млу,
прокажу це навіяння, мов пароль до життя:
я люблю тебе, милий мій, до нестями, затам,
щоб не стерлось в свідомості, що існує любов,
у пустій невагомості я повторюю знов:
я шалено люблю тебе, божевільно люблю,
і у липні, і в лютому, попри доленьку злу,
не боюся набриднути — поки буду жива,
видихатиму віддано ці крилаті слова:
я люблю тебе — променем,
вітром, снігом, дощем —
мов молитву, повторюю
і казатиму ще...

Золоті вітрила

Наш корабель чекає нас,
і золоті на нім вітрила,
і не важливо — час, не час,
і де це нас весь час носило...
На нім готове все давно,
він весь блищить з корми до щогли,
міцне настояне вино
давно чекає спрагле горло,
танцює ніжна світлотінь
на накрохмаленій білизні,
ми зійдемо — і я, і ти,
під ці вітрила золотисті,
і попливем уздовж ріки
повз жовті пляжі сонцесхильні,
повз ліс, високий і стрункий,
і очерету шепотіння,
повз день і ніч, повз час і вік,
не помічаючи години,
ми будемо такі живі,
ми будемо такі єдині...
Як нам з тобою корабля
ніде немає — нащо жити?
Ти все — і небо, і земля,
ти все для мене в цьому світі —
я вірю, нас чекає він,
і золоті тремтять вітрила,
він нас колись зустріне, милий,
і попливе у часоплин...

Кольору світла

Кольору теплої свічки,
дольки хурми золотої,
вікон, що мріють у нічку,
вічками світяться млою,
кольору сонця у річці,
кольору крапель янтарних,
кольору шкіри цариці,
котра звалась Клеопатра,
кольору риб у Матіса,
тону цитрин і цукатів,
ягід зимового лісу,
чаю із присмаком м'яти,
кольору меду і спецій,
сонця, піску і племіння,
кольору східних містерій,
вуст полум'яно-кармінних,
шовку спідниць золотистих,
лику вохристої повні —
я напишу тобі пісню,
я засвічу тобі вогник,
щоби у темряві сірій
крапелька сонечка квітла,
щоби на хвильку зіграла
пісня із кольором світла.

Мить

Скотився день, немов краплина склом...
Як хочеться затримати навіки
кохання, що здається майже сном,
цілунки, що даруєш ти без ліку...
Як хочеться затримати цю мить,
мить ліхтарів і теплих сліз у зливі,
коли ми щирі, мокрі та щасливі,
коли щосили дощик гуркотить,
і світить світ, і світло поміж нами...
Не відривай від губ своїх мої,
я хочу так годинами і днями
спивати біль і сумніви твої,
я хочу так... не йди від мене, серце,
залиш мені цю мить на тлі дощу,
нехай життя він ллється, ллється, ллється,
нічого більше в долі не прошу —
нехай цей дощ триває безкінечно,
нехай цей час ніколи не мине,
тримай мене на лезі перехрещень,
не відпускай закохану мене...

Хвороба

Буває стан, який лікують
лиш поцілунки раз у раз,
коли так ніжності бракує,
що пламеніє поміж нас,
коли у вікнах сіра днина,
коли погода наче слиз,
насправді зовсім не причина
для меланхолії та сліз,
а просто пустка після повні,
коли не вистачає вкрай
тих поцілунків повнокровних,
і ще, і ще, і аж за край,
то абстиненція любові,
«синдром відміни» почуття,
і жодний жарт, і жодне слово
тебе не ввімкнуть до життя,
і аж до зустрічі ти млієш,
спливаєш шумом зайвих фраз,
і тільки жевріє надія,
що час іде — і пройде час,
і буде ніч, і буде повінь,
і ти, і я на самоті,
і повні келихи любові...
Хіба про те ж не мрієш ти?

Божевільна

Укотре глузд втрачаю через Вас...
А може, божевільна від початку?
А може, повня повну білу крапку
поставила, і збожеволів час?
Я Вас кохаю так, що навіть світ
пустити шкереберть — ще буде мало,
я ладна за одну-єдину мить
віддати все, що матиму і мала,
усе, що маю. Зрештою, одне,
що вартує життя, — це божевілля,
це полум'я, що спрагло і свавільно
охоплює небесне і земне,
коли втрачаю розум через Вас,
коли пливу в цілунках і обіймах,
коли гублюсь безвольно і безсильно,
і забуваю, хто я раз у раз,
і раз у раз займаюся вогнем,
бо знаю: Ви так само божевільні,
і божевілля наше обопільне,
і Ви так само прагнете мене...

Жінка-місяць

Тільки ти примружиш очі,
жінка-місяць серед ночі
раптом прийде, ніби промінь,
наче марення чи спомин,
озирнеться... Коло ліжка
тихо сяде, гляне ніжно
на чоло і пасма сиві,
посміхнеться. Неквапливо
відведе з очей волосся,
поцілує тихо зовсім,
щоб тебе не розбудити,
і чоло твоє відкрите,
і усе-усе — не проти? —
цілуватиме... а потім
потихеньку доторкнеться
до закоханого серця,
і насняться сни гарячі...
Засмієшся і заплачеш
ти тоді від насолоди,
а вона туманом згодом
у вікні нічним розтане,
тільки де-не-де зоставить
на тобі сліди — то квіти
жінки-місяця. Горіти
їм тепер вогнем щосили
і на серці, і на тілі...

Раптом?..

Мені інколи раптом лячно:
я ж могла тебе не побачить,
я ж могла тебе не зустріти
поміж пазлами цього світу...
Як сто тисяч людей навколо
так і ходять життя по колу,
так і поруч живуть незмінно,
та щоденно проходять мимо,
уявляєш, отак минуло б
все життя моє, мов в намулі,
все життя, мов нудьга смертельна,
десь не поруч, а паралельно.
Ти лише уяви: ніколи
не почула би я твій голос,
не відчула би... уявляєш,
я б вважала: тебе немає...
Я не знаю, чому, навіщо,
траєкторію хтось там вище
двом бродягам накреслив раптом,
наче хрест на дорожній мапі:
стоїмо перехрестям долі,
і серця в нас, і душі голі,
і на мить ми забули, хто ми —
перехрестя нам стало домом,
чи спасінням, чи то розп'яттям?
Та без нього ніщо не варто,
та без нього ніяк не можна —
все навколо пuste й порожнє...
...Тільки інколи думка коле:
ми ж могли не знайтись ніколи...

Дурники

Закохатися без тями — у такий жорстокий час?
Ох, і дурники ми з Вами, що сказати ще про нас!
Що за усмішка постійна, що за ніжність ув очах —
божевільні, божевільні, що узяти із невдах.
Ненормальні, нетипові, нестандартні, не такі —
заманулось нам любові — що поробиш, диваки,
і ніхто не дасть поради: ні філософ, ні мудрець —
на любов немає ради, хай їй трясця, хай їй грець!
За одну на двох хвилину все життя би залюбки
віддали дорогоцінне — що поробиш, диваки —
та за очі, та за звабу, та за ватру поміж нас...
Ох, і дурники ми з Вами — чи для щастя нині — час?
...Так осінні квітнуть квіти попри холод і дощі —
непідвладно, непідзвітно
сіють сонце на душі...

На відстані

Коли довго тебе не бачу
і далеко кохані очі,
бачу здалеку — світло наче,
навіть в темних обіймах ночі,
бачу те, що не бачу близько,
коли твій відчуваю запах —
бачу сонце у синій висі
і злітаю у небо птахом,
і торкаюсь крилом проміння,
і вертаюсь щаслива з неба —
може, з тим і розлуки тіні,
що побачити світло треба...
І чим далі — воно сильніше,
і чим далі — ясніше видно:
не було і не буде більше
ні так гаряче, ні так сильно,
і в усьому житті-чернетці
є один геніальний віршик:
він про те, що нарешті серце
закохалося в серце інше...

Дівчинка

Дівчинка без солодкого,
дівчинка без прогулянки,
дівчинка, що без хлопчика
вдома гортає сутінки,
в серці чорненька дірочка
розміром до відсутності —
так, я без тебе — дівчинка,
кажуть: не йти на вулицю...
Як мені без солодкого,
як без обіймів-пестощів
дівчинкою-сиріткою?
Хтось відбирає тістечко...
А як не можна — хочеться,
а як не можна — колеться,
сльози дрібного дощика
серцем дитячим котяться,
я — безпорадна дівчинка,
відчай — у розмір всесвіту...
Дощик тече кватиркою,
дівчинка плаче: де ж то ти...
Я і не знала, серденько,
як я залежна солодко...
Дощик осінній сердиться,
довго ще буде холодно...
Звикла до рук, мов кішечка,
наче дівча — до ласощів,
важко самій хоч трішечки
раптом без світу нашого
марити поцілунками,
марно хотіти дотиків...
Дівчинка без прогулянки,
дівчинка без солодкого...

Ненормальна

В кав'ярні грає «Only you»,
струмить у серці ностальгія:
стара естрада не старіє...
Замовлю щось, вина наллю...
Сьогодні сльози раз у раз
течуть, не хочуть висихати.
Чи це нормально — так кохати,
чи це в сучаснім світі — зась?
Дивитись в стелю цілу ніч,
не спати, в'ялити білизну
і думати про долі різні,
про біль і ніжність наших стріч,
але насправді про одне —
про те, що вже немає ближче,
і навіть, як усе засне,
у телефон збирати вірші,
а зранку, як воскреслий мрець,
себе в життя штовхати з хати...
Чи це нормально — так кохати,
чи хай такій любові грець?
В кав'ярні грає «Only you»,
стара естрада не старіє...
Лише одну любити мрію,
співати «я тебе люблю»,
неначе підліток, фатально
писати пристрасні рядки...
Я ненормальна — це нормально,
а ненормально — навпаки.

Нехай

Нехай нас повня пам'ятає,
таких закоханих безмежно,
таких палких, необережних,
в долонях трав і небокраю,
нехай холодне око біле
запам'ятає нашу повінь,
тремтіння вуст, і сміх, і стогін,
і тіло, що бажає тіла,
нехай навек запам'ятає
нас отаких — живих, щасливих,
у повні пристрасі та сили,
коли життя здається раєм,
хай кожен звук і дотик кожен
в байдужій пам'яті запише,
хай нагадає нам колишніх,
якщо колись забути зможем,
хай нам, майбутнім, нагадає,
що ми були — мов цвіт весною,
такі закохані обое
і нерозважливі до краю,
а як не буде нас на світі,
хай розповість усе, будь ласка,
отим, хто прагне полюбити,
про нашу ніч, про нашу казку...

Світ без тебе

Світ без тебе, мов без світла:
темно, пусто, непривітно,
світ без тебе — ніч без блиску,
як тебе немає близько,
день без тебе — день без сонця,
все в мені на темнім боці,
непрозоре все усюди —
думи, дії, справи, люди,
світ, немов порожня пляшка...
Знаєш, як без тебе важко?
Знаєш, як з тобою добре?
Ти, немов ранковий обрій,
все запалюєш навколо,
навіть сіре, навіть кволе —
все відлунює промінням,
утікають чорні тіні,
і нудьга кудись тікає...
Я свічуся теж навзаєм,
вся свічуся у потоці...
Знову світ на світлім боці,
знову ранок в цілім світі —
як тебе не полюбити?

Спалах

Перетвори мене на квітку, на спалах світла,
займи в мені свою лелітку, щоб я розквітла,
перетвори мене на сонце з глухої ночі,
ти можеш бути охоронцем, якщо захочеш,
якщо свої вогнисті очі зведеш на мене,
якщо ім'я ти прошепочеш так незбагненно,
якщо чимдуж мене пригорнеш собі на втіху,
то перетвориш пустку чорну у сяйво сміху,
у радість чисту і дитячу, у день і ранок,
і я набуду світлих значень, і я відтану,
і спалахну у племін'я цвіту, у цвіт промінний...
Бо тільки ти це можеш, світе.
Лиш ти, єдиний.

Червоний знак любові

Любов — зрадливе слово, затерте, мов мідяк,
не зерня, а полова, не суть, а «якось так»:
ні холод, ані спека, ні смерть, ані життя,
душі порожня тека, мов лялечка пуста...
Колись були вмирили, стрілялись, а тепер:
комедія, дорама, пригода, адюльтер,
легкий міський романчик, бокал із шардоне —
нікого не обтяжить і швидко промайне,
щоб без татуювання на серці і душі —
прийшов-пішов-бувай-но, надумаєш — пиши.
Слова — сама знемога, лушпиння, послід, тлін,
немає в них нічого, ні гір, ані глибин,
ні крові, ані плоті, ні болю, ні жалю —
ми загалом не проти сказати: «Я люблю».
Але давно забули, що там, за звуком цим —
лишилися намули, пустопорожній дзвін,
нікого не зачепить, ніде не заболить...
Навіщо та халепа — по-справжньому любить,
прищепимось, та й годі — за місяць все мине.
Нехай любов обходить усіх, та не мене —
я доберу їй слово, я намалюю знак,
червоний знак любові —
не буду «якось так».

Лист

Притулитись до тебе щосили,
все, що схочеш віддати, — узяти,
все, що зможу віддати, — віддати,
щоб навзаєм зробитися цілим,
відчувати твій запах, твій подих,
відчувати у кожній клітинці
всю твою неприкаяну коду,
що даруєш мені наодинці,
все свою неприкаяну ніжність
дарувати тобі, мов причастя,
випивати, мов келишок щастя,
душ і тіл неможливу суміжність
і з тобою ділити цей всесвіт —
спіле яблуко — зопалу, навпіл...
Я радію вже з того, що десь ти
є на долі заплутаній мапі.
Доторкнутись хоч віршем солоним,
за живе зачепити рядками,
перейти всі мости поміж нами,
хоч в думках повернутись додому,
цілувати словами, допоки
неможливо дістатися ближче,
поки знов не почуються кроки
і не зірветься знуджена тиша,
доторкнутись в розлуці хоч словом,
хай в нім лащиться літера кожна:
домішати до звуків любові
і віддати листа листоноші.

Жінка-повня

Повня, ніч і жінка у вікні...
Що їй треба, хто їй треба, нащо?
Скаже тобі «так» чи скаже «ні»?
Запитай, як хочеш, ну, а краще...
Так недовго цвіт весняний тут
вабить око перлами рясними,
так недовго сутінки цвітуть
синіми піснями голосними,
так недовго повінь душ і тіл,
і весняні ночі швидкоплинні —
запитай усе, що ти хотів,
ну, а краще — не втрачай хвилини.
Поки є тепло і рук, і губ,
поки очі темрява не вкрила,
поки бачиш світло, чуєш звук,
не питай нічого — слухай тіло,
слухай ніч... вона немов вино,
що за зиму виграло, дозріло,
не питай нічого — все одно
«так» і «ні» вночі — єдине ціле.
...Ніч, вікно, і жінка, і либонь,
жінка теж, мов місяць, безумовна...
Треба їй світить своєю любов,
от і все, бо ніч, бо ніч — і повня.

Єдині

Маяк на березі вночі
чи корабель межею неба,
у вікнах полум'я свічі
чи телефон десь коло тебе —
ти поряд, разом, у мені,
зі мною тілом і душею,
повір, що навіть вдалині
я залишатимусь твоєю,
бо то є те, що не назву
і не ловитиму на шворку:
чи уві сні, чи наяву —
з тобою разом ми. Допоки?
Не знаю. Зараз, завтра, вік —
чи є минуле у такого:
тінь-світло, жінка-чоловік,
інь-янь, плюс-мінус, плоть і слово —
не розділити те, що є
таким окремим і єдиним...
Я із тобою щохвилини,
зі мною ти, життя моє.

Серце

Як смішно серце калатає
у тілі, стомленому від
шалених пристрастей розмаю
та божевіль минулих літ...
Чого ти б'єшся, навіжене?
Та заспокойсь, кажу тобі,
притиш своє биття скажене
і не закохуйсь, не люби —
їй-Богу, смішно — не шістнадцять,
та вже й не тридцять навіть, ні —
наївно гупати, і рватись,
і так хотіти бути з ним...
Розмірено та рівно стукай
і насолоджуйся життям,
а ти п'янку ковтаєш муку,
коктейль любові і чуття...
їй-Богу, смішно, смішно, смішно!
Щоразу смикаєшся — цить!
Що з тебе вже — шмаття і вірші,
та заспокойся хоч на мить!
Я вже не підліток, не юнка —
навіщо ти мені таке,
коли тремтиш, неначе струнка,
коли заходиш у піке,
коли живеш у вічнім герці
і уві сні, і наяву...
Не хочу тиші!
Бийся, серце!
Поки ти любиш, я живу.

Трішки

Я зовсім не певна, що варта такого, як ти,
я зовсім не певна, що варта життя взагалі-то...
Можливо, для мене найкраще — вузли самоти,
аби не образити жодного й не засмутити.
Я зовсім не певна, що серце, розгепане геть,
і доля, заплутана так, що не знайдеш початок,
життя, у якому хронічно усе шкереберть,
потрібні комусь, і для когось — і диво, і свято...
Я зовсім не певна... я — гілка, поламана вздовж,
душа моя стерта, важка, самотна й самотня,
я звикла, що друзі найкращі — то сніг або дощ,
а кращі коханці — то сни, неживі, неістотні...
Я зовсім не певна, що хтось мене може любить:
моїх тарганів незліченних, сумнівні принади,
я дійсно не знаю, навіщо потрібна тобі,
чи варта такого, як ти, чи такого — не варта?
Нездарна дивачка без зайвих моральних основ,
а ще кандидатка в палату (і краще окрему) —
ти дійсно закоханий? Правда? Ти кажеш: любов,
і ти не вважаєш, що це — абсолютно даремно?
Вважай як вважаєш. Скажу тобі тільки одне:
така, яка є, я люблю тебе, мов божевільна...
Але я не певна, що варто любити мене...
Хіба що — хоч трішки,
ледь-ледь,
обережно,
несильно...

Без тебе — мене нема

Не сумуй ти без мене, любий,
бо без тебе — мене нема:
інша ходить і світом нудить,
захолола, немов зима,
інша — пуста пуста без тебе,
білий сад, що під снігом спить
і чекає, допоки в небі
світло визирне хоч на мить,
інша з поглядом, мов безодня,
без чуттів, почуттів, життя —
і не здатен на світі жоден
воскресити, щоб стала ТА,
і не грає музична скринька —
тільки в тебе від неї ключ,
і не рухається пружинка,
і не грає «люблю, люблю»,
я без тебе — відсутня сутність,
ніч порожня і темний день,
я без тебе — то як не бути,
я без тебе — ніхто й ніде,
механічний набір зі звичок,
монотонний і неживий,
дріт без струму, без гноту свічка
я без тебе, коханий мій,
я без тебе... не я без тебе —
нарис, вигадка, тінь сама...
Не сумуй, як один, не треба,
бо без тебе — мене нема.

«Вгадай!»

Повернутись раптово, зненацька,
обійняти оголений нерв,
щоб від спілої, спраглої ласки
спалахнув, зашарівся, завмер...
Обійняти руками за плечі,
ворушити волосся, а ще —
цілувати вуста, наче вечір
пестить квіти весняним дощем,
ніжно-ніжно торкатись обличчя,
вилиць, вигину шиї, ключиць,
і пірнати то нижче, то вище,
наче злива, усюди і скрізь,
і дивитись в закохані очі,
і читати бажання у них...
Як же я нерозважливо хочу
розчинитись в обіймах твоїх,
як я хочу... мов брунька у квітку,
повернутись в загублений рай,
повернутись раптово, нізвідки —
і долоні на очі: «Вгадай!»

Березневий сніг

Хай життя — березневий сніг,
що назавтра стече водою,
дні веселі і дні сумні
я на двох розділю з тобою.
Поцілунком застигне мить
і розтане, мов сніг вустами —
все, що бавить і що болить,
я на двох поділю між нами:
чорний вечір і білий день,
темні сутінки, ранок ясний,
віршів натовп, юрбу пісень,
суму час і хвилини щастя —
все, що маю, і все, що ні, —
все твоє і моє, коханий,
хай життя березневий сніг
на вустах поцілунком тане...
Чи багато, чи мало нам
залишилось з тобою шалу?
Пиймо, любий, любов до дна,
щоб ні крапельки не пропало.

Аби зустріти усмішку, почути голос твій,
перетинаю сутінки і буднів сірий стрій,
на днях малюю хрестики, рахую дні густі —
мені вже з того весело, що є на світі ти.
Як ти про мене думаєш хоч інколи-колись,
я впораюся з сумами, забуду, де болить,
я загорнусь у спогади про тебе, мов у плед,
і буду мріять солодко про поцілунків мед,
я буду спогад-свічечку світити восени
і доживу до зустрічі, а може, й до весни,
пройду межею холоду, і обійду біду,
і перейду всі мороки, і зиму перейду.
... Зустрінемося весняними у сутінки п'янкi,
ти прийдеши із трояндою на ніжечці тонкій,
а я скажу замріяно: «Хіба не дивина:
я так про тебе мріяла,
що сталася весна...»

Холодно

Чому так холодно щомиті,
не гріють ковдри і чаї,
чому так хочеться ловити
гарячі погляди твої?
Пустити мене, бродяжку, в прийми,
щоб розтопити серця лід,
зігрітись у твоїх обіймах,
забути цей холодний світ...
Я не засну — хіба заснетесь
до тіла — тіло? Де там, де...
Як тепло в тебе коло серця
життя пульсує і гуде,
як солодко хвилин краплини
течуть повз простір ще і ще,
як твій вогонь в моїх судинах
горить, вирує і пече!
І поцілунки тануть, тануть,
і з дня на вечір тане час,
і повня повна, повня п'яна
у вікна дивиться на нас,
а я в твої дивлюся очі,
та в їх гублюся глибині,
і потім згадую, і хочу
і наяву, і у ві сні
так непоборно, владно, сильно
оту запалену пітьму...
... Чому ж так холодно постійно,
коли без тебе? Ну чому?

Слово тиші

Хай за мене скаже слово тиша,
хай говорить ця пекельна пустка,
ніч, де сни про тебе пам'ять пише,
ранок, де на рані срібна хустка,
день, безособовий і безбарвний,
вірші, розраховані і чисті,
час, коли безцільно і намарно
не живеш — існуєш несумісно,
паморозь на килимі із листя,
небо, вже зимове і високе...
Інколи побачить правду зблизька
дійсно неможливо око в око:
все дрібне замилує і ріже,
всі слова — лушпиння, а не зерна,
я надам, напевно, слово тиші —
хай вона говорить достеменно,
хай без тебе всесвіт вовком виє —
я й тоді мовчатиму, бо слово
інколи холодне, мов завія
на блискучім листі золотому.
Хай душа зітліє, наче листя —
все минає, скажуть добрі люди...
Я тебе взяла, мов серце вістря,
і тепер інакше вже не буде.
Хочеш, тишу цю без дна і краю
запиши на вік, життя і втому...
Я тебе люблю, і ти це знаєш,
інше — тільки сніг на золотому.
Хай говорить ніч і сивий ранок,
сивий день, напевно, вже зимовий...
Інколи душа мовчання прагне —
хай за мене тиша скаже слово.

Шалик

Хочу бути шаликом, шаликом на шиї,
щоб відчув ти затишок в холод буревію,
я була б пухнастою, ніжною, м'якою,
огорнула б ласкою, вкрила би собою,
я б до тебе линула, ніжно і грайливо,
я була би крилами, я була би дивом,
вишукано-райдужно гріла б, веселила
я б і душу зраджено, і замерзле тіло,
я тобі нізащо би горло не стискала,
я була б не зашморгом — хвилиною була би,
губ торкалась ніжно б я, лоскотала щічки,
золотою вовною цілувала б личко...
Ти б любив той шаличок, як ніякій інший,
брав би навіть в ліжечко,
щоб було тепліше...

Крапля божевілля

Ще краплю божевілля налий мені в життя —
тепла твого і тіла, аби до забуття
надихатись, напитись — і поглядом очей,
і запахом, і чимось не з світу цих речей,
ще краплю божевілля: на двох спекотний день,
і дощик шурхотливий, і грози де-не-де,
хай руки ще без втоми і пестять, і течуть
по вигинам знайомим, до сказу, досхочу,
ще краплю божевілля: гарячу чорну ніч,
і спеку неможливу твоїх засмаглих пліч,
вуста твої невтомні, вогонь очей твоїх,
щоб вимкнути свідомість, щоб втратити її,
ще краплю божевілля, щоб обертом піти,
забути ці свавільні і нарвані світи
під градусом любові, налий мені на дно
неначе кров, живого, п'яного, мов вино,
солодкого, мов серпень, солоного, мов сіль,
сильнішого від смерті, міцнішого за біль
п'яного божевілля — поволі буду пити,
допоки стане сили,
твоєї спраги мить.

Сповідь дощу

Все, що не вимовлю, тобі розкаже дощ:
послухай, як він стугонить у бубни площ,
як він шепоче у вікно — послухай звук,
прислухайся до чистих нот — то серця стук,
то всі відтінки почуття мого — тобі,
складного, мов саме життя, у боротьбі,
простого, мов сама любов, в єстві своїм —
послухай шепіт молитов, зізнання грім,
послухай тиск моїх бажань, послухай струм
і ревнощів, і коливань у колах лун,
у нескінченних дощових руладах ти
почуй думки мої живі, мої листи,
бо я ніколи не скажу, поки жива,
хіба почувеш від дощу мої слова,
та і чи є в коханні зміст? Чуття одне.
Хіба що дощик розповість
тобі — мене.

Серце-ватра

Догоряє серце ватри, ніч навколо нас —
загубитися б до завтра попри світ і час,
щоби бачити не стелю — хмари і зірки,
щоб дерева шурхотіли нам свої казки,
щоб — нікуди не подітись — ми б лягли удвох
під ялини чорні віти, на шовковий мох...
Я б до тебе ближче, ближче, ти б до мене теж —
ой, як гаряче і ніжно під теплом одеж...
Ніч плете вузькі доріжки, тягне з них вузли,
хтось у хащі ходить нишком — добрі, а чи злі?
Серцю солодко і тоскно, шерехи нічні...
Раптом між високих сосен — світло вдалині,
небо з краю і до краю, ліхтарі, дроти...
Певно, пізно нам до раю разом утекти.
Он автобус — жовта склянка, замиські вогні...
Тільки серце аж до ранку —
ватрою в мені.

Люблю тебе

Люблю тебе, юнацькій твій запал,
і ніжність, і запаморочну пристрасть,
і щирість, і природну ненавмисність,
і дотиків невтолений шал,
люблю, коли ти губишся в мені
і забуваєш все, що є навколо,
і я — твоя і воля, і неволя,
солодкий дзвін луною у струні,
люблю тебе у спокої і ні,
у русі, у натхненні та в коханні,
люблю між нами штилі і цунамі,
посухи, зливи, паводки гучні,
і погляд твій з лелітками в очах,
і голос твій, легкий і муркотливий,
чомусь мене чіпляють до знесли,
чомусь мене торкають до мурах,
і хлюпотить у венах шум небес,
немов вино, і ллється через вінця...
І тільки в грудях б'ються дикі птиці
слів «я люблю, люблю, люблю тебе...»

Сині вікна

Хай тобі насняться сині вікна,
і у кожному — квіти снігові,
ти мене у сні свої позви —
я прийду, нікому не підзвітна,
в синє скло годинами дивитись
ми з тобою будемо удвох,
ні війни не буде, ні тривоги —
тільки сніг і тиша в цілім світі,
буде тепло нам з тобою там,
в світлі синіх сутінок зимових,
сніг ітиме знову, знову, знову,
тільки сніг і свічка золота,
тільки лампа жовта, мов цитрина,
чай і кипа віршів на столі...
Десь же він існує на землі,
з синіми віконцями будинок,
де немає поспіхові місця,
де вином настоюється час,
теплий, ніжний, дивний сон про нас
хай тобі, моя любове, сниться.

Унісон

Ось і темно у кімнаті,
 всі навколо вклялись спати,
 мріє ніч в моїм вікні —
 ти зі мною, а чи ні?
 В теплу ковдру загорнуся
 і хоч подумки торкнуся
 ніжно я твого чола,
 як давно колись була
 я торкалася неспішно...
 ось до вуст торкнуся ніжно —
 так недавно, так давно
 їх п'янке пила вино...
 Як я скучила, коханий,
 як давно до твого стану
 не хилилася... а ти?
 Ти колись на самоті
 уявляв себе зі мною?
 Я сумую за тобою,
 кожен день і кожну мить
 у мені любов болить.
 Тож — хоч подумки — обіймеш
 і до вуст моїх прилинеш
 хоч в уяві, хоч ві сні,
 чи примаришся мені,
 чи мене притулиш міцно,
 щоб і солодко, і тісно?
 Будь зі мною хоч би так,
 нагадай любові смак,
 нагадай мені про мене,
 бо забула... ось і темно,
 у віконці мріє ніч,
 ми з тобою віч-на-віч,
 ми у спогадах і мріях,
 тільки спогади і гріють,
 тільки мрії в унісон —
 чар, уява, думка, сон...

Назви мене

Ти скажеш день — і буде день,
 ти скажеш ніч — і буде ніч,
 назви мене, мене поклич —
 я сотні матиму імен,
 я буду тим, чим ти назвеш:
 промінням, вітром, сонцем, сном,
 дорогою, якою йдеш,
 і білим місяця чолом...
 Позви мене із небуття —
 на голос твій піду з п'ятьми,
 набуду душу і життя —
 і все віддам, лише візьми.
 Любов твоя і голос твій
 навколо мене творять світ,
 назви мене, мене позви —
 тебе чекала сотні літ.
 У темряві порожніх днів,
 в тенетах приспаних бажань
 я не жила — дивилась сні,
 колаж зі стріч і розставань...
 І то була не я — не я!
 А ти позвав мене. Мене!
 Листок спіймала течія
 і десь, кудись жене, жене...
 І лячно, й солодко плисти —
 не відпускай мене з обійм,
 назви мене — я буду всім
 для тебе, як для мене — ти,
 щоб золоті хвилині ці,
 мов кров, струмилися в серцях...
 Тобі я — вітер на щоці,
 мені ти — сонце у руках.

Листівка з Польщі

Чи добре тут без тебе? Чи тут без тебе гарно?
Так, тут безкрає небо, але без тебе марне.
Так, тут п'янке цвітіння — і ніжні квіти вишень,
так, люди тут гостинні — і надзвичайна тиша,
так, тут озера чисті, і замки, і собори,
і незвичайні квіти, такі приємні зору,
тут лебеді і лані, костьоли і каплиці,
будівлі стародавні, але без тебе — звісно —
вони такі умовні, мов фото чи картинки:
без плоті і без крові, без сміху і сльозинки.
Так, тут війни немає, так, тут не гинуть люди,
але без свого краю ми всі німі прибудди,
ми всі такі безсилі, мов пагін без коріння...
Чи ж добре нам, мій милий, де ми — безхатні тіні?
Без тебе як без тебе — так холодно, хоч тепло,
і не лікує небо,
коли душа затерпла...

Усе

Твоя любов — моє усе,
мій ранок, день, і ніч, і вечір:
в холодний день вкриває плечі,
у снах до зустрічі несе,
вона розчинена в мені,
вона щомить мені смакує,
заради неї ще живу я
і геть жону думки сумні,
бо ти в мені — твої слова,
цілунки, пестоші і подих,
про тебе найдрібніший спогад
плекаю, поки ще жива,
всі наші зустрічі і сни,
і перші миті, і останні —
усі шаленості кохання
у серці сховані на дні,
щоб не розтринькати, щоб не...
не розгубити те, для чого
живу на світі, бо без того
обох нас темрява ковтне,
і все повторюю: «Люблю,
люблю, люблю», — немов закляття,
аби не вичахло багаття,
перетворившись на золу...

Статус

Чоловік в неозначенім статусі,
в неозначенім статусі жінка,
що для чогось покинули матрицю
і гортають незнані сторінки:
то танцюють у віхолі вальсами,
то кружляють із листям осіннім,
то дощами весною тиняються,
то у спеку вишукують тіні...
Хто, для чого їх звів, неприкаяних,
на уламках життєвих ілюзій,
і чому їм так солодко гаяти
час, який заощаджувать мусять,
чом так солодко-гірко розтрачують
вік короткий у вирі омани,
чом нічого не має вже значення,
тільки їх неозначені стани?
Їм обридли окреслені статуси
і однакові дні у наборі,
їм так хочеться жити і гратися
із життям у мажорі й мінорі,
не дивитись у завтра означене,
не чекати за розкладом руху,
призначати із вітром побачення
і ловити у громі напругу,
поцілунки ловити і крапельки
в міжсезоннім вологім тумані,
знов і знову знаходитись в натовпі
і любити щомиті востаннє...
Чоловік в неозначенім статусі,
в неозначенім статусі жінка —
їм так весело жити й кохатися,
і зливатись, мов зливи краплинки,
і втікати щоразу із матриці
в неозначені стани природи,
і лишатись в закоханім статусі
чоловіка та жінки, і годі.

Знаєш?

Знаєш, як голодним вовком
я щоночі в небо вию,
де холодним хижим оком
місяць високо біліє?
Знаєш, як тікаю з тіла —
і до тебе, мій коханий,
хоч на мить єдиним цілим
лікувати спраглі рани?
Як бажаю розчинитись
у твоїх палких обіймах,
поки ніч і білий місяць
заколисують надійно?
Як вуста любові прагнуть,
тіло — дотиків пестливих?
Ти ж усе це знаєш, правда?
Ти ж усе це знаєш, милий?
Знаєш, як голодним звіром
я на місяць вию срібний,
як скидаю з себе шкіру
і до тебе в світло лину?..

Притулись до мене. Ти чуєш серцевий ритм?
Чуєш, зорі високі торують свій шлях вгорі?
Чуєш, тиша нічна розривається, аж кричить?
Притулись до мене, не рухайся, слухай мить.
Що таке та любов, розкажи мені — в жилах шум,
збій у серці, в очах затемнення — я прошу,
може, небо високе, де зорі торують шлях,
може, ранок, коли дзвіночком співає птах?
Може, просто бажання торкатись тебе весь час,
зачіпати погляд, ловити його між нас,
запах твій незбагнений, моє божевілля, чи
відчуття, що весь світ «кохайся» мені кричить?
Притулись до мене... спинися... відчуй момент...
Чуєш, грає нам весь світ акомпанемент,
чуєш, ніч калатає в усі свої дзвони нам,
чуєш, ритми серцеві — то в серце гуде весна,
притулись до мене, послухай, як серце б'є —
ця скажена любов — де моє в ній, а де — твоє?
Притулись до мене, а що нам підкаже ніч,
ми з тобою удвох дізнаємось — віч-на-віч.

Запам'ятай!

Запам'ятай мене таку:
в очах палає сонця ватра,
волосся віється у танку,
а іншу знати і не варто.
Запам'ятай мене, оту,
веселу, літню, невагому,
мою засмагу золоту,
а не мою осінню втому.
Запам'ятай мене, коли
в судинах річка замість крові —
не сіру тіль на сірім тлі
і не страшну мару зимову,
неначе лялечка, пугу,
з очима відчаю і болю,
безсонну памороч бліду
під штучним цвітом парасолі —
мене, із сьайвом у очах,
засмаглим золотом на шкірі,
мене, крилату, ніби птах,
легку, прозору, щедрю, щирю —
запам'ятай, прошу тебе,
мене таку... що буде завтра,
куди ведуть шляхи небес,
не знаю я... та й знати не варто.

Наснисть!

Коханий, наснисть мені,
вітрилами в даліні
майни мені хоч на мить —
болить
без тебе в мені усе —
нехай хоч ві сні несе
до тебе в живу блакить,
хай спить
реальність, а мрія — ні,
благаю, наснисть мені,
я хочу про тебе сни
ясні,
я хочу твоїх очей
бажання, що аж пече,
я хочу твоїх долонь
вогонь,
я хочу тебе до сліз,
молю я тебе: наснисть,
наснисть, поцілуй мене...
Сумне
і темне моє вікно...
Чекатиму все одно
хоч сліду твого у снах...
Весна
навколо без нас цвіте,
і світ поміж нас, проте
чекатиму я без меж.
Ти йдеш?

Любити лячно у цьому світі,
в руці тримати промінчик світла,
тому що, може, останні миті
цілуєш, бачиш, милуєш, квітнеш...
Як лячно вірить, що є щасливий
кінець у казки, мажорна нота —
а раптом в світі не буде дива,
і все скінчиться — без сенсу спротив.
Казати лячно «люблю довіку» —
а раптом віку вже десь на денці,
і лячно, лячно тобі до крику,
і в грудях б'ється пашина-серце.
Як неможливо у світі цьому
любити й знати: твого кохання
це мить остання, це мить зникама,
і вже назавтра обох не стане,
і все загине у час розмаю,
і все загине за мить, не довше,
та не сказати «люблю, кохаю»
ніяк не можна, ніяк не можна,
ніяк не можна, бо раптом — тиша,
і вже ніколи не буде раю,
тож, як востаннє, не менш, не більше,
кажу щомиті: «Тебе кохаю».

Силует

Силует на тлі коміна, тане в келиху вино,
заглядає вечір синій у кав'ярню крізь вікно,
тихо, лагідно, гостинно — мить натхнення, мить душі...
Ще хвилинка, ще хвилинка — заспокойся, не спіши...
Хутко тане час в кав'ярні, мов у келиху глінтвейн,
ніч розвішує ліхтарні лабіринтами алей,
мріє золото у склянці, вогник в серці тріпотить,
ми немов на мить у казці — тільки ми і тільки мить.
Не реальність і не дійсність — нарис, цятка, риска, тінь...
Що ж так весело і близько штучний жевріє комин?
Силует на тлі комина — чий етюд або ескіз?
Тільки тут одну-єдину мить існує наш каприз,
тільки тут жива і вільна мить, яка на двох одна,
в сьайві штучного комина,
в склянці теплого вина...

Розтанути в твоїх обіймах,
неначе сніг, і більше вже
не прокидатися у приймах
в своє життя, таке чуже...
Бо знаю: кращої не буде,
ніж мить з тобою, ніж твоя
гаряча шкіра — всюди, всюди,
де не торкнись, — і тану я,
неначе сніг на вістрі ватри...
Я хочу зникнути, аби
не залишатися назавтра,
не існувати у журбі,
не бути десь поза тобою,
не відчуваючи долонь,
допоки я течу водою,
допоки ти, немов вогонь,
займаєшся, допоки тану,
щоб нас окремо не було —
підняти хмарою туману,
осісти подихом на скло,
розтанути в тобі, для тебе,
мов у обіймах сонця сніг,
здійняти парою у небо
і не вертатися у сни,
не прокидатися... Хай далі
життя без мене гомонить —
втекти, мов сніг тікає талий,
піти зі світу вже за мить...

Джем

Що тобі приготувати,
може, дивний джем до чаю
із бузку суцвіть зірчастих,
надзвичайно незвичайний?
Щоб густим солодким варом
він п'янив уста і душу,
всі свої запеклі чари
я у нього вкласти мушу,
всі проведені без тебе
миті, ночі, дні безчасся,
мрії, спогади, потреби
теплоти, любові, щастя,
всі фантазії таємні,
всі бажання невблаганні,
мов важкі суцвіття темні,
я з глибин душі дістану,
щоб горіла кожна зірка
сонцем пристрасті і згуби,
щоб бузковий солод швидко
напував би соком губи,
щоби тільки скуштував ти —
і від щастя втратив розум...
Все, що схочеш — це не жарти —
все, що схочеш, все я зможу:
відберу найкращі квіти
і зварю хмільне і пряне —
не варення соковите —
концентроване кохання...

Ти

Ти — мій Всесвіт, ти мій дім,
і усе, що є у нім:
ранок, вечір, ніч, імла —
все, що душу звеселя,
все, що їй дає життя:
щастя, будні, сум, свята,
шепіт, пестощі, слова —
все, чим досі я жива,
все, чим я допоки є,
все — тобі, усе — твоє,
яв і мрії — ти і ти,
навіть як на самоті,
навіть як без тебе я,
все одно — лише твоя,
все одно — лише тобі
таємниці і скарби,
трем, бажання, спрагу, хіть,
кожну краплю, кожна мить —
все віддам, усе беру —
кожен подих, кожен рух,
все беру — усе віддам:
ти мій Бог, Душа і Храм,
ти для мене все-все-все,
пам'ятай, прошу, про це.

Освідчення

Я тебе неможливо люблю,
я кохаю тебе неможливо,
так невчасно і так хворобливо,
ніби всупереч війнам і злу.
Все минуле життя — шкереберть,
все летить незворотно у прірву,
та не здатна тебе не любить
божевільно, свавільно, безмірно,
задихаючись від почуття
і втрачаючи розум від тебе,
я, неначе останнє дитя,
що пильнує за кулькою в небі
і дивується диву, а світ
потихеньку іде за лаштунки...
Тільки кулька все вище летить,
тільки серце тріпочеться лунко
і співає не в лад і не в такт,
так невчасно, надмірно, намарно —
я люблю тебе, чуєш, дивак,
я люблю тебе так безпорадно,
я щаслива отут і тепер,
я своїм божевіллям щаслива —
неможливо кохаю тебе
і люблю тебе — так неможливо...

Весняний джаз

Що на нас весна наг्राє —
божевільна, навісна?
Чи відродимось до раю,
чи не здужає струна?
Сонцем, снігом і морозом,
і сльотою, і дощем
роздягає і морозить,
одягає і пече...
То завії, то тумани,
то вода, то знову лід —
сіть і мед чергує в рані —
то загоїть, то ятрить,
то наг्राє пісню ніжну,
то у суми пожене,
то візьме таку суміжну
ноту — аж пересмикне,
грає нервами на нервах,
мов по шкірі наждаком,
потім змінює манеру,
тепло тулиться ладком,
наче жінка, непостійна,
кожен раз якась нова,
наче і не мелодійна
гра її, але — жива...
То доверху, то донизу,
то на захід, то на схід —
вічні кризи і сюрпризи —
марить спокоєм не слід...

Какофонія контрастна,
та межею — дивина —
раптом щось таке безчасне,
геніальне, справжнє, власне
з наших душ бере вона,
і якщо струна порветься,
то останній звук майне,
наче десь на денці серця
ворухнеться гостре скельце —
незвичайне щось озветься,
нереальне,
неземне...

Ми з тобою

Ми з тобою однакові — не палаємо рівно,
наші зустрічі — знакові, наші долі — подібні,
ми — метелики, миті ми, ми шукаємо свічку,
ми до скону любитимем, нас не зваблює вічність,
тільки стрічечка вогника смиче душу і тіло:
летимо в невідоме ми, доки вистачить сили,
ми кохаємо полум'я, ми зникаємо в ньому,
і допоки з тобою я — ані болю, ні втоми,
ти — метелик, я — свічечка, ти — свіча, я — метелик,
ані звички, ні звичності — тільки полум'я келих,
тільки полум'я пристрасті, забуття до знемоги,
шалі долі схрестилися, заплелися дороги,
ми палаємо радісно, нам ні пекла, ні раю...
Хто горить, не вагаючись,
той миттєво згорає.

«Привіт!»

Коли ти стомишся, коли
чекати вже не буде сили,
подумаєш: «Я їй не милий...
хто я для неї взагалі?»
Як відчуття зміліє ласк
і поцілунків смак зітреться,
тоді подумаєш: «Чи серце
у неї в грудях, чи будяк?»
Коли мій образ вдалині
подібним стане до ікони,
тоді подумаєш: «Чи стогін
її почую, чи вже ні,
бо це, напевно, назавжди —
слова, не шовк тонкої шкіри».
Коли в кохання втратиш віру,
загубиш всі його сліди,
тоді з'явлюся нізвідкіль,
неначе бачились учора,
і невагомо, легко, скоро
я відберу у тебе біль,
цілунком поверну тебе
умить без жодного зусилля,
південний вітер сонцем-сіллю
повіє з гір-морів-небес,
і знову буде захід-схід,
і буде ніч, і день, і ранок,
і заживуть столітні рани,
як я скажу тобі: «Привіт!»

Романс

Налийте, налийте, налийте вина,
хай тонуть у келиху світ і війна,
хай з нами залишаться осінь і дощ —
налийте у склянку, налийте хоть щось...
Які у Вас руки! А очі які!
І риси такі неймовірно тонкі,
такого, як Ви, я шукала давно,
давно визрівало кохання вино...
Додайте ще перцю на лезі ножа,
додайте і спецій — хай грає душа,
бо тоскно і сумно буває душі
як стукають в шибку осінні дощі...
Спалахує сяйво, у скронях шумить,
неначе вмикається світло на мить,
і тонуть у склянці міцного вина
самотність і сумнів, війна і вина...
Тож, поки ми бачимо світ і дощі,
налийте у келих, налийте мерщій,
за Вас, випадковий супутнику, п'ю
цей келих — згорьовану душу мою...

Імпресія

Весна — коли в твоїх очах
крізь втому, морок і облуду
зелене листя йде усюди,
зелена світиться свіча,
і сіре, тьмяне, неживе
спалахує зеленим цвітом
смарагду, яшми, малахіту,
і манить, зваблює та зве,
жаринки-бісики мигтять
зеленим полум'ям любові,
і раптом я втрачаю мову
і йду за обрїй забуття,
і тіло солодко болять,
стає і гаряче, і млосно,
і я течу медовим воском
в зеленім полум'ї за мить...
Ото тоді весна моя,
коли в очах твоїх зелене,
коли ти дивишся на мене,
а я не знаю, де, хто я...

Дякую і пробач...

Пробач, що сталася тобі,
і дякую тобі, що стався.
Я — жмуток смутку і журби,
ти — світлі сонячні романси.
Любов зі мною — зверху вниз
одвічна гойдалка незмінна,
сьогодні я — голодний хмиз,
а завтра — пуста безпричинна,
постійний п'ятий елемент,
хаос, неспокій, непогора,
в мені гармонії момент
завжди із присмаком мінору,
мінор — із реготом дзвінким,
між ними солодко і млосно...
Я — всупереч і навпаки,
мені завжди чогось не доста.
Навіщо ця тобі мара,
коли життя для тебе — ранок,
ти весь зі світла і тепла,
а я — пекуча сіль на рани,
від мене зашпори та хміль,
від мене в душу вітер свище,
любов моя — запеклий біль,
навіщо я тобі, навіщо?
Та поки любиш, то люби,
мені твоя любов — то небо,
пробач, що сталася тобі,
і дякую тобі за тебе.

Мова

Мої руки говорять «мій»,
мої очі говорять «ти»,
їм далеко ще до зими,
їм далеко до слів пустих,
моя шкіра немов вогонь,
моє тіло немов вогонь
під вітрами твоїх долонь,
під вітрами буття твого,
і не скаже ніякий вірш,
те, що скажуть мої вуста,
тільки слухай і тільки вір,
їхня мова така проста,
безумовна, легка й німа —
в ній ні сенсів, ані глибин:
«Чуєш, краще тебе нема,
чуєш, ти є такий один,
ти початок і ти кінець,
схід і захід, життя і смерть,
ти — для мене», — і не мине
ця мелодія двох сердець,
ця розмова очей і рук,
вуст і шкіри... послухай ще,
слово — тільки порожній звук,
тиша двох — неповторний щем,
біль, і ніжність, і пристрасть, і
так багато всього у ній...
Чуєш, руки говорять «ти»,
чуєш, очі говорять «мій»...

Трави...

Ми ляжемо поряд в високу траву,
щоб нас не дивились цікаві,
щоб ти відчував мене — теплу, живу,
щоб я відчувала тебе — наяву —
ніхто не побачить, бо трави...
В очах золотітиме сонячна ртуть,
цілунок вустами плистиме,
і птаха у небі прокреслить маршрут,
і разом забудем війну, мов мару —
і травами станем густими...
Гарячі та спрагли, зів'ються тіла
так солодко, пристрасно, тісно...
Скажи, чи я справді до тебе була,
чи я народилась отут від тепла,
мов птаха закохана пісня?
Обійми твої — то гірчиця і мед,
сіль, цукор і перець духмяний,
ти ними щоразу лікуєш мене,
і усмішка раптом осяє сумне
обличчя, загояться рани...
Ходімо, коханий, у трави густі —
ніхто не порушить наш спокій,
я в очі твої зазирну золоті,
тебе цілуватиму я, ну, а ти —
хто знає, бо трави ж високі...

Могла би, то світ поклала б до ніг твоїх,
могла би, зробила б літо під час зими,
могла би, змінила б темні тривожні сни
на трем веселкових райдуг, на сонця сміх,
могла би, то стала б юною, як була —
була би немов повітря, вода і хміль,
була би тобі на рану і мед, і сіль,
рікою б у ніжні хвили тебе взяла,
якби я могла для тебе змінити світ,
щоб він був такий, як хочеш, — живий, ясний,
щоб він був увесь для тебе, тобі і твій,
то він би зійшов негайно з усіх орбіт.
Та що з мене зараз взяти — я голий нерв,
осіння галузка гола, тонка й німа,
останній листок зірвало... іде зима,
аж ось наздогнала доля тебе, мене.
Я ладна тобі віддати усе, що є:
розгойдане стерте серце і тіла віск,
мій подих тобі, і стогін, і сміх, і крик,
ти — радість моя і мука, життя моє.
Усе, що в мені живого, — лише тобі,
усе, що наразі можу, — для тебе лиш,
я плачу від щастя тво́го і від журби —
це все, що мені потрібно, нічого більш.
Нехай то усе, що можу, нехай на мить
я ковдрою хоч побуду або плащем,
укрию твій сум і сумнів, і біль, і щем —
хай те, що тобі болить, — і мені болить.

Вогник

Ти — вогник гарячий, живий та мінливий,
згоріти з тобою — за мить,
а я так люблю, о мій вогнику милий,
коли твоя ватра горить:
то лащиться ніжно, то жаром лоскоче,
то пестить ласкавим теплом,
то виром гарячим у темряві ночі
до неба злітає стовпом...
Ти займеш будь-кого: і напівживого,
і з ліжка піднімеш мерця,
з тобою зігрітись я завжди готова,
ти вабиш і душі, й серця,
з тобою зігрітись і разом піднятись
у небо до ясних зірок,
в тобі розчинитись, та вже не вертатись —
розтанути серед хмарок...
Бо жінка — то німфа, снігурка, русалка,
відкрите їй полум'я — смерть,
та знову і знову складається казка,
та інша іде в круговерть...
Мій вогнику милий, у ніжнім двобої
з'єднаємось ми — і за мить
снігурка живою розтане водою,
хмаринкою в небо злетить...

Мрійливе

Плаче дощ за вікном... Хочу поряд з тобою
під рясний монотон милуватись водою,
під морзянку краплин цілуватись чуттєво,
не втрачати хвилини, що тікають миттєво —
завивати тіла і відверті розмови,
поки дощ залива місто знову і знову,
і у ритмах дощу то шалено, то ніжно,
під тремтливу свічу заплітатись у ліжку,
і плести голоси під гучне дріботіння,
і дивитися сни в танці світла і тіні,
де оголені ми обіймаємо зливу
на узбіччі зими — так невчасно щасливі...
Сльози котяться склом...
Разом з нами, напевно,
плаче дощ за вікном,
плаче за нездійсненим...

Дощовий блюз

Спи під дощ і не турбуйся —
є, як буде. Є, як є.
Грає блюз на струнах вулиць,
мріє серденько моє...
Десь з тобою ми щасливі,
десь ми разом у вікні
запашну осінню зливу
споглядаємо одні —
ти — до мене, я — до тебе,
ніч, кохання, дощ, вогні,
нескінченно грає небо
блюз дощу тобі й мені,
ми з тобою наодинці,
ми з тобою лиш удвох,
дощ ніколи не скінчиться,
ніч без суму і тривоги,
без думок, сумлінь і часу —
поза часом, сам на сам
ми у дощ з тобою разом
десь подалі, десь отам,
в іншому просторі та місті,
в іншому вимірі... отожд,
мрій про нас у снах барвистих,
мрій і спи, допоки дощ...

Понеділок

Зранку сніг на місто лине, лине-тане білий сніг:
на будинки і машини, перехожих мовчазних...
День звичайний, понеділок: всі у справах, всі спішать,
тільки сніг лягає білий у рядки мого вірша...
Пам'ятаєш, сніг, учора, ніч, вікно і двоє в нім,
на своє кохання хворі, цілувались, навісні,
цілувались і кохались, і горіло дві свічі,
і палав у сніжній лаві теплий вогник уночі,
і шукали рук — долоні, і шукали вуст — вуста...
Дві свічі в житті-безодні, де усе без вороття,
дві пташини попід дахом, два човни у буревій —
поза світом, поза страхом, в тихій гавані своїй.
Пам'ятаєш, сніг? Ти ж знаєш мову стогонів і снів,
мову тіл і ніжних таїн, мову шепотів без слів —
все ти знаєш, все ти бачив, свідок білий і німий:
дві свічі, вікно побачень, вогник в бурі сніговий...
День звичайний, понеділок, сніг у рамочці вікна,
і солодкий осад в тілі —
мед у келиху вина...

Поцілунок

Забери мене звідси, цілунком мене забери
в ті далекі світи, де у темряві світяться двоє,
хоч на мить забери, хоч на ніч, хоч на хвилю з тобою —
забери мене, серце, допоки ще свічка горить...
Поцілуй мене, любий. Вуста мої, мов оксамит,
і, мов вишні осінні, солодкі і в'ялено-п'яні,
забери мене звідси, напийся любові-дурману,
і я теж пропаду із тобою — хай казиться світ.
На гучнім перехресті, на витоках вулиць і днів,
на доріжці у парку, над ставом в лісу золотавим,
укради мене, милий, хай люди чекають і справи,
забери поцілунком біду і тривогу в мені.
Я так хочу з тобою — і вітер, і вимір, і час,
забери мене звідси... цілуй мене спрагло і вперто,
щоб не стало мене — і думок про хвороби і смерті,
і нічого, нікого — лише поцілунок між нас.
Ти цілуєш мене — і зникають навколо світи,
тоне все в океані чуття, і бажання, і щастя,
так цілуй же, тримай, забирай мене — і не спиняйся,
обіймай мене міцно і далі цілунком кради,
далі, далі і далі — о, не обривай цього сну —
тільки твій поцілунок метеликом б'ється між нами...
Я люблю тебе, серце, світами, роками, часами,
і, в цілунок пірнаючи, тану, зникаю, тону...

Пісня циганки

А коли погасне ватра, я під погляди жарин
танцюватиму захмарно під гітарний передзвін:
хвилі шовку, тіло голе, мить крилата, мить життя,
мати в мене — вільна воля, батько — вільні почуття,
разом скину я спідницю, в чорну річку увійду,
дві лілеї-чарівниці в ній плестимуть, на біду,
я сміятимусь у хвилях і дражнитимусь, авжеж,
як мене кохаєш, милий, все загубиш, все знайдеш...
Світять пуп'янки рожеві в струмах темної води —
ми забудем, хто ми, де ми, хто з нас я і хто з нас ти,
і волосся глибиною буде пахнути, а ніч
нам розкаже із тобою таємницю віч-на-віч,
щось таке під шепіт ватри, що не чув ти і не знав,
і нехай ніколи завтра
не приходять, Боже збав!

Дует

То розходились, то зливались
голоси чоловіка й жінки,
заплітались, і розплітались,
і відлунювались без ліку,
мов мотиви, тіла плелися,
і мелодія в них блукала,
і була то подвійна пісня,
для якої життя замало...
Як злиття вирувало лунко,
вібрувало, пливло, лунало,
суголосно тремтіли струнки,
суголосся єдиним стало...
О, померти б на вищій ноті
поєднання і тіл, і звуків,
на останній шалений дотик
всю віддавши любов і муку,
і лишитись у тому співі,
і нічого вже більш не треба,
крім відлуння живого дива
у високім навзаєм небі...

Чорно-біле

От і йде до кінця чорно-біле зимове кіно,
де, мов руки, сплелись білі вулиці в сніжному сьайві,
чи не будемо ми у весняному розквіті зайві,
чи зостанемось ми, як весна зазирає у вікно?
Чорно-біла зима нас знімала в кіно про любов,
чорно-біла зима огортала нас снігом пухнастим,
і в обіймах завій ми ловили закохане щастя,
знову бігли назустріч, а ще — цілувалися знов...
Ми на білому тлі: очі в очі та вічністю — мить.
Заколисує сніг. Ми у кадрі класично красиві,
і між нас відбувається щось — чи то казка, чи диво,
і фіксує його кіноплівка, і серце щемить...
Чорно-біле кіно... скільки кадрів іще до кінця?
Тане сніг і тече, наче сльози, з дахів безперервно...
Чорно-біле кіно, де існує лиш світле і темне,
чи додивляться вдвох неприкаяні наші серця?
Чи кохання між нас чорно-білим залишиться сном,
і чи будемо ми, як розтануть лаштунки зимові,
і чи будемо ми, як почнеться кіно кольорове,
як почнеться нове, кольорове весняне кіно?

Життя-метелик

Життя — метелик на руці: майнуло — і нема,
і ти не знаєш, що в кінці, і думати дарма:
вулкан, потоп, метеорит чи проклятий сусід?
Та вже метелика політ чарує інший світ...
Замри, не рухайся — ось-ось, ще трохи — й полетить,
і забере у тебе хтось одну-єдину мить...
Життя — проміння на щоці, лови його тепло,
лови щасливі миті ці — це все, що в нас було,
а завтра прийде глупа ніч, поглине у пільму,
і хтозна, ми були чи ні і що до нас кому?
Метелик — ти, проміння — я, чи ми надовго тут?
Тримай-пусти, чекай-іди — однак кінцевий кут,
і підеш ти без вороття, так само, як прийшов...
Відчуй метеликів життя — кохання і любов,
допоки ми ще не мерці, відчуй живе життя,
відчуй проміння на щоці
і крильця, що тремтять...

Поштівка з Польщі

Я не забуду, і не сподівайсь,
ні голосу, ні дотику, ні руху —
нічого із шаленої напруги,
яка між нами лавою лилась,
нічого — ні зелених сонць в очах,
коли навколо квітень цвів далекий,
ані оту палку січневу спеку,
коли в завії мріяла свіча,
нічого — ні солодкий плин ріки,
ні ватру на снігу — я не забуду,
я завжди все носити в серці буду
і миті, і століття, і роки,
ці спогади в судинах, ніби пульс,
із ними день і ніч, світанок-сутінь,
і я живу тому, що хочу бути
з тобою — зачекай, я повернусь,
я повернусь, мов літо, мов любов,
мов птаха, по зірках вернусь додому,
щоб раптом необачно, несвідомо,
зненацька — закохатись в тебе знов.

Ти за завісою дощу,
я за завісою дощу...
Про що мовчиш, про що мовчу?
Не запитаю — розкажу:
про те, що мариться мені,
і про твої гарячі сни,
про тепле тіло і уста
супроти плинності життя,
про те, як швидко догорить
між нами ця лелітка-мить,
про те, як хочеться разом
ходити містом під зонтом
і повертатися туди,
де ми би поряд, я і ти,
на дощ дивились у вікно,
і був би чай, старе кіно,
і поцілунки, й звук дощу...
Про це мовчиш? Про це мовчу,
коли дивлюся уночі,
як в шибку лащатся дощі,
і згадую лице твоє...
Ти, слава Богу, в світі є,
хоч за завісою води,
але ми є — і я, і ти...

Антициклон

Антициклон, антициклон,
на грані осені так тепло,
і хоч душа вже майже смеркла,
та їй наснився дивний сон,
наснився сон весняних днів,
сон про кохання і надію,
він їй холодне серце гріє
і грає сонячний мотив,
і на душі яскравий день,
і крила хочеться відчутти,
хоча ось-ось — і прийде грудень,
а з ним зима незмінно йде,
і світ зануриться в пільму,
але наразі плюс п'ятнадцять,
і, наче в березні, кохатись
нестримно хочеться чомусь...
І хоч намарні ці дива,
ці сни весни у падолисті,
але любов — не сон, а дійсність,
але душа жива, жива!
Так, наближається кордон,
і осінь неможливо пізня,
але любов, неначе з півдня
антициклон, антициклон...

Портрет

Намалювала б твій портрет
у профіль, сам на сам з собою,
коли ніхто поміж юрбою
тонкий не бачить силует,
намалювала б я, повір,
любов'ю, а не олівцями,
аби сумними вечорами
тихенько пестити папір,
аби ховати поміж книг
шматочок вкраденого щастя,
радіючи, що маю частку
тебе, приховану від всіх.
Але ніхто, ніяк, ніде
твій рух душі, таємні струнки
не упіймає до малюнка
та на папір не покладе
ні блиск очей твоїх живих,
ні усміх, стриманий і ніжний,
не намалює, не напише,
і я не краща їх усіх...
Тому малюю я завжди
тебе любов'ю просто в серці,
поки воно у грудях б'ється,
у ньому ти, у ньому ти...

Крихта щастя

Мені би тільки з тобою разом
дощі і сонце, і краплі-стрази,
мені би тільки хвилинку щастя
з тобою разом у світу вкрасти,
мені би тільки — рука з рукою,
мені би ніжність на двох з тобою,
мені би тільки — вуста з вустами
не розливати, щоб поміж нами
дзвеніло небо у чарці літа...
Хіба не можна мені хотіти
на небосхилі останній промінь,
останній спалах, останню повінь,
останню ласку і шепіт-подих,
тепло, і тіло, і мить свободи,
і трохи сонця в холоднім світі?
Хіба не можна мені хотіти,
хіба не можна, хіба то зайве —
хотіти трохи вогню і сяйва,
дивитись в рідні кохані очі?
Хіба я так вже багато хочу,
хіба я так вже багато прагну,
і крихту щастя бламати марно?

Вальс надірваних сердець

Ми танцюємо з тобою
вальс надірваних сердець
поміж літом і зимою,
і війною, хай їй грець,
наче листя у повітрі,
мов у вітрі пелюстки,
поки нас немає в титрах,
ми красиві та легкі...
Раз, два, три — забилось серце
серцю іншому у такт —
ми в коханні, мов у герці,
крок вперед і крок назад,
я люблю тебе — навзаєм,
я люблю тебе — я теж,
так буває — так буває,
так трапляється? Авжеж!
Хай не там і хай не вчасно,
без початку і кінця,
попри все, тремтять у вальсі
і заходяться серця,
і знаходяться у русі,
і розходяться, і знов —
не боїшся — не боюся!
Це кохання? — Це любов!
Ми кружляємо з тобою
через долі навпростець
неможливою кривою
вальс надірваних сердець...

Благання

Дай мені забути світ у твоїх обіймах,
збожеволіти позви — хочу бути вільна
хоч на хвильку від людей / днів / жахів / ілюзій —
заховатись хоч би де, закотитись в лузу,
розчинитись у тепло слів твоїх гарячих,
і забути біль і зло, і біди не бачить.
Що цей світ і що у нім? Крім любові, дірка.
Лиш кохане серце — дім, а обійми — хвіртка.
Дай мені забути все хоч на хвильку, любий,
світ ніхто вже не спасе — котиться до згуби.
Губи теплі, руки теж — я втрачаю дійсність,
я тікаю з чорних меж поміж слів навмисних,
я тону, в тобі тону, розчиняюсь, тану,
дай мені ковтнути сну, дай загоїть рану,
дай померти хоч на мить, опусти завісу —
хай без мене весь цей світ котиться до біса,
я вколю собі тебе — ліки і отруту,
лиш кохання відтепер бачити і чути...
Я тікаю у любов з вичахлого світу —
більш мені гарячу кров нікуди подіти,
забери мене, молю, у німу знемогу —
лиш твоє «тебе люблю»
варте світу всього...

Пісня повні

Я б хотіла віддати тобі
все своє божевілля і пристрасть,
коли повня наповнює місто
білим світлом в нестерпній журбі,
я б хотіла віддати тобі,
наче повня, усе і відразу,
без вагання, без ліку і часу
кожну краплю у білій добі,
я б хотіла віддати тобі
все, що ллється так зайво назовні,
все до краплі, бо жінка — то повня,
наливає по вінця — то пий.
Я б хотіла віддати, та ти,
ти не поряд. Я — повня в пустелі.
Тільки тіні на стінах і стелі
залишають на тілі сліди,
тільки ніч залишає в мені
повну пустку до білого ранку,
непочату, незайману чарку,
чорний оцет у білім вині,
непомірну тоску і печаль,
неможливо гірку і красиву,
сум за тим, що було би можливо,
та ніколи не буде, на жаль.
Я б хотіла, хотіла б, та ні —
біла повня заплакані очі
втирає хустиною ночі
і поволі зникає в мені...

Холодно без тебе... Зачинилось небо
на дощі та хмари. Все без тебе марно,
все без тебе тоскно... Може, просто осінь?
Може, може, може... Та не допоможуть
ковдра, чай та ліжко — де подіти ніжність,
приспану, прикуту? От би лиш почути
зблизька рідний голос, щоб збудити кволу
душу. Як же душить
світ кутів і скалок, як без тебе мало
простору і ліній... Де ти зараз, милий,
чом тебе не бачу? Тихо осінь плаче,
дощиком колише. І не треба більше,
я зізнатись мушу — подиху на вушко,
погляду на спалах, щоби тепло стало,
дотику на крихту, щоби тіло міг ти
відігріти трохи. Ми і є ті боги,
ми і є та доля, воля і неволя —
ми самі для себе... Зачинилось небо
на дощі та хмари.
Я без тебе марна...

Пісня про дощ

Заспівай мені пісню про дощ,
що нестримно у скло стукотить:
що в нас після було, що в нас до,
що наразі — краплиночка-мить,
заспівай про останню красу,
барви квітів у росяних снах,
про солодкий і лагідний сум,
що дрімає в осінніх думках,
про старі довоєнні часи
і про щастя від просто життя —
заспівай під дощу голоси
щось з минулого нині буття,
де смакує і кава, і чай,
і цілунки під шепіт дощу,
напиши мені і заспівай —
я на хвильку від себе втечу,
від сучасного зла і біди,
і від світу, що марить кінцем,
під оманливий шепіт води,
під акордів розбурханий щем...
Всі ми ніби краплини дощу:
біжимо, спішимо — і нема:
зупиняються жвавність і шум,
залишається вічна зима,
залишається пісня у снах
тих, хто ще пам'ятає про нас...
Дощ спливає очима вікна,
ніби небо виплакує час...

Я цілую тебе

Я цілую тебе, як тіні
водять танці нічні на стінах,
я цілую тебе, як лине
срібний сніг за вікном невпинно,
я цілую тебе, як місто
йде асфальтом тобі під ноги,
я цілую тебе, як тиснуть
серце сутінки і тривоги,
уві сні я тебе цілую —
доторкаюся вуст вустами,
бо мені так тебе бракує,
що блукаю твоїми снами,
я цілую тебе уранці
після теплого сну і ночі,
між щоденних життєвих станцій —
взагалі будь-коли, як схочу,
я цілую тебе, цілую,
і ніколи не забагато,
я цілую тебе, ти чуєш?
Бо не можу не цілувати.

Ліхтарик

Ти — мій ліхтарик, ти — моє світло,
в темряві марев свічка розквітла...
Ти мені — вогник, теплий і ніжний,
блискітка-човник в сутінках хижих,
в чорній безодні, в безмірі темнім
світло огорне, сяйво поверне
серце-жаринка... Тепло з тобою.
Тануть крижинки горя з журбою.
Голосу гнотик, хмизом — бажання,
полум'я дотик, спалах кохання...
Світло з тобою. Світло і ясно.
Щастя — луною, вибухом — щастя...
Маєш ти чари — владні, незвиклі...
Ти — мій ліхтарик.
Ти — моє світло.

Поцілуночки-сніжинки,
поцілуночки-листи,
хай вони летять з хмаринки,
плавно линуть з висоти,
хай вони тобі про мене
нагадають ніжно так,
хай лягають на рамена,
мов любові світлий знак,
хай вони тебе цілують,
щоб на серці розцвіло,
щоб душі дзвеніли струни
і струмилося тепло,
хай моя любов до тебе
все летить, летить, летить
білим маревом із неба,
щоб торкнутися на мить,
хай летить до тебе пристрасть,
хай цілує... Диво-сніг
лине, лине, світлий, чистий,
мов любові оберіг.
Я пишу тобі сніжинки,
поцілунки шлю тобі,
щоби танули крижинки
болю, суму і журби,
щоби світ ти бачив білим,
я пишу, цілую... цить,
чуєш, сніг шепоче: «Милий».
Сніг шибками шурхотить...

Поштарка-повня

Сьогодні чергує повня
і пошту усім несе,
пишу тобі лист зі словом
«кохаю» — і крапка. Все.
Ще трохи вологих плямок
від сліз на хисткім рядку —
і повня у вікна прямо
пелюстку війне тонку,
і тихо тобі на ліжку
опуститься білий лист,
і ти його візьмеш ніжно,
і ти зрозумієш зміст
швидких та нервових літер,
і раптом відчуєш: я
люблю тебе так, мій світе,
що я вже навік твоя.

Дар любові

Не кожному дар любові
дає обережний Бог,
а в тебе його доволі:
для тебе любов — то доля,
що нас поєднала вдвох.
Ти любиш мене... я вдячна,
що твій перетнула шлях,
з тобою усе інакше,
з тобою лечу, неначе
окрилений вітром птах,
з тобою я знову вірю,
у те, що любов жива —
допоки ми в цьому вирі,
нехай буде нам по вірі:
хто вірить, тому й дива.
Хто вірить, тому і диво —
любові безцінний дар...
З тобою така щаслива,
спалахує так красиво
життя між похмурих хмар!
Не кожному з нас дається
любові талант і хист —
і полум'я, і фортеця,
і щире гаряче серце —
божественний всьому зміст.
Любити не кожен вміє,
вогонь до людей нести...
З тобою я знову мрію,
римую до мрій надію
і дякую, що є ти...

Тобі

Я знала: ти саме такий достеменно,
я знала, що десь ти чекаєш на мене —
столітній мудрець і грайливий хлопчисько —
завжди відчувала: ти поряд, ти близько...
Твій погляд — у простір, ти слухаєш вітер,
із вітру складаєш акорди до літер,
такому нічого, крім вітру, не треба,
і неба — високого, вільного неба,
тобі не накажеш, не зв'яжеш такого —
ти сам собі вітер, і небо, і слово,
як схочеш — полюбиш, не схочеш — покинеш,
співатимеш в полі на струнах полину,
сьогодні ти з півдня, із півночі завтра,
та тільки такого любити і варто,
такого чекала, зустріла, впізнала,
і в небо злетіла, і піснею стала,
а піснею — вітер, а світ — небокраєм,
допоки ти вієш, а далі — не знаю,
допоки ти поряд, то сонце у віях
і серце у квітах, а далі — як вийде,
бо подихи вітру не можна спинити,
спіймати, увічнити, заповонити...
Ти можеш спитати, а звідки я знаю?
Тобі відповім: «Бо сама я така є...»

Я люблю Тебе в Тобі

Я люблю в тобі хлопчину
із вогнистими очима,
він дивується неспинно
людям, світу і собі,
я люблю і чоловіка,
він себе втрачає дико,
захлинаючись від крику
у любовній боротьбі,
я люблю в тобі поета,
котрий зорі у куплети
упіймати може злету
і розбризкати в юрбі —
я люблю усіх їх разом,
не ревнуй мене до сказу,
так багато їх наразі,
бо люблю Тебе в Тобі,
мій коханий, хлопчик, котик,
вас усіх люблю — не проти?
Поки я жива, я доти
їх любитиму, люби...

Побажання

Люблю — і хочу, щоб життя
тебе любило теж
усі відпущені літа,
не більше і не менш,
щоб легко спалося та йшлося
щоб пружно по землі,
узимку ніжило б тепло,
а не морози злі,
щоб зранку сонцю ти радів,
увечері зіркам,
щоб сяйво світла і води
давало блиск очам,
щоб дивувався ти завжди
калейдоскопу днів
і щоб крутилися світи,
як тільки ти б хотів,
допоки ще життя іде,
горить в очах блакить,
хай був би дивом кожен день
і подарунком — мить,
хай би життя тримало смак
і колір — почуття,
хай би життя любило так
тебе, як я — життя.

Ліхтарнику

Ліхтарнику, коханий, запалюй ліхтарі,
хай світло в них не тоне до самої зорі,
ти вмієш це відмінно, словами, рухом, ще
теплом своїм промінним і поглядом лише,
запалюй їх, ти вмієш, ти знаєш, як ввімкнуть
життя, любов, надію — найвищу в кожному суть,
слова, неначе іскри, і очі, мов вогонь,
і голос ніжно-чистий, і дотики долонь —
запалюй, поки можеш, запалюй, поки є
в тобі слова хороші, в тобі — життя твоє.
А я — жива ліхтарня, а я — горю сама:
мене вмикати марно, гасити — теж дарма,
в мені маленький вогник — краплина золота,
я мрію в ночі довгі про літо у житах,
не сонце я, не небо — сама собі свічусь
для інших і для себе, допоки б'ється пульс...
Коли набридне звикло запалювать світи,
приходь. Я маю світло,
яке так любиш ти...

Мрія

Я хочу з тобою ніч
глибоку, немов затока,
від заходу і до сходу,
із зорями віч-на-віч,
із ватрою почуттів,
із темрявою бажання,
щоб плавати до світання
у морі жаги і слів,
щоб не пам'ятати, де
в ній я, а де ти — навзаєм,
блукати незнаним раєм,
допоки не зійде день,
шалено у шторм плисти,
у штиль цілуватись довго,
і розум втрачати з того,
що поряд зі мною ти,
і запах вдихати твій,
неначе життя, мов кисень,
і пити по краплі пристрасть,
мінливий її напій,
ніч буде в траві густій,
під куполом неба синім
чи на простирадлі білім,
де граються світло й тінь,
не знаю... затока-ніч
нас візьме в глибини чорні,
у свій оксамит огорне,
здійснить потаємні сни,
і буде ця ніч, мов мить,
і буде ця ніч — без краю...
Чи буде вона? Не знаю,
мовчу, бо зурочу... цить...

Пиши мені листи

Пиши мені листи, великі та не дуже,
розлогі і прості, спекотні та байдужі,
зі смайликами й без, у віршах чи у прозі,
інакше втратить сенс моє життя в облозі.
Пиши мені листи: здаля все видно краще —
життя, і я, і ти — мов на долоні наче,
можливо, треба так — дивитися не зблизька
та дихати у такт, слова збирати в низки...
Пиши мені листи: адреса — серця пам'ять,
мов листя золоте, летітимуть між нами.
Писатиму і я: в душі, без листоноші,
бо доля вся моя —
до тебе лист найдовший...

Лист із Польщі

Тобі сумно? Мені також.
За вікном накрапає дощ,
я не знаю, як жити, теж...
Знаєш, дощик тут зветься «дещ»
і весна тут щомить росте...
Все подібне, але не те,
все чудове, але не там,
не з тобою, моє життя.
Нумо мріяти хоч би в такт:
я люблю тебе — знаєш, як?
Наче тиша без тебе — крик,
мов хвилина без тебе — рік,
наче дощ на душі — весь час...
Я люблю тебе, чуєш? В нас
є, як є: і війна, і ми,
і кохання серед зими,
серед лютого — я люблю,
я тримаю свічу малу
сподівань і надій в душі...
Чуєш, там, за вікном, дощить —
за твоїм, за моїм вікном
дощ гуде, і ростуть гуртом
і трава, і любов, і час,
що живих поєднують нас,
поєднає, повір мені.
Я люблю тебе, чуєш, ні?
Я жива, я люблю, я є,
моє серце — лише твоє,
як не чуєш, послухай мій
дощ травневий, бо він і твій...

Якби не ти...

Руїна була б в мені, якби не твоя любов,
якби не кохання сни, то нас не було б обох,
а душі зійшли б давно на попіл і чорний пил
та разом пішли б на дно, якби ти не так любив.
Згубила би розум я від вічних тривог і сліз,
якби не любов твоя — мій парус в глухій імлі,
мій вогник і мій маяк, і промінь ласкавий мій,
солодко-гіркий на смак кохання твого напій,
напій, що дає життя, знеболює біль і щем...
Тож ще хоч ковточок дай, щоб жити хоч трохи ще,
щоб трохи сп'яніти, щоб забути війну навкруг,
не думати, як і чом ми всі поміж чорних смуг,
не думати: далі ти, чи я, чи вона, чи він —
про кого тепер пости у стрічці сумних новин?
Як вип'ю кохання я — забуду про сни війни...
Якби не любов твоя,
руїна була б в мені...

Проміння у п'їтьмі

Люби мене! Це так мені потрібно!
Знай, тут чужа весна і все чуже —
люби мене, і пристрасно, і мрійно,
тримай мене, бо я зникаю вже.
Люби мене, я птахом повернуся,
чекай мене — навіки я твоя,
на відстані ще більше і ще дужче,
душа моя, до тебе прагну я.
В розіп'ятому світі, де людина
вбиває іншу, наче звіра звір,
лише любов — та ниточка єдина,
що не дає пірнути в хижий вир.
Люби мене — слабка, я буду сильна.
Кохай мене — сумна, я усміхнусь.
Нехай кохання наше обопільне
тримає крізь війну і далину.
Люби мене, а я тебе — ти знаєш,
ти пам'ятаєш — я також, також...
Я вірю, ще впаде до мого краю
свободи і життя травневий дощ.
Ми ще живі — наразі це вже щастя,
а зустріч — ну хіба не разом ми?
Любов ніхто не в змозі в нас украсти,
бо то не річ — проміння у п'їтьмі.

Місячні листи

Кожен з них у своєму чекає вікні,
поміж ними дороги, машини, вогні,
місяць носить листи від вікна до вікна —
їх окремо читають і Він, і Вона.
І про те, як самотньо і тілу, й душі,
і про те, як тепла їм бракує вночі,
і про те, як вони обіймають у сні
одне одного міцно, та вранці — одні,
і про те, як бажання тече поміж них,
наче місячне сяйво з небес золотих,
наче в келих — вино, мов у вина — меди,
мов весняні сніги — у дзеркала води,
і про те, що життя — то таке спортлото,
що їх далі спіткає, не знає ніхто,
і про дощ, і про сніг, і про привид весни
і читають, і пишуть, і мріють вони,
і про те, що... а інколи просто пусті
йдуть з вікна до вікна чисті білі листи,
бо є те, що сказати не можна ніяк,
ну хіба що малюнок, чи крапка, чи знак,
бо ще зникне раптово ВОНО, як назвеш...
геніально, банально, фатально? Авжеж!
А тому між вогнів божевілля і стріч
носить місяць листи їм щовечір, щоніч...

Діти березня

Поставимо стрілки на березень, серце:
і хмари-ганчір'я, й життя-перехрестя,
непевні погоди між мінусом-плюсом,
і чоботи мокрі, і люди у русі,
кав'ярні, ліхтарні, які в міжсезоння
лікують, а ще — березневі безсоння,
котів березневих і вітер солоний
з морів середземних, пульсацію в скронях
та «мить Бабака» у природі і світі —
і будемо в березні вічному жити,
і скажемо «потім» хворобам і смерті,
бо ми, як ніколи, із часом відверті,
«не зараз, не зараз», бо зараз ми разом
в міжчасі шпаркому, в шпарині між часом,
ковтаючи дощ, і глінтвейн, і цілунки
на схрещеннях вулиць, ми — крапель малюнки,
ми — два силуети в повітрі хмільному,
ми — тіні на стінах у місті старому,
хай потім рахунки нам пишуть окремо —
в нас березень нині, втручатись даремно,
в нас вічний початок — щоразу, щомиті,
в нас «далі» немає, ми березня діти,
в нас часу немає, в нас — лінія старту.
Нас двоє у світі. Втручатись не варто.

Цілунок березня

Останній, березневий майже сніг
нагадує твій перший поцілунок:
немов боїться, слід чи то не слід?
І тане, і лишає ніжний трунок...
Мов уникає дотику, немов
непевний та нестриманий водночас,
мов ледь помітний натяк на любов,
де замість слова — пауза і прочерк.
Ось-ось він зникне, вибухне весна,
а потім літо-спрага, пристрасть-осінь,
та цей легкий вологий післясмак
сніжинок на вустах триває досі...

Серце

Моє серце давно у тебе —
віддала без вагань невартих,
хай воно тобі буде — небо,
хай воно тобі буде — ватра,
хай воно тобі буде — свічка,
щоб писати ночами вірші,
я готова без серця вічно
в бессердечній ховатись тиші,
хай би тільки на щось здалося:
хоч приправою до сніданку,
хоч би й пічкою — в зиму-осінь,
хоч би й ковдрою — сонним ранком,
хай на грудях, та й коло твого,
щоб вони стукотіли разом,
хай би дотиком, хай би словом,
хай би чим — тільки повсякчасно,
хай би чим... Я скажу відверто,
що без серця сумую трішки,
я вже звикла, що б'ється вперто
у мені моє серце ніжне,
і тепер я ходжу без нього,
і у грудях у мене — вітер,
я не відаю основного:
що без серця мені робити,
чим заштопати, чим забити,
чим заповнити рвану рану...
То, як можеш, мені скажи ти,
як я жити без серця стану?
Та, якщо в ньому є потреба,
я вже якось без нього буду,
тільки інколи зви до себе —
я хоча б разом з ним побуду...

Любов-повітря

Ти повітря, моє повітря,
якщо можеш, мені повір ти:
я без тебе — замок без коду,
що ніхто не відчинить зроду,
інструмент, що не має сенсу,
як не грати на ньому серцем,
партитури його космічні —
мов незайманий лист для інших,
спектри, тембри, діапазони —
лиш для тебе, неначе дзвони,
тільки ти — вдих і видих, віриш?
Вдих кохання і видих вірша,
серця збої, мурахи шкіри,
і знеболення, і зневіра,
і свідоме, і ненавмисне...
Ти — повітря, легке і чисте,
ти — повітря, моє повітря,
і допоки кінцеві титри
не завершать останню пісню,
ти — повітря моє, мій кисень...

Будь!

Будь зі мною — окремо, разом,
часто, інколи, повсякчасно,
липнем, березнем, січнем, лютим —
будь зі мною, я прошу бути,
хоч надією, сном чи словом,
будь зі мною, бо це чудово —
знати: думає хтось про тебе,
знати: любить тебе, мов небо
люблять очі, мов сонце — річку,
мов пташина — повітря стрічку,
мов дитина — яскравий колір...
Будь зі мною у вирах долі,
будь у спокої, будь у бурі,
в день ясний та у день похмурий,
у ненависті, у любові,
як розлюбиш мене раптово —
все одно, будь зі мною разом
в цьому світі, у цьому часі,
маю знати, щоб далі жити:
ти існуєш у цьому світі,
б'ється десь тріпотливе серце...
Світ без тебе не має сенсу.

Сутінкове

Коли ти дивишся на сніг
крізь ніч і золото віконне,
подумай, що я також сонна
дивлюся, й солодко мені,
бо думаю про те, що ти,
можливо, думаєш про мене,
і сни танцюють незбагненні,
і мрії сніжно-золоті...
Ось ми цілуємось, отам,
де сніг летить в ліхтарнім колі,
так солодко і так поволі,
і він цілує нам вуста,
обличчя і волосся, та
вкриває сяйвом срібла одяг,
і я стояти тут не проти
хоч би й усе своє життя,
дивитися з тобою сніг
у колах золота ліхтарних,
у сутінкових синіх чарах,
у срібно-білій сивині,
і цілувати тебе так,
як сніг іде — повільно й ніжно,
і снігом танути неспішно,
пекти та пестити вуста,
торкатись легко щік і вій,
лягати на твоє волосся —
мені ніколи цього досить
в житті не буде, любий мій.
Тому, як дивишся на сніг,
крізь світлотінні візерунки,
то уяви собі цілунки
в ліхтарних колах чарівних,
мене у синьому вікні,
в полоні мрій казково-сніжних,
нехай тебе торкнеться ніжність,
нечутно й лагідно, мов сніг...

Сповідь

Ти знаєш, що то моє життя
без тебе було колись?
Надгробний камінь, а почуття —
джерела нудьги та сліз...
Надгробок гарний, і я на нім
сміялась... Чому б і ні?
Така красива, та в тому сні
так тоскно було мені...
Хоч сонце грало в пустих очах,
співали птахи пісень,
та тільки серце — померлий птах —
не бачило ніч і день.
О, як спокійно було тоді
в камінній красі моїй!
Та ти з'явився, озвався ти —
і спокій розбився мій,
і вже немає — тепер жива,
і тиші завмерлих снів
не хочу, доки звучать слова,
що ти шепотиш мені,
допоки очі твої живі,
а серце вогнем гуде,
я більше каменем у траві
не буду тепер ніде,
не хочу шторму заляклих лав,
не хочу камінних сліз...
Якби ти бачив, як я жила,
без тебе жила колись...

Цілуй мене

Цілуй мене, цілуй —
я хочу все забути,
кохання, мов отруту,
допити без жалю,
щоб втратити чуття,
щоб вимкнути свідомість,
щоб тільки ти натомість
і прірва забуття;
і зиму, і війну,
і власне перехрестя —
забути і завмерти
хоча б на мить одну,
щоб цей жорстокий світ
мого не краяв серця
та привидами смерті
моїх не мучив снів,
в гарячих хвилях рук
твоїх — себе позбутись,
згубити власну сутність,
сховатись від напруг,
щоб тільки ти, і я,
і спільне божевілля,
і ця стрімка та вільна,
свавільна течія,
не знати долю злу,
не бачити нічого...
До болю, до знемоги,
цілуй мене, цілуй!

Жіноче

Чи мені пасує квітка
у чорнявому волоссі?
Чи засмагла шкіра влітку
погляд твій чіпляє гострий?
Чи моя спідниця пишна
коло ніг танцює струнко?
Чи вустами п'яних вишень
сік тече у поцілунках?
Чи мої гарячі очі,
чи мої?.. — і так без ліку
все зітхаю я щоночі,
що поробиш... жінка, жінка...
Світ гойдається на нитці —
за сиреною сирена,
а мені кохання сниться
щомиттєво і щоденно.
Може, завтра світ загине,
та якщо лишиться жінці
чоловік один-єдиний
на природі, наодинці,
знову Єва запитає:
«Чи мені пасує квітка,
чи волосся в мене грає,
чи засмаглі в мене литки,
чи мої гарячі очі,
чи мої... не перелічить.
Чи ти бачиш? Чи ти хочеш,
мій коханий чоловіче?»
Дике яблуко скуштує
і промовить необачно:
«О, як солодко смакує!
Поцілуй мене — чи смачно?»

Потяг «Юність»

Купити б квитки — та на потяг із написом «Юність»!
На верхній полиці ми б разом з тобою згорнулись,
і нічку усю нас хитала би Укрзалізниця,
і ми б цілувались, а може, і... разом — чи спитьсья?
А ми б запліталися тісно, гарячі і п'яні,
із потягу в місто приморське ми б вийшли в нірвані,
і нас би чекав невеличкий будинок на морі,
де чайник з вином, а у вікнах — і гори, і зорі.
Яке тоді тіло було — наче глина, пластичне,
і як незбагненно пливло у руках чоловічих,
і як би тобою хворіти душею і тілом
хотіла би я, бо тоді я — страшенно хотіла...
Богами були б ми... Богами — не більше, не менше,
і ще я насмілюсь додати до цього ще дещо:
тобі б народила я сина — такого, мов бога,
та пізно — минулось життя і загрузла дорога...
Сідає за море і гори розпечене сонце,
а в мене дощі у душі, у сльозинах віконце,
і потяг пішов. Їде інший — під написом «Старість»,
а юність — для юних, а я так люблю тебе — зараз...
Шкода, що так пізно. Як добре, що стрілись нарешті,
мов хтось нам востаннє віддав нерозтрачену решту,
і хай на полиці у потязі юність ночує,
я зараз люблю тебе, дуже люблю тебе, чуєш?

Диво

Твоя любов — це диво, мов дощ, чи сніг, чи спека,
раптова літня злива, між хмарами лелека,
пекуча сіль вустами, і спраглому краплина,
і темрява духмяна, і на снігу жарина,
і навіжена пристрасть, і ніжність невагома,
і прихисток, і пристань, і обрій невідомий,
вона — дорогоцінність найвищого ґатунку:
знемога у обіймах, жага у поцілунках,
і подих твій гарячий, і шепіт полум'яний
торкає так, неначе... я, наче свічка, тану...
За що мені, невартій, за що мені, за віщо,
така гаряча ватра — твоя любов найвища?
Я дякую, щаслива, земним-небесним силам,
що я пізнала диво — твого кохання крила,
і власне, далі риска, і власне — далі тиша...
Можливо, хтось колись-то
про нас романс напише...

Смолоскип любові

Любове, бережи мене,
веди мене крізь стрій пекельний,
допоки лихо не мине,
ти — смолоскип в печері темній,
якщо не допоможеш ти,
то більш ніхто не допоможе
крізь мряку мороку пройти
жаску, непевну і тривожну,
тривога голкою наскрізь,
повітряна, постійна, вічна,
тривожний час, тривожна вісь,
і небуття до себе кличе...
Любове, зірочко моя,
тримай мене на цьому світі,
можливо, разом — ти і я —
ми перетнемо лихоліття,
не зникни у височині...
Якщо розплющу вранці очі,
то лиш тому, що ти мені
була зорею серед ночі.

Дивлюся крізь любов

Забарвлене моє життя, мій світ — любов'ю,
ані жалю, ні каяття, ні мук, ні болю —
відтінки сходу додає твоє кохання,
воно малює все, що є, у цвіт світання,
я посміхаюся весь час, немов причинна,
і люди дивляться на нас так часом дивно,
я відчуваю і сама — контраст глибокий:
і світ жорстокий, і війна, хто зна, допоки,
кому й до чого ця любов, така яскрава,
у світі, де панують кров і сили право,
у світі, де панує смерть, і сум, і морок,
де щастя висушено вщент, на душах — корок,
світ без кохання засклянів в тенетах мряки,
світ без кохання кольорів такий ніякий,
світ без кохання — то немов суцільні ночі...
Та я дивлюся крізь любов
і жити хочу.

Замов бажання зірочці, замов,
коли побачиш небо неозоре,
нехай ніхто не чує молитов —
слова завжди несправедні і хворі.
Чого насправді прагнеш — загадай,
намрій або насни до небокраю,
нехай зоря почує і нехай
все потаємне в серці відгадає,
усе, що ти не скажеш сам собі,
усе, що наче скарб, у серці мріє,
відчує і побачить у тобі,
і згасне, і зостанеться надія...
А я також на небо подивлюсь
і загадаю — ні, лише відчую
усе, чого так хочу, та чомусь
зізнатися боюся і мовчу я.
Нехай зоря мене почує теж,
нехай нас двох сповідає водночас,
усе, чого ми прагнемо без меж,
побачать і вгадають ночі очі,
хай зірка спалахне і зникне знов,
лишаючи лише надії спалах,
і я, і ти — ми знаємо — любов
одну на двох з тобою загадали...

Чому?

Чому саме цей голос, чому саме ці риси —
і ти вже така квола, коли він іде близько...
Чому саме ці очі тебе, мов у вир, тягнуть,
і лиш одного хочеш, і лиш одного прагнеш...
Чому саме ці руки для тебе такі ніжні,
чому саме ці муки для тебе такі втішні?
Чому саме так сталося, що саме його — любиш,
і танеш у снах шалих, і п'єш, мов вино, губи,
і губиш у нім тугу, зникаєш в його колі?
Чому саме ці рухи, чому саме цей голос?
Яке підібрати слово — рухливе, живе, справжнє,
до цих почуттів голих — таких, аж самій страшно?
Всі люди такі різні... Чому саме він — диво?
Та не пояснив пристрасть,
як не зупинить зливу...

Коштовний оберіг

Люби мене, допоки день,
люби мене, допоки ніч,
у час бажань, у час натхнень,
у час вагань і протиріч,
люби мене, коли люблю,
коли ненавиджу, люби,
будь ніби море кораблю
у миті щастя та журби,
люби мене, допоки світ
ще нас тримає у руці,
допоки сонце ще горить
і світло жевріє в кінці,
люби без правил і умов,
допоки світ для нас не зник,
люби мене, твоя любов —
то наш коштовний оберіг,
і хай загине світ, а день
у чорне піде та сумне,
хай сонце вичахне, проте
ти все одно люби мене...

Класифікація

Є любов, неначе тісто:
з'їв — і пусто за хвилину,
є, мов квіточка барвіста:
хтось кохає, хтось рослина,
є любов, немов картина
у червоному куточку,
є, мов панькана дитина:
те не хочу, се не хочу,
є каміння нерухоме,
що на звук не відгукнеться,
є пір'їнка невагома:
вітер є — вона і в'ється,
є скляна, а є картонна,
є жива і штучна навіть —
різні є в любові мови,
різні іграшки і страви,
та як стріне вільна річка
вільний вогник на узбіччі,
то любитись їм навіки
і кохатись їм навічно,
і ніхто із них не зрушить
у полоні хвиль і блиску,
та обом не можна дуже,
та обом не можна близько...

Роман

Вони жили удвох давно —
 з тієї миті, як зустрілись,
 хоч кожен з них в своє вікно,
 та разом подумки дивились,
 хоч різних вулиць різний біг,
 будинків різний дах і стіни,
 та він писав їй: «Ось і сніг».
 Вона йому: «Ось дощик лине».
 Про неї думав він, коли
 крилами ніч торкалась міста,
 про нього марила ві млі
 вона, і сни текли вогнисто,
 і він щоранку їй писав:
 «Почався день новий, вітаю!
 Ранковий світ — яка краса!»
 Відповідала: «Так... кохаю».
 І мріяла усюди, скрізь...
 Її уява невблаганна
 спалахувала, ніби хмиз,
 коли писав він їй: «Кохана...»
 І так тягнулися часи...
 Удвох на різних перехрестях,
 удвох на різні голоси
 вони співали пісню серця...
 Знов він писав їй: «Ось і сніг,
 хай поцілує Вас від мене».
 Вона стояла у вікні,
 і падав сніг благословенний,
 і чудувався навіть Бог
 окремим сном і сном сумісним
 про це життя / любов на двох,
 не разом / разом, поруч / різно...

Риторичне питання

Як би була без тебе, скажи-но, як?
 Стерлась на порошок? Висохла б на кістяк?
 Без твоїх жартів, усмішки, без очей,
 як би сприймала дійсність і стан речей?
 Я — безпритульна кішка, дитя межі,
 як би жила без тебе — скажи, скажи,
 та чи й життя було би без тебе — ні,
 ти ж-бо — мій світ і Всесвіт, повір мені,
 вогник в нічному віконці та сон удень...
 Як без твоїх цілунків, твоїх пісень,
 віршів твоїх і пестошів — як би я,
 кішка безхатня, дівчинка нічия?
 Як без твого бажання, твого тепла,
 як би була без тебе? Чи — не була?
 Чи в черговому схрещенні всіх доріг
 мій безприхильний привид, напевно б, зник,
 у часових тенетах, в людській імлі
 щез би чи розчинився на сірім тлі...
 Як би була без тебе? Не знаєш ти...
 Не зачиняй віконце, світи, світи,
 ти — мій кінець, початок, мій світ і дім,
 в мене є тільки серце — і ти у нім.

Крапельки сну

Інколи тільки сон, сон в дощовім намисті,
лагідний монотон ніжно колише місто,
крапелька-сон на двох під ксилофонне соло,
сон без гучних тривоги, сон без печалі-болю,
сон, де з тобою ми бачимо сон-кохання,
крапля горить в пітьмі спалахом до світання,
сон на вустах, мов сік, крапелька-сон на віях,
сон, де лунає сміх, сон, де любов зоріє,
сон, де дитячі ми любимо вперше разом,
сон без війни-зими, сон поза світом-часом,
пий, мій коханий, сон — краплі дощу у рамах,
звуків краплинний тон, пам'яті серця гами,
дощик у сон наллє трохи на двох надії...
Інколи все, що є, —
крапельки сну на віях...

Вікно

На тлі вікна — чуже вікно
на неба чорнім оксамиті,
неначе хиже око, світить,
а нам з тобою — все одно...
По підвіконню — пальців рух,
судом котиться спиною,
і ми кохаємось з тобою
під білим світлом білих смуг,
всі відчуття — і струм, і мед,
смак нетутешнього причастя...
Якщо в житті існує щастя,
воно між нас вітрила дме,
воно малює світло й тінь
на сірих стінах сьогодення...
Як ми кохаємось натхненно —
немов зайшовся срібний дзвін...
Вікно не гасить свій софіт,
бездушне око серед ночі,
а ми кохаємось... Зурочить
таку ніхто не зможе мить,
у білім світлі — ми, близькі,
новонароджені, безгрішні,
і я тобі шепочу ніжно
слова, раптові та легкі...
І хай сто вікон у вікно
на чорнім світять оксамиті —
ми тільки разом в цілім світі,
і хто нас бачить — все одно...

Раптом ти мене розлюбиш — так відразу і скажи,
не тягни гіркої згуби, з вуст усмішку не души.
Я ніколи ні до кого не стояла по любов —
як не плакала, небога, як не пінилася кров,
по любов жебракувати не ходила ні на крок,
невзаємність — пекло, ґрати, і мотузка, і гачок,
як би там не сумно-скрутно зимувать на самоті —
знов заграє в серці лютня, зйдуть райдужні світи,
знов життя, мов річка небом, потече живим теплом —
і минулого не треба, що було, то загуло...
Краще зразу по-живому, ніж тягать у серці ніж,
краще крапка, аніж кома та гадання, чом мовчиш,
краще знов піти шукати, хто б мене розрадив, чим,
вічно думати, страждати та зітхати уночі...
Все розвидниться поволі — хай сумління не гризе,
бо кохання — птаха волі — полетіла — та й усе.
...Навіть як любов минеться, подививсь на мене Бог:
я тебе зустріла, серце, ми кохалися удвох,
трохи сонця, трохи світла: я — тобі, а ти — мені,
недарма життя пробігло,
ні, не марно. Ні, ні, ні...

Кінцугі

Любов іде розломами,
розладами, судомами,
шпаринами і травмами,
коханнями нездарними,
вона струмиться золотом
роз'єднаним, розколотим,
роз'ятреними ранами
і все сплавляє заново,
і все єднає намертво
в одне солодке марево,
у сьайво неозначене,
у видиво небачене,
і, наскрізь шиті золотом,
ми світимося молодо
легкими і прозорими
над віком і хворобами,
одним-єдиним цілісним —
і до нової зрілості,
і до нової сутності,
яка росте в сукупності,
і до нового цінного,
у кожному відмінного,
щоб знову дати тріщину —
немає в світі вічного...

Усмішка її до тебе — то подряпина на серці,
і рядки її до тебе — наче голка десь на денці,
а світлини із тобою — то немов отруйні змії,
і нічого із собою я зробити не умію,
знаю, ти її не любиш, та кохатись неможливо,
як у двері поруч грубо стукотить сусідка зліва,
справа теж якась красуня із тобою прагне щастя
і до тебе боком суне. Де вони беруться, тряся?
Знаю, ти мене кохаєш, та така моя природа:
інші, певно, і не зважать, а мені болить, та й годі,
знаю я: тебе півсвіту, світ обожнює юрбою,
та нічого я зробити не умію із собою:
не ведеться, не живеться, хоч дрібничка, а тривожить...
Як зітреться зовсім серце,
чи тебе любити зможу?

Бурштини

Хочу я тобі бурштини
сонця ранком назбирати,
щоби ти хоч на хвилину
про війну забув трикляту,
хочу я тобі перлини
взяти з місячного кола,
щоби ти хоч на хвилину
про усе забув навколо,
хочу так тебе торкатись —
до нестями, до знемоги,
щоб забув про смерті-страсти,
і новини, і тривоги,
щоби став на мить щасливим,
довоєнним, безтурботним —
хочу так кохати сильно,
щоб цілив тебе мій дотик,
щоб у морі поцілунків
ти б на мить забув про дійсність —
тільки б серце ніжно-лунко
відбивало шал і пристрасть,
щоб на мить не стало місця
там війні, де є кохання,
бо з війною несумісні
ні обійми, ні бажання,
щоб нічого і нікого
не було, крім нас, на світі —
хай там що опісля того —
хоч на мить — лише любити.

У прицілі

Кохаємося в прицілі,
цілуємося в прицілі —
для цвілі ми тільки цілі —
у кого поцілить смерть?
Учора когось убили,
сьогодні когось убили,
наступним кого поцілять?
Хто знає про це тепер?
Для когось лише мішені,
живемо, як навіжені,
за обрієм пси скажені
чекають на слушну мить...
Мішені чомусь сміливі,
радіють теплу і зливі,
хоч справа чи, може, зліва,
вже куля у них летить.
Країна живе в прицілі,
яскрава і чорно-біла,
і темні наводять сили
на неї приціл з пільми —
в прицілі шалено б'ється
гаряче і ніжне серце,
і поки не видно герцю
кінця, у прицілі — ми.
Ми любимо у прицілі,
ми мріємо у прицілі...
Та скільки ж тієї цвілі,
що мій поглинає край?
Допоки нам стане сили,
хто знає? Та поки, милий,
з тобою живі та цілі,
цілуй мене, пригортай.

Від тебе пахне до-війною,
вже неіснуючим життям,
вже неіснуючим тобою,
що назавжди лишився там,
де поцілунки в літню зливу,
де сік вишневий на вустах,
де почуттів барвисте диво
у милих сяяло очах,
де ми, крилаті і натхненні,
мов сніг і вітер, дощ і грім,
літали мріями щоденно
і миті тратили між тим,
такі яскраві, незабутні,
щасливі миті до-війни...
Ніколи нам тепер не бути
такими, як були вони —
наївні мрійники обоє,
що грали в співи та в слова...
Від тебе пахне до-війною,
вдихну — і пам'ять ожива...

Єдиний

Не встигну написати «ти єдиний» —
навіщо я тоді жила на світі?
Я дякую за хвили і хвилини,
я дякую за миті соковиті...
З тобою мов цілуємось уперше,
уперше виплітає нам кохання
такі манкі, такі солодкі верші,
дарує подарунки життєдайні.
Адам і Єва, дівчинка і хлопчик,
і Соломон, і Суламіф — водночас,
ми дивимось удвох в кохані очі,
і жоден наше щастя не зурочить.
Уперше висота і глиб уперше,
і поцілунки наші, ніби кисень,
а ще мені здається, ніби дещо
я про кохання так не знала близько,
допоки не зустріла тебе, милий,
єдиного мого у цілім світі...
Не знала я і геть не розуміла,
якщо кохання можна зрозуміти...

Дихай!

Просто подихай зі мною у такт,
просто подихай,
поруч ми видихнем морок і жах,
горе та лихо,
просто до серця мене пригорни,
ніжно і тісно,
перечекаєм примари війни,
тіні зловісні.
Що б я без тебе робила, мій світ?
Що, моє серце?
Ти пригорни і коханням назви —
може, минеться,
може, удвох перебудемо ми,
може, ми разом
пройдем крізь жорна цієї війни,
вихори часу...
Може, зустрінемо інше життя,
може... не знаю...
Ти просто дихай зі мною у такт,
дихай, благаю...

Оселилось в мене серце, спати не дає,
ворохобиться і б'ється — може, то твоє,
може, то моє — не знаю, чи вони удвох
обіймаються, співають ніжно «тьох-тьох-тьох»...
Що мені робити з ними, розкажи мені,
з їх піснями навісними, снами день при дні?
І не виженеш, бо стане і життя — тоді
що робити з ними, з нами? Чи не знаєш ти?
До грудей долоні тисну, «Тихо!» — їм кажу. —
Дайте спокій, годі свисту, тихо, я прошу!»
Та однак вони співають щось таке своє...
Маю серце, чи не маю,
чи лише твоє?

Переможна Панна

Без дзвінка відчиняє двері
і заходить, немов до себе,
і на сірих старих шпалерах
золоте розквітає небо...
Не питає, чи можна, варто?
Чи турбує? Чи заважає?
Роздягає зимові шати
і довкола усе займає,
перетворює все довкола:
люстру — в сонце, на квіти — ліжко,
і лягає, тонка та гола,
у розсипані квіти вишні...
Їй начхати на час та простір,
на війну та на лихо всюди —
в неї все неймовірно просто:
час для неї прийшов — то буде,
буде все, що вона захоче,
все до ніг їй впаде за миті:
і жага у обіймах ночі,
і ранкова знемога хіті —
все вона відбере до нитки
і себе всю віддасть до крапки:
всі свої пелюстки і квіти,
всі чарунки свої і шпарки,
знайде серця забуту скриньку
і ключі підбере останні...
То Весна — переможна жінка,
то Любов — переможна панна...

Як добре!

Як добре, що ти такий: дитинний, ясний, легкий,
що ти відчуваєш так життя, мов малий хлопчак,
закохуєшся до сліз і танеш, неначе віск,
від дотиків і обійм, що ти, мов весняний грім,
раптовий і голосний, але і тремкий такий —
краплиною на щоці, і ніжність в твоїй руці,
і спрага життя, і біль, і серце моє — навпіл,
і разом я теж, немов дівчатко маленьке знов,
закохане і дурне... Як добре, що ти — мене,
як добре, що я — тебе зустріли хоча б тепер,
хоча б у кінці життя, з тобою і я — дитя,
і вдячна тобі повік... Той тільки і чоловік,
хто досі в душі хлопчак,
бо справжній. Хіба не так?

Допоки...

Допоки мріє вогник сигарети
в твоїх долонях, доти я жива,
бо я живу тому, що в світі є ти —
твоя усмішка, пестощі, слова...
Хтось на жаскім, шаленім тлі століття
для нас червоним вивів «ось — любов!»
І не втекти від цих гарячих літер,
від спраги тіл, цілунків і розмов,
і не втекти... така болюче-ніжна,
така одна приречена весна
цвіте-горить на полі білосніжним
серед зими... Навколо йде війна,
чигає смерть і обирає жертву,
і обриває квітами життя...
Та поки мріє вогник сигарети —
я ще жива, жива і молода...
Хтось написав любов на наших долях
поверх війни — на всіх останніх днях,
неначе дав нарешті душам волю,
а тілу — тіло в спалахах заграв,
хтось написав... Для чого і навіщо?
Хтось написав... вклоняюсь раз у раз
за ці слова, за почуття найвище,
за це червоні літери для нас...

Питаннячко

А з вами траплялось кохання по вуха?
Таке, що не бачить, не чує, не слуха?
Таке, що співає із ранку до ночі,
що хоче воно, а що зовсім не хоче,
таке, щоб у мізках — нікого, нічого,
лиш спогади-мрії про нього одного,
таке, що не скажеш, ні де ти, ні хто ти,
таке, щоб в руках не трималась робота,
щоб все шкереберть — і життя, і стабільність,
одна лиш закоханість і недоцільність,
одна лиш чуттєвість замріяно-млява,
і, як ти не силуйся взятись до справи,
нічого, крім неї. Скажіть, чи ставалась
із вами така небезпечна недбалість?
Чи ви потрапляли в солодкі тенета,
коли ти неначе на іншій планеті,
а там хоч потоп — не зібратись докупити...
Пили ви чи ні цю настоянку-згубу,
це темне вино із зірками на денці,
де тоне навіки закохане серце?
Як ні — ви щасливі, і це очевидно,
та щастя такого мені не потрібно.

Усмішка-сльозинка

Що тобі подарувати?
Клаптик зношеного серця?
Ні корони, ні фортеці,
ані затишку, ні хати...
Чи душі тонке лахміття,
чи тоненьку свічку тіла?
Я б віддати світ хотіла,
і було б замало світу...
Несвідоме? Підсвідоме?
Сни-обійми до нестями?
Струми-дотики між нами,
відчайдушні до судоми?
Що тобі подарувати?
Що тобі до ніг покласти?
Всі життєві негаразди?
Все життя моє строкате?
Чи рядки мої нездарні,
що сплітаються у вірші?
І, на жаль, нічого більше,
і вишукувати марно...
Тільки усмішку-сльозинку
і сльозинку-поцілунок...
Ну хіба то подарунок —
тільки сонячна краплинка,
тільки те, що не назву я,
бо йому немає слова,
бо нема такої мови —
ось і все, що я дарую...

Час життя

Час життя — твоя усмішка,
золото очей,
що спалахує так близько,
вабить і пече,
голос твій, мов голос вітру,
сиве срібло скронь,
ніжних пестоців палітра,
дотики долонь,
вуст невичерпні джерела,
поцілунків сіль,
кожен рух легкого тіла
у його красі,
кожен жест і кожен погляд —
час мого життя,
сипле миті склянка повна,
трохи — і пуста,
час життя — кохання муки,
полум'я палке,
а все інше — час розлуки,
та й не час — таке...

Вічне кохання

Я б з тобою в суспільстві первіснім
і на шкірі кохалась би, звісно,
і під заспів вовчиний, у шатрі,
пильнувала б твій сон коло ватри,
я б на жовтому березі Ніла
так тебе безоглядно б любила,
щоб усі фараони кістляві
з пірамід подивитися встали,
я з тобою втікала би верхи
від обіймів і долі, і смерті,
був би лицар ти, я твоя дама —
ти би марив моїми вустами,
ще носила би я криноліни
і на грудях ховала б незмінно
папірець із нервовим рядочком
та лягала б з ним спати щоночі,
я б пірнала в любові тенета,
як Стюарт чи як Антуанетта,
для яких жодна влада не варта —
лиш любов і кохання до страти,
я щоразу була б Незнайомка:
ми б з тобою знайомились довго,
щоб колись врешті-решт на морозі
обійнятися вперше на розі...
Я б любила тебе в кожному часі,
кожний раз пізнавала би щастя,
кожний раз починала б спочатку,
щоб ніколи не ставити крапку.
От і зараз в непевному світі,
де не знаєш, як жити, чим жити,
я до тебе, мов в темряві човник,
все пливу на віддалений вогник,
і втрачаю себе, і знаходжу,
і без тебе не можу, не можу...

Стіл і чайник

Стіл і чайник, два стільці,
і вікно на море / місто,
і закохані митці,
і мелодія барвіста —
власне, все, що треба нам,
ми ж речей зібрали торбу
і несем тягар, мов крам,
і вдаєм — усе в нас добре,
ми набрали за життя
повний віз дрібниць невартих,
усілякого сміття
відповідно до стандарту,
а потрібні той чи та,
з ким і на підлозі — ліжка,
з ким розмова не пуста,
з ким любов — цікава книжка,
хто з тобою у кінці
вип'є щастя, вип'є горе,
там, де чайник, два стільці
і вікно на місто / море...

Близкість

Я відчуваю тебе — собою:
це відчуття неймовірно дивне:
там, де було нас окремих двоє,
щось виникає нове, єдине,
кожен твій подих, твій рух і погляд
я відчуваю як власні нині,
я кожна мить із тобою поряд
щільно ховаю у серця скриню,
мов абсолютну, взаємну цінність,
ту, що нікому, ніде й нізащо,
бо розказати не можна близькість,
та і навіщо, для чого, нащо?
Те, слів для чого немає досі
в жодних країнах, у жодній мові,
те, що назвати не можна зовсім,
бо не існує для цього слова,
це неможливе злиття і страта:
кожного разу ставати цілим,
кожного разу тебе втрачати,
і залишатись з тобою, милий,
і відчувати твої фантоми,
запах, і подих, і рух, і... знаєш,
щось несвідоме чи підсвідоме,
те, що донині вважають раєм.

Гойдалки

Тобі, мов паводку човни, мов вітру — пелюстки,
корюся: хочеться мені ці гойдалки стрімкі!
Гойдай мене, крути мене у відчуттів танок,
мов подих пір'ячко жене, мов листячко — струмок,
віддатись вітру твоєму чи течії легкій
і не питати, як, чому і звідки ти такий,
такий до болю дійсно мій, такий до болю мій —
горни мене у свій сувій, горни у вирій свій...
Немає кращого мені, ніж у твоїм танку
забути спогади сумні і доленьку важку,
приймаю оберти і рух твоїх струмків живих,
немов пелюсточка чи пух, пливу на хвилях їх,
пливу, пірнаю, і тону, і потону — хай так,
нехай в любові мить одну,
ніж все життя — навспак...

Полум'я

Це полум'я не ти, не я, це більше, ніж любов —
тепер сама я не своя, вже інша в мене кров,
я мов змінилася, немов у дзеркалі — не та,
у світі не існує мов, не вистачить життя,
щоб описати цей вогонь: він спалює мене,
він стукає у бубни скронь, у танець ритм жене,
я більш не я, а ти — не ти, ми — полум'я вночі,
не грішні ми і не святі, ми світимось... Мовчи,
і я мовчу... Не називай її уголос... зась,
вона не пекло і не рай, не вірш і не романс,
спалахує, немов болід у чорних небесах,
і залишає вічний слід, неначе вбитий цвях,
з її обійм, з її оман не зрушиш ні на крок...
Нас на хресті її бажань
розіп'ято удвох.

Радію я кожної миті короткого часу,
що доля на двох нам з тобою лишила в кінці,
нехай небагато, нехай то усе не одразу,
та краще нічого немає за зустрічі ці.
Бо кожна із них — мов перлина, що я відшукала
у хвилях на березі довгим, в приборях життя.
Люблю тебе так, що завжди мені буде замало
кохання твого, і бажання твого, і чуття.
Якби щось іще я могла попросити у долі —
хай все, як і є, хай би ці не кінчалися дні...
Хіба ще... одне: щоб ніколи, ніколи, ніколи
не знати б,
не чути б,
не бачити більше війни...

Припливи, пірате...

Припливи за мною на легких вітрилах,
забери з собою десь далеко, милий,
десь подалі, любий. В замкненому колі
волю я забула, загубила долю,
в тебе очі-море — хвилями на сонці,
ти мені від горя будеш охоронцем,
в мене очі-ночі, чорні намистинки —
я тебе, як схочеш, полюблю навіки,
вишию вітрила сонцем і зірками —
забери, мій милий, щоб нікого з нами,
припливи, пірате, попливем деінде,
щоб під нами — скати, а над нами — вітер,
викради, пірате, я з тобою згодна
разом на фрегаті — та куди завгодно,
тільки б цілуватись у тісних обіймах.
Укради, пірате, я про тебе мрію,
не живу — чекаю на твої вітрила,
забери, благаю,
забери, мій милий!

Люблю...

Люблю — і прокидаюсь з тим, і засинаю теж,
гарячим полум'ям твоїм запалена без меж,
затримана — і не втечу, не пошкодую, ні,
що віддалася досхочу твоїй височині,
у мене ти і тільки ти — і радощі, і біль,
і сповідання самоти, і спалахи свавіль,
і коливання наших лун, і схрещення бажань,
усі навзаємні «люблю» у танцях інь та янь.
Я у твоїх проміннях, мов на сонці пелюстки,
мене підсвічує любов, мене чаруєш ти,
твій колір, запах, смак і світ забарвлюють мене,
і хоч ніщо тут не навік — колись усе мине,
та в мить життя, у щасну мить, я дякую за те,
що у душі любов бринить,
і квітне, і росте...

Награй!

Награй, та так, щоб серце аж зайшлося,
щоб сльози покотилися з очей,
награй мені любовне стоголося,
щоб сто кохань у ньому, сто ночей,
щоб я сто раз розтанула, мов крига,
розплавилась залізом на вогні,
награй любов — і тишею, і криком,
щоб сотні лун озвалися в мені,
так заспівай, щоб воском плинув камінь,
так заспівай, щоб подих зупинивсь —
здається, я століттями й роками
на твій мотив чекала, гітарист,
награй, аби проснутись і заснути,
награй, аби померти й навпаки,
награй любов як волю і як пута,
награй її як сонце і струмки,
награй її між кварт, секунд і терцій,
нехай луна душі летить увись,
а я тебе послухаю... І серце
я попрошу: дивись, не зупинись.

Відчуй мене, мов ніч, вологу і глибоку,
мов зорі весняні, мов місячну затоку,
мов вітер, що тобі волосся розбирає,
мов хвилі голубі в далекім небокраї,
мов промінь ворухкий, і теплий, і мінливий,
мов дощик гомінкий, мов пружні струми зливи,
відчуй мене: я є, я сонце, дощ і вітер,
відчуй єство моє між сиротливих літер,
відчуй мене: я не... постійна — вічно інша,
відчуй мене, мене, і голос мій, і тишу,
я ледь помітний знак — не оклику — двокрапки,
я можу тільки так — міська самотня мавка,
відчуй, благаю я, ти ж можеш відчувати:
уся душа моя — оголені стигмати,
і тіло, і душа — немов столітні рани...
Торкнись, не поспішай —
відчуй мене, весняну...

Ще...

Ще багато чого не бачила,
не завершила свій мотив,
не сходила на всі побачення,
не побачила безліч див,
не читала усе, не вивчила,
і багато не знаю ще,
ще у мене душа не вицвіла,
ще живе в ній і біль, і щем,
ще душа, попри сірі сутінки,
мов метелик, в мені тремтить,
так хотілось би ще набутися,
щоб світилася кожна мить,
ще радіти коханню хочеться
і яскраві вдягати дні,
ще для мене моря хлюпочуться,
сонцем танучи в даліні,
ще мій танець не дотанцьований,
не доспівана пісня, вірш
не дописаний, не домовлений —
ще зарано у тишу тиш...

Дефіцит любові

Хворі на дефіцит любові
упізнають миттєво рідних:
в них чутлива нервова мова,
у зіницях самотність стигне,
в них залежність дійшла до крапки,
їм хоч краплю кохання — швидко,
бо без дози тепла і ласки
їх серця, мов стара ганчірка,
їх залежність для інших дивна,
не на часі або не в моді,
і полюють вони подібних,
мов полює хижак на здобич,
тих шукають, які так само
без любові слабкі і кволі,
тих, яким не життя, а драма,
без коктейля кохання в крові,
і знаходять — по рухах, жестах,
по тремтінню у кожнім слові,
всіх таких, як вони, залежних
від постійних судом любові...
Так тебе я впізнала миттю,
так мене ти впізнав, я знаю,
за нестерпним бажанням пити
і давати любов навзаєм,
наша зустріч була фатальна:
незнайомі, ми йшли щодуху,
і ніякі безпечні гальма
не могли зупинити руху
двох з безоднями в душах спраглих,
двох з дірками в серцях невтішних...
Ми зустрілись — земля і крапля,
промінь сонця і квітка ніжна...

Сніжна вишня

Любов наша — сніжна вишня,
смачна та гірка водночас,
без неї порожня тиша,
без неї пустельні ночі...
Вона, наче мед, солодка,
пекуча, мов страви східні,
вона не гладка на дотик,
та зваблює неймовірно,
вона на снігу червона,
мов крові густа краплина,
смакує, коли до скону
лишилась одна хвилина,
неначе життя причастя
між іншим та цим світами,
остання жарина щастя,
що палахкотить між нами,
тож, солодко-кисло-пряна,
з терпким і п'яним відтінком,
і ліки вона, і рана...
Ну як не зірвати з гілки?

Двоє

Вогник-човен, хвилі-ватра —
все було у нас з тобою,
буде чи не буде завтра —
нас тепер навіки двоє:
ти — маяк, а я — вітрила.
Навпаки? Авжеж, можливо.
Ми з тобою разом, милий,
попри бурі, попри зливи.
Згаснеш ти — мені навіщо
уночі шукать Бермуди,
загублюся я навечно —
хто маяк шукати буде?
Згасну я — куди плистиме
твій вітрильник срібнокрилий?
Ми з тобою вже єдині,
ми з тобою разом, милий:
ти — мій обрій-море-вимір,
мій маяк-вітрильник-щастя,
ти — моя любов і віра,
ти — моє земне причастя,
ти — маяк, а я — ліхтарня,
човен — ти, а я — вітрила...
То світи ж у морі хмарнім,
хай тріпочуть срібні крила,
хай на цьому і на тому
світі нам з тобою разом
і вночі шукати дому,
і світити поза часом...

Передчуття

Моє життя — передчуття
побачення з тобою:
і той — не той, і я — не та,
життя збігало, мов вода,
я бігла за водою,
я відчувала: ти мене
шукаєш, знаєш, любиш,
і хай усе життя мине,
та наостанок весняне
на двох кохання буде,
спіймає вогнищем своїм,
гарячим, полум'яним,
і ми горітимемо в нім,
допоки не зів'ється дим
і в небі не розтане,
злетить лелітка золота,
хоч знає: скоро згасне,
та не злякає висота —
займеться висохле життя
і пристрасно, і щасно.
І так і сталося: горить,
мов гілка на морозі,
остання мить, солодка мить,
пече, і пестить, і щемить,
і неможливо зупинить
її на півдорозі...

Відлуння

Знаходиш мене, мов слово,
мов слово, чи ритм, чи риму,
і я виникаю знову —
щоразу нова картина,
неначе в уяві — пісня,
неначе мотив — у тиші,
так легко і ненавмисно
мене, мов поему, пишеш,
мене награвш на струнах —
відлунюю я без ліку,
вібрую в твоїх відлуннях —
гітара, сопілка, скрипка,
ти грієш об мене руки,
ти душу зі мною грієш,
і линуть у пісню муки,
пульсує у серці мрія,
коли ми удвох з тобою,
то інших бажань немає,
ніж бути тобі струною,
що лунко та щемко грає,
ніж бути для тебе хмизом,
чекати твоєї іскри,
і зрештою — стати димом,
аби ти лише зігрівся...

Звичайні чари

І що б, здавалося, любов?
Звичайний потяг, хіть миттєва,
та ми шукаємо ізнов,
та ми чатуємо пожиттєво
тих, з ким простий природний рух
стає чомусь святим і дивним,
і повертає смак, і звук,
і відчуття, що ти єдиний,
і ніби ніжність світу вся
промінням сходить в струми тіла,
і поцілунки, мов роса,
і розлучитися несила,
і пристрасть — свято, а не гріх...
Що ж та любов? Чому ми раптом
усе шукаєм саме тих,
а інші не такі, і крапка?
Сама не знаю... ти мені,
мов крапля сонця в серця хмарі...
Любов — прості звичайні чари,
звичайні чари, так чи ні?

Солоспів

Дощить... Добігає кінця
тривожно-закохане літо,
та довго ще буде бриніти
серцева мелодія ця,
в якій ми з тобою немов
тремтячі розгойдані ноти
і дисгармонійні акорди
в етюді, що зветься любов.
Усе добігає межі,
усе добігає фіналу,
як добре, що піснею стало
кохання, не варто тужить,
я руку твою відпущу,
я вже так колись відпускала...
Боліло? Боліло, та мало —
ну що та краплина дощу,
ну що та хвилина життя,
ну що те життя — перебуде,
померти на біс і забути,
ніж злиднем просить почуття,
ніж руку благально тягти —
пустити, померти і жити —
завершилось нинішнє літо,
у іншому справдишся ти,
життя має форму кільця,
усе повертає на коло,
людина — це, зрештою, соло
з народження і до кінця,
самотність тремкої душі,
деінде — мотив двоголосся,
і кода, і крапка, і досить,
і знову початок... Дощить...

Сніг

Я бачила без тебе сніг...
Хіба то сніг?
Без тебе був і сміх, і гріх —
хіба то гріх?
Без тебе в мене все було...
Було? Невже?
Ніколи небо не цвіло,
ніколи ще.
Я бачила без тебе сніг,
і дощ, і град,
і листя падало до ніг
у листопад,
гойдались зорі на воді,
та й золоті —
але не там, але не ті,
але — не ти.
Здається, бавилось життя,
мов грало роль,
була любов, але не та,
як не неволь,
а зараз сніг, насправді сніг,
наш сніг на двох,
лягає сяйво білих крихт
на нас обох,
мені здається, вперше сніг
на землю ліг,
і вперше тепло так мені,
як лине сніг...

Імпровізація любові

Імпровізація любові:
я-ти, ти-я, ти-я, я-ти —
ані умови, ані мови,
ані маршруту, ні мети...
Сьогодні сніг, чи дощ, чи вітер?
У небі повня / молодик?
Зіграй любов, знайди палітру,
моменту істину знайди,
відчуй себе у мить кохання,
спіймай у вирії перо,
пірнай у ритми коливання
і виринай у вир зірок,
щоб знов нові та інші знову
і кольори, і алфавіт —
імпровізація любові,
непрорахований політ...
Ми кожен раз, немов уперше:
я-ти, ти-я, ти-я, я-ти —
знаходимо незнане дещо,
що так хотілося знайти...

Так би вічно — щоб крок у крок.
Так би вічно — рука в руці...
Нас з тобою в один рядок
доля вишила у кінці,
розплела, і сплела, і знов
зав'язала одним вузлом,
запалила в судинах кров —
стало попелом, що було,
і тепер тільки двоє нас:
ти — для мене, а я — тобі,
хай поволі спливає час
і у радощах, і в журбі,
відбиваюсь в твоїх очах,
зустрічаєш в моїх — себе,
разом ми наяву, у снах,
ми у світі удвох тепер,
двоє нас, ми дороги дві,
переплетені до небес,
ми нарешті живі — живі,
я нарешті знайшла тебе,
відчуваю твоє тепло,
і рука у руці тремтить.
Хай би так назавжди було:
кроки поруч, і я, і ти...

Двоє

Двоє у ліжку разом:
тепло удвох обом...
Вітер скаженим басом
біситься за вікном,
вітер дзвенить залізом,
темрява аж гуде,
десь там шахед над містом...
Де він? Куди впаде?
Десь там двигтять ракети,
спрагло полюють сни,
люд божевільний десь там
світу рахує дні,
казяться темні сили,
ніч за вікном густа,
ліжко обох зігріло,
тануть в устах уста,
вогник тремтить на свічці,
тепло у ліжку двом...
Миттю стікає вічність,
темрява — за вікном,
темрява — з ними зайва...
Може, любов свята?
може, любов — то сяйва
крапелька золота?

З тобою до кінця життя
йти поруч, бути, танцювати
і руку у руці тримати,
допоки є серцебиття,
тобою дихати одним,
немов повітрям, снігом, цвітом,
і одного тебе любити,
не перейматись більш ніким.
Тісні обійми запальні,
глінтвейн і сяйво у каміні,
вночі танок тіней на стінах,
страшні та добрі спільні сни,
і поцілунки без кінця,
і все, що поміж двох можливо, —
таке собі звичайне диво —
навзаєм душі і серця.
І хочеться, щоб ми завжди
живі та теплі поруч, поряд...
Маленьке щастя неозоре,
лишайся, не тікай, завжди!

Мить

Мить завії в завіконні,
мить глінтвейну на столі,
поки є, то є сьогодні —
більш немає на землі,
мить усмішки, мить сльозинки,
світла мить і мить жалю —
всі летять, немов сніжинки,
наче зорі кришталю...
Ось вальсують заметіллю
миті «буде-є-було»:
вчора квітло білопінно,
нині снігом замело,
мить цілунку, мить єднання,
мить, коли свіча горить,
перша мить, і мить остання,
і життя єдина мить,
мить буття і мить, що гасне,
мить весілля і жури
поруч вчасно і невчасно,
разом з ранку до зорі
кружать миті в сніжнім колі,
мить — розтануть, наче сніг,
наші миті, наші долі,
сніг життя летить, летить,
понад містом і дахами,
над полями і людьми
сніг життя летить світами,
летимо світами ми...

Освідчення

Люблю тебе, наскільки може
любити страчена душа,
що на самотню повню схожа —
така далека і чужа,
похила, мов старий будинок,
розтріскана, немов асфальт,
вагою вад, розтрат, знецінок,
нездатна на ривок і старт,
війною витерта до крапки,
виною витерта в нитки
і здатна лиш вірші в нотатник
складати, мов носовички,
така, як є, така, як стала,
мов ніч без вогника, глевка,
і без кінця, і без начала,
немов Спаситель на гвіздках...
Зима... Війна... напевно... може,
тому неначе на хресті...
Але ж ти є, ти найдорожче,
що сталося в моїм житті,
люблю тебе несамовито,
найкращий в світі чоловік,
як тільки може полюбити
душа, що страчена навік.

«Ті, що любили, люби...»

Всі колись минемо́, пропадем, наче подих на склі,
 тінь розтане уранці, весною розтануть сніги,
 і залишаться інші на рідній до болю землі,
 бо не вічний ніхто — всіх чатують чужі береги.
 Після білого цвіту дощем облетять пелюстки,
 потім золото листя вплітатиме осінь в дощі,
 а дощі — у сніги, потім знову, і вже навпаки —
 загудуть понад вишнями сонні травневі хрущі...
 І найкраща любов, і хвилини, і ніжні слова
 добігають кінця, і усе починається знов,
 і крізь мене колись проросте непокірна трава,
 і веселку ясну даруватиме іншим любов.
 Все початок свій має, незчуєшся — ось і кінець:
 більш ні весен, ні зим, ні кохання, ні навіть журби,
 тільки в пам'ять про ритми затятих і щирих сердець
 хтось крізь пил прочитає: «Тут ті, що любили, люби...»

Зміст

Ліхтар#1

Зірка, хрест і птаха.....	5
Зірка	6
Хрест	116
Птаха.....	175

Ліхтар#2

Скалки та вітражі.....	247
Скалки.....	248
Вітражі.....	310

Ліхтар#3

Танго кольору життя	451
---------------------------	-----

Літературно-художнє видання

Юлія Стиркіна
Ліхтарниця

Літературний редактор Браїлко Ю. І.
В оформленні використані світлини авторки та картина Т. І. Лободи «Аннет»
Макет обкладинки і верстка Друкарський двір Олега Федорова
Формат 60 x 84 1/16. Наклад 200 прим. Зам. № 9220
Папір 80 офсет. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 39,29
Гарнітура «Myriad Pro».
Підписано до друку 05.03.2024 р.

Видавець Федоров О. М.,
«Друкарський двір Олега Федорова»
Адреса: а/с 24, Київ-205, 04205, Україна,
e-mail: relaks-oleg@ukr.net
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 3668 від 14.01.2010 р.

Віддруковано в друкарні ТОВ «7БЦ»
Адреса: 07400, Київська обл., м. Бровари, б-р Незалежності, 2/148
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 5329 від 11.04.2017 р.